Spolufinancováno Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

ANALYTICKÁ ČÁST MÍSTNÍHO AKČNÍHO PLÁNU ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ IV PRO ÚZEMÍ SO ORP DOMAŽLICE A SO ORP HORŠOVSKÝ TÝN

PLATNÁ K 23. 10. 2024

Tento výstup lze užít v souladu s licenčními podmínkami Creative Commons BY-SA 4.0 (https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/).

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

OBSAH

1.1 ÚVOD 3
1.2 OBECNÁ ČÁST ANALÝZY 4
1.2.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE O ÚZEMÍ SO ORP DOMAŽLICE A SO ORP HORŠOVSKÝ TÝN 4
1.2.2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLSTVÍ NA ÚZEMÍ SO ORP DOMAŽLICE A SO ORP HORŠOVSKÝ TÝN 9
1.2.3 NEFORMÁLNÍ A ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ 31
1.2.4 CHARAKTERISTIKA SOCIÁLNÍ SITUACE NA ÚZEMÍ SO ORP DOMAŽLICE A SO ORP HORŠOVSKÝ TÝN 35
1.2.5 ANALÝZA EXISTUJÍCÍCH STRATEGICKÝCH ZÁMĚRŮ A DOKUMENTŮ VE SO ORP DOMAŽLICE A VE SO ORP HORŠOVSKÝ TÝN – NOVÉ POZNATKY Z EXISTUJÍCÍCH STRATEGIÍ 48
1.3 SPECIFICKÁ ČÁST ANALÝZY 58
1.3.1 TÉMATA MAP IV NA ÚZEMÍ SO ORP DOMAŽLICE A HORŠOVSKÝ TÝN 58
1.3.2 ANALÝZA DOTČENÝCH SKUPIN 59
1.3.3 ANALÝZA RIZIK 63
1.4 VÝCHODISKA PRO STRATEGICKOU ČÁST 66
1.4.1 VYMEZENÍ PROBLÉMOVÝCH A PRIORITNÍCH PROBLÉMOVÝCH OBLASTÍ 66
1.4.2 SWOT – 3 ANALÝZY PRIORITNÍCH PROBLÉMOVÝCH OBLASTÍ, VČETNĚ IDENTIFIKACE PŘÍČIN A NÁVRHŮ ŘEŠENÍ 70
1.4.3 INFORMACE O STÁVAJÍCÍM STAVU GRAMOTNOSTÍ A INKLUZIVITY 87
1.4.4 INFORMACE O POTŘEBÁCH INVESTIC VE ŠKOLÁCH 117
1.4.5 EVALUACE AKČNÍHO PLÁNU NA ROK 2023 122
1.5 ZÁVĚR 151

1.1 ÚVOD

Analytická část je jedním z hlavních výstupů projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání IV ve SO ORP Domažlice a ve SO ORP Horšovský Týn (MAP IV), jedná se o součást finálního dokumentu **Místní akční plán rozvoje vzdělávání**.

Analytická část je základem pro další společné plánování v území. Analytickou část MAP III, která byla zpracována v roce 2022, bylo nutné aktualizovat na základě nových dat a informací z území a revidovat a upravit strukturu jednotlivých kapitol.

Veškeré závěry a výstupy analytické části byly probrány s hlavními aktéry v území i na pracovních skupinách. Celá analytická část rovněž prošla konzultačním procesem s širokou veřejností a byla schválena ŘV.

Postup aktualizace analytické části byl následující:

1. Realizační tým připravil podklady k aktualizaci analytické části:
   - Informace z aktuálních existujících strategických záměrů a dokumentů v území pro oblast vzdělávání,
   - Výstupy z evaluací realizovaných v projektu MAP III,
   - Vyhodnocení naplňování Akčního plánu na rok 2023 – stav realizace konkrétních aktivit (naplňování aktivit prostřednictvím realizace různých projektů realizovaných na území) a tím i naplňování jednotlivých cílů v prioritách Strategického rámce MAP III,
   - Informace o stávajícím stavu základních gramotností a inkluzivity v území MAP.
2. Všechny podklady byly předloženy pracovním skupinám k diskuzi. V pracovních skupinách došlo k revizi zejména SWOT – 3 analýz problémových oblastí, příčin těchto problémů, byla revidována analýza stavu a potřeb v území.
3. Realizační tým dále doplnil informace o potřebách investic ve školách jako základ pro budoucí změny ve Strategickém rámci MAP IV.
4. Na základě výše uvedeného pracovní skupiny dále aktualizovaly hlavní problémy, popsaly jejich příčiny a návrhy řešení.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

1.2 OBECNÁ ČÁST ANALÝZY

1.2.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE O ÚZEMÍ SO ORP DOMAŽLICE A SO ORP HORŠOVSKÝ TÝN'

SO ORP DOMAŽLICE

Území **SO ORP Domažlice** se nachází v jihozápadní části Plzeňského kraje u hranic se Spolkovou republikou Německo. Území hraničí se čtyřmi správními obvody Plzeňského kraje (Tachov, Horšovský Týn, Přeštice a Klatovy). Správní obvod zahrnuje celkem **58 obcí**, z nichž pět (Bělá nad Radbuzou, Domažlice, Kdyně, Poběžovice a Hostouň) má statut města, přičemž tři z těchto měst mají pověřený obecní úřad (Domažlice, Kdyně a Poběžovice). Slabou stránkou SO ORP je převaha malých obcí do 499 obyvatel (41 obcí z celkových 58). S rozlohou **76 315 ha** je SO ORP Domažlice čtvrtým největším správním obvodem v Plzeňském kraji a zaujímá 10 % jeho rozlohy. Vývoj základních ukazatelů SO ORP Domažlice zobrazuje tabulka č. 1. K 1. 1. 2024 žilo na území správního obvodu **40 840 obyvatel**, tj. 6,7 % z celkového počtu obyvatel Plzeňského kraje. Hustota zalidnění na území SO ORP Domažlice dosahuje 53,3 obyvatel na 1 km^2 a pohybuje se tak pod průměrem hodnoty hustoty zalidnění v Plzeňském kraji (76,3 obyvatel na 1 km^2).

Tabulka č. 1: Vývoj základních ukazatelů SO ORP Domažlice za rok 2013-2022

		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Počet obcí		58	58	58	58	58	58	58	58	58	58
Počet obcí se statutem města		5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Počet obcí se statutem městyse		3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Počet obyvatel (k 31. 12.)		40 299	40 374	40 510	40 491	40 610	40 662	40 679	40 464	39 785	40 681
v tom ve věku:	0-14	6 058	6 113	6 211	6 254	6 309	6 335	6 351	6 374	6 272	6 432
	15-64	27 319	27 032	26 865	26 597	26 393	26 185	25 970	25 722	25 034	25 613
	65+	6 922	7 229	7 434	7 640	7 908	8 142	8 358	8 368	8 479	8 636
Průměrný věk		41,6	41,9	42,0	42,3	42,5	42,7	42,9	42,9	43,2	43,1
Index stáří (65+ / 0–14 v %)		114,3	118,3	119,7	122,2	125,3	128,5	131,6	131,3	135,2	134,3
Výměra v ha (k 31. 12.)		76 310	76 315	76 319	76 321	76 317	76 316	76 315	76 314	76 315	76 315
Hustota zalidnění (osoby/km^2)		52,8	52,9	53,1	53,1	53,2	53,3	53,3	53,0	52,1	53,3

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z ČSÚ

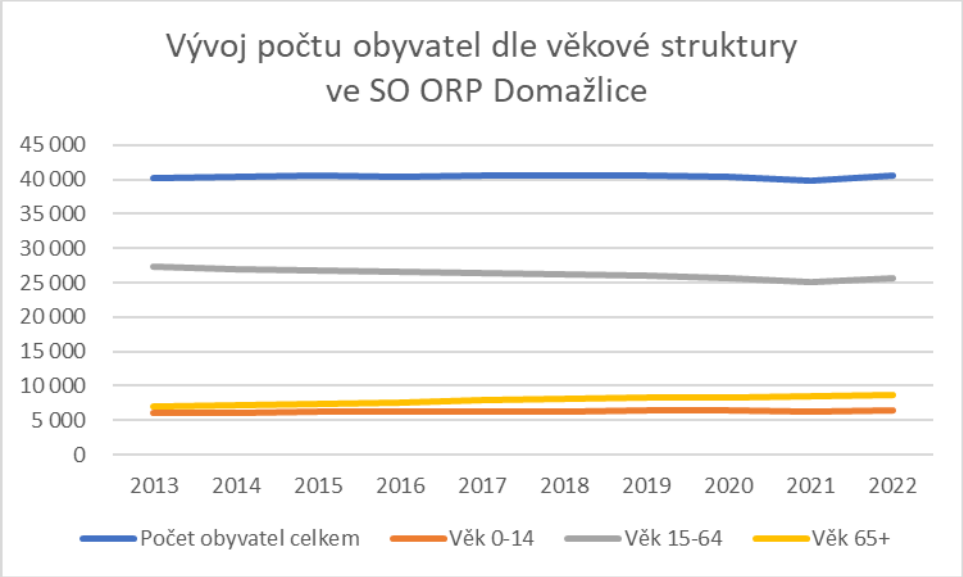
Vývoj počtu obyvatel dle věkové struktury ve SO ORP Domažlice je zobrazený v grafu č. 1.

[1] Zdroj: analytická část Strategie území SO ORP Domažlice a analytická část Strategie území SO ORP Horšovský Týn v rámci projektu Podpora meziobecní spolupráce (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001), ČSÚ a PAQ Research.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvatel dle věkové struktury ve SO ORP Domažlice za rok 2013-2022

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z ČSÚ

Graf č. 1 znázorňuje počet obyvatel, který se od roku 2013 do roku 2022 rapidně neměnil a jeho vývoj byl konstantní. Nejvyšší zastoupení v populaci v SO ORP Domažlice má věková skupina od 15 od 64 let, následuje skupina obyvatel ve věku 65 a více, která má mírně rostoucí tendenci a tím se oddaluje hodnotám věkové skupiny 0-14 let, která má v SO ORP Domažlice ve všech sledovaných letech nejmenší zastoupení.

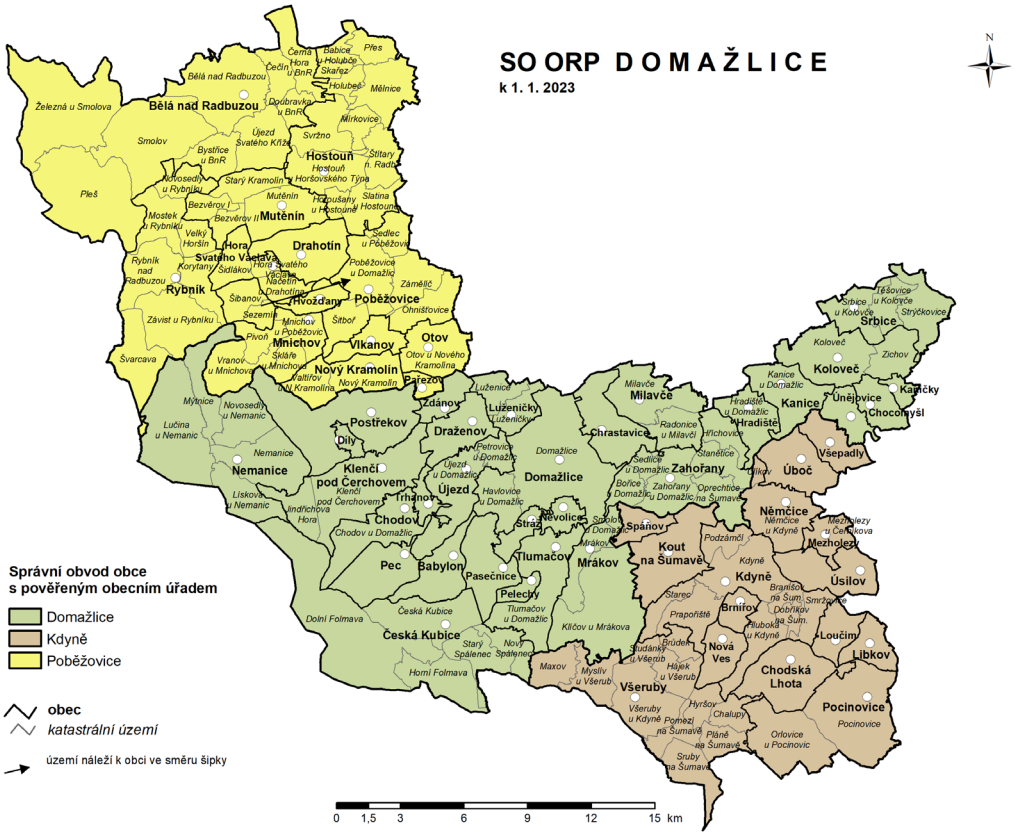
Území SO ORP Domažlice tvoří: Babylon, Bělá nad Radbuzou, Brnířov, Česká Kubice, Díly, Domažlice, Drahotín, Draženov, Hora Svatého Václava, Hostouň, Hradiště, Hvožďany, Chocomyšl, Chodov, Chodská Lhota, Chrastavice, Kanice, Kaničky, Kdyně, Klenčí pod Čerchovem, Koloveč, Kout na Šumavě, Libkov, Loučim, Luženičky, Mezholezy, Milavče, Mnichov, Mrákov, Mutěnín, Nemanice, Němčice, Nevolice, Nová Ves, Nový Kramolín, Otov, Pařezov, Pasečnice, Pec, Pelechy, Poběžovice, Pocinovice, Postřekov, Rybník, Spáňov, Srbice, Stráž, Tlumačov, Trhanov, Úboč, Újezd, Únějovice, Úsilov, Vlkanov, Všepadly, Všeruby, Zahořany, Ždánov.

Mapa č. 1 zobrazuje administrativní členění území SO ORP Domažlice.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Mapa č. 1: Administrativní členění území SO ORP Domažlice

Zdroj: Český statistický úřad

SO ORP HORŠOVSKÝ TÝN

SO ORP Horšovský Týn leží taktéž v jihozápadní části Plzeňského kraje, a kromě SO ORP Domažlice, dále hraničí se 4 správními obvody kraje (Tachov, Stříbro, Stod a Přeštice). SO spravuje **18 obcí**, z nichž dvě (Horšovský Týn a Staňkov) mají statut města a jsou obcemi s pověřeným obecním úřadem. Výměra správního obvodu představuje **28 871 ha**, což činí 3,8 % rozlohy celého Plzeňského kraje. Vývoj základních ukazatelů SO ORP Domažlice zobrazuje tabulka č. 2. K 1. 1. 2024 žilo na území správního obvodu **15 280 obyvatel**, tj. 2,5 % z celkového počtu obyvatel Plzeňského kraje. Hustota zalidnění na území SO ORP Horšovský Týn činí 52,4 obyvatel na 1 km^2 a dosahuje ve srovnání s průměrem hustoty zalidnění Plzeňského kraje (76,3 obyvatel na 1 km^2) podprůměrné hodnoty.

Tabulka č. 2: Vývoj základních ukazatelů SO ORP Horšovský Týn za rok 2013-2022

		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Počet obcí		18	18	18	18	18	18	18	18	18	18
Počet obcí se statutem města		2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Počet obcí se statutem městyse		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Počet obyvatel (k 31. 12.)		14 328	14 337	14 404	14 583	14 574	14 688	14 825	14 804	14 606	15 115
v tom ve věku:	0-14	2 282	2 293	2 303	2 376	2 369	2 372	2 427	2 398	2 370	2 409
	15-64	9 768	9 673	9 640	9 632	9 511	9 575	9 569	9 527	9 313	9 689
	65+	2 278	2 371	2 461	2 575	2 694	2 741	2 829	2 879	2 923	3 017

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

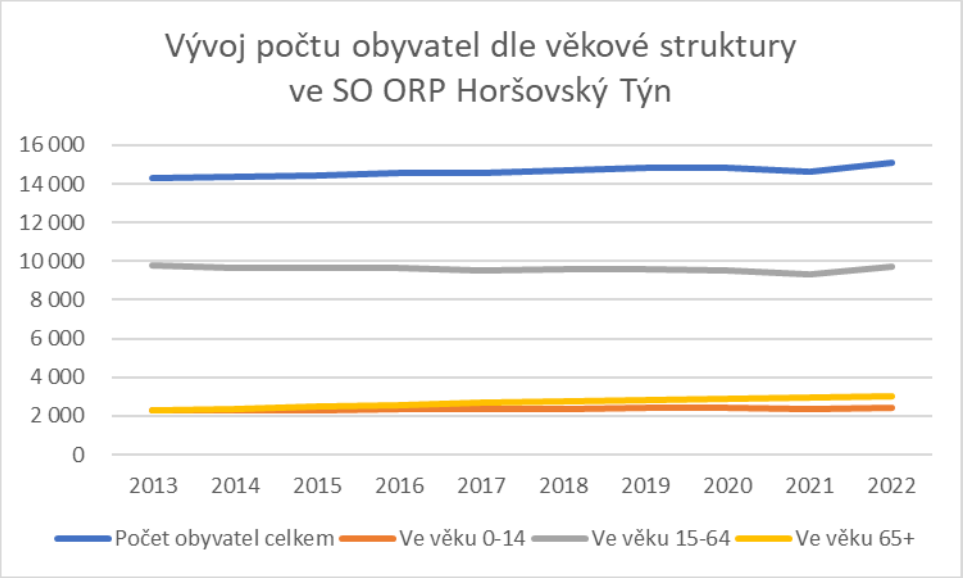
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Průměrný věk		41,0	41,3	41,5	41,6	41,8	42,0	41,9	42,1	42,3	42,3
Index stáří (65+ / 0–14 v %)		99,8	103,4	106,9	108,4	113,7	115,6	116,6	120,1	123,3	125,2
Výměra v ha (k 31. 12.)		28 871	28 875	28 876	28 871	28 872	28 872	28 872	28 871	28 870	28 870
Hustota zalidnění (osoby/km^2)		49,6	49,7	49,9	50,5	50,5	50,9	51,3	51,3	50,6	52,4

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z ČSÚ

Vývoj počtu obyvatel dle věkové struktury ve SO ORP Horšovský Týn znázorňuje graf č. 2.

Graf č. 2: Vývoj počtu obyvatel dle věkové struktury ve SO ORP Horšovský Týn za rok 2013-2022

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z ČSÚ

Graf č. 2 vykazuje taktéž konstantní vývoj struktury obyvatel dle věkových kategorií ve SO ORP Horšovský Týn od roku 2013 do roku 2022. Stejně tak, jako ve SO ORP Domažlice, mají největší podíl na celkovém počtu obyvatel ve SO ORP Horšovský Týn obyvatelé ve věku 15-64 let. Další v pořadí jsou obyvatelé ve věku 65 a více a nejmenší část tvoří skupina obyvatel ve věku mezi 0-14 roky.

Území SO ORP Horšovský Týn tvoří: Blížejov, Čermná, Hlohová, Hlohovčice, Horšovský Týn, Křenovy, Meclov, Mezholezy, Mířkov, Močerady, Osvračín, Poděvousy, Puclice, Semněvice, Srby, Staňkov, Velký Malahov, Vidice.

Mapa č. 2 zobrazuje administrativní členění území SO ORP Horšovský Týn.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Mapa č. 2: Administrativní členění území SO ORP Horšovský Týn

Zdroj: Český statistický úřad

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

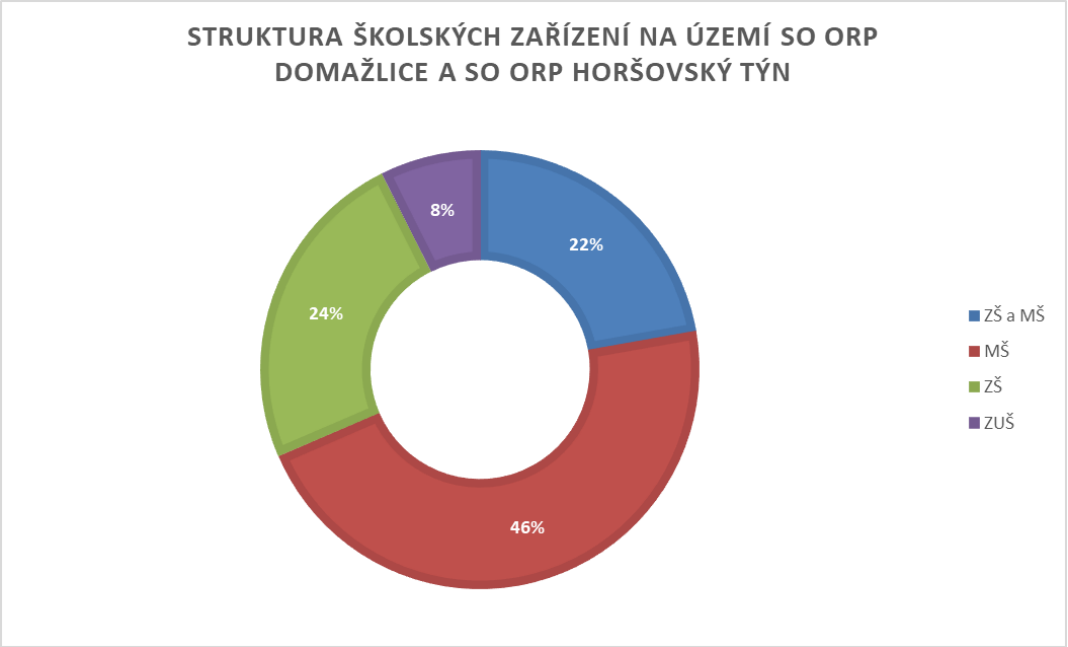
1.2.2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLSTVÍ NA ÚZEMÍ SO ORP DOMAŽLICE A SO ORP HORŠOVSKÝ TÝN

Tato kapitola blíže popisuje školství na území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn. K jejímu zpracování byla použita data ze strategických dokumentů a záměrů uvedených v kapitole „Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů ve SO ORP Domažlice a ve SO ORP Horšovský Týn“, která jsou doplněna o aktuální informace získané vlastním výzkumným šetřením a o data a analýzy společnosti PAQ Research.

OBECNÉ INFORMACE

Na území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn je registrováno 50 školských zařízení dle RED IZO, z toho 13 základních škol, 25 mateřských škol a 12 subjektů vykonávajících současně činnost základních a mateřských škol. Z celkového počtu školských zařízení nacházejících se v území je jedna mateřská škola soukromá, 1 sloučená MŠ a ZŠ je soukromá a 1 ZŠ spojená s Odbornou školou, která je zřizována Plzeňským krajem, ostatní školy jsou zřizovány obcemi. Dále se na území nachází 4 základní umělecké školy. Strukturu subjektů vykonávajících činnost MŠ, ZŠ, MŠ a ZŠ a ZUŠ v procentech zobrazuje následující graf.

Graf č. 3: Počet školských zařízení dle RED IZO na území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn

Zdroj: Vlastní šetření

Nejvíce škol pro předškolní a základní vzdělání se nachází v Domažlicích (1 mateřská škola, 2 základní školy a 1 základní a mateřská škola) a ve Kdyni (2 mateřské školy, 1 základní škola a 1 základní a mateřská škola). Počty mateřských a základních škol v jednotlivých obcích SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn uvádí následující tabulka č. 3.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Tabulka č. 3: Počty MŠ, ZŠ a ZUŠ v obcích SO ORP Domažlice a Horšovský Týn k 31. 3. 2024

Název obce	Školská zařízení			ZUŠ
	MŠ	ZŠ	ZŠ a MŠ	
SO ORP Domažlice				
Babylon	1	0	0	0
Bělá nad Radbuzou	0	0	1	0
Brnířov	1	0	0	0
Česká Kubice	0	0	1	0
Chodov	0	1	0	0
Chodská Lhota	1	0	0	0
Domažlice	1	2	1	1
Hostouň	1	1	0	0
Kdyně	2	1	1	1
Klenčí pod Čerchovem	0	0	1	0
Koloveč	1	1	0	0
Kout na Šumavě	1	1	0	0
Luženičky	1	0	0	0
Milavče	0	0	1	0
Draženov	1	0	0	0
Mrákov	1	1	0	0
Nový Kramolín	1	0	0	0
Pasečnice	1	0	0	0
Poběžovice	1	1	0	0
Pocinovice	0	0	1	0
Postřekov	0	0	1	0
Tlumačov	1	0	0	0
Trhanov	1	0	0	0
Úsilov	1	0	0	0
Všeruby	1	1	0	0
Zahořany	1	0	0	0
SO ORP Horšovský Týn				
Blížejov	0	0	1	0
Horšovský Týn	1	2	0	1
Meclov	0	0	2	0
Mezholezy	1	0	0	0
Mířkov	1	0	0	0
Osvračín	0	0	1	0
Puclice	1	0	0	0
Staňkov	1	1	0	1
Celkem škol	**25**	**13**	**12**	**4**

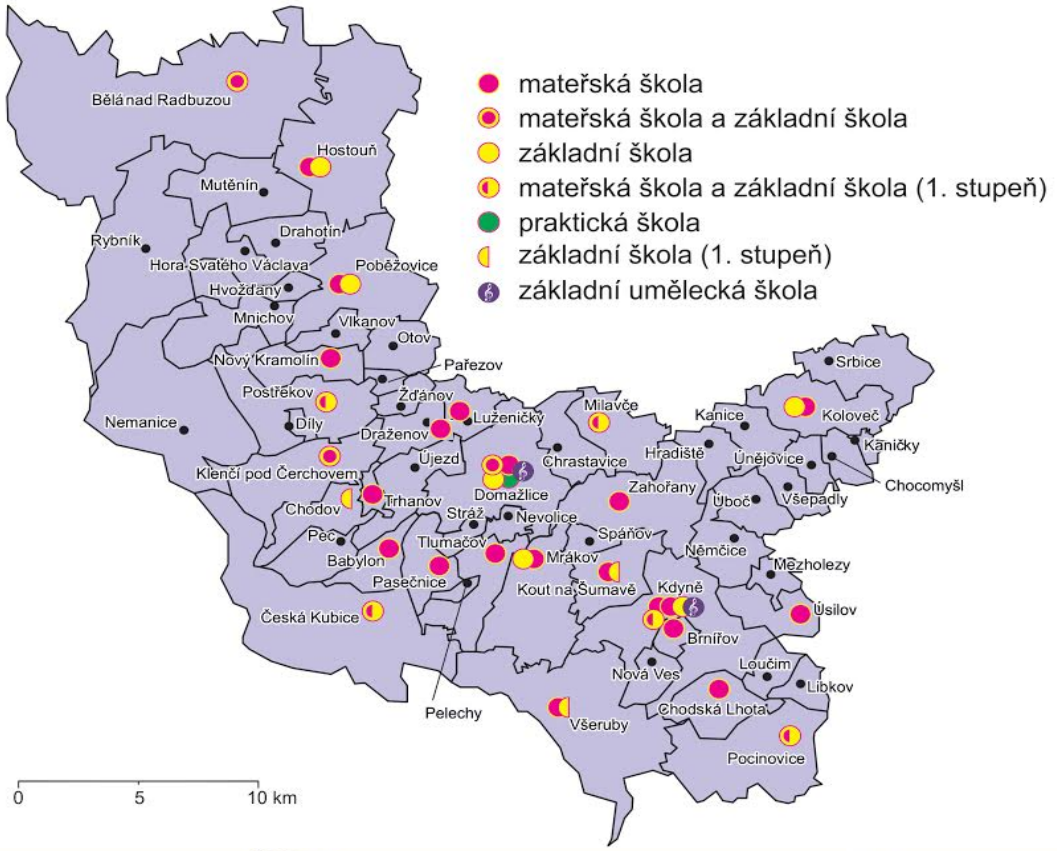
Zdroj: Vlastní šetření

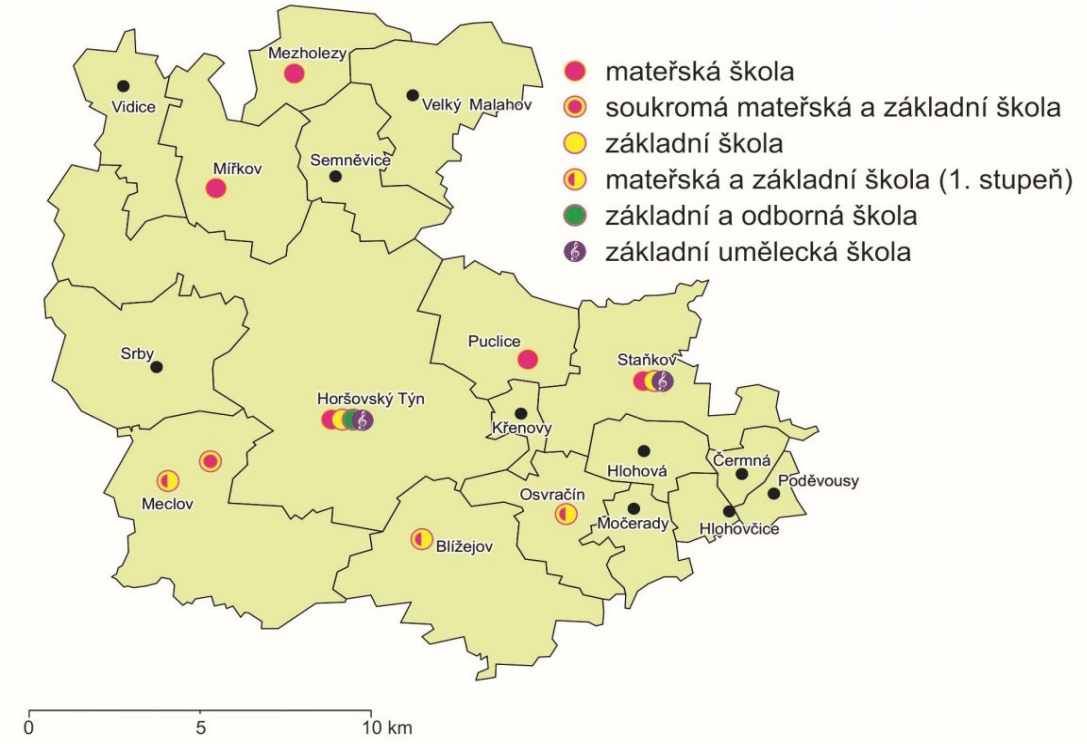
Na mapě č. 3 je vyznačena poloha školských zařízení ve SO ORP Domažlice (fialová mapa) a ve SO ORP Horšovský Týn (béžová mapa).

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Mapa č. 3: Školy na území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn

Zdroj: Strategie území SO ORP Domažlice v rámci projektu MOS

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Předškolní vzdělávání podporuje výchovné působení rodiny a doplňuje je o specifické podněty, rozvíjí je a obohacuje. Je etapou vzdělávání, v němž dítě získává především sociální zkušenosti, základní poznatky o životě kolem sebe a první podněty pro pokračující vzdělávání i celoživotní učení.

Předškolní vzdělávání probíhá v mateřských školách určených pro děti zpravidla od 3 do 6 let. Pro děti v předškolním roce (tj. pro děti, které k 31. 8. před daným školním rokem dosáhnou alespoň 5 let) je vzdělávání povinné.

PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ – Strategické dokumenty

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (RVP PV) vymezuje hlavní požadavky, podmínky a pravidla pro institucionální vzdělávání dětí předškolního věku. Tato pravidla se vztahují na pedagogické činnosti probíhající ve vzdělávacích institucích zařazených do sítě škol a školských zařízení. Jsou závazná pro předškolní vzdělávání v mateřských školách, v mateřských školách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona, v lesních mateřských školách a v přípravných třídách základních škol. RVP PV stanovuje elementární vzdělanostní základ, na který navazuje základní vzdělávání a jako takový představuje zásadní východisko pro tvorbu školních vzdělávacích programů i jejich uskutečňování. RVP PV je dokumentem směrodatným nejen pro nositele předškolního vzdělávání (pro učitele), ale také pro zřizovatele vzdělávacích institucí i jejich odborné a sociální partnery.

Mezi priority *Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2023–2027* patří priorita „Kvalitní a dostupné předškolní vzdělávání“, která má stanovený cíl a ten bude naplňován realizací opatření a klíčových aktivit. Hlavním cílem této priority je zvýšení kvality a dostupnosti předškolního vzdělávání a zapojení do něj co nejvyššího počtu dětí v České republice, a to již od tří let věku. Vzdělávání v raném dětství hraje klíčovou roli nejen pro kognitivní a emocionální rozvoj dětí, ale i pro připravenost na celoživotní učení a rozvoj jejich well-beingu. Děti, které se účastní kvalitního předškolního vzdělávání v raném věku, mají vyšší pravděpodobnost lepších výsledků a nižší pravděpodobnost předčasných odchodů ze vzdělávání. To platí zejména pro děti ze znevýhodněného socioekonomického prostředí, které mají často méně příležitostí tyto schopnosti rozvíjet v domácím rodinném prostředí. Na potřebnost splnění cíle priority poukazují národní i mezinárodní výzkumy a šetření, ze kterých je zřejmé, že úspěšnost žáků významně ovlivňuje délka předškolního vzdělávání. Této tématice se taktéž věnuje priorita „Rovný přístup a efektivní podpora pro všechny žáky bez rozdílu“.

Dokument *Dlouhodobý záměr vzdělávání Plzeňského kraje 2020-2024* mimo jiné stanovuje hlavní cíl a strategické cíle vize Plzeňského kraje v oblasti vzdělávání do roku 2035. Součástí strategického dokumentu jsou taktéž hlavní cíle změn ve školském rejstříku v letech 2020–2024 a analýza stavu regionálního školství na území Plzeňského kraje v oblasti předškolního vzdělávání.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Analýza potřeb škol (MŠMT) graficky zpracovává dotazníkové šetření MŠMT uskutečněné v listopadu 2022. Jednou z kapitol dokumentu je kapitola zabývající se předškolním vzděláváním, která obsahuje témata plynoucí ze Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ a data získaná analýzou, která byla provedena v projektu P-KAP.

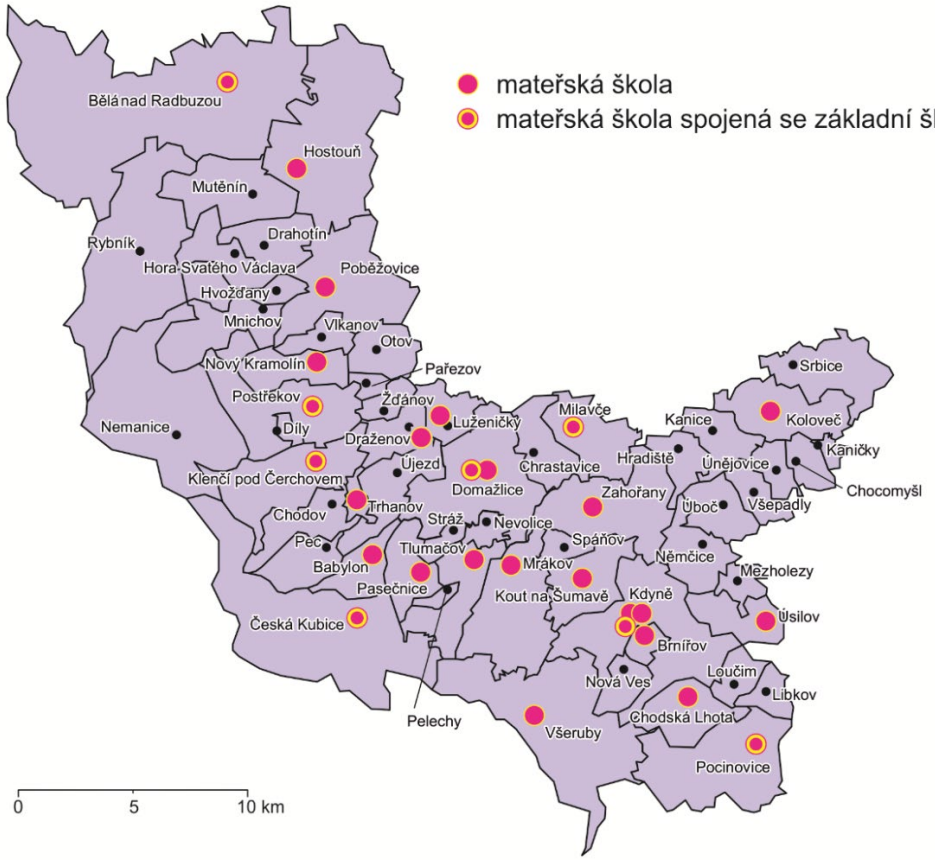
PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ – MŠ v území

Na území SO ORP Domažlice je celkem 28 mateřských škol, 8 z nich je spojených se základní školou. Jedna mateřská škola je zřizována soukromou osobou – Mateřská škola Benjamínek, o. p. s., ostatní mateřské školy jsou zřizované obcemi.

Na území SO ORP Horšovský Týn je celkem 9 mateřských škol, z toho 5 ředitelství vykonává činnost pouze mateřských škol a 4 současně činnost mateřských a základních škol. Jedna z mateřských škol (vykonávající činnost mateřské i základních školy současně) je soukromá – ZŠ a MŠ Adélka, o.p.s., ostatní mateřské školy jsou zřizované obcemi.

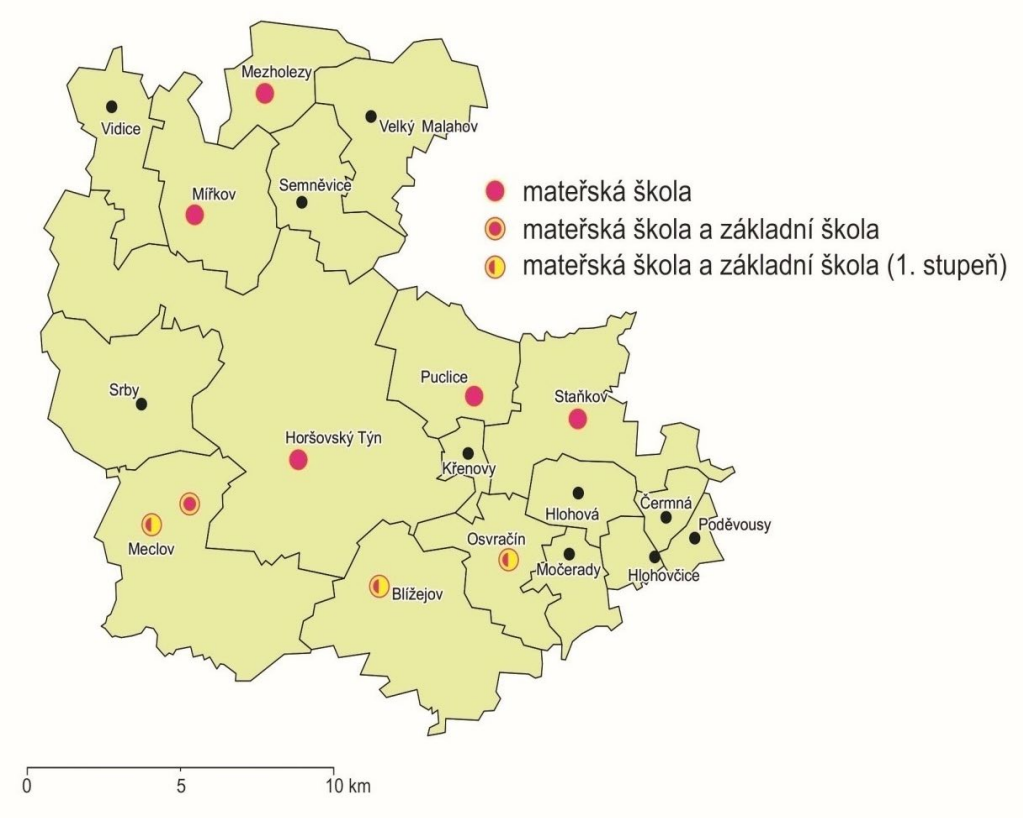
Rozložení mateřských škol na území SO ORP Domažlice (fialová mapa) a SO ORP Horšovský Týn (béžová mapa) ilustruje mapa č. 4.

Mapa č. 4: Rozložení mateřských škol ve SO ORP Domažlice a ve SO ORP Horšovský Týn

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Zdroj: Výkazy MŠMT ČR, Strategie území SO ORP Domažlice v rámci projektu MOS

Následující tabulka znázorňuje kapacitu jednotlivých mateřských škol ve SO ORP Domažlice a ve SO ORP Horšovský Týn a počet dětí, které je ve školním roce 2022/2023 navštěvovaly.

Tabulka č. 4: Kapacita a počet dětí ve školním roce 2022/2023

Obec	Název mateřské školy		Kapacita dětí	Počet dětí ve šk. roce 2022/2023
SO ORP Domažlice				
Babylon	Mateřská škola Babylon, příspěvková organizace		28	26
Brnířov	Mateřská škola Brnířov, okres Domažlice, příspěvková organizace		29	24
Domažlice	Mateřská škola Domažlice, příspěvková organizace	Zahradní 471	262	250
		Poděbradova 53		
		Michlova 565		
Domažlice	Základní škola a mateřská škola Domažlice, Msgre B. Staška 232, příspěvková organizace	Msgre B. Staška 232	281	207
		Palackého 224		
		Benešova 282		
		Petrovická		

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Obec	Název mateřské školy	Kapacita dětí	Počet dětí ve šk. roce 2022/2023
Hostouň	Mateřská škola Hostouň, okres Domažlice, příspěvková organizace	60	35
Chodská Lhota	Mateřská škola Chodská Lhota, okres Domažlice, příspěvková organizace	26	18
Kdyně	Mateřská škola Kdyně, Dělnická 35, příspěvková organizace	93	68
Kdyně	Mateřská škola Kdyně, Markova 523, příspěvková organizace	105	99
Koloveč	Mateřská škola Koloveč, okres Domažlice, příspěvková organizace	84	78
Kout na Šumavě	Mateřská škola Kout na Šumavě, okres Domažlice, příspěvková organizace	42	38
Luženičky	Mateřská škola Luženice, okres Domažlice, příspěvková organizace	26	24
Mrákov	Mateřská škola Mrákov, okres Domažlice, příspěvková organizace	56	52
Nový Kramolín	Mateřská škola Nový Kramolín, okres Domažlice, příspěvková organizace	22	20
Pasečnice	Mateřská škola Pasečnice, okres Domažlice, příspěvková organizace	20	16
Poběžovice	Mateřská škola Poběžovice, okres Domažlice, příspěvková organizace	99	89
Tlumačov	Mateřská škola Tlumačov, okres Domažlice	20	14
Trhanov	Mateřská škola Trhanov, okres Domažlice, příspěvková organizace	49	46
Úsilov	Mateřská škola Úsilov, okres Domažlice	24	24
Všeruby	Mateřská škola Všeruby, okres Domažlice, příspěvková organizace	33	26
Zahořany	Mateřská škola Zahořany, okres Domažlice, příspěvková organizace	35	27
Milavče	Základní škola a mateřská škola Milavče, okres Domažlice, příspěvková organizace	28	21
Bělá nad Radbuzou	Základní škola a Mateřská škola Bělá nad Radbuzou	60	52
Klenčí pod Čerchovem	Masarykova základní škola a mateřská škola Klenčí pod Čerchovem, okres Domažlice, příspěvková organizace	50	49
Draženov	Mateřská škola Benjamínek, o.p.s.	20	22[2]
Česká Kubice	Základní škola a Mateřská škola Česká Kubice, okres Domažlice, příspěvková organizace	48	34
Postřekov	Základní škola a mateřská škola Postřekov, příspěvková organizace	54	49

[2] Údaj za školní rok 2020/2021

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Obec	Název mateřské školy	Kapacita dětí	Počet dětí ve šk. roce 2022/2023
Prapořiště	Základní škola a mateřská škola Prapořiště, okres Domažlice, příspěvková organizace	28	20
Pocinovice	Základní škola a Mateřská škola Pocinovice, okres Domažlice, příspěvková organizace	24	22
SO ORP Horšovský Týn			
Blížejov	Základní škola a mateřská škola Blížejov, příspěvková organizace	74	48
Horšovský Týn	Mateřská škola Horšovský Týn, okres Domažlice, příspěvková organizace	150	149
Meclov	Základní škola a mateřská škola Meclov, příspěvková organizace	56	52
Mezholezy	Mateřská škola Mezholezy, okres Domažlice, příspěvková organizace	22	17
Mířkov	Mateřská škola Mířkov, příspěvková organizace	30	24
Osvračín	Základní škola a Mateřská škola Osvračín, příspěvková organizace	40	35
Puclice	Mateřská škola Puclice, okres Domažlice, příspěvková organizace	21	20
Staňkov	Mateřská škola Staňkov, Puclická 37, příspěvková organizace	138	121
Mašovice	Soukromá základní škola a mateřská škola Adélka, o.p.s.	15	15

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení, dotazníkové šetření

Dle údajů z *Výroční zprávy o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Plzeňském kraji ve školním roce 2022/2023* se kapacity mateřských škol jeví v průměru jako dostačující. V uvedeném školním roce bylo v ORP Domažlice 185 volných míst v MŠ. V ORP Horšovský Týn pak bylo evidováno 56 volných míst v MŠ. Průběh školního roku 2022/2023 a tedy i vývoj kapacity MŠ nejvíce ovlivňoval ozbrojený konflikt na území Ukrajiny vyvolaný invazí vojsk Ruské federace.

Dle dokumentu *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Plzeňského kraje 2020–2024* byly v Plzni a jejím okolí a v dalších větších městech zpravidla kapacity zcela využity. Naopak v některých menších městech a obcích vzdálenějších od Plzně byla část kapacit nevyužita. Ve všech SO ORP v Plzeňském kraji se ve sledovaném období zvýšily počty dětí navštěvující mateřskou školu. Dokument dále zmiňuje, že počet dětí na jednoho učitele MŠ byl oproti České republice v Plzeňském kraji nižší. V Plzeňském kraji se dařilo počty dětí na učitele snižovat již od roku 2011, tj. o dva roky dříve než v rámci České republiky. Rovněž počet dětí na učitele klesal intenzivněji v Plzeňském kraji než v celé ČR.

PAQ Research uvádí, že kvalitní předškolní vzdělávání může zlepšit celou řadu výsledků, včetně kognitivního vývoje, well-beingu, budoucího studijního úspěchu, a dokonce i výdělku v dospělosti. Meta-analýza studií s experimentálním designem ukázala, že děti účastnící se předškolního vzdělávání ve většině případů mají oproti ostatním dětem vyšší vzdělávací výsledky, socio-emoční dovednosti nebo jsou méně často umisťovány do speciálních škol a tříd. Mezi zeměmi OECD výzkumy také ukazují, že docházka do předškolního zařízení zlepšuje chování, pozornost, snahu a účast žáků na

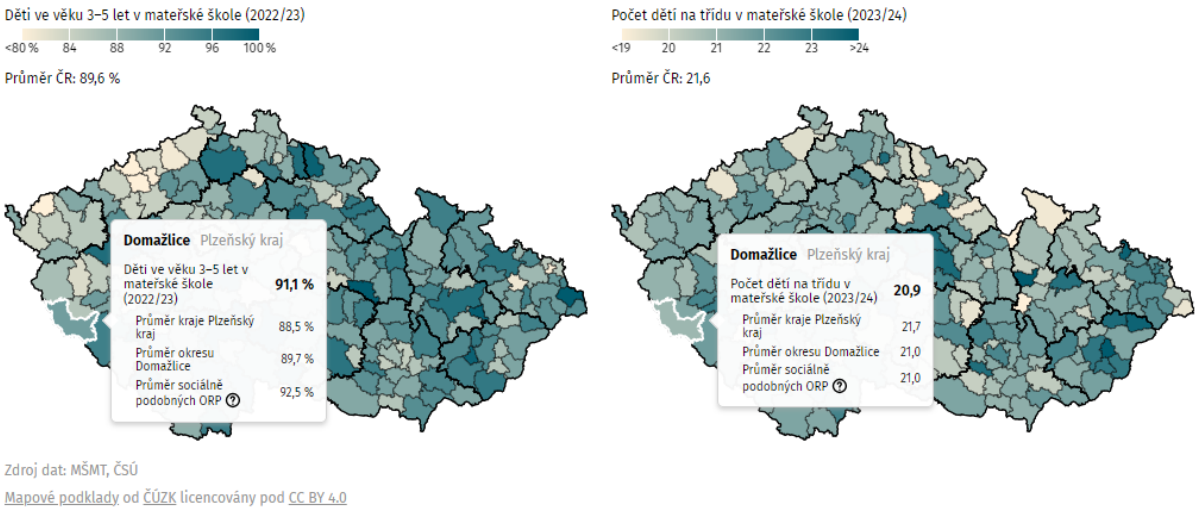
MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

základní škole. Také děti ze sociálně vyloučených lokalit mají třikrát vyšší šanci na začlenění do běžné základní školy (nikoli speciální či praktické), pokud absolvovaly 2 a více let předškolní výchovy. Z toho důvodu byla v následující části přiblížena situace na území ORP Domažlice a ORP Horšovský Týn.

Následující obrázek č. 1 znázorňuje mapu ČR s procentními údaji počtu dětí ve věku od 3-5 let, které navštěvují MŠ a s počtem dětí na jednu třídu v MŠ. Obě mapy se zaměřují na data z oblasti SO ORP Domažlice.

Obrázek č. 1: Počet dětí ve věku 3-5 let v MŠ a počet dětí na třídu v MŠ ve SO ORP Domažlice

Zdroj: PAQ Research

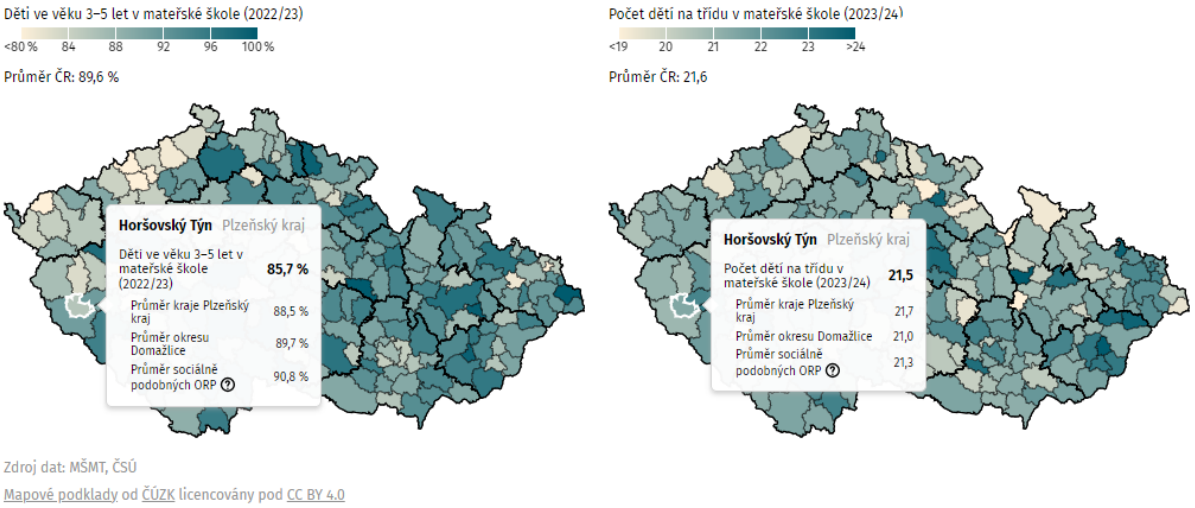
První mapa na obrázku č. 1 je rozdělena na jednotlivá ORP v ČR, jejichž plocha je zbarvena dle procentuálního počtu dětí ve věku 3-5 let navštěvujících MŠ. Zvýrazněna je oblast ORP Domažlice, ve které navštěvovalo ve školním roce 2022/2023 MŠ 91,1 % dětí ve věku 3-5 let, přičemž průměr za Plzeňský kraj je 88,5 % a v ČR 89,6 %. Lze tedy konstatovat, že ORP Domažlice dosahuje nadprůměrných hodnot. Druhá mapa je taktéž rozdělena na jednotlivá ORP v ČR a je zbarvena na základě intenzity počtu dětí v jedné třídě v MŠ ve školním roce 2023/2024. V ORP Domažlice docházelo do jedné třídy v MŠ cca 21 dětí. V porovnání s průměrem v Plzeňském kraji a v ČR, který čítal u obou cca 22 dětí na jednu třídu MŠ, byl výsledek SO ORP lehce podprůměrem.

Obrázek č. 2 sleduje počet dětí ve věku 3-5 let v MŠ a celkový počet dětí v jedné třídě v MŠ na území SO ORP Horšovský Týn.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Obrázek č. 2: Počet dětí ve věku 3-5 let v MŠ a počet dětí na třídu v MŠ ve SO ORP Horšovský Týn

Zdroj: PAQ Research

V ORP Horšovský Týn navštěvovalo ve školním roce 2022/2023 MŠ v průměru 85,7 % dětí od 3 do 5 let věku. Ve srovnání s Plzeňským krajem (88,5 %) a ČR (89,6 %) dosahuje SO ORP Horšovský Týn podprůměrné hodnoty. Druhá část obrázku č. 2 se zaměřuje na počet dětí v jedné třídě MŠ ve školním roce 2023/2024 v jednotlivých ORP v ČR. Na území SO ORP Horšovský Týn připadá v průměru 22 dětí na jednu třídu v MŠ. Při porovnání s Plzeňským kraje a ČR, SO ORP Horšovský Týn dosahuje téměř shodných hodnot.

Společnost PAQ Research provádí různé analýzy včetně analýz týkající se vzdělávání v ČR. Jeden z výzkumů se zaměřoval na hodnocení výsledků výuky v mateřských školách. Z analýzy vyplynulo, že na území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn byly hodnoceny výsledky výuky jako průměrné, což znamená, že se mateřské školy nenacházejí pod průměrem, ale lze výukové metody v budoucnu stále zlepšovat.

ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Základní vzdělávání je v současné době jedinou etapou vzdělávání, které se povinně účastní každé dítě v ČR. Základní vzdělávání se realizuje v oborech základní škola a základní škola speciální. Cílem základního vzdělávání je vytvoření základů pro celoživotní učení.

Základní vzdělávání navazuje na předškolní vzdělávání a na výchovu v rodině. Je jedinou etapou vzdělávání, kterou povinně absolvuje celá populace žáků, a to ve dvou obsahově, organizačně a didakticky navazujících stupních.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ – Strategické dokumenty

Základní vzdělávání má dle *Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání* (RVP ZV) žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

Základní školy se řídí podle vlastních Školních vzdělávacích programů (ŠVP), které si jednotlivé školy vypracovaly dle závazného *RVP ZV*, a plní tak koncepční záměry MŠMT. Docházka do základní školy je povinná a je na obcích zajistit podmínky k plnění povinné školní docházky v obci (příp. v obci spádové), v níž má žák trvalý pobyt.

RVP ZV navazuje svým pojetím a obsahem na RVP PV a je východiskem pro koncepci rámcových vzdělávacích programů pro střední vzdělávání. Dále vymezuje vše, co je společné a nezbytné v povinném základním vzdělávání žáků, včetně vzdělávání v odpovídajících ročnících víceletých středních škol, specifikuje úroveň klíčových kompetencí, jíž by měli žáci dosáhnout na konci základního vzdělávání, a vymezuje vzdělávací obsah – očekávané výstupy a učivo.

Jednou z priorit *Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2023-2027* je priorita „Moderní základní vzdělávání pro 21. století“, která má stanovený cíl, jenž je průběžně naplňován prostřednictvím realizace opatření a klíčových aktivit. Cílem této priority je přispět ke změně vzdělávacího obsahu tak, abychom lépe pomáhali žákům připravit se na zrychlující se změny světa především v oblasti sociální, technologické a environmentální, aby mohli aktivně a odpovědně tvořit udržitelnou budoucnost. Taktéž bude podpořena spolupráce školních týmů a škol navzájem, včetně spolupráce škol i s dalšími vzdělávacími institucemi, a profesní rozvoj učitelů tak, aby svou praxi zaměřili více na klíčové kompetence a gramotnosti žáků a uměli lépe pracovat s aktualizovaným vzdělávacím obsahem, používali moderní metody a formy vzdělávání k rozvoji individuálního vzdělávacího potenciálu každého žáka včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Potřebnost splnění tohoto cíle je zdůvodněna tím, že společnost čelí celé řadě výzev, které souvisí mimo jiné i s radikálním pokrokem v rozvoji nových technologií. Obsah vzdělávání však na tyto výzvy reaguje s určitým zpožděním, takže dochází k tomu, že se více učíme o minulosti než pro současnost a už jen zřídka pro budoucnost. Dalším důvodem je fakt, že vzdělávání je v současné době více zaměřeno na faktické předávání znalostí a poznatků než na jejich praktické používání. Stále se více zaměřujeme na oborový obsah než na dovednosti jej správně a funkčně aplikovat, myslet mezioborově (oborová témata využívat k rozvíjení nadoborových kompetencí a posilování mezioborových souvislostí). Z velké části je vzdělávání realizováno frontálním způsobem, který jen v omezené míře zohledňuje individuální vzdělávací potřeby, předpoklady a zájmy jednotlivých žáků.

Analýza potřeb škol (MŠMT) graficky zpracovává dotazníkové šetření MŠMT uskutečněné v listopadu 2022. Jednou z kapitol dokumentu je kapitola zabývající se základním vzděláváním, která obsahuje témata plynoucí ze Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ a data získaná analýzou, která byla provedena v projektu P-KAP.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ – ZŠ v území

Na území SO ORP Domažlice je celkem 18 základních škol, z toho 8 škol je spojených s mateřskými školami a 10 je samostatných. Všechny základní školy jsou zřizovány obcemi.

Z celkového počtu 18 základních škol je 7 škol malotřídních, tzn. více ročníků je spojeno do jedné třídy, 6 malotřídních škol má pouze první stupeň (1. – 5. ročník), 1 malotřídní škola má všech 9 ročníků. 2 školy, které mají pouze první stupeň, nespojují ročníky.

Na území SO ORP Horšovský Týn je celkem 7 základních škol. Z toho činnost samostatně jen základních škol vykonávají 2 školská zařízení, 4 školská zařízení vykonávají současně činnost mateřských i základních škol, z toho 1 škola je soukromá – ZŠ a MŠ Adélka, o.p.s. 1 školské zařízení vykonává současně činnost základní a odborné školy a je zřizováno krajem a ostatní školy jsou zřizovány obcemi.

Z celkového počtu 7 základních škol jsou 3 školy malotřídní, tzn. že je více ročníků spojeno do jedné třídy, 2 malotřídní školy mají pouze první stupeň (1. – 5. ročník) a 1 malotřídní škola má všech 9 ročníků.

Rozložení základních škol na území SO ORP Domažlice (fialová mapa) a SO ORP Horšovský Týn (béžová mapa) ilustruje mapa č. 5.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Mapa č. 5: Základní školy na území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn

Zdroj: Strategie území SO ORP Domažlice v rámci projektu MOS

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

V následující tabulce jsou rozepsány počty žáků, kapacity a úplnost jednotlivých škol v obou ORP.

Tabulka č. 5: Úplnost, kapacita a počet žáků ve školním roce 2022/2023 základních škol na území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn

Obec	Název základní školy	Úplnost ZŠ	Kapacita žáků	Počet žáků ve šk. roce 2022/2023
SO ORP Domažlice				
Domažlice	Základní škola praktická Domažlice, Msgre B. Staška 232, příspěvková organizace	Devítiletá, (malotřídní)	80	41
Domažlice	Základní škola Domažlice, Komenského 17	Devítiletá	1050	944
Domažlice	Základní škola a mateřská škola Domažlice, Msgre B. Staška 232, příspěvková organizace	Devítiletá	850	699
Hostouň	Základní škola Hostouň, okres Domažlice, příspěvková organizace	Devítiletá	270	120
Chodov	Základní škola Chodov, okres Domažlice-příspěvková organizace	1. stupeň (čtyřtřídní)	120	60
Kdyně	Masarykova základní škola Kdyně, okres Domažlice, příspěvková organizace	Devítiletá	750	580
Koloveč	Základní škola Koloveč, okres Domažlice, příspěvková organizace	Devítiletá	320	232
Kout na Šumavě	Základní škola Kout na Šumavě, okres Domažlice, příspěvková organizace	1. stupeň	100	68
Mrákov	Základní škola Mrákov, okres Domažlice, příspěvková organizace	Devítiletá	270	194
Poběžovice	Základní škola Poběžovice, okres Domažlice	Devítiletá	350	226
Milavče	Základní škola a mateřská škola Milavče, okres Domažlice, příspěvková organizace	1. stupeň (dvoutřídní)	34	34
Bělá nad Radbuzou	Základní škola a Mateřská škola Bělá nad Radbuzou	Devítiletá	360	138
Klenčí pod Čerchovem	Masarykova základní škola a mateřská škola Klenčí pod Čerchovem, okres Domažlice, příspěvková organizace	Devítiletá	350	292
Česká Kubice	Základní škola a Mateřská škola Česká Kubice, okres Domažlice, příspěvková organizace	1. stupeň (dvoutřídní)	43	41
Postřekov	Základní škola a mateřská škola Postřekov, příspěvková organizace	1. stupeň	90	79
Prapořiště	Základní škola a mateřská škola Prapořiště, okres Domažlice, příspěvková organizace	1. stupeň (malotřídní)	24	21

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Obec	Název základní školy	Úplnost ZŠ	Kapacita žáků	Počet žáků ve šk. roce 2022/2023
Pocinovice	Základní škola a Mateřská škola Pocinovice, okres Domažlice, příspěvková organizace	1. stupeň (čtyřtřídní)	70	58
Všeruby	Základní škola Všeruby, okres Domažlice, příspěvková organizace	1. stupeň (malotřídní)	75	30
SO ORP Horšovský Týn				
Blížejov	Základní škola a mateřská škola Blížejov, příspěvková organizace	Devítiletá	195	193
Horšovský Týn	Základní škola Horšovský Týn, okres Domažlice, příspěvková organizace	Devítiletá	800	629
Meclov	Základní škola a mateřská škola Meclov, příspěvková organizace	1. stupeň (čtyřtřídní)	80	76
Horšovský Týn	Základní škola a Odborná škola, Horšovský Týn, Nádražní 89	Devítiletá	130	105[3]
Osvračín	Základní škola a Mateřská škola Osvračín, příspěvková organizace	1. stupeň (dvoutřídní)	40	26
Staňkov	Základní škola Staňkov, okres Domažlice, příspěvková organizace	Devítiletá	500	461
Mašovice	Soukromá základní škola a mateřská škola Adélka, o.p.s.	Devítiletá, (malotřídní)	75	75

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení, dotazníkové šetření, vlastní šetření

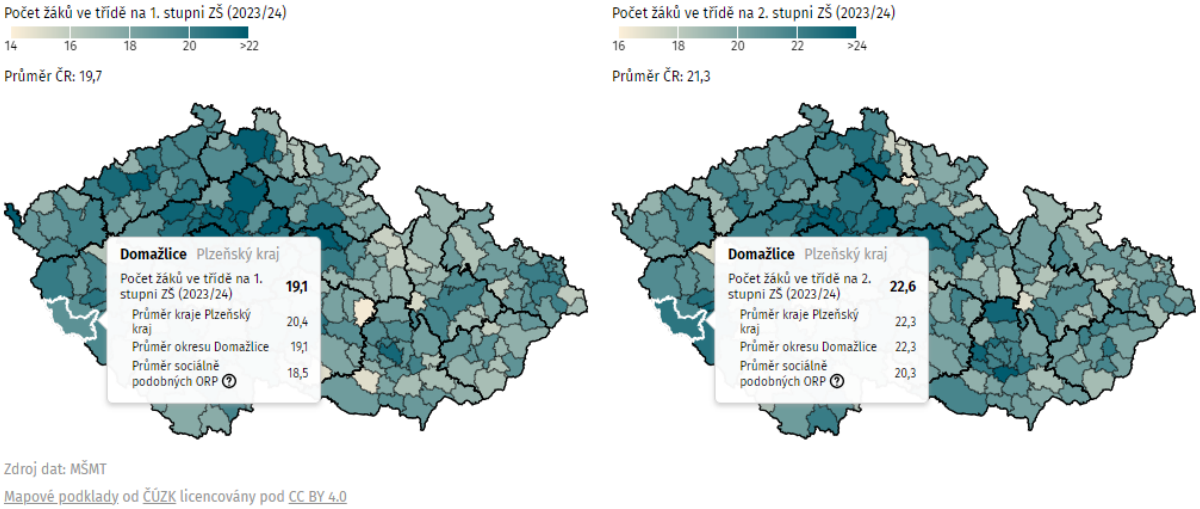
Obrázek č. 3 přibližuje průměrný počet žáků ve třídě na 1. a 2. stupni ZŠ ve SO ORP Domažlice.

[3] Údaj je pouze za základní školu

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Obrázek č. 3: Počet žáků ve třídě na 1. a 2. stupni ZŠ ve SO ORP Domažlice ve školním roce 2023/2024

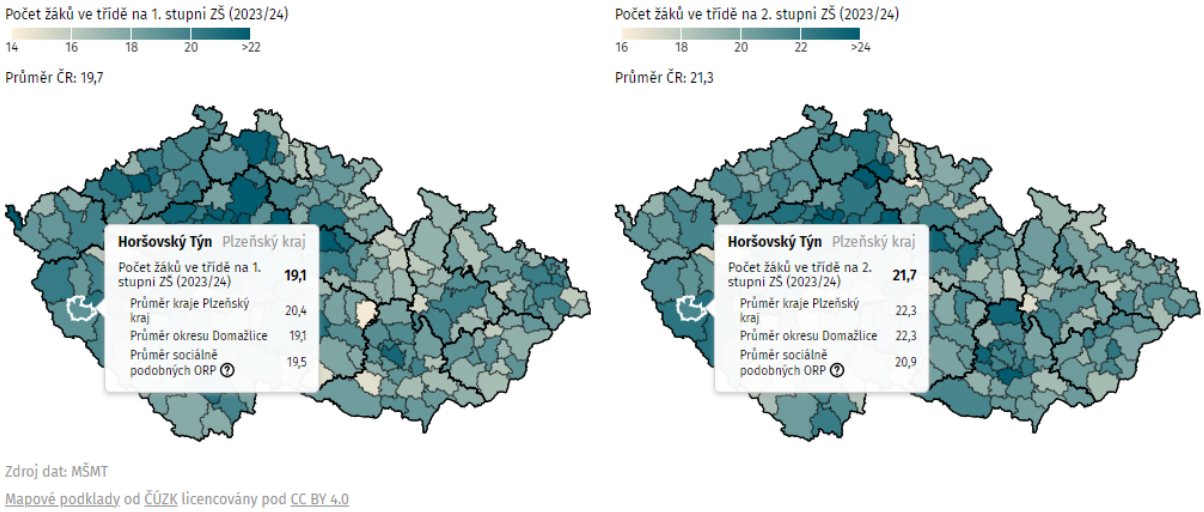

Zdroj: PAQ Research

Na obrázku č. 3 se nachází dvě mapy, z nichž první mapa zobrazuje průměrný počet žáků ve třídě na 1. stupni ZŠ na území SO ORP Domažlice ve školním roce 2023/2024. V jedné třídě na 1. stupni ZŠ na území SO ORP Domažlice studuje v průměru 20 žáků, což v podstatě odpovídá průměru hodnoty v ČR a taktéž v Plzeňském kraji. Druhá mapa vyobrazuje skutečnost, že do jedné třídy na 2. stupni ZŠ na území SO ORP Domažlice chodí zhruba 23 žáků, což odpovídá průměru v Plzeňském kraji a dosahuje mírně nad průměr hodnoty v ČR.

Obrázek č. 4 zobrazuje průměrný počet žáků ve třídě na 1. a 2. stupni ZŠ ve SO ORP Horšovský Týn.

Obrázek č. 4: Počet žáků ve třídě na 1. a 2. stupni ZŠ ve SO ORP Horšovský Týn ve školním roce 2023/2024

Zdroj: PAQ Research

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Obrázek č. 4 znázorňuje opět dvě mapy, z nichž první vyobrazuje průměrný počet žáků v jedné třídě na 1. stupni ZŠ na území SO ORP Horšovský Týn ve školním roce 2023/2024, jehož hodnota dosahuje stejného počtu žáků, jako je tomu na území SO ORP Domažlice, tedy zhruba 20 žáků na jednu třídu na 1. stupni ZŠ, což odpovídá průměrné naměřené hodnotě v ČR i v Plzeňském kraji. Druhá mapa zobrazuje počet žáků v jedné třídě na 2. stupni ZŠ na území SO ORP Horšovský Týn. Zde bylo dosaženo lehce nižší průměrné hodnoty, než tomu bylo na území SO ORP Domažlice, a to cca 22 žáků v jedné třídě na 2. stupni ZŠ. Průměrná sledovaná hodnota na území SO ORP Horšovský Týn je stejná jako průměrná hodnota v ČR i v Plzeňském kraji.

Společnost PAQ Research provádí různé analýzy včetně analýz týkající se vzdělávání v ČR. Jeden z výzkumů se zaměřoval na hodnocení výsledků výuky v základních školách. Z analýzy vyplynulo, že na území SO ORP Domažlice byly hodnoceny výsledky výuky jako průměrné. Naopak na území SO ORP Horšovský Týn byla výuková činnost hodnocena jako nadprůměrná, což je pro území pozitivním zjištěním.

Co se týče školních klubů a družin, tak z níže uvedené tabulky je patrné, že všechny základní školy disponují školní družinou. Školní kluby se nacházejí pouze na třech školách.

Tabulka č. 6: Přehled školních družin a školních klubů dle kapacity ve školním roce 2023/2024

Název základní školy	Školní družina	Kapacita žáků	Školní klub	Kapacita žáků
SO ORP Domažlice				
Základní škola praktická Domažlice, Msgre B. Staška 232, příspěvková organizace	ANO	10	NE	---
Základní škola Domažlice, Komenského 17	ANO	240	NE	---
Základní škola a mateřská škola Domažlice, Msgre B. Staška 232, příspěvková organizace	ANO	180	ANO	200
Základní škola Hostouň, okres Domažlice, příspěvková organizace	ANO	50	NE	---
Základní škola Chodov, okres Domažlice-příspěvková organizace	ANO	50	NE	---
Masarykova základní škola Kdyně, okres Domažlice, příspěvková organizace	ANO	100	NE	---
Základní škola Koloveč, okres Domažlice, příspěvková organizace	ANO	90	NE	---
Základní škola Kout na Šumavě, okres Domažlice, příspěvková organizace	ANO	25	NE	---
Základní škola Mrákov, okres Domažlice, příspěvková organizace	ANO	30	NE	---
Základní škola Poběžovice, okres Domažlice	ANO	90	NE	---
Základní škola a mateřská škola Milavče, okres Domažlice, příspěvková organizace	ANO	30	NE	---
Základní škola a Mateřská škola Bělá nad Radbuzou	ANO	50	NE	---
Masarykova základní škola a mateřská škola Klenčí pod Čerchovem, okres Domažlice, příspěvková organizace	ANO	90	NE	---

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Název základní školy	Školní družina	Kapacita žáků	Školní klub	Kapacita žáků
SO ORP Domažlice				
Základní škola a Mateřská škola Česká Kubice, okres Domažlice, příspěvková organizace	ANO	30	NE	---
Základní škola a mateřská škola Postřekov, příspěvková organizace	ANO	60	NE	---
Základní škola a mateřská škola Prapořiště, okres Domažlice, příspěvková organizace	ANO	18	NE	---
Základní škola a Mateřská škola Pocinovice, okres Domažlice, příspěvková organizace	ANO	60	NE	---
Základní škola Všeruby, okres Domažlice, příspěvková organizace	ANO	30	NE	---
SO ORP Horšovský Týn				
Základní škola a mateřská škola Blížejov, příspěvková organizace	ANO	60	NE	---
Základní škola Horšovský Týn, okres Domažlice, příspěvková organizace	ANO	125	ANO	250
Základní škola a mateřská škola Meclov, příspěvková organizace	ANO	60	NE	---
Základní škola a Odborná škola, Horšovský Týn, Nádražní 89	ANO	20	NE	---
Základní škola a Mateřská škola Osvračín, příspěvková organizace	ANO	40	NE	---
Základní škola Staňkov, okres Domažlice, příspěvková organizace	ANO	120	NE	---
Soukromá základní škola a mateřská škola Adélka, o.p.s.	ANO	45	ANO	30

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení

NÁVAZNOST NA DOKONČENÉ ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ[4]

Na území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn nalezneme 3 města, která nabízí středoškolské vzdělávání – jedná se o Domažlice, Horšovský Týn a Staňkov. Vyskytují se zde střední odborné školy, střední odborná učiliště a také vyšší odborná škola. Zřizovatelem těchto školských zařízení je Plzeňský kraj. Na území SO ORP Horšovský Týn se nachází jedno soukromé školské zařízení.

Na území SO ORP Domažlice nabízí středoškolské a vyšší odborné vzdělání tyto školy:

- Gymnázium J. Š. Baara Domažlice,
- Střední odborné učiliště Domažlice,
- Vyšší odborná škola, Obchodní akademie a Střední zdravotnická škola Domažlice.

[4]Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro programové období 2014–2020, číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00174.

Na území SO ORP Horšovský Týn poskytují středoškolské vzdělání tyto školy:

- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Horšovský Týn,
- Základní škola a Odborná škola Horšovský Týn,
- Soukromá střední odborná škola a Gymnázium Bean s. r. o. Staňkov.

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

Základní umělecké školy (ZUŠ) patří do sítě škol MŠMT ČR. ZUŠ poskytují základy vzdělání v uměleckých oborech – hudebním, výtvarném, tanečním a literárně – dramatickém. Organizují přípravné studium pro žáky od 5 let, základní studium 1. stupně (7 roků) a 2. stupně (4 roky) a studium pro dospělé (4 roky), případně studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin.

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY – Strategické dokumenty

V roce 2010 byl MŠMT ČR vydán *Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání* (RVP ZUV), podle kterého školy samy zpracovávaly školní vzdělávací programy s účinností od září 2012. Tím získaly své místo v systému českého uměleckého školství ve své specifické podobě (neposkytují stupeň vzdělání, ale základy vzdělání v uměleckých oborech).

V systému navazujícího uměleckého vzdělávání představují důležité východisko pro vzdělávání ve středních, vyšších odborných školách uměleckého nebo pedagogického zaměření a na konzervatořích, popřípadě pro studium na vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením.

Základní umělecké vzdělávání se člení podle § 109 zákona č. 561/2004 Sb. na přípravné studium, základní studium I. a II. stupně, studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin a studium pro dospělé.

- Vzdělávání v přípravném studiu zahrnuje poznávání, ověřování a rozvíjení předpokladů žáků a jejich zájmu o umělecké vzdělávání. Žáci jsou vedeni k elementárním návykům a dovednostem, které jsou důležité pro jejich další umělecký vývoj.
- Vzdělávání na I. stupni základního studia je sedmileté a je zaměřeno na rozvíjení individuálních dispozic žáků. Progresivní vzdělávání připravuje žáky především na neprofesionální umělecké aktivity, ale i na vzdělávání ve středních školách uměleckého či pedagogického zaměření a na konzervatořích.
- Vzdělávání na II. stupni základního studia je čtyřleté a klade důraz na praktické uplatňování získaných dovedností a hlubší rozvoj zájmů žáků. Umožňuje jejich osobnostní růst v rámci aktivní umělecké činnosti a inspiruje k dalšímu studiu.
- Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin poskytuje žákům s vynikajícími vzdělávacími výsledky rozsáhlejší, hlubší a obsahově náročnější studium, které je připravuje ke studiu ve středních, vyšších odborných i vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením a případně je směřuje k výběru povolání.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

- Studium pro dospělé umožňuje zájemcům o tento typ studia další rozvoj v uměleckých oblastech v metodicky fundovaném prostředí v souladu s koncepcí celoživotního vzdělávání.[5]

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY – ZUŠ v území

Na území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn se nachází 4 ZUŠ:

- Základní umělecká škola Jindřicha Jindřicha Domažlice, p. o., s detašovaným pracovištěm v Klenčí pod Čerchovem,
- Základní umělecká škola Kdyně, okres Domažlice, p. o.,
- Základní umělecká škola Horšovský Týn, Sady Petra Bezruče 101, s detašovaným pracovištěm v Bělé nad Radbuzou a Poběžovicích,
- Základní umělecká škola Staňkov, p. o., s detašovaným pracovištěm v Kolovči a Lidovém domě ve Stankově.

Všechny ZUŠ v území nabízejí možnost výběru z hudebního, výtvarného a literárně dramatického oboru. ZUŠ Jindřicha Jindřicha Domažlice, p. o. nabízí navíc obor taneční.

Dle údajů z *Výroční zprávy o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Plzeňském kraji ve školním roce 2022/2023* v Plzeňském kraji působilo celkem 23 základních uměleckých škol, jejichž zřizovatelem je obec. Svou činnost vykonávaly na 66 pracovištích. Mezi tento typ ZUŠ spadají i ty ve SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn. Níže uvedená tabulka informuje o kapacitě a počtu žáků a přehledu nabízených oborů ve SO ORP Domažlice a ve SO ORP Horšovský Týn k 30. 6. 2023.

Tabulka č. 7: Kapacita a počet žáků ZUŠ ve SO ORP Domažlice a ve SO ORP Horšovský Týn k 30. 6. 2023

Název ZUŠ	Kapacita ZUŠ	Počet dětí/žáků ve šk. roce 2022/2023
Domažlice	770	752
Horšovský Týn	290	255
Kdyně	260	260
Staňkov	320	319

Zdroj: Vlastní šetření

[5] Výše uvedené informace vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

DIGITÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLÁCH

Jedním z průřezových témat Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání IV je téma digitální kompetence k celoživotnímu učení. Zahrnuje seznámení se se silnými i slabými stránkami využívání informačních technologií, riziky s nimi spojenými a získání kompetencí pro využívání těchto technologií k získávání relevantních informací – rozvoj schopností vyhledávat, třídit a kriticky hodnotit informace. Na téma digitálního vzdělávání se více zaměřuje i klíčový dokument pro rozvoj vzdělávací soustavy ČR v dekádě 2020–2030+, a to *Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+*, ze které vycházejí informace v této kapitole.

V proměně hospodářství a společnosti ovlivněné rozvojem digitálních technologií hraje vzdělávání klíčovou roli. Významným faktorem vzdělávacího procesu je vztah žáků i učitelů k digitálním technologiím. Žáci dnes sice hojně využívají digitální technologie, ale cílem je, aby svoje znalosti a dovednosti uměli zodpovědně, samostatně a vhodným způsobem používat i v kontextu vzdělávání, práce či zábavy. V digitalizovaném světě 21. století by mělo být samozřejmostí, že žák je schopen vyhledávat, třídit a kriticky hodnotit informace. Je třeba, aby uměl využívat příležitostí digitálního prostředí, ale zároveň byl připraven na rizika, která využívání digitálních technologií přináší. Učitel je v tomto procesu tím, který ukáže žákům silné i slabé stránky využívání informačních technologií, rizika s nimi spojená, a naučí je využívat tyto technologie k získávání relevantních informací.

Vhodné a věku adekvátní využívání digitálních technologií by mělo být samozřejmostí ve všech oblastech vzdělávání. Mělo by se stát smysluplnou součástí výuky a podporovat jak informatické myšlení, tak digitální gramotnost žáků.

Díky technologickým trendům, které ovlivňují vzdělávání, mohou učitelé zefektivnit a zkvalitnit výuku, ale také snadněji rozvíjet inovativní metody a formy vzdělávání. K zavádění technologií a inovací do učeben je pak nezbytné zajistit vhodné podmínky na úrovni hardwaru – zařízení, softwaru a aplikací infrastruktury (bezpečná kapacitní elektrifikace, vnitřní konektivita, vnější konektivita) a údržba.

Dokument hovoří o 3 cílech v oblasti digitálního vzdělávání:

1. **Zajistit podporu digitální gramotnosti všech žáků:** Proměna obsahu vzdělávání zaměřená na digitální gramotnost a informatické myšlení, respektive vůbec využívání digitálních technologií a zdrojů, nesmí být omezena jen na výuku informatiky nebo jí blízké oblasti, ale stane se integrální součástí celé výuky. Zajištěna bude metodická podpora pedagogů pro aplikaci digitálních technologií ve všech oborech, napříč vzdělávacími oblastmi jako přirozené součásti základního a středního vzdělávání.

2. **Podpořit digitální kompetence všech pedagogů:** Podpora pedagogů je podmínkou proměny obsahu vzdělávání i kvality vzdělání vůbec. Role učitele je v rozvoji digitálního vzdělávání nezastupitelná, proto budeme klást důraz na posilování digitálních kompetencí pedagogů, a to jak během pregraduální přípravy, tak i následně v rámci jejich dalšího vzdělávání. Je také nutné podporovat mentoring i sdílení dobré praxe při integraci digitálních technologií do výuky.

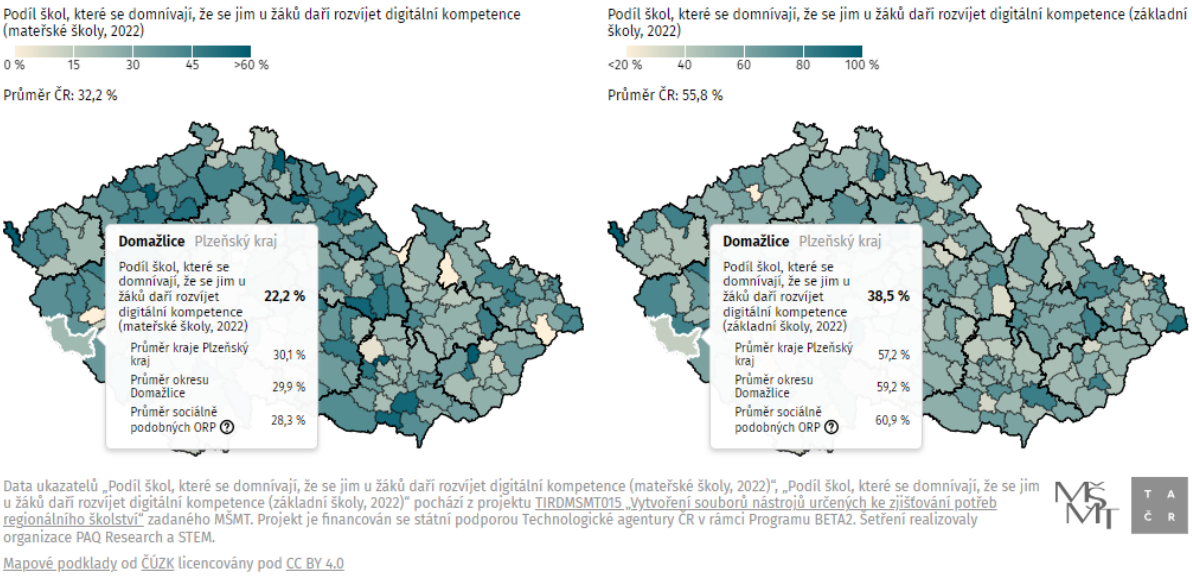
MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

3. **Snižování nerovností a prevence digitální propasti**: Pokud žák nemá dostatečné digitální kompetence, přístup k digitálním technologiím nebo připojení k internetu, hrozí mu tzv. digitální vyloučení. Úkolem vzdělávacího systému je zasypávat tzv. digitální propast mezi žáky bez ohledu na jejich socioekonomické, zdravotní nebo jiné znevýhodnění, a to pomocí podpory nediskriminačního přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a vytvořením podmínek vedoucích ke zvyšování jeho digitálních kompetencí ve škole, a to nejen v rámci výuky (například školní kluby, přístupné technologie žákům atd.).

Tato kapitola upozorňuje na to, že je důležité zahrnovat v určité míře využívání digitálních technologií do všech oblastí vzdělávání. Digitální technologie by měly být využívány tak, aby pozitivně podporovaly a rozvíjely klíčové kompetence včetně digitální gramotnosti u dětí a žáků v mateřských a základních školách. Obrázek č. 5 zobrazuje, jak se daří mateřským a základním školám na území ORP Domažlice rozvíjet digitální kompetence u dětí a žáků, které tyto školy navštěvují.

Obrázek č. 5: Podíl škol domnívajících se, že se jim daří rozvíjet digitální kompetence u dětí a žáků v MŠ a ZŠ na území SO ORP Domažlice

Zdroj: PAQ Research

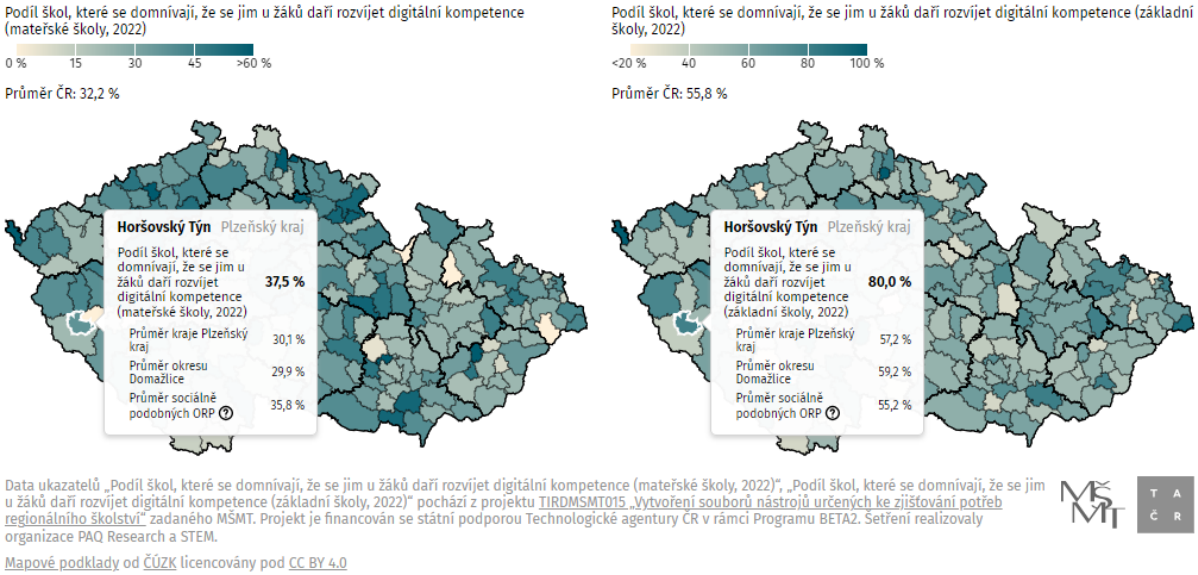
Na obrázku č. 5 jsou vyobrazeny dvě mapy, z nichž první mapa zobrazuje počet mateřských škol na území SO ORP Domažlice, které usuzují, že se jim pomocí zvolených výukových metod daří rozvíjet digitální kompetence u dětí, které tyto školy navštěvují. Z průzkumu PAQ Research vyplynulo, že na území SO ORP Domažlice se vyskytuje celkem 22,2 % MŠ, kterým se dle jejich názoru daří rozvíjet u dětí digitální kompetence. V porovnání s průměrem ČR a Plzeňského kraje se počet škol na území SO ORP Domažlice nachází pod průměrem. Stejné výsledky byly zjištěny u základních škol na území SO ORP Domažlice, kdy z průzkumu PAQ Research vyplývá, že se pouze 38,5 % škol domnívá, že se jim u žáků navštěvující tyto ZŠ daří rozvíjet digitální kompetence. V porovnání s ČR a Plzeňským krajem hodnota SO ORP dosahuje opět pod průměr.

Stejná analýza byla provedena u MŠ a ZŠ na území SO ORP Horšovský Týn, jejíž zjištění znázorňuje obrázek č. 6.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Obrázek č. 6: Podíl škol domnívajících se, že se jim daří rozvíjet digitální kompetence u dětí a žáků v MŠ a ZŠ na území SO ORP Horšovský Týn

Zdroj: PAQ Research

Z obrázku č. 6 je zřejmé, že MŠ i ZŠ na území SO ORP Horšovský Týn dosahují v porovnání s SO ORP Domažlice pozitivnějších výsledků. 37,5 % MŠ na území SO ORP Horšovský Týn si myslí, že se jim daří rozvíjet digitální kompetence u dětí navštěvujících tyto mateřské školy. V porovnání s ČR a Plzeňským krajem dosahuje SO ORP nadprůměrné hodnoty. Stejně tomu je u základních škol, které v tomto průzkumu dosahují dokonce 80 %, což znamená, že takto vysokému procentu základních škol se dle jejich mínění daří rozvíjet digitální kompetence žáků, které tyto ZŠ navštěvují. Ve srovnání s průměrnou hodnotou v ČR a v Plzeňském kraji se jedná o vysoký nadprůměr.

1.2.3 NEFORMÁLNÍ A ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Na téma neformálního vzdělávání se opět více zaměřuje klíčový dokument *Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+*, ze které vycházejí informace v této kapitole.

Základním východiskem neformálního vzdělávání je koncept celoživotního učení, tedy připravenost jednotlivce učit se během celého života. Rolí vzdělávacího systému je mj. vytvářet u žáků pozitivní vztah k učení a připravit je na to, že se budou kontinuálně učit v průběhu celého života novým věcem. Úkolem vzdělávacích institucí je vést lidi v jakémkoliv věku k podnikavosti v rovině osobní, profesní a společenské – k tomu, aby si osvojili dovednost samostatně se učit a v souladu se svými schopnostmi vyhledávat příležitosti, jak tyto své dovednosti a znalosti uplatnit v praxi.

Celoživotní učení zahrnuje tři navzájem propojené složky – formální vzdělávání, neformální vzdělávání a informální učení. Nedílnou součástí celoživotního učení se musí stát občanské vzdělávání, vzdělávání pro udržitelný rozvoj a rozvoj digitálních kompetencí ve spolupráci s různými poskytovateli (např. školami, univerzitami, paměťovými institucemi, neziskovými organizacemi).

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Je důležité, aby v systému neformálního vzdělávání existovala nabídka pestrých, kvalitních a dostupných aktivit organizací, které nabízejí neformální vzdělávání. Významným aktérem této podpory jsou neziskové organizace, které celoročně pracují s mladými lidmi. Význam organizací v neformálním vzdělávání není jen v tom, že přímo pracují s dětmi a mládeží v jejich volném čase a prostřednictvím společných prožitků je vychovávají, ale také v tom, že většinu těchto dětí ovlivní i pro období dospívání a v jejich celoživotním směřování.

Strategie 2030+ zmiňuje několik cílů a důležitých bodů neformálního vzdělávání:

1. **Rozvoj kompetencí pro celoživotní učení**: V rychle se měnícím okolním prostředí je nezbytné, aby se lidé vzdělávali průběžně po celý svůj život. V tomto ohledu je zcela zásadním krokem vybavit děti, žáky a studenty v rámci počátečního vzdělávání kompetencemi pro celoživotní učení. Rovněž lze počítat s výrazně aktivnější rolí nejen škol a školských zařízení, ale například i paměťových institucí (zejména muzeí a knihoven), ekocenter a science center, uměleckých a dalších institucí v oblasti poskytování služeb dalšího neprofesního vzdělávání (zejména občanského vzdělávání) a celoživotního učení. Cílem občanského vzdělávání je vybavit občana kompetencemi potřebnými pro zodpovědný život v demokratické společnosti, tj. dovednostmi i znalostmi k zastávání a prosazování demokratických hodnot a postojů.
2. **Podpora dalšího vzdělávání:** Další vzdělávání představuje pro dospělé osoby způsob, jak se v průběhu života vyrovnávat se změnami, a to jak společenskými, tak ekonomickými a environmentálními. Dalším vzděláváním se v různé míře zabývá více resortů a dalších institucí, sociální partneři, a to jak zástupci zaměstnavatelů, tak zaměstnanců. Proto je nutné klást důraz na sociální dialog a úzkou spolupráci všech zainteresovaných aktérů.
3. **Podpora organizací a aktivit v neformálním vzdělávání:** Pro rozvoj neformálního vzdělávání je klíčová dlouhodobá a stabilní podpora organizací pracujících s dětmi a mládeží ve volném čase, které svojí činností vytvářejí specifické vzdělávací a výchovné prostředí, které je odlišné od formálního vzdělávání a rozvíjí nejenom znalosti a dovednosti, ale zejména netradičními výchovnými formami také hodnoty a postoje, jež jsou přínosné pro celý život jednotlivce i společnosti. Smysluplné využívání volného času je dlouhodobě osvědčenou a efektivní formou prevence vůči negativním vlivům. Neformální vzdělávání zároveň plní roli „záchranné sítě“ pro ty, kteří jsou neúspěšní ve formálním vzdělávání (ať už tím, že jej předčasně opouštějí, nebo tím, že nezažijí úspěch).
4. **Propojování různých forem vzdělávání:** Propojování formálního a neformálního vzdělávání je prospěšné pro obě oblasti vzdělávání, ale zejména pak pro děti a mládež. Naplňuje se již samotnou komunikací a spoluprací mezi pedagogickými pracovníky a dalšími pracovníky nebo dobrovolníky pracujícími s dětmi a mládeží. Nezbytně nutné je zohledňování neformálně získaných znalostí a dovedností ve formálním vzdělávání žáka a hledání nových inovativních forem práce s dětmi a mládeží. Jak ve formálním, tak v neformálním vzdělávání musí práce s dětmi a mládeží přispívat k nastolení vztahů s dospělými založených na vzájemné důvěře napříč všemi generacemi, k budování zdravých vztahů s vrstevníky, stejně tak jako k vytváření bezpečného prostoru motivujícího mladé lidi k rozvoji jejich plného potenciálu.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Co se týče zájmového vzdělávání, tak dle *Výroční zprávy o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Plzeňském kraji ve školním roce 2022/2023* je zájmové vzdělávání nedílnou součástí mimoškolního života dětí a mládeže a celoživotního učení. Školská zařízení, která zájmové vzdělávání poskytují, jsou střediska volného času, školní kluby a školní družiny.

Dle *Výroční zprávy* v Plzeňském kraji působilo ve školním roce 2022/2023 čtrnáct středisek volného času zřizovaných obcí. Jedním z nich je také Dům dětí a mládeže Domino v Domažlicích. Nabídka pravidelných zájmových útvarů byla pestrá, tj. od sportovních, přes přírodovědné, polytechnické až po hudební a taneční kroužky. Ve srovnání s předešlým rokem došlo k výraznému poklesu počtu účastníků ze všech cílových skupin, což je způsobeno novým vykazováním.

Přehled pravidelné činnosti DDM Domažlice v roce 2023 je zobrazen v Tabulce č. 8.

Tabulka č. 8: Pravidelná činnost DDM Domažlice v roce 2023

Název	Počet zájmových útvarů (kroužků)	Počet účastníků celkem
DDM Domažlice	27	497

Zdroj: Vlastní šetření

Dům dětí a mládeže Domino Domažlice je pověřený Krajským úřadem Plzeňského kraje jako organizátor okresních kol předmětových a uměleckých soutěží MŠMT. V roce 2023 se okresních kol soutěží zúčastnilo 338 žáků a studentů.

DDM Domažlice zajišťuje pro děti také prázdninovou činnost, pobytových a příměstských táborů se zúčastnilo v roce 2023 190 dětí. Pro studenty středních pedagogických škol a studenty pedagogických fakult umožňujeme v našem zařízení absolvovat pedagogickou praxi. V rámci příležitostné zájmové činnosti pořádá divadelní představení, výchovně vzdělávací programy, keramické a tvůrčí dílny pro MŠ a ZŠ a další akce pro děti.

Pracovníci těchto zařízení vedou, vytváří podmínky a motivují děti a mládež ke smysluplnému využívání volného času prostřednictvím široké nabídky aktivit.

V následující tabulce č. 9 jsou zaznamenány organizace neformálního a zájmového vzdělávání, které působí na území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Tabulka č. 9: Seznam organizací neformálního a záj. vzdělávání ve SO ORP Domažlice a Horšovský Týn

Obec	Název organizace	Typ organizace
Bělá nad Radbuzou	Městská knihovna Bělá nad Radbuzou	Knihovna
Domažlice	DDM Domino Domažlice	Středisko volného času
	PS Mír Domažlice	Pionýr
	PS Čtyřlístek Domažlice	Pionýr
	PS Ptáčata Domažlice	Pionýr
	Městská knihovna Boženy Němcové Domažlice	Knihovna
	Mateřské centrum Benjamínek, o. s.	Mateřské centrum
	Sluníčko Domažlice, p. o.	Dětská skupina
	Junák – český skaut, středisko J. Paroubkové Domažlice, z. s.	Skauti
	Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR, z. s. – Klub Pavučinka Domažlice	Služby
	Kulturní centrum – Pivovar Domažlice	Kulturní centrum
Horšovský Týn	Komunitní centrum Horšovský Týn	Komunitní centrum
	Městská knihovna Horšovský Týn	Knihovna
	Dětský koutek Loďka, Horšovský Týn	Dětský koutek
	PS Stopaři Horšovský Týn	Pionýr
	Vodácký oddíl Sedmička, Horšovský Týn	Vodácký oddíl
	Rodinné centrum Myška Lola, z. s., Horšovský Týn	Rodinné centrum
	Mamy Art	Dětská dílna
Hostouň	Místní knihovna Hostouň	Knihovna
Kdyně	Městská knihovna Kdyně	Knihovna
	PS Safír Kdyně	Pionýr
	PS Jitřenka Kdyně	Pionýr
	Šachový kroužek Kdyně	Šachový kroužek
	Junák – český skaut, středisko Lípa Prapořiště, z. s.	Skauti
Klenčí pod Čerchovem	Rodinné a mateřské centrum Klenčátka, z. s.	Mateřské centrum
	Místní knihovna Klenčí pod Čerchovem	Knihovna
Koloveč	Knihovna městyse Koloveč	Knihovna
	Pionýr Koloveč	Pionýr
Mnichov	Rodinné a komunitní Montessori centrum Pelíšek, Mnichov	Rodinné a komunitní centrum
Otov	Farmářská školička skřítka Kořínka, Otov	Dětská skupina
Poběžovice	Městská knihovna Poběžovice	Knihovna
Staňkov	Městská knihovna Staňkov	Knihovna
	Skautský oddíl Staňkov	Skauti

Zdroj: Vlastní šetření

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

1.2.4 CHARAKTERISTIKA SOCIÁLNÍ SITUACE NA ÚZEMÍ SO ORP DOMAŽLICE A SO ORP HORŠOVSKÝ TÝN

SOCIÁLNÍ VYLOUČENÍ A OHROŽENÉ SKUPINY

Následující kapitola vychází z informací ze Strategie sociálního začleňování 2021–2030, národního dokumentu zastřešujícího v rámci území České republiky hlavní oblasti významné pro sociální začleňování osob sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených.

Sociální vyloučení představuje proces, kdy jsou jednotlivci či celé skupiny vytěsňováni na okraj společnosti a je jim omezován nebo zamezen přístup ke zdrojům, které jsou jinak ostatním členům společnosti dostupné. K sociálnímu vyloučení nedochází pouze omezováním přístupu k jednomu zdroji, ve hře je vždy více různých faktorů, které se kumulují. Představa, že sociální vyloučení souvisí pouze s extrémní materiální chudobou, je tedy mylná. V českém prostředí je sociální vyloučení spojováno s oblastmi bydlení, vzdělávání, zaměstnanost a zadluženost. Důležitou roli hraje také takzvaná prostorová segregace, kdy mají lidé ve svém bydlišti zhoršený přístup k veřejným službám nebo také k možnostem pracovního uplatnění.

Nejohroženější skupina populace je tvořena osobami, které jsou zároveň ohroženy příjmovou chudobou[6], materiální deprivací a současně žijí v domácnostech s nízkou pracovní intenzitou. Jedná se zejména o dlouhodobě nezaměstnané osoby, osoby žijící v rodinách sólo rodičů a v rodinách se třemi a více dětmi.

Jednou z nejvíce ohrožených skupin z hlediska chudoby a sociálního vyloučení jsou Romové. Jak uvádí šetření Agentury EU pro základní práva, až 58 % Romů v ČR bylo v roce 2016 ohroženo příjmovou chudobou. Ve srovnání s mírou příjmové chudoby obecné populace za rok 2016 (9,7 %) byli Romové vystaveni riziku chudoby šestkrát častěji. Nejvyšší podíl Romů ohrožených chudobou byl v oblastech, ve kterých dle respondentů bydleli residenti, z nichž byli „všichni“ nebo „většina“ romského původu. Toto zjištění potvrzuje situaci v sociálně vyloučených lokalitách, které z přibližně 80 % tvoří Romové. S chudobou a sociálním vyloučením Romů souvisí možné znevýhodnění v oblastech vzdělání, zaměstnání, zdraví nebo bydlení, přičemž přístup k těmto oblastem podstatně ovlivňuje diskriminace.

Dalším závažným problém v rodinách žáků ze sociálně vyloučených rodin či z vyloučených lokalit je skutečnost, že dětem často chybí dostatečná podpora ve studiu, chybí vzory a motivace získat formální vzdělání. Nereálné jsou představy o nárocích na studium a výhodách zaměstnání, naopak škola je často vnímána jako nepřátelské prostředí. Obavy z nedůvěry a rasismu, resp. z anticiganismu, vedou k tomu, že vzdělávání žáci opouštějí ještě před ukončením základního vzdělání.

Oproti ostatním členským státům EU v ČR stabilně roste počet žáků, kteří vzdělání ukončují předčasně, což významně přispívá k reprodukci chudoby a sociálního vyloučení i negativním dopadům na veřejné rozpočty. Z hlediska úrovně dosaženého vzdělání jsou chudobou ohroženy zejména osoby

[6] Mezinárodně srovnatelný souhrnný indikátor „Míra ohrožení chudobou nebo sociálním vyloučením“ (dle dat EU-SILC) vyjadřuje podíl osob ohrožených příjmovou chudobou (s disponibilním příjmem pod hranicí chudoby) nebo materiální deprivací nebo žijí v domácnostech s velmi nízkou pracovní intenzitou z celkové populace. Jeho hodnota v ČR patří dlouhodobě mezi nejnižší v rámci zemí EU 28.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

s jeho nízkou úrovní, a to v 38,7 %, ve střední úrovni 9,5 % a s vysokou úrovní vzdělání 2,8 % osob. Jasná je souvislost se vzděláním rodičů: 38 % mladých, jejichž rodiče nemají maturitu, je ohroženo chudobou. Vzhledem k pozitivnímu vlivu vzdělání na příjmy se pravděpodobnost výskytu příjmové chudoby s jeho výší snižuje. Nejvíce jsou tak příjmovou chudobou ohroženy domácnosti, u nichž osoba v čele (příp. její partner) nedosáhla úplného středního vzdělání. Výrazně nižší úroveň dosaženého vzdělání vykazují Romové ve srovnání se zbytkem populace. Jak konstatuje Zpráva o ČR, „míra předčasných odchodů ze vzdělávání je pod průměrem EU, avšak od roku 2010 dále roste. V roce 2017 dosahovala 6,7 %, a převyšuje tedy vnitrostátní cíl pro rok 2020 ve výši 5,5 %. Velké regionální rozdíly a vysoký podíl osob předčasně odcházejících ze vzdělávání mezi romskými žáky (v romských rodinách účastnících se výzkumu v roce 2016 dosahoval 57 %) vyžadují důkladnější analýzu a cílená opatření.

Další ohroženou skupinou, které by měla být v rámci politiky sociálního začleňování věnována specifická pozornost, jsou nezletilé děti, obzvláště jedná-li se o skupiny dětí ohrožených ve smyslu § 6 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o SPOD“). Výsledky provedených výzkumných studií poukázaly na přímou souvislost mezi mírou sociálního vyloučení a chudoby rodin a mírou ohrožení dětí v ČR. Tato spojitost se projevuje i geograficky, kdy je míra ohrožení dětí nerovnoměrně rozložena i na území ČR. Místa s vysokou mírou ohrožení dětí se překrývají s místy, kde je vyšší počet sociálně vyloučených lokalit. Situace sociálně vyloučených rodin s dětmi je charakteristická výskytem celé řady vzájemně propojených sociálních problémů (chudoba, materiální deprivace, bytová nouze, předlužení apod.), které celkově destabilizují situaci rodiny.

Z hlediska chudoby a sociálního vyloučení jsou ve velmi zranitelné situaci i mladí dospělí, kteří náhradní péči opouštějí po dosažení zletilosti či plné svéprávnosti. To zejména z důvodu jejich nedostatečného hmotného zabezpečení a nízké šance na výraznější zlepšení příjmové situace, obzvláště pak v situaci, kdy se jedná o mladé nezaopatřené studující dospělé, kteří se připravují na výkon budoucího povolání. Závažnou překážkou u mladých dospělých opouštějících náhradní péči je při vstupu do samostatného života nedostupnost cenově dostupného bydlení a zároveň nedostupnost vhodných služeb nabízejících jim podporu ve formě sociální práce, poradenství či mentoringu. Odchod mladých dospělých z náhradní péče pro ně téměř vždy znamená výrazný sociální propad.

Při definici části populace, která je vystavena vyšší míře ohrožení, nelze opomenout také osoby se zdravotním postižením a duševním onemocněním, sólo rodiče, seniory, dále osoby se záznamem v Rejstříku trestů, osoby trpící jakoukoliv formou závislosti nebo například LGBTIQ+ menšinu. Sociálním vyloučením mohou být také výrazněji ohroženi cizinci v ČR, a to jak občané tzv. III. zemí, tak i občané EU s různým statusem (přechodný, trvalý pobyt, azylanti). V některých regionech se zvyšuje počet občanů ze Slovenska, mimo jiné i Romů, kteří žijí v nevyhovujících podmínkách a jsou zdrojem příjmů „obchodníků s chudobou“. Ohroženy jsou také další minoritní skupiny obyvatel, a to jak ve smyslu příslušnosti k určité náboženské, národnostní či například etnické minoritě, tak i dále obyvatele, u kterých je určitá příslušnost k některé z menšin předpokládána, aniž by se k ní sami hlásili nebo se s ní osobně ztotožňovali. U zmíněných skupin obyvatel platí zvýšené riziko diskriminace či stereotypizace ze strany společnosti, a tudíž i riziko problematického přístupu k oblastem jako je například bydlení, vzdělání, zdravotní péče a další. Dalším rizikovým faktorem pak často je, pokud se tyto osoby vyskytují v rámci jiných sociálně vyloučených či znevýhodněných skupin, např. seniorů, osob bez domova či osob v ústavní péči či tuto péči opouštějících, případně osob drogově závislých či HIV pozitivních. Diskriminační znak, jehož jsou tyto osoby nositeli, ještě zvyšuje jejich zranitelnost

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

i v rámci daných skupin, kde se mohou rovněž stát obětmi vícenásobné či průsečíkové diskriminace, násilí či pronásledování.

V neposlední řadě se mezi sociálně vyloučené a ohrožené skupiny řadí uprchlíci z Ukrajiny, jejichž situaci mapoval výzkum realizovaný agenturou PAQ Research ve spolupráci se Sociologickým ústavem Akademie věd ČR s názvem Hlas Ukrajinců: Integrace uprchlíků na trhu práce a v bydlení. Podle tohoto výzkumu bylo 66 % ukrajinských uprchlíků pod hranicí příjmové chudoby, 78 % bylo v materiální deprivaci. Vývoj chudoby a sociálního vyloučení mezi uprchlíky je třeba dále sledovat; zmíněné šetření např. ukázalo, že pracovní aktivita rostla jen u nově příchozích, u příchozích bezprostředně po začátku války stagnovala na 60 % (u osob s ekonomickou aktivitou před válkou).

SOCIÁLNĚ VYLOUČENÉ LOKALITY V ÚZEMÍ

Podle studie *Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR* (GAC spol. s r.o., 2015) se na území SO ORP Domažlice v té době vyskytovalo 6 sociálně vyloučených lokalit (v obcích Bělá nad Radbuzou, Domažlice, Drahotín, Nemanice, Poběžovice a Rybník) a na území SO ORP Horšovský Týn 4 sociálně vyloučené lokality (v obcích Mířkov, Staňkov a Semněvice). Studie označuje jako sociálně vyloučenou lokalitu prostor (dům, ulici, čtvrť), kde se koncentrují lidé, u nichž lze identifikovat znaky spojené se sociálním vyloučením. Tato místa jsou okolními obyvateli negativně symbolicky označována („špatná adresa“, „problémové místo“ apod.).

Studie zmiňuje několik závěrů týkajících se obecně sociálně vyloučených lokalit a problematiky vzdělávání. Níže uvádíme 3:

- ✓ Naprostá většina dospělých obyvatel sociálně vyloučených lokalit dosáhla maximálně základního vzdělání. Existují dokonce důkazy o poklesu jejich úrovně vzdělanosti v uplynulých dvou dekádách.
- ✓ Vliv na školní úspěšnost sociálně vyloučených dětí má docházka do mateřských škol. Tento vliv však výrazně roste s dobou, kterou děti v předškolních zařízeních tráví.
- ✓ Domácnosti v sociálně vyloučených lokalitách jsou obecně hůře vybaveny pro přípravu dětí na školu. Celkem 22 procent ze všech žáků vyrůstajících v prostředí sociálně vyloučených lokalit se vzdělává v silně etnicky homogenních školách. V absolutních počtech to může znamenat celkem 3 000 až 3 500 žáků.

Komunitní střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na Domažlicku na období 2020–2024 (CPKP) zmiňuje, že z 21 obcí řešeného území, které se podílely na dotazníkovém šetření, 5 obcí uvedlo sociálně vyloučenou lokalitu nacházející se na svém území, z toho 3 obce se shodují s výše uvedenými údaji z Analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČR. Dalšími obcemi, které na svém území identifikují problémové lokality, jsou Draženov a Klenčí pod Čerchovem.

Komunitní střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na Horšovskotýnsku na období 2020–2024 (CPKP) uvádí, že z 12 obcí řešeného území, které se podílely na dotazníkovém šetření, 4 obce uvedly sociálně vyloučenou lokalitu nacházející se na svém území, z toho 2 obce se shodují s výše uvedenými údaji z Analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČR, a to obec Mířkov a Staňkov. Dále problémové lokality na svém území uvedly obce Horšovský Týn a Velký Malahov.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Informace o sociálně vyloučených lokalitách na území se jednak různí a jednak se neustále mění. Příkladem je oblast Poběžovicka, kde se města Poběžovice, Bělá nad Radbuzou a Hostouň a dále obce Drahotín, Mutěnín, Nemanice, Otov a Rybník v roce 2015 připojily ke spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování v režimu Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám, čímž navázaly na předchozí působení Agentury ve městě Poběžovice. Z dokumentu *Situační analýza Poběžovicko* (11/2017) a Evaluační zprávy Poběžovicko (05/2020) vyplývá, že v regionu Poběžovicko mluvíme o dvou typech lokalit – tzv. mikrolokalitách (často tvořených jedním domem či usedlostí) a dále o menších bytových či panelových domech. Příkladem prvního typu jsou některá místa přímo v Poběžovicích, dále obce Mutěnín či Mnichov. Příkladem druhého typu jsou pak především obce Drahotín, Nemanice či Rybník. Vzhledem k velikosti lokalit dochází často k rychlému vzniku či zániku některých z nich, takže počty lokalit se v čase rychle mění. V současné době již Agentura na tomto území nepůsobí.

Agentura v rámci SO ORP Horšovský Týn působí v současné době pouze v obci Semněvice v rámci tzv. vzdálené dílčí podpory. V rámci této spolupráce vznikl v roce 2019 tematický akční plán obce Semněvice, který má platnost do konce roku 2022, a dále Plán vzdálené dílčí podpory obce Semněvice pro období 5/2021–12/2023.

VYBRANÁ DATA SPOLEČNOSTI PAQ RESEARCH TÝKAJÍCÍ SE SOCIÁLNÍ SITUACE V ÚZEMÍ

V následující kapitole jsou přiblíženy vybrané ukazatele, které vytvořila společnost PAQ Research a souvisí se sociální situací a vzděláváním na území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn.

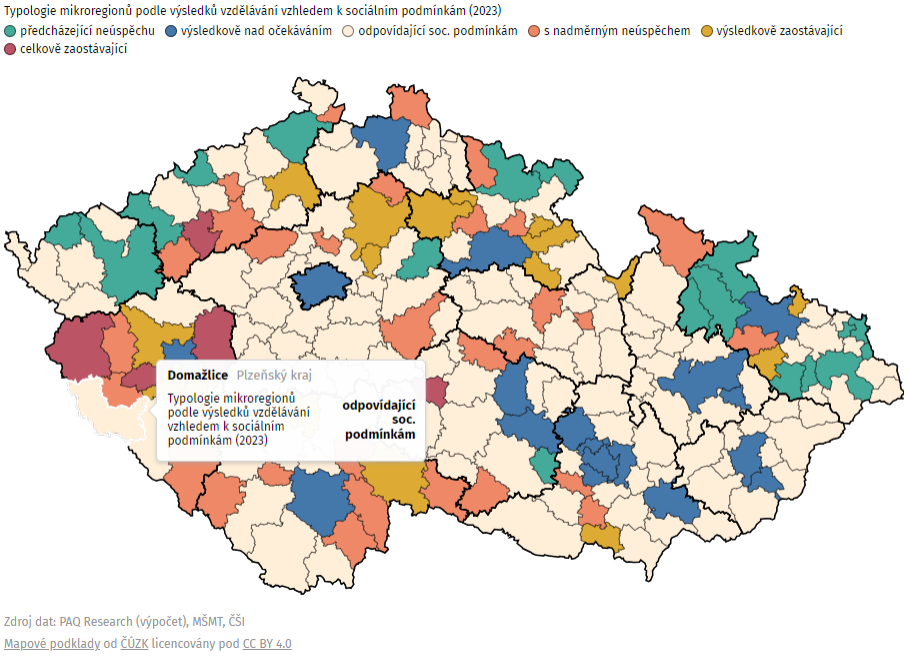
1. Typologie ORP

I když mají mikroregiony podobné sociální podmínky, výsledky vzdělávání se v nich mohou lišit. K lepšímu pochopení situace napříč republikou byla vytvořena společností PAQ Research unikátní typologie, která rozděluje ORP do šesti různých skupin, které se liší vztahem mezi sociálními podmínkami a výsledky testování a vzdělávací neúspěšností. ORP se dělí podle výsledků na obce odpovídající sociálním podmínkám, výsledkově nad očekáváním, výsledkově zaostávající, předcházející neúspěchu, s nadměrným neúspěchem a celkově zaostávající. Jak si vede SO ORP Domažlice znázorňuje obrázek č. 7. Situaci v SO ORP Horšovský Týn vyobrazuje obrázek č. 8.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Obrázek č. 7: Typologie ORP Domažlice

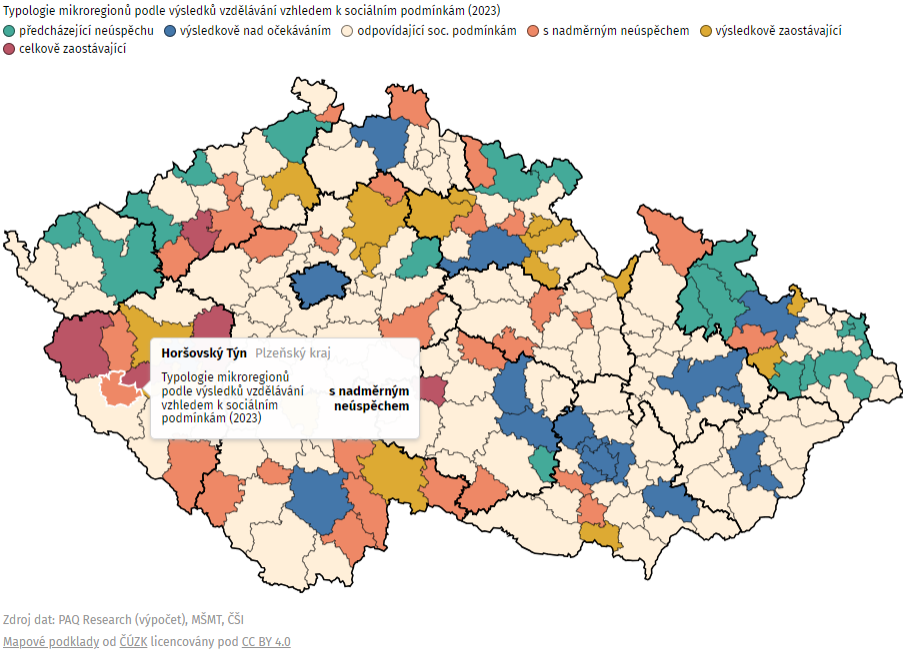
Zdroj: PAQ Research

Výsledky vzdělávání odpovídají sociálním podmínkám v území. ORP Domažlice má střední problémy s destabilizující chudobou (exekuce, bytová nouze, děti žijící v sociálně vyloučených lokalitách). Destabilizující chudoba je v ORP Domažlice vyšší než v 58 % ORP v ČR. Destabilizující chudoba má silnou souvislost se vzdělávací neúspěšností. ORP Domažlice má nízké obecné socioekonomické znevýhodnění (nezaměstnanost, vzdělanostní struktura). To je v ORP Domažlice vyšší než v 27 % ORP v ČR. Socioekonomické znevýhodnění vyjadřuje ekonomické příležitosti v regionu a nemá tak silnou souvislost se vzdělávacími výsledky. ORP Domažlice má vysokou vzdělávací neúspěšnost (nedokončování ZŠ, propadání, absence). Vzdělávací neúspěšnost je v ORP Domažlice vyšší než v 71 % ORP v ČR a 53 % ORP v kraji. Vzdělávací neúspěšnost odpovídá sociální situaci.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Obrázek č. 8: Typologie ORP Horšovský Týn

Zdroj: PAQ Research

Výsledky vzdělávání vzhledem k sociálním podmínkám dosahují nadměrného neúspěchu. ORP Horšovský Týn má vysoké problémy s destabilizující chudobou (exekuce, bytová nouze, děti žijící v sociálně vyloučených lokalitách). Destabilizující chudoba je v ORP Horšovský Týn vyšší než v 72 % ORP v ČR. Destabilizující chudoba má silnou souvislost se vzdělávací neúspěšností. ORP Horšovský Týn má střední obecné socioekonomické znevýhodnění (nezaměstnanost, vzdělanostní struktura). To je v ORP Horšovský Týn vyšší než v 56 % ORP v ČR. Socioekonomické znevýhodnění vyjadřuje ekonomické příležitosti v regionu a nemá tak silnou souvislost se vzdělávacími výsledky. ORP Horšovský Týn má vysokou vzdělávací neúspěšnost (nedokončování ZŠ, propadání, absence). Vzdělávací neúspěšnost je v ORP Horšovský Týn vyšší než v 79 % ORP v ČR a 73 % ORP v kraji. Vzdělávací neúspěšnost odpovídá sociální situaci.

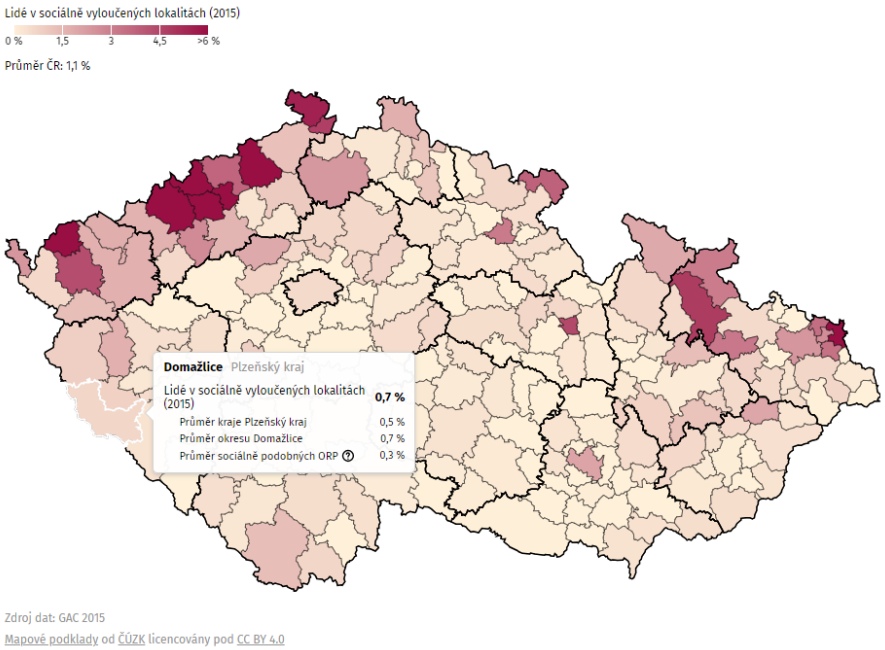
2. Lidé v sociálně vyloučených lokalitách

Obrázek č. 9 a 10 zobrazuje podíl lidí v sociálně vyloučených lokalitách na území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn. Za sociálně vyloučené lokality jsou považovány ty, kde dochází ke koncentraci více než 20 osob žijících v nevyhovujících podmínkách.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

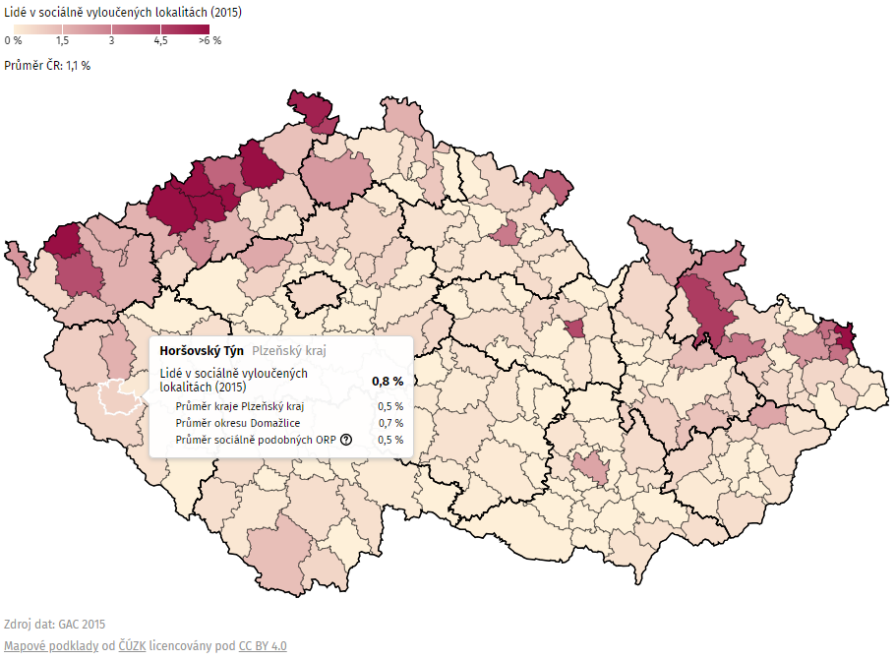
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Obrázek č. 9: Lidé v sociálně vyloučených lokalitách na území SO ORP Domažlice

Zdroj: PAQ Research

Obrázek č. 10: Lidé v sociálně vyloučených lokalitách na území SO ORP Horšovský Týn

Zdroj: PAQ Research

Z dat uvedených na obrázku č. 9 a 10 vyplývá, že v sociálně vyloučených lokalitách na území SO ORP Domažlice vyskytuje celkem 0,7 % lidí a na území SO ORP Horšovský Týn 0,8 % lidí. V porovnání s průměrem Plzeňského kraje dosahují obě hodnoty mírně nad jeho průměr. Naopak ve srovnání s průměrnou hodnotou ČR se hodnoty obou území pohybují pod průměrnou hranicí.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

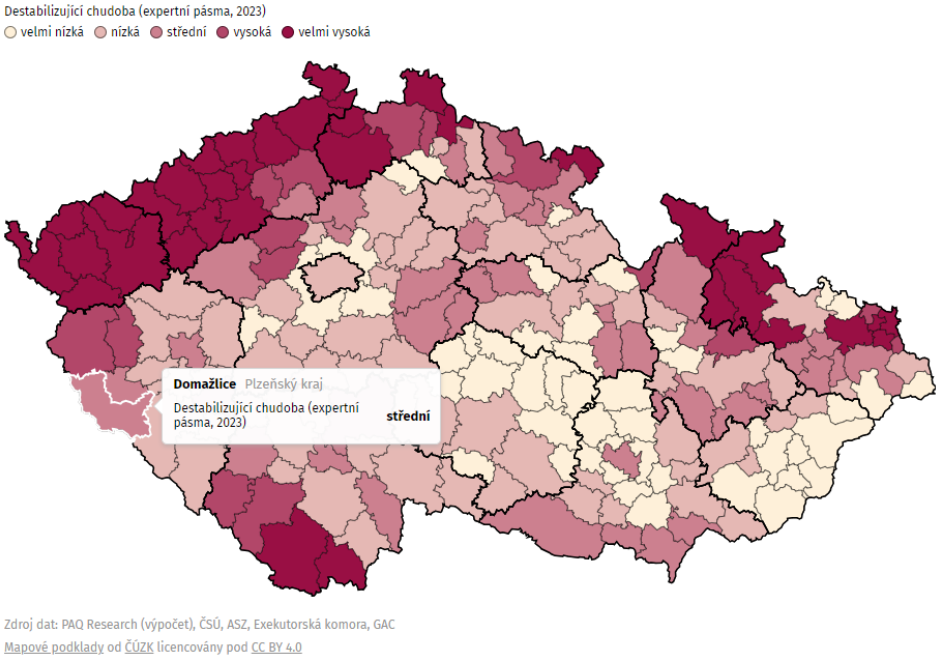
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

3. Destabilizující chudoba

Se sociálním vyloučením se pojí pojem destabilizující chudoba, představující jeden z druhů sociálního problému.

Mapa vzdělávání vytvořená společností PAQ Research uvádí, že se destabilizující chudoba projevuje problémy, mezi které patří exekuce, bytová nouze a sociálně vyloučené lokality. Všechny tyto problémy zásadním způsobem ovlivňují životy rodin, které daným problémem trpí, a přináší jim stres a nejistotu, spojené se strachem ze ztráty bydlení, rozpadu sociálních vazeb a aspirací a nepřítomností pozitivních vzorů. Informace o stavu destabilizující chudoby na území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn jsou zobrazeny na obrázku č. 11 a 12.

Obrázek č. 11: Destabilizující chudoba na území SO ORP Domažlice

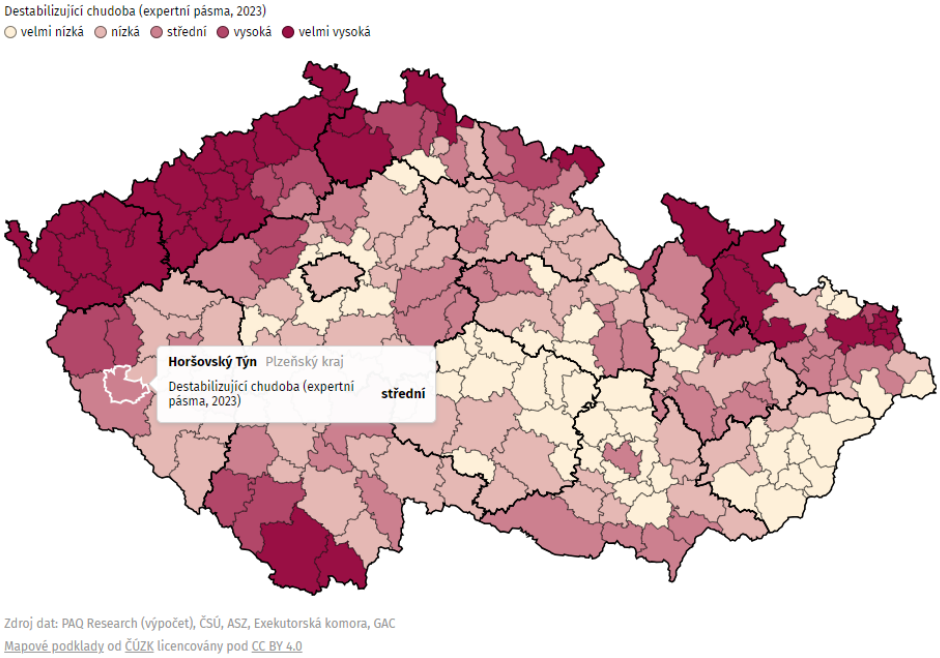

Zdroj: PAQ Research

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Obrázek č. 12: Destabilizující chudoba na území SO ORP Horšovský Týn

Zdroj: PAQ Research

Destabilizující chudoba má dle PAQ Research velký dopad na výsledky vzdělávání a nelze ji spojovat pouze se sociálně vyloučenými lokalitami. Týká se celých mikroregionů. V některých z nich má exekuce 20 až 30 procent rodičů. Velká část populace tím přichází o sociální kapitál a aspirace. Území SO ORP Domažlice i SO ORP Horšovský Týn vykazuje střední destabilizující chudobu. Statisticky to znamená, že se na tomto území vyskytuje cca 1,6 % dětí v bytové nouzi, 9,8 % exekvovaných rodičů, 8 % dospělých s mnohočetnými exekucemi a 0,6 % dětí žijících ve vyloučených lokalitách.

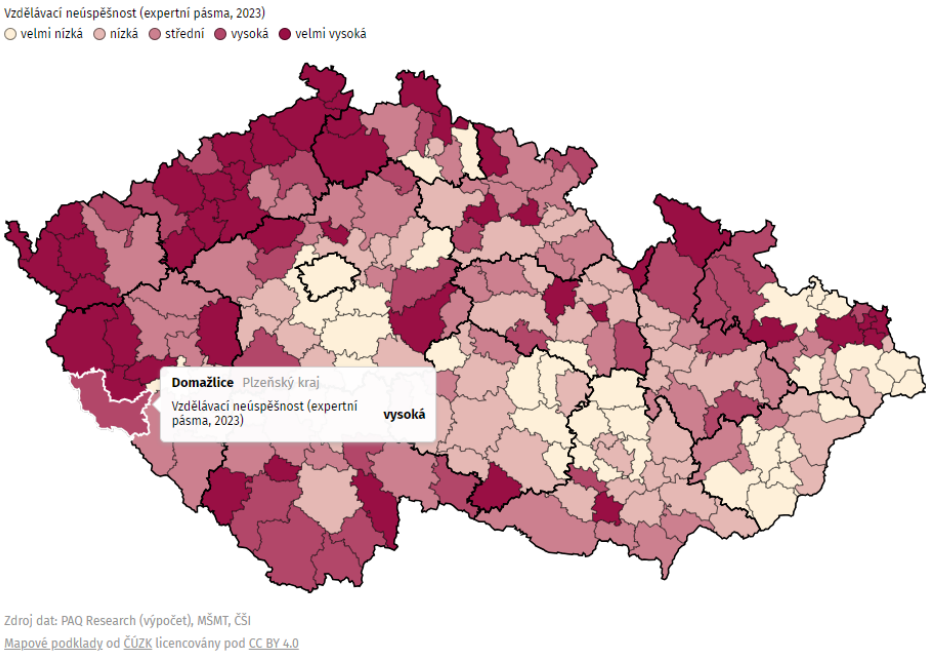
4. Vzdělávací neúspěšnost

Strategie sociálního začleňování 2021–2030 odkazuje na mapu vzdělávání vytvořenou společností PAQ Research, která zobrazuje prostřednictvím indexu vzdělávacích problémů situaci v jednotlivých oblastech České republiky. Tento index je založen na kombinaci čtyř proměnných, kterými jsou nedokončování základní školy, opakování ročníku, vysoká absence v hodinách a propadání. Z těchto dat vyplývá, že nejvyšší míru vzdělávací neúspěšnosti lze identifikovat v Ústeckém a Karlovarském kraji, v nichž jsou tyto problémy podmíněny vyšší mírou sociálního vyloučení a chudoby regionu. Problémy se vyskytují také v regionech na periferiích některých krajů, zejména těch nacházejících se na státních hranicích či sousedících s chudším krajem. Jedná se například o části Plzeňského, Olomouckého, Jihočeského či Libereckého kraje. Výsledky testování vychází z testů v 5. a 9. třídě od České školní inspekce a jednotných přijímacích zkoušek na střední školy – vypovídají proto o různých fázích vzdělávání. Obrázek č. 13 zobrazuje situaci v SO ORP Domažlice a obrázek č. 14 na území SO ORP Horšovský Týn.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

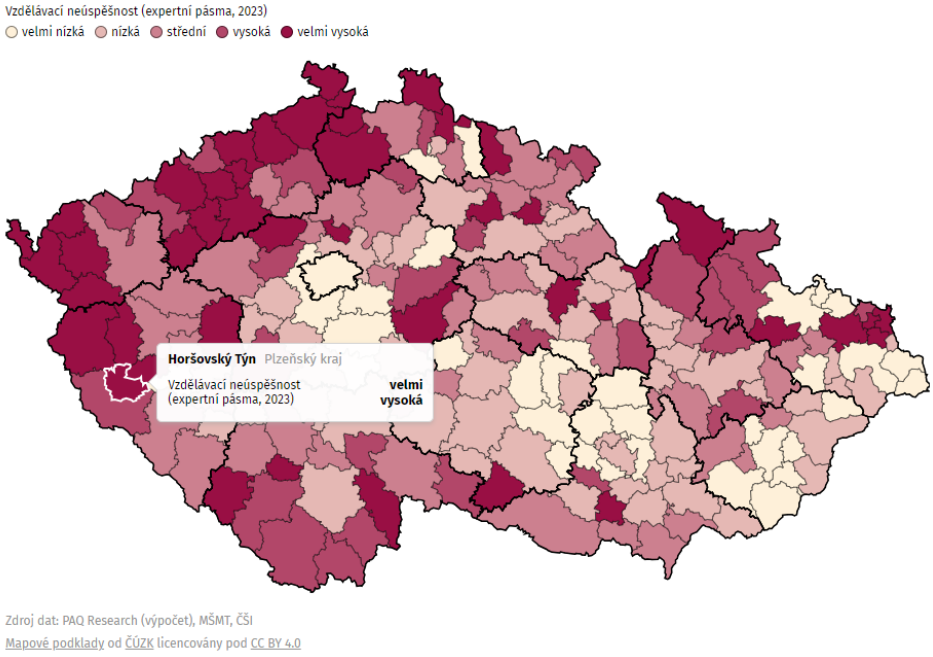
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Obrázek č. 13: Vzdělávací neúspěšnost na území SO ORP Domažlice

Zdroj: PAQ Research

Obrázek č. 14: Vzdělávací neúspěšnost na území SO ORP Horšovský Týn

Zdroj: PAQ Research

Vzdělávání na území SO ORP Domažlice dosahuje vysoké neúspěšnosti a na území SO ORP Horšovský Týn dokonce velmi vysoké neúspěšnosti. Vzdělávací neúspěšnost často končí nedosažením středního vzdělání, absencí klíčových kompetencí, neúspěchem na pracovním trhu a chudobou či sociálním vyloučením. Statisticky lze konstatovat, že na území SO ORP Domažlice neprospívá 1,9 %

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

žáků, ročník opakuje 0,8 % žáků, základní školu nedokončí 4,5 % žáků a jejich absence se pohybuje kolem 88,2 hodin. Na území SO ORP Horšovský Týn dosahují výsledky analýzy vyšších čísel. Neprospívají 3 % žáků, ročník opakuje 1,2 % žáků, základní školu nedokončí 8 % žáků a jejich absence v docházce je cca 99,4 hodin.

ORGÁNY SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ

Rodiče v sociálně vyloučených rodinách se kvůli omezenému přístupu ke zdrojům často dostávají do složité situace, kdy je pro ně velice náročné plnit povinnosti plynoucí z rodičovské odpovědnosti, což výrazně zvyšuje riziko ohrožení dětí. Nepříznivá sociální situace, kterou rodiny nemohou s ohledem na její složitost zvládnout vlastními silami, může vyústit v zásah státu do autonomie rodiny ve formě veřejnoprávní ochrany dětí, kterou zajišťují orgány sociálně-právní ochrany dětí (dále jen „OSPOD“). Absence včasné pomoci rodině ve formě preventivních služeb, jejichž síť není v ČR rovnoměrně rozvinutá, může vyústit v odebrání dítěte z péče biologických rodičů a v jeho umístění do náhradní péče, zajišťované buď ve formě institucionální péče v pobytových zařízeních či náhradní rodinné péče (dále jen „NRP“). Jedním z charakteristických rysů systému péče o ohrožené děti je právě vysoký počet odebraných dětí, které vyrůstají v náhradní péči, jejímž účelem však je řešit následky selhání rodiny, nikoli selhání předcházet. (*Strategie sociálního začleňování 2021–2030*).

SOCIÁLNÍ SLUŽBY

Prostřednictvím sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, je poskytována pomoc a podpora fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení. Sociální služby reagují na potřeby osob sociálně vyloučených případně sociálním vyloučením ohrožených a zároveň reagují na nepříznivé sociální jevy, které se vyskytují v místě působnosti. Nedostatek sociálních služeb prohlubuje sociální vyloučení těchto osob. Základním rámcovým dokumentem je Národní strategie rozvoje sociálních služeb na období 2016–2025, jejímž účelem je nastavit systém sociálních služeb tak, aby odpovídal potřebám lidí v nepříznivé situaci, uživatelům sociálních služeb a umožnil jim žít v jejich přirozeném prostředí, pokud je to možné. (*Strategie sociálního začleňování 2021–2030*).

V návaznosti na předchozí kapitolu je proto nezbytné zmínit i sociální služby, které na daném území působí. **Ve SO ORP Domažlice působí** dle Registru poskytovatelů sociálních služeb **celkem 19 místních poskytovatelů sociálních služeb** a **ve SO ORP Horšovský Týn celkem 6 místních poskytovatelů sociálních služeb**, kteří mají v řešeném území sídlo, kancelář či pobočku. Jedná se o data aktuální k březnu 2024.

Tabulka č. 10: Poskytovatelé sociálních služeb ve SO ORP Domažlice a ve SO ORP Horšovský Týn

Poskytovatel
SO ORP Domažlice
Centrum pro zdravotně postižené Plzeňského kraje, o.p.s.
Centrum sociálních služeb Domažlice, p. o.
Člověk v tísni, o.p.s.
DelpSys, s.r.o.
Diakonie ČCE – středisko západní Čechy
Diecézní charita Plzeň
Doma ve Kdyni – centrum sociálních služeb
Domácí péče Domažlice, s.r.o.
Domov pro matky s dětmi v tísni Havlovice
Dům seniorů Kdyně, p. o.
Město Bělá nad Radbuzou
Město Hostouň
Městys Koloveč
Město Poběžovice
Městské centrum sociálně rehabilitačních služeb – domov pro seniory
Pedagogicko-psychologická poradna Plzeň, pracoviště Domažlice
Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v České republice, z. s., Poradenské centrum SPMP ČR, Domažlice
Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra ČR
Stop PPP, Domažlice
Středisko rané péče MCT CZ, Nový Spálenec
Středisko výchovné péče Domažlice
Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, z. s., Poradenské centrum Domažlice, p.s.
UCHO, z. s.
VitalLife, z. s.
SO ORP Horšovský Týn
Centrum sociálních služeb Stod, p. o.
Člověk v tísni, o. p. s.
Dětský domov Horšovský Týn
Dětský domov Staňkov
Dětský domov Staňkov, ZDVOP Robinson Klenčí
Diecézní charita Plzeň
Město Horšovský Týn
Město Staňkov
Network East-West, z. s.
Speciálně pedagogické centrum Horšovský Týn

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní šetření

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

V rámci MAP IV jsou důležití zejména poskytovatelé, kteří poskytují služby následujícím cílovým skupinám: děti a mládež, rodiny s dětmi. Jedná se o tyto registrované služby:

Domov pro matky s dětmi v tísni je umístěn v obci Havlovice v blízkosti Domažlic a je spravován Diecézní charitou Plzeň.

Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež na daném území provozuje Diakonie ČCE. V Domažlicích se nachází Klub Fontána pro děti a mládež – klienty však mohou být i děti z okolních obcí, které do zařízení docházejí v návaznosti na plnění školní docházky na některé ze škol v Domažlicích. Pro stejné účely na území slouží také mobilní Klub Uličník pro děti a mládež, který momentálně působí v Bělé nad Radbuzou a Hostouni.

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi jsou nabízeny organizacemi:

- Člověk v tísni, o.p.s. - pro celé území SO ORP Domažlice i Horšovský Týn – poskytuje rodinné poradenství a pro děti individuální či skupinové doučování,
- Diakonie ČCE – středisko Západní Čechy – Archa pro rodiny s dětmi v Domažlicích, kde pomáhají rodinám s dětmi v náročných životních situacích.

Sociálně aktivizační služby pro děti se zdravotním postižením poskytuje UCHO, z. s., prostřednictvím služby Berkana SAS v Domažlicích.

Odborné sociální poradenství pro rodiče dětí se zdravotním postižením nabízí Centrum pro zdravotně postižené Plzeňského kraje, jehož poradnu najdeme přímo v Domažlicích.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

1.2.5 ANALÝZA EXISTUJÍCÍCH STRATEGICKÝCH ZÁMĚRŮ A DOKUMENTŮ VE SO ORP DOMAŽLICE A VE SO ORP HORŠOVSKÝ TÝN – NOVÉ POZNATKY Z EXISTUJÍCÍCH STRATEGIÍ

V následující tabulce jsou uvedeny existující strategické záměry a dokumenty v rámci České republiky, které mají souvislost s oblastí vzdělávání, a to včetně odkazu na daný strategický záměr či dokument. V tabulce je dále zmíněno, zda je dokument či záměr pouze v celkovém souladu s MAP IV či jsou údaje z něj využity i v rámci některé z kapitol analytické části MAP IV. Pod tabulkou následují bližší informace k jednotlivým strategickým záměrům a dokumentům.

Tabulka č. 11: Přehled existujících strategických záměrů a dokumentů

Název dokumentu	Popis využití dokumentu v analýze MAP IV	Odkaz na dokument
Strategie a dokumenty na národní úrovni		
Strategický rámec Česká republika 2030	Celkový soulad s MAP IV	https://www.cr2030.cz/strategie/
Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2023–2027	Celkový soulad s MAP IV + Kapitola Předškolní a Základní vzdělávání	https://www.edu.cz/strategie-msmt/dlouhodobe-zamery-cr-a-kraju/dz-cr-2023-2027/
Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+	Celkový soulad s MAP IV + Kapitola Digitální vzdělávání ve školách + Kapitola Neformální a zájmové vzdělávání	https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/strategie-2030
Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání	Celkový soulad s MAP IV + Kapitola Předškolní vzdělávání	https://www.msmt.cz/file/56051/
Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání	Celkový soulad s MAP IV + Kapitola Základní vzdělávání	https://www.edu.cz/wp-content/uploads/2023/07/RVP_ZV_2023_zmeny.pdf
Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání	Celkový soulad s MAP IV + Kapitola Základní umělecké školy	http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/ramcovy-vzdelavaci-program-pro-zakladni-umelecke-vzdelavani
Strategie na vyšších územních úrovních		
Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Plzeňského kraje 2020–2024	Celkový soulad s MAP IV + Kapitola Předškolní vzdělávání	https://www.plzensky-kraj.cz/dlouhodoby-zamer-vzdelavani-a-rozvoje-vzdelavaci-
Analýzy potřeb škol v Plzeňském kraji	Celkový soulad s MAP IV + Kapitola Předškolní a Základní vzdělávání	https://www.plzensky-kraj.cz/dokumentace-kap-2023-2025

Zdroj: vlastní šetření

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

STRATEGICKÝ RÁMEC ČESKÁ REPUBLIKA 2030

Strategický rámec Česká republika 2030 je strategickým rámcem, který udává směr, jímž by se rozvoj naší země a společnosti měl vydat v příštích desetiletích. Jeho naplnění by mělo zvýšit kvalitu života v České republice a nasměrovat naši zemi k rozvoji, který bude udržitelný po sociální, ekonomické i environmentální stránce.

Pro potřeby MAP IV je důležitý čtvrtý cíl a jeho jednotlivá specifika: Vzdělávání rozvíjí individuální potenciál jedinců a jejich schopnost zvládat i ovlivňovat změny a podporuje soudržnou společnost orientovanou na udržitelný rozvoj.

- Vzdělávací systém je inkluzivní a vzájemně prostupný, neselektuje žáky a žákyně v útlém věku na talentované a netalentované a omezuje závislost vzdělávacích drah a výsledků na jejich socioekonomickém zázemí.
- Systém vzdělávání podporuje učitele, učitelky a další vzdělavatele, aby ve vzdělávání dokázali přinášet potřebné změny a převzít roli průvodců účastníků vzdělávání v měnícím se světě. Je otevřený intenzivnímu kontaktu s reálným světem a zapojuje všechny aktéry ve vzdělávání.
- Vzdělávání zajišťuje každému přístup k rozvoji přenositelných kompetencí, potřebných pro aktivní občanský, profesní i osobní život. Systém zahrnuje přiměřený všeobecný základ nezbytný pro další vzdělávání, zapojení do společnosti i pro porozumění vzájemné provázanosti současného světa.
- Systém celoživotního vzdělávání je veřejně garantovaný a široce dostupný: zaměřuje se jak na profesní vzdělávání, tak i na vzdělávání v oblasti přenositelných dovedností.

Neméně důležitý je pak cíl v kapitole 6: Systém vzdělávání poskytovaný veřejnými vzdělávacími institucemi zajistí rozvoj participativních a deliberativních dovedností občanů a občanek a cíl v kapitole 1: Rodinám se specifickými potřebami je věnována zvláštní pozornost. Jsou přijímána cílená opatření přispívající k rovnému přístupu ke vzdělávání a uplatnění členů těchto rodin na trhu práce i ve společnosti.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY ČESKÉ REPUBLIKY NA OBDOBÍ 2023 – 2027

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2023–2027 je implementačním dokumentem Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+. Dokument vychází z uvedené strategie a efektivně plánuje pomocí konkrétních cílů její naplňování, zároveň uvádí, jak a kdy se mají opatření realizovat a přináší i podněty pro krajské plány i plány škol.

Kromě Strategie 2030, ze které vychází, integruje Dlouhodobý záměr ČR 2023–2027 do svých opatření také další strategické dokumenty a legislativní nařízení a reflektuje národní, evropská i celosvětová nařízení a doporučení. Zejména je v souladu se strategickým dokumentem Česká republika 2030 a Programovým prohlášením vlády České republiky, dále vychází z doporučení Rady vlády pro udržitelný rozvoj České republiky, doporučení Evropské komise a dalších strategických nebo programových dokumentů. Současně se dokument řídí i evidence-based zásadou, tedy věcně navazuje na výzkumy, analýzy a studie a koncepční a strategické dokumenty vydávané na národní i nadnárodní úrovni.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Pro období 2023–2027 stanovila Strategie 2030+ dva strategické cíle, které svými aktivitami Dlouhodobý záměr ČR 2023–2027 naplňuje:

1. Zaměřit vzdělávání více na získávání kompetencí potřebných pro aktivní občanský, profesní i osobní život.
2. Snížit nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a umožnit maximální rozvoj potenciálu dětí, žáků a studentů.

MŠMT stanovilo pro období 2023–2027 v oblasti regionálního školství následující tři priority:

- Priorita I. Děti a mládež: Osobnostní rozvoj a motivace pro celoživotní učení
- Priorita II: Školy a pedagogové: Moderní vzdělávání a připravení pedagogové
- Priorita III: Efektivní systém školství: Udržitelný a efektivní systém založený na odpovědnosti za výsledky

Dlouhodobý záměr ČR 2023–2027 pojednává o průřezových opatřeních Strategie rozvoje regionálního školství, mezi která patří:

- Vzdělávání pro udržitelnost
- Digitální vzdělávání a umělá inteligence ve vzdělávání
- Vzdělávání dětí a žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka
- Well-being, duševní zdraví, bezpečné prostředí a podpora pohybových aktivit
- Rovnost příležitostí ve vzdělávání
- Zajištění potřebných kapacit středních a vyšších odborných škol a jejich oborové struktury odpovídající očekávaným životním drahám a potřebám společnosti

Dalšími dílčími prioritami a opatřeními Strategie rozvoje regionálního školství vztahující se k oblastem MAP IV jsou:

Kvalitní a dostupné předškolní vzdělávání:

- ✓ Zajištění implementace aktualizovaného RVP PV
- ✓ Dostupné předškolní vzdělávání v souladu se zákonnou nárokovostí od 3 let věku dítěte
- ✓ Redukce počtu odkladů povinné školní docházky

Moderní základní vzdělávání pro 21. století:

- ✓ Dokončení revize RVP ZV
- ✓ Implementace revidovaného RVP ZV
- ✓ Hodnocení ve vzdělávání
- ✓ RVP pro speciální vzdělávání

Podpora a rozvoj pedagogů a leaderů škol:

- ✓ Reforma pregraduální přípravy učitelů a učitelek
- ✓ Posílení role ředitele jako leadera pedagogického procesu
- ✓ Systém podpory a rozvoje učitelů v průběhu kariéry

Rovný přístup a efektivní podpora pro všechny žáky bez rozdílu:

- ✓ Systém financování a podpory pro nejpotřebnější školy a žáky

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

- ✓ Maximalizace účasti sociálně znevýhodněných dětí na předškolním vzdělávání
- ✓ Implementace institucionalizace specializovaných pozic

Systémová podpora a řízení škol:

- ✓ Střední článek podpory
- ✓ Zefektivnění činnosti škol a školských zařízení
- ✓ Evidence-based policy
- ✓ Optimalizace školského rejstříku

Vzdělávání v celoživotní perspektivě (zahrnuto mimo jiné základní umělecké, jazykové a zájmové vzdělávání):

- ✓ Rozvoj potenciálu každého jednotlivce
- ✓ Propojení všech složek vzdělávání – formálního, zájmového a neformálního vzdělávání a učení
- ✓ Podpora školských zařízení pro zájmové vzdělávání a organizací pracujících s dětmi a mládeží
- ✓ Vytváření podmínek pro další vzdělávání občanů

Z uvedených oblastí čerpáme také informace do analytické části MAP IV.

STRATEGIE VZDĚLÁVACÍ POLITIKY ČESKÉ REPUBLIKY DO ROKU 2030+

Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ byla Vládou ČR schválena dne 19. 10. 2020. Úkolem Strategie 2030+ je jasně stanovit směr rozvoje školství a priority investic na dalších deset let. Cílem je modernizovat vzdělávací systém Česka v oblasti regionálního školství, zájmového a neformálního vzdělávání a celoživotního učení, připravit ho na nové výzvy a zároveň řešit problémy, které v českém školství přetrvávají. Strategie 2030+ má dva hlavní strategické cíle.

Strategický cíl 1: Zaměřit vzdělávání více na získávání kompetencí potřebných pro aktivní občanský, profesní i osobní život: Původní role a postavení formálního vzdělávání se mění. Rychlost technologických, hospodářských, sociálních, kulturních, ale i environmentálních změn je bezprecedentní. Navíc lze očekávat, že se tempo proměn bude i nadále zvyšovat. Tyto hluboké transformace bývají taktéž nazývány čtvrtou průmyslovou revolucí. Mění se soubory dovedností, které jsou pro tradiční i nová povolání potřebné. Mění se i formy komunikace. Žáci, kteří se dnes ve školách vzdělávají, se výrazně liší od předchozích generací. Společným socializačním znakem této generace je především využívání digitálních technologií a naprosto neomezený přístup k ohromnému množství informací, které je ale třeba kriticky hodnotit a dále s nimi pracovat. S tím je spojena i proměna formy sociálních kontaktů projevující se často deficitem při naplňování sociálních potřeb. Tyto a mnohé další trendy před nás staví nové výzvy, výrazně odlišné od těch, se kterými jsme se doposud setkávali.

Strategický cíl 2: Snížit nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a umožnit maximální rozvoj potenciálu dětí, žáků a studentů: I přes významný posun spočívající v odstranění řady formálních i neformálních bariér jsou nerovnosti ve vzdělání přetrvávajícím rysem vzdělávací soustavy a současně jedním z jejích dlouhodobých problémů. ČR patří mezi státy s největšími vzdělávacími nerovnostmi, které se projevují výraznou závislostí výsledků vzdělávání na sociálním statusu rodičů, značnými rozdíly mezi výsledky žáků z různých škol i regionů a nízkou mezigenerační mobilitou ve vzdělávání, jež je způsobena nízkou schopností vzdělávacího systému vyrovnávat sociální status rodiny a motivovat žáky k dosažení vyšších stupňů vzdělání.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Cesty k realizaci těchto cílů představují jednotlivé strategické linie, kterých je celkem pět:

1. Proměna obsahu, způsobů a hodnocení vzdělávání,
2. Rovný přístup ke kvalitnímu vzdělávání,
3. Podpora pedagogických pracovníků,
4. Zvýšení odborných kapacit, důvěry a vzájemné spolupráce,
5. Zvýšení financování a zajištění jeho stability.

Z pohledu MAP IV je v rámci Strategické linie 1 důležitá kapitola Proměna obsahu, metod a forem vzdělávání. Vzhledem k významným změnám ve společnosti způsobeným dynamickým rozvojem je nutné tomuto vývoji přizpůsobit obsah, metody i formy vzdělávání. Klíčové je zároveň i hledání cest k vnitřní motivaci žáků, osvojení si systematické práce s chybou a v neposlední řadě vytvoření podmínek umožňujících individualizaci vzdělávání ve snaze o rozvoj potenciálu všech žáků. Aby se vytvořil časový prostor pro práci učitele, hlubší poznání, opakování a osvojení látky nebo pro individualizaci výuky, je potřeba zaměřit se na očekávané výstupy rámcových vzdělávacích programů s cílem změny struktury probíraného učiva, která povede ke snížení jeho celkového objemu. Smyslem ústupu od širokého objemu očekávaných znalostí je podpořit schopnost hlubšího porozumění problémům v širších souvislostech oproti současnosti, kdy jsou žáci přetěžováni informacemi. Probírané učivo je příliš široké a obsahuje celou řadu zbytných poznatků a informací. Učitelé nestíhají probrat povinný obsah a žáci nemají dostatečný prostor si poznatky osvojit, pochopit v souvislostech a aplikovat v reálných situacích. To vede k tomu, že žáci nezvládnou probírané látce skutečně porozumět.

Součástí Strategické linie 1 je také kapitola Digitální vzdělávání. V proměně hospodářství a společnosti ovlivněné rozvojem digitálních technologií hraje vzdělávání klíčovou roli. Významným faktorem vzdělávacího procesu je vztah žáků i učitelů k digitálním technologiím. Žáci dnes sice hojně využívají digitální technologie, ale cílem je, aby svoje znalosti a dovednosti uměli zodpovědně, samostatně a vhodným způsobem používat i v kontextu vzdělávání, práce či zábavy. V digitalizovaném světě 21. století by mělo být samozřejmostí, že žák je schopen vyhledávat, třídit a kriticky hodnotit informace. Je třeba, aby uměl využívat příležitostí digitálního prostředí, ale zároveň byl připraven na rizika, která využívání digitálních technologií přináší. Učitel je v tomto procesu tím, který ukáže žákům silné i slabé stránky využívání informačních technologií, rizika s nimi spojená, a naučí je využívat tyto technologie k získávání relevantních informací. Vhodné a věku adekvátní využívání digitálních technologií by mělo být samozřejmostí ve všech oblastech vzdělávání. Mělo by se stát smysluplnou součástí výuky a podporovat jak informatické myšlení, tak digitální gramotnost žáků. Samotná výuka informatiky by se neměla omezit pouze na principy fungování digitálních technologií, ale měla by být předpokladem účelné aplikace digitálních technologií ve všech oblastech.

Z pohledu MAP IV je rovněž důležitá Strategická linie 2 a 3. Strategická linie 2 popisuje Rovný přístup ke kvalitnímu vzdělávání. Základním východiskem pro posílení rovného přístupu ke vzdělávání je zajištění srovnatelné a vysoce kvalitní výuky ve všech školách. Pro společnost je z mnoha důvodů prospěšné, aby se všechny děti vzdělávaly ve vysoce kvalitních základních školách společně po celou dobu povinné školní docházky. Přináší to jak silnější společenskou soudržnost, tak občanskou angažovanost i větší flexibilitu v profesní kariéře, což mimo jiné snižuje budoucí riziko nezaměstnanosti. V současnosti se však míra nerovností v českém vzdělávání neustále zvyšuje. Mezinárodní šetření ukazují, že vzdělávací výsledky žáků na 2. stupni základních škol dlouhodobě

spíše klesají a rostoucí nerovnosti jsou naopak dány stále větším zaostáváním některých škol. Tento fakt vede mnohé rodiče, kterým vzdělávání jejich dětí není lhostejné, k tomu, že pro své děti hledají vzdělávací alternativy, ať již ve veřejných, či soukromých školách. To má za následek, že se rozdíly mezi jednotlivými školami ještě více zvětšují. V některých školách se kumulují žáci s nižším socioekonomickým statusem, často z nepodnětného rodinného prostředí, kteří mají nízkou motivaci k učení. Učitelé na těchto školách často pochybují, že by žáci mohli dosahovat výborných vzdělávacích výsledků, a tím kvalita výuky postupně klesá.

Strategická linie 3 popisuje Podporu pedagogických pracovníků. Pro dosažení cílů Strategie 2030+ je nutné, aby školy byly vedeny jako učící se organizace, které jsou schopny naplňovat potřeby svých žáků a komunit. A to zejména proto, aby všichni žáci měli stejný přístup ke kvalitní výuce, aby byly snižovány nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a umožněn maximální rozvoj potenciálu žáků a studentů. Je potřeba, aby pedagogické týmy škol dokázaly zaměřit vzdělávání svých žáků více na získávání kompetencí, potřebných pro aktivní občanský, profesní i osobní život. Takové školy potřebují schopné ředitele a jejich kvalitní pedagogické vedení a dobře připravené a motivované učitele, kteří jsou v profesi spokojeni a dovedou vytvářet kvalitní a spravedlivé učební prostředí pro své žáky. Nezbytný je i dostatečný počet dalších pedagogických i nepedagogických pracovníků zajišťujících optimální a efektivní fungování školy. Výuková činnost učitele a pedagogické vedení ředitele musí být podporovány jako klíčové priority. Bez kvalitních učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání a bez jejich dobré spolupráce je efektivní a spravedlivé vzdělávání nemyslitelné.

V těsné vazbě na Strategii vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ jsou připraveny navazující strategické dokumenty, které jednotlivé její priority a cíle rozpracovávají do konkrétních opatření.

Ze Strategie 2030+ čerpáme informace v analytické části k průřezovým tématům MAP IV – proměna obsahu a způsobu vzdělávání; podpora učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání; digitální kompetence k celoživotnímu učení a snižování nerovností v přístupu ke vzdělávání. Jiná konkrétní data do analytické části ze Strategie 2030+ nečerpáme, nicméně je nezbytné dbát na to, aby cíle a jednotlivá opatření s ní byly v souladu.

RÁMCOVÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ (RVP PV)

RVP PV vymezuje hlavní požadavky, podmínky a pravidla pro institucionální vzdělávání dětí předškolního věku. Tato pravidla se vztahují na pedagogické činnosti probíhající ve vzdělávacích institucích zařazených do sítě škol a školských zařízení. Jsou závazná pro předškolní vzdělávání v mateřských školách, v mateřských školách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona, v lesních mateřských školách a v přípravných třídách základních škol.

RVP PV stanovuje elementární vzdělanostní základ, na který navazuje základní vzdělávání a jako takový představuje zásadní východisko pro tvorbu školních vzdělávacích programů i jejich uskutečňování.

RVP PV určuje společný rámec, který je třeba zachovávat. Je otevřený pro školu, učitele i pro děti, a vytváří tak podmínky k tomu, aby každá škola, resp. pedagogický sbor, jakákoliv odborná pracovní skupina, profesní sdružení či každý jednotlivý učitel mohli – za předpokladu zachování společných pravidel – vytvářet a realizovat svůj vlastní školní vzdělávací program.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

RVP PV je dokumentem směrodatným nejen pro nositele předškolního vzdělávání (pro učitele), ale také pro zřizovatele vzdělávacích institucí i jejich odborné a sociální partnery. RVP PV je otevřeným dokumentem, který je v určitých časových etapách inovován podle měnících se potřeb společnosti, zkušeností učitelů se ŠVP i podle měnících se potřeb a zájmů dětí.

RVP PV vychází ve své základní koncepci z respektování individuálních potřeb a možností dítěte. Z toho důvodu je RVP PV základním východiskem i pro přípravu vzdělávacích programů pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ať už jsou tyto děti vzdělávány v běžné mateřské škole, či v mateřské škole zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona. Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou pedagogů je – stejně jako ve vzdělávání dětí, které speciální vzdělávací potřeby nemají – vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

RVP PV byl formulován tak, aby v souladu s odbornými požadavky současné kurikulární reformy:

- akceptoval přirozená vývojová specifika dětí předškolního věku a důsledně je promítal do obsahu, forem a metod jejich vzdělávání,
- umožňoval rozvoj a vzdělávání každého jednotlivého dítěte v rozsahu jeho individuálních možností a potřeb,
- zaměřoval se na vytváření základů klíčových kompetencí dosažitelných v etapě předškolního vzdělávání,
- definoval kvalitu předškolního vzdělávání z hlediska cílů vzdělávání, podmínek, obsahu i výsledků, které má přinášet,
- zajišťoval srovnatelnou pedagogickou účinnost vzdělávacích programů vytvářených a poskytovaných jednotlivými mateřskými školami,
- vytvářel prostor pro rozvoj různých programů a koncepcí i pro individuální profilaci každé mateřské školy,
- umožňoval mateřským školám využívat různé formy i metody vzdělávání a přizpůsobovat vzdělávání konkrétním regionálním i místním podmínkám, možnostem a potřebám,
- poskytoval rámcová kritéria využitelná pro vnitřní i vnější evaluaci mateřské školy i poskytovaného vzdělávání.

V rámci MAP IV z RVP PV vycházíme zejména v analytické části v kapitole o předškolním vzdělávání.

RÁMCOVÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ (RVP ZV)

RVP ZV:

- navazuje svým pojetím a obsahem na RVP PV a je východiskem pro koncepci rámcových vzdělávacích programů pro střední vzdělávání;
- vymezuje vše, co je společné a nezbytné v povinném základním vzdělávání žáků, včetně vzdělávání v odpovídajících ročnících víceletých středních škol;

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

- specifikuje úroveň klíčových kompetencí, jíž by měli žáci dosáhnout na konci základního vzdělávání;
- vymezuje vzdělávací obsah – očekávané výstupy a učivo;
- zařazuje jako závaznou součást základního vzdělávání průřezová témata s výrazně formativními funkcemi;
- stanovuje standardy pro základní vzdělávání, jejichž smyslem je účinně napomáhat při dosahování cílů stanovených v RVP ZV;
- podporuje komplexní přístup k realizaci vzdělávacího obsahu, včetně možnosti jeho vhodného propojování, a předpokládá volbu různých vzdělávacích postupů, odlišných metod, forem výuky a využití všech podpůrných opatření ve shodě s individuálními potřebami žáků;
- umožňuje modifikaci vzdělávacího obsahu, rozsahu a zaměření výuky, metod práce a zařazení dalších podpůrných opatření pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných;
- je podkladem pro všechny střední školy při stanovování požadavků přijímacího řízení pro vstup do středního vzdělávání.

RVP ZV je otevřený dokument, který je v určitých časových etapách inovován podle měnících se potřeb společnosti, zkušeností učitelů se ŠVP i podle měnících se potřeb a zájmů žáků.

S účinností od 1.9.2023 dochází Opatřením ministra č.j. MSMT-12464/2023 k úpravě RVP ZV. Změna zohledňuje především specifické vzdělávací potřeby žáků-cizinců, kteří se vzdělávají v českých školách.

V rámci MAP IV z RVP ZV vycházíme zejména v analytické části v kapitole o základním vzdělávání.

RÁMCOVÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ VZDĚLÁVÁNÍ (RVP ZUV)

Výuka v základním uměleckém vzdělávání se řídí školními vzdělávacími programy (ŠVP) základních uměleckých škol, které se řídí RVP ZUV. Ten je založen na principech:

- liberalizace vzdělávacího procesu, podpory vzdělávací autonomie ve školách,
- profesní odpovědnosti učitelů a zavádění nových forem a metod do výuky,
- zdůraznění směřování žáka k osvojování si klíčových kompetencí,
- rovného přístupu k uměleckému vzdělávání v základních uměleckých školách,
- udržování a rozvíjení kulturních tradic.

ZUV poskytuje základy vzdělání v jednotlivých uměleckých oborech – hudebním, tanečním, výtvarném a literárně-dramatickém. Je součástí systému uměleckého vzdělávání v ČR. ZUV neposkytuje stupeň vzdělání, ale základy vzdělání v uměleckých oborech. V systému navazujícího uměleckého vzdělávání představují důležité východisko pro vzdělávání ve středních, vyšších odborných školách uměleckého nebo pedagogického zaměření a na konzervatořích, popřípadě pro studium na vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením.

Pro ZUV se stanovují tyto cíle:

- utvářet a rozvíjet klíčové kompetence žáků, kultivovat tím jejich osobnost po stránce umělecké a motivovat je k celoživotnímu učení,
- poskytnout žákům základy vzdělání ve zvoleném uměleckém oboru s ohledem na jejich potřeby a možnosti,
- připravit žáky po odborné stránce pro vzdělávání ve středních a vyšších odborných školách uměleckého nebo pedagogického zaměření a na konzervatořích, případně pro studium na vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením,
- motivovat žáky k učení a spolupráci vytvořením příznivého sociálního, emocionálního a pracovního klimatu.

Podobně jako ostatní obory vzdělání je i základní umělecké vzdělávání otevřené žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Pokud takoví žáci prokážou nezbytné předpoklady potřebné pro přijetí do zvoleného uměleckého oboru, musí pro ně škola vytvořit takové podmínky, které jim umožní s ohledem na jejich vzdělávací možnosti a potřeby plnit vzdělávací obsahy stanovené školou v jejím ŠVP.

V rámci MAP IV z RVP ZUV vycházíme zejména v analytické části v kapitole o základním uměleckém vzdělávání.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY PLZEŇSKÉHO KRAJE 2020 – 2024

Jedná se o klíčový strategický dokument, který vymezuje základní, státem a krajem podporované záměry vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy na období čtyř let. Obsahuje tři kapitoly:

- Rozvoj společnosti a vzdělávání
- Strategie rozvoje regionálního školství
- Financování regionálního školství

Při zpracování analytické části MAP IV je nejdůležitější kapitola Strategie rozvoje regionálního školství. Hlavní cíl vize Plzeňského kraje v oblasti vzdělávání do roku 2035 je zlepšit úroveň vzdělanosti v kraji, což konkrétně znamená, že v roce 2035 bude v Plzeňském kraji oproti roku 2019 vyšší podíl osob, které úspěšně ukončí studium, nižší podíl obyvatel Plzeňského kraje se základním vzděláním, vyšší podíl obyvatel v populaci 25–64 let s vysokoškolským vzděláním a vyšší podíl obyvatel aktivních v celoživotním učení.

Definuje také strategické cíle vize Plzeňského kraje v oblasti vzdělávání do roku 2035:

1. Zpřístupnit všem široké možnosti vzdělávacích aktivit
2. Zvyšovat vzdělanost pedagogů a ředitelů
3. Zaměřit vzdělávání na rozvoj osobnosti, kariéry a občanství
4. Zajišťovat efektivní komunikaci, důvěru a bezpečné klima všech aktérů ve vzdělávání

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

ANALÝZY POTŘEB ŠKOL V PLZEŇSKÉM KRAJI

Tyto dokumenty byly vytvořeny v rámci projektu „Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Plzeňského kraje II“ (KAP), který byl zaměřen na intervence směřující ke zkvalitnění řízení škol a zvýšení kvality ve vzdělávání a začlenění či rozvoj dlouhodobého plánování jako nástroje ke kvalitnímu řízení škol.

V rámci projektu KAP bylo vytvořeno několik analytických dokumentů, mezi které mimo jiné patří:

- Analýza potřeb na školách v Plzeňském kraji (NPI ČR),
- Analýza potřeb škol v Plzeňském kraji (MŠMT),
- Analýza potřeb v území pro potřeby KAP.

Analýza potřeb v území pro potřeby KAP byla zpracována realizačním týmem KAP. Jedná se o povinnou součást krajského akčního plánu (KAP) a byla zpracována v úvodní fázi tvorby nového krajského akčního plánu (na období 2023-2025). Jejím cílem je znovu zmapovat vývoj a stav trhu práce a vzdělávacího systému na území Plzeňského kraje a redefinovat problémové oblasti. Součástí analýzy je také zpracování všech klíčových témat. Jedná se o hlavní analytický podklad, na jehož základě byly v rámci jednotlivých platforem a Pracovní skupiny Vzdělávání stanoveny priority krajského akčního plánu.

Analýza potřeb škol (MŠMT) používá jako podklad dotazníkové šetření MŠMT v mateřských, základních i středních školách v rámci celé ČR, které bylo zaměřeno na následující oblasti:

- rozvoj potenciálu každého dítěte/žáka/studenta/účastníka neformálního vzdělávání,
- podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání.

Tato témata plynou ze Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ a vhodným způsobem doplňují již dříve zpracovanou analýzu realizovanou v rámci projektu P-KAP. Výstupy z dotazníkového šetření jsou znázorněny v grafické podobě. Relevantní výstupy byly také zapracovány do Analýzy potřeb v území pro potřeby KAP a byly zohledněny v prioritizaci potřeb a návrhové části KAP.

Cílem šetření dokumentu **„Analýza potřeb na školách v Plzeňském kraji (NPI ČR)“** bylo zmapování aktuální situace škol a jejich potřeb v rámci oblastí vymezených OP VVV a dále vyhodnocení posunu, který se na školách udál, což bylo zároveň i cílem závěrečného šetření. Výstupy ze závěrečného dotazníkového šetření slouží jako podklad pro vyhodnocení Krajských akčních plánů v jednotlivých krajích.

V rámci MAP IV vycházíme z Analýzy potřeb škol (MŠMT) zejména v analytické části v kapitole o předškolním a základním vzdělávání.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

1.3 SPECIFICKÁ ČÁST ANALÝZY

1.3.1 TÉMATA MAP IV NA ÚZEMÍ SO ORP DOMAŽLICE A HORŠOVSKÝ TÝN

V souladu s metodikou je projekt MAP IV zaměřen na tři *povinná klíčová* témata:

1. **téma podpory moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí,**
2. **téma rozvoje potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním,**
3. **téma podpory pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpory managementu třídních kolektivů.**

Realizace těchto témat bude probíhat prostřednictvím *průřezových témat***.** Klíčová témata tedy budou naplňována ve všech průřezových tématech, kterými jsou:

- **proměna obsahu a způsobu vzdělávání** (např. podpora schopností hlubšího porozumění problémům v širších souvislostech oproti přetěžování žáků informacemi, podpora badatelské a projektové výuky apod.),
- **podpora učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání** (např. podpora vzájemného profesního sdílení, přenosu osvědčených a funkčních inovativních metod, podpora pedagogických pracovníků při společné přípravě výuky a jejím reflektování apod.),
- **digitální kompetence k celoživotnímu učení** (např. seznámení se se silnými i slabými stránkami využívání informačních technologií, riziky s nimi spojenými a získání kompetencí pro využívání těchto technologií k získávání relevantních informací),
- **snižování nerovností v přístupu ke vzdělávání** (např. dostupnost, inkluze a kvalita předškolního vzdělávání, inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem apod.),
- **spolupráce MŠ - ZŠ/ZŠ – SŠ** (součinnost a spolupráce škol v územích).

Dále byla na základě zkušeností z předchozích projektů MAP v návaznosti na pracovní skupiny vybrána následující *volitelná* témata, kterými se Realizační tým podrobněji v rámci zpracování projektu MAP IV zabývá:

- **rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání,**
- **rekonstrukce a vybavení školských zařízení,**
- **rozvoj vztahu k místu, kde děti a žáci žijí.**

Z klíčových, průřezových a volitelných témat vychází strategická část Místního akčního plánu, konkrétně určení prioritních problémových oblastí a jejich SWOT – 3 analýzy.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

1.3.2 ANALÝZA DOTČENÝCH SKUPIN[7]

Metody zapojení dotčené veřejnosti, způsob vzájemné komunikace a informovanosti pro potřeby projektu MAP IV jsou detailně popsány v dokumentu **Komunikační plán MAP IV** ve SO ORP Domažlice a ve SO ORP Horšovský Týn.

Analýzu dotčených skupin zaznamenává následující tabulka.

Každá z dotčených cílových skupin preferuje své vlastní cíle a zájmy. Ty jsou často v rozporu se zájmy jiné cílové skupiny. Typickým příkladem je očekávání dětí a žáků a očekávání představitelů zřizovatelů školských zařízení. Zatímco očekávání první skupiny je náročné jak finančně, tak personálně, očekávání druhé skupiny je v přímém rozporu a předpokládá co nejnižší zatížení rozpočtu obce či jiného zřizovatele. Dalším prvkem v tomto rozporu je skupina pedagogů, kteří mají přirozený zájem o dobré finanční ohodnocení, a tím se kříží se zájmy skupiny zřizovatelů a představitelů obcí.

Pro kvalitní a udržitelný rozvoj školství je nutné pečlivě zvážit důležitost zájmů jednotlivých cílových skupin. V rizikách cílových skupin a opatřeních vůči nim se ukazují stejné vztahy mezi jednotlivými dotčenými skupinami jako v oblasti jejich očekávání. Zde jsou vztahy ještě napjatější. Opatření k nápravě rizik v některých případech často přesahují možnosti dotčených skupin.

Obecně lze říci, že všechny cílové skupiny mají předvídatelná očekávání, a i rizika s nimi spojená lze snadno predikovat. Naproti tomu veškerá navrhovaná opatření vyžadují nemalé prostředky ke své realizaci.

[7] Zdroj: Analytická část Strategie území SO ORP Domažlice/Analytická část Strategie území SO ORP Horšovský Týn v rámci projektu Podpora meziobecní spolupráce (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001).

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Tabulka č. 12: Analýza cílových (dotčených) skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče	• Kvalitní výuka na MŠ a ZŠ; • dostatečně vzdělaný pedagogický sbor; • možnost inkluze – zapojení problematických dětí a žáků, zdravotně postižených, sociálně slabých do výuky na MŠ i ZŠ; • příjemné a bezpečné klima ve třídě • široká nabídka zájmových kroužků a volnočasových aktivit na ZŠ s minimální finanční spoluúčastí, popř. prázdninových aktivit pro žáky; • dobrý vztah dítě/žák – učitel; • dostatečná informovanost pro rodiče; • zapojení rodičů do dění ZŠ a MŠ; • kvalitní stravování pro dítě; • možnost dobrého umístění žáka na SŠ; • podpora propojení MŠ a ZŠ; • spolupráce obec/MŠ/ZŠ; • dobrá dopravní dostupnost.	• Nedostatečná komunikace školy směrem k rodičům; • nezájem rodiče o dítě a dění v MŠ a ZŠ; • neochota podílet se na spoluorganizaci či spolufinancování některých akcí; • migrace; • nezájem obcí a organizací o spolupráci se školami.	• Osobní kontakt – rodičovské schůzky či osobní setkání s pedagogy; • webové stránky školy; • telefonicky; • facebookové stránky školy; • MS Teams a obdobné aplikace vhodné pro online komunikaci.	• Dostatečně propojit obec, organizace neformálního vzdělávání, rodiče a zapojit je do dění v MŠ a ZŠ; • dostatečná informovanost všech cílových skupin; • využití místních zpravodajů či školních listů; • webové a facebookové stránky škol; • propojení komunikace a ochrany v rámci sociálních sítí a blogů; • vyhovující dostupnost a kapacita školských zařízení; • využívání moderních forem výuky ve školách; • kvalitní prezentace školy.
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	• Dobrý vztah dítě/žák – učitel; • začlenění se do kolektivu, navázání kontaktů; • široká nabídka zájmových kroužků; • široká nabídka volnočasových aktivit; • kvalitní a pestré stravování; • možnost dobrého umístění na SŠ; • moderní formy výuky.	• Narušený vztah dítě/žák – učitel; • Nevhodné chování, nezájem o vyučování a vzdělávání se; • nepřizpůsobivost; • neochota spolupracovat; • nerespektování autority učitelů.	• Osobní kontakt; • webové stránky školy; • facebookové stránky školy; • MS Teams a obdobné aplikace vhodné pro online komunikaci.	• Motivovat žáky ke studiu; • nabídnout dostatečné množství zájmové a volnočasové činnosti; • zapojit žáky/děti do života ZŠ/MŠ; • nabídnout příjemné prostředí; • propojení škol mezi sebou v rámci ORP; • propojení komunikace a ochrany v rámci sociálních sítí a blogů;

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Pedagogičtí a nepedagogičtí pracovníci	• Dostatečné finanční ohodnocení; • možnost osobního ohodnocení a růstu; • dobré vztahy na pracovišti; • možnost dalšího vzdělávání a výměny zkušeností; • příjemné školní klima.	• Odchod kvalitních pedagogů za lepším finančním ohodnocením; • přetížení pedagogů; • špatná atmosféra na pracovišti; • nedostatečná kvalifikovanost.	• Osobní kontakt; • webové stránky školy; • MS Teams a obdobné aplikace vhodné pro online komunikaci.	• Dostatečné finanční ohodnocení; • bonusy; • možnost dalšího vzdělávání; • kvalitní vyučovací prostředky; • přátelské prostřední na pracovišti; • kvalitní zázemí.
Představitelé obce, která je zřizovatelem ZŠ, MŠ	• Naplněná kapacita ZŠ/MŠ; • kvalitní personál; • zajištění kvalitní péče a vzdělávání; • co nejnižší nákladovost; • dobrý stav budov; • dobrá dopravní obslužnost.	• Neochota obce přispívat na provoz MŠ a ZŠ; • Neochota se finančně podílet na investicích do budov škol; • špatná komunikace s ředitelem školy.	• Osobní kontakt; • webové a facebookové stránky školy a obce; • telefonicky.	• Nabízet kvalitní vzdělávání v obci; • Pravidelná komunikace mezi zřizovatelem a ředitelem školy; • odpovídající nastavení finančního rozpočtu a toky investic do školy.
Ředitelé škol	• Naplněná kapacita ZŠ a MŠ; • kvalitní personál; • prestiž a kvalita školy; • dostatečné finanční ohodnocení; • dobré vztahy na pracovišti; • získávání informací od kolegů z jiných škol.	• Špatné manažerské schopnosti; • nedostatečná kvalifikovanost; • odchod kvalitních ředitelů za lepším finančním ohodnocením.	• Osobní kontakt; • emailem; • telefonicky.	• Prezentace školy; • dostatečné finanční ohodnocení; • možnost výměn zkušeností; • možnost dalšího vzdělávání; • kvalitní zázemí.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Pracovníci v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání	• Naplněné volnočasové aktivity; • dobré finanční ohodnocení; • zájem rodičů, dětí a žáků o jejich nabídku; • podpora ze strany obce, kde působí; • spolupráce se školami.	• Nedostatečná či neodpovídající nabídka služeb a volnočasových aktivit; • finančně nákladná nabídka; • odchod pracovníků z důvodu špatného finančního ohodnocení.	• Telefonicky; • e-mailem; • osobní kontakt; • webové a facebookové stránky.	• Spolupráce se školami a obcemi; • vzájemná spolupráce v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání; • prezentace v médiích.
Pracovníci ve vzdělávání, výzkumu a poradenství	• Odpovídající úroveň kvality školství.	• Neochota ke spolupráci se školami.	• Telefonicky; • e-mailem; • osobní kontakt.	• Provázanost škol a dalších pracovníků ve vzdělávání, výzkumu a poradenství.
Veřejnost	• Obecně dobře hodnocené vzdělávání; • široká nabídka služeb a volnočasových aktivit; • pozitivně vnímané školství.	• Negativní nastavení společnosti.	• Telefonicky; • e-mailem; • přes média; • osobní kontakt.	• Prezentace škol a ostatních organizací v médiích.

Zdroj: Analytická část Strategie území SO ORP Domažlice/SO ORP Horšovský Týn + vlastní šetření

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

1.3.3 ANALÝZA RIZIK[8]

Podrobnou analýzu rizik uvádí následující tabulka.

Z analýzy rizik nejhůře vycházejí následující oblasti: právní, organizační, technická a věcná.

Právní rizika jsou v rámci SO ORP Domažlice i SO ORP Horšovský Týn těžko ovlivnitelná. Školská zařízení se musí v rámci legislativních změn a reforem přizpůsobovat. V technické a věcné oblasti je situace z hlediska lokálních subjektů lepší. Nápravy technických rizik (stav budov, vybavení) vyžadují především finanční prostředky. Nápravy věcných rizik jsou ještě složitější a vyžadují nesnadná opatření v oblasti personální a dále pak v systému motivace pedagogických i nepedagogických pracovníků. Další velmi rizikovou oblastí jsou rizika organizační. Nejhorší rizika souvisí s demografickým vývojem. V této oblasti je významné i personální riziko. Vzhledem k finančnímu ohodnocení a celkové „atmosféře“ ve školském systému může dojít k odchodu pedagogů mimo území SO ORP či školství. Nejméně jsou ohodnocená rizika v oblasti finanční, kde je velký rozdíl mezi financováním mezd, běžného provozu a investic. Zatímco mzdy a běžný provoz mají financování víceméně zajištěno, investice jsou dlouhodobě podfinancované a dopad těchto rizik je do budoucího období velmi velký.

[8] Zdroj: analytická část Strategie území SO ORP Domažlice/analytická část Strategie území SO ORP Horšovský Týn v rámci projektu Podpora meziobecní spolupráce (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001).

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Tabulka č. 13: Analýza rizik – registr rizik v oblasti základního a předškolního vzdělávání

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpo-dobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	3	5	15	Rozpočet obcí; dotace od státu; EF; soukromý sektor	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na investice a vybavení	3	4	12	Rozpočet obcí; dotace od státu; EF; soukromý sektor	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na platy	2	5	10	Koordinace pedagogů; provázanost mezi ostatními školami v ORP; propojení MŠ a 1. st. ZŠ; využití aprobovaných, specializovaných kantorů mezi školami v rámci ORP ve výuce i mimoškolních aktivitách; zapojení asistentů pedagoga, speciálních asistentů do mimoškolních a volnočasových aktivit; využití projektů a grantů z EU a jiných zdrojů na podporu vzdělanosti pedagogických a nepedagogických pracovníků MŠ, ZŠ	Stát, Obec
Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	2	2	4	Zachování ZŠ a MŠ i v malých obcích, popř. propojení mezi obcemi daného ORP, dle výuky na ZŠ	Obce daného území
Nedostatek dětí/příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj)	4	5	20	Smlouvy mezi obcemi o spádovosti MŠ a ZŠ; spolupráce mezi jednotlivými školami; spolupráce obcí daného ORP, sloučení či rozšíření dle potřeb obce	Obce daného území
Rušení dopravních spojů zajišťujících dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	4	5	20	Školní přeprava, bus	Obce, kraj
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	3	4	12	Motivace a podpora spolupráce; pořádání společných akcí; pravidelná setkávání	Obce daného území
Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	4	4	16	Projednání případných změn a úprav	Obce daného území

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	4	5	20	Projednání případných změn a úprav; negativa X pozitiva	Stát, obec
Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	4	5	20	Projednání případných změn a úprav na státní bázi	Stát, obec
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	3	4	12	Pravidelné kontroly stavu budov; údržbové práce; dotace na rekonstrukci a malé opravy	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Zastaralé či nevyhovující vybavení	4	5	20	Pravidelné kontroly stavu budov; údržbové práce; dotace na rekonstrukci a malé opravy	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Špatné řízení školy	3	4	12	Personální změny; výběrové řízení na vyhovujícího kandidáta	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nízká kvalita výuky	4	5	20	Motivace pedagogů; podpora v účasti na projektech podporujících zlepšení kvality výuky a vzdělávání; zajištění dostatečného množství kvalitních pomůcek k výuce; výuka praxí; výměnné pobyty	Konkrétní ZŠ, MŠ
Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	3	3	9	Zapojení a motivace rodičů zajímavou činností školy; účastí v projektech; inkluzí; spoluprací s německými školami; nabídkou volnočasové činnosti; propojení MŠ a ZŠ; spolehlivý a aprobovaný pedagogický sbor; dobrá dopravní obslužnost; prostředí ZŠ a MŠ; začlenění menšin již v raném věku do společnosti; provázanost MŠ se ZŠ	Konkrétní ZŠ, MŠ
Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, …)	4	4	16	Motivace mladých pedagogů, prostor pro vzdělávání a rozvoj. Finanční ohodnocení. Možnost propojení se školami v rámci ORP či Německa	Konkrétní ZŠ, MŠ

Zdroj: Analytická část Strategie území SO ORP Domažlice/SO ORP Horšovský Týn, vlastní šetření

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

1.4 VÝCHODISKA PRO STRATEGICKOU ČÁST

V rámci projektu MAP IV byly na základě jednání pracovních skupin (PS) a reálných potřeb v území definovány jednotlivé problémové oblasti. Členové PS problémy důkladně prošli a z nich vybrali ty prioritní dle aktuální situace v území i celkového klima ve školství. Těmi je potřeba se dále a podrobněji zabývat.

1.4.1 VYMEZENÍ PROBLÉMOVÝCH A PRIORITNÍCH PROBLÉMOVÝCH OBLASTÍ

Kapitola je členěna dle jednotlivých **klíčových témat**, kterými se projekt MAP IV zabývá:

- **téma podpory moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí,**
- **téma rozvoje potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním,**
- **téma podpory pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpory managementu třídních kolektivů.**

Realizace těchto témat bude probíhat prostřednictvím **průřezových témat**, kterými jsou:

- **proměna obsahu a způsobu vzdělávání** (např. podpora schopností hlubšího porozumění problémům v širších souvislostech oproti přetěžování žáků informacemi, podpora badatelské a projektové výuky apod.),
- **podpora učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání** (např. podpora vzájemného profesního sdílení, přenosu osvědčených a funkčních inovativních metod, podpora pedagogických pracovníků při společné přípravě výuky a jejím reflektování apod.),
- **digitální kompetence k celoživotnímu učení** (např. seznámení se se silnými i slabými stránkami využívání informačních technologií, riziky s nimi spojenými a získání kompetencí pro využívání těchto technologií k získávání relevantních informací),
- **snižování nerovností v přístupu ke vzdělávání** (např. dostupnost, inkluze a kvalita předškolního vzdělávání, inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem apod.),
- **spolupráce MŠ - ZŠ/ZŠ – SŠ** (součinnost a spolupráce škol v územích).

Na základě jednání pracovních skupin byly kromě klíčových a průřezových témat zařazeny také problémové oblasti **polytechnického vzdělávání dětí, rekonstrukcí a vybavení školských zařízení a podpory regionální identity žáků**.

1. PODPORA MODERNÍCH DIDAKTICKÝCH FOREM VEDOUCÍCH K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Na jednání „Pracovní skupiny pro podporu moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí“ byly na základě diskuze členů PS formulovány následující problémy při využívání moderních didaktických forem ve výuce:

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

- ✓ *Neochota některých pedagogů vyučovat moderní didaktickou formou a upřednostňování frontální výuky.*
- ✓ *Nedostatečná znalost některých pedagogů moderních didaktických forem výuky.*
- ✓ *Neochota některých žáků zapojit se do výuky realizované moderní didaktickou formou.*
- ✓ *Nedostatek akcí ke sdílení zkušeností s moderními didaktickými formami výuky, k přenosu osvědčených a funkčních inovativních metod.*
- ✓ *Nízká časová dotace pro využití některých druhů moderních didaktických forem v hodinách.*
- ✓ *Nedostatečná informovanost širší veřejnosti a rodičů o moderním pojetí výuky a nových didaktických formách.*

Z nich byla členy PS definována prioritní problémová oblast ve znění: **„Nedostatečná metodická podpora a osvěta při zavádění moderních didaktických forem do výuky“.**

2. ROZVOJ POTENCIÁLU KAŽDÉHO ŽÁKA, ZEJMÉNA ŽÁKŮ SE SOCIÁLNÍM A JINÝM ZNEVÝHODNĚNÍM

Na jednání „Pracovní skupiny pro rovné příležitosti“ byly na základě diskuze členů PS formulovány následující problémy při práci s rozvojem potenciálu každého žáka:

- ✓ *Velký počet dětí a žáků ve třídách, heterogenní skupiny.*
- ✓ *Nízká časová dotace pro individualizaci výuky vedoucí k rozvoji potenciálu každého žáka mimo výuku i v rámci ní.*
- ✓ *Nedostatek specializovaných pracovníků na odborných pozicích (psychologové, spec. pedagogové, logopedové), a tím vznikající absence pravidelných konzultací s těmito odborníky.*
- ✓ *Nezájem některých rodičů o rozvoj potenciálu vlastního dítěte.*
- ✓ *Problémový přechod žáků na další stupeň vzdělávání (MŠ – ZŠ, ZŠ – SŠ, ale i na jinou školu například z důvodu stěhování.*

Z nich byly členy PS definovány prioritní problémové oblasti ve znění: **„Nedostatečné podmínky pro individualizaci výuky vedoucí k rozvoji potenciálu každého žáka“.** A **„Obtížnost a finanční náročnost upravit organizaci a průběh vyučování v souladu s potřebami žáků se SVP či jinými vzdělávacími potřebami“.**

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

3. PODPORA PEDAGOGICKÝCH A DIDAKTICKÝCH KOMPETENCÍ PRACOVNÍKŮ VE VZDĚLÁVÁNÍ A PODPORA MANAGEMENTU TŘÍDNÍCH KOLEKTIVŮ

Na jednání všech pracovních skupin byly na základě diskuze členů PS formulovány následující problémy při získávání pedagogických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a při organizaci třídních kolektivů:

- ✓ *Absence pravidelných setkání za účelem výměny zkušeností a vzájemného profesního sdílení.*
- ✓ *Neochota některých pedagogů a asistentů pedagoga se dále profesně vzdělávat a zvyšovat své pedagogické kompetence v aktuálních výukových trendech.*
- ✓ *Problematické zastupování pedagoga ve výuce během jeho účasti na vzdělávacích akcích.*
- ✓ *Nedostatek kompetencí a motivace některých učitelů pro práci s ICT technologiemi ve výuce, včetně orientace v oblasti umělé inteligence, neznalost rizik s nimi spojenými.*
- ✓ *Nedostatečné kompetence některých pedagogů vést žáky k hlubšímu porozumění problémům v širších souvislostech oproti přetěžování informacemi.*
- ✓ *Nedostatečná metodická a personální podpora pedagogů při efektivní organizaci třídního prostředí a kolektivů.*

Z nich byla členy PS definována prioritní problémová oblast ve znění: **„Nedostatečná podpora a motivace pracovníků ve vzdělávání a asistentů pedagoga ke zvyšování svých pedagogických a didaktických kompetencí“.**

4. ROZVOJ KOMPETENCÍ DĚTÍ A ŽÁKŮ V POLYTECHNICKÉM VZDĚLÁVÁNÍ

Na jednání „Pracovní skupiny pro rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání a pro rozvoj potenciálu každého žáka“ byly na základě diskuze členů PS formulovány následující problémy při polytechnickém vzdělávání dětí a žáků:

- ✓ *Nedostatek odpovídajících prostor pro polytechnické vzdělávání*
- ✓ *Neodpovídající vybavení laboratoří, odborných učeben, dílen atd.*
- ✓ *Příliš uživatelské začlenění oblasti digitální gramotnosti a využívání ICT ve vzdělávání v souvislosti s podporou polytechnického vzdělávání.*
- ✓ *Nedostatečná spolupráce a součinnost při podpoře polytechnického vzdělávání mezi ZŠ a MŠ v území.*
- ✓ *Nedostatečná manuální zručnost žáků, neschopnost logicky třídit a zařadit získané informace, malé mezipředmětové vnímání.*
- ✓ *Nedostatek kvalifikovaných pedagogů vyučujících polytechnicky zaměřené předměty.*

Z nich byla členy PS definována prioritní problémová oblast ve znění: **„Nedostatečná podpora polytechnického vzdělávání zacílená na manuální zručnost žáků, „dílenské“ činnosti a přemyšlení v souvislostech“.**

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

5. REKONSTRUKCE A VYBAVENÍ ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ

Na jednání „Pracovní skupiny pro financování“ byly na základě diskuze členů PS formulovány následující problémy při financování rekonstrukce a vybavení škol. V úvahu byly brány i projektové záměry jednotlivých školských zařízení a dalších organizací.

- ✓ *Nedostatek financí na rekonstrukci a vybavení venkovního prostředí (školní zahrady a hřiště, parkoviště, chodníky atd.).*
- ✓ *Nedostatek financí na rekonstrukci budov škol a školských zařízení (střecha, fasáda, výměna oken, elektroinstalace, vodovodní a odpadní řád, topení atd.).*
- ✓ *Nutnost bezbariérových stavebních úprav, včetně vybavení bezbariérovým nábytkem*
- ✓ *Nedostatek financí na vybavení sociálních zařízení, šaten, jídelen, družin a školních klubů, knihoven, tělocvičen, apod.*
- ✓ *Nedostatek financí na vybavení kmenových tříd a odborných učeben na ZŠ.*
- ✓ *Nedostatek financí na rekonstrukce a vybavení tříd a heren v MŠ.*
- ✓ *Nedostatek financí na pořízení moderního ICT vybavení, na jeho revize a údržbu.*
- ✓ *Nedostatek financí pro neformální vzdělávání.*
- ✓ *Nedostupnost některých dotačních prostředků z důvodu nutnosti předfinancování projektu ze strany zřizovatele, který není schopný z důvodu nedostatku volných finančních prostředků projekt předfinancovat.*

Z nich byla členy PS definována prioritní problémová oblast ve znění: **„Nedostatek financí na zlepšení technického stavu a vybavení škol a školských zařízení včetně venkovního prostředí škol“.**

6. ROZVOJ VZTAHU K MÍSTU, KDE DĚTI A ŽÁCI ŽIJÍ

Na jednání „Pracovní skupiny pro rozvoj regionální identity a potenciálu každého žáka“ byly na základě diskuze členů PS formulovány následující problémy při zavádění regionálních témat do výuky:

- ✓ *Malá diskuze a výměna zkušeností dotýkající se výuky regionální identity mezi školami a dalšími vzdělávacími institucemi v území; téměř žádný přenos osvědčených a funkčních metod výuky regionálních témat mezi školami.*
- ✓ *Nedostatečná metodická podpora (nedostatek regionálních materiálů zaměřených na žáky ZŠ, absence učebnic, pracovních listů apod.).*
- ✓ *Nízký zájem rodičů dětí a žáků o region, ve kterém žijí.*
- ✓ *Chybějící podpora a spolupráce měst Domažlice a Horšovský Týn směrem ke školám v území, která by pomohla zprostředkovat informace mezi pedagogy, předávat tipy a metodické materiály k výuce regionálních témat.*
- ✓ *Nedostatečné zmapování a popularizace kvalitních regionálních autorů píšící pro žáky ZŠ.*

Z nich byla členy PS definována prioritní problémová oblast ve znění: **„Chybějící metodická podpora a nezpracované zdroje pro systematický a koncepční rozvoj regionálních témat“.**

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

1.4.2 SWOT – 3 ANALÝZY PRIORITNÍCH PROBLÉMOVÝCH OBLASTÍ, VČETNĚ IDENTIFIKACE PŘÍČIN A NÁVRHŮ ŘEŠENÍ

Ke každé prioritní problémové oblasti vypracovaly pracovní skupiny SWOT – 3 analýzu, která odráží aktuální situaci. Pracovní skupiny se zaměřily na to, aby každá SWOT – 3 analýza reflektovala kromě popisu problémů a potřeb také identifikaci a popis příčin daného problému. Pokud pracovní skupiny došly k tomu, že daná příčina je způsobena mimo působnost a kompetence subjektů v partnerství MAP, je tato skutečnost u příčiny uvedena. Kromě toho pracovní skupiny vytvořily návrhy konkrétních řešení daného problému.

1. NEDOSTATEČNÁ METODICKÁ PODPORA A OSVĚTA PŘI ZAVÁDĚNÍ MODERNÍCH DIDAKTICKÝCH FOREM DO VÝUKY

SWOT – 3 analýza

Tabulka č. 24: SWOT – 3 analýza prioritní problémové oblasti „Nedostatečná metodická podpora a osvěta při zavádění moderních didaktických forem do výuky“

Nedostatečná metodická podpora a osvěta při zavádění moderních didaktických forem do výuky	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• Zájem pedagogů vzdělávat se v oblasti moderních didaktických forem výuky • Dostatečná nabídka vzdělávacích akcí pro pedagogy v oblasti moderních didaktických forem • Zájem pedagogů sdílet příklady dobré praxe	• Nedostatečná znalost některých pedagogů moderních didaktických forem výuky • Nedostatek setkání ke sdílení zkušeností s moderními didaktickými formami výuky, k přenosu osvědčených a funkčních inovativních metod • Nedostatečná informovanost širší veřejnosti a rodičů o moderním pojetí výuky a nových didaktických formách
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
• Nabídka vzdělávacích akcí a výměn zkušeností s tématem rozvoje moderních didaktických forem ve výuce v rámci projektu MAP IV • Postupné nahrazování tradičních metod výuky novým pojetím výuky – promítnuto také v RVP, kde jsou nově moderní didaktické formy výuky začleněny • Existence různorodých interaktivních nástrojů sloužících k podpoře výuky moderními didaktickými formami	• Neochota některých pedagogů vyučovat moderní didaktickou formou a upřednostňování frontální výuky • Neochota některých žáků zapojit se do výuky realizované moderní didaktickou formou • Implementace nových didaktických metod mezi jednotlivými pedagogy či školami může zapříčinit rozdílné úrovně kvality vzdělávání v jednotlivých školách • Počáteční diskomfort pro pedagogy při zavádění nových didaktických forem výuky

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Identifikace možných příčin problému

1. **Nedostatek setkání ke sdílení zkušeností s moderními didaktickými formami výuky, k přenosu osvědčených a funkčních inovativních metod.**

Společná setkání s výměnou zkušeností určená pro pedagogy, ale také vedení škol, rodiče či ostatní aktéry zapojené do vzdělávacího procesu jsou důležitým aspektem ve všech oblastech vzdělávání. Výuka moderními didaktickými formami může být pro některé pedagogy úplnou novinkou, zatímco někteří pomocí těchto forem vyučují dlouhodobě, proto je velmi důležité, aby se tyto rozdílné skupiny pravidelně setkávaly a na těchto setkáních bylo zajištěno sdílení zkušeností, pokud možno mezi co nejvíce aktéry ve vzdělávání a přímo v území. Hlavní příčinou tohoto problému se jeví zejména absence organizátora, který by setkání za účelem sdílení zkušeností s moderními didaktickými formami výuky organizoval. Není v možnostech pedagogů a ředitelů jednotlivých škol, aby setkání organizovali, jelikož jsou zahrnuti jinými povinnostmi. Setkání pedagogů a setkání ředitelů škol probíhají v projektu MAP. Organizaci těchto setkání zajišťují také jiné organizace, ale ta většinou probíhají mimo území MAP, což je pro pedagogy zejména z časového hlediska problematické.

2. **Neschopnost některých pedagogů pružně reagovat a přistoupit na změny týkající se zavádění moderních didaktických forem do výuky, které nese měnící se cílová skupina.**

Příčinou je často nedostatek profesního rozvoje, odpor ke změnám a nedůvěra ve vlastní schopnosti. Pedagogové mohou mít pocit, že tradiční metody jsou osvědčené a také např. nejsou dostatečně motivováni nebo vyškoleni v oblasti nových moderních didaktických forem výuky. Měnící se cílová skupina (např. generace žáků s odlišnými potřebami a návyky) vytváří tlak na pokrok, na který nejsou někteří učitelé připraveni se adaptovat. Důležité je pracovat s touto skutečností a podchytit ji alespoň u nově příchozích pedagogů.

3. **Prioritizace jiných oblastí ze strany vedení školy a z toho plynoucí nedostatečný důraz na začleňování moderních didaktických forem do běžné výuky.**

Tím, že vedení školy mnohdy upřednostňuje jiné vzdělávací oblasti, dochází k tomu, že se v některých školách moderním didaktickým formám věnuje jen minimální pozornost. Tato situace je umocněna nechutí ke změnám a nedostatečnou komunikací mezi vedením školy a pedagogy, což způsobuje, že učitelé nejsou dostatečně informováni o nových metodách a nedostávají potřebnou podporu v oblasti profesního rozvoje. Výsledkem je, že moderní didaktické formy nejsou dostatečně začleňovány do běžné výuky, což negativně ovlivňuje její rozvoj a kvalitu.

Návrh konkrétních kroků řešení problému

1. Pořádání vzdělávacích akcí s tématem rozvoje moderních didaktických forem ve výuce například v rámci projektu MAP IV/MAP V.
2. Využívání různorodých interaktivních nástrojů sloužících k podpoře výuky moderními didaktickými formami.
3. Pořádání pravidelných setkávání pedagogů za účelem vzdělávání a výměny zkušeností.
4. Poskytování metodické podpory při zavádění moderních didaktických forem do výuky v rámci různých systémových projektů (jako např. IPs Kurikulum, Kritické myšlení, Pomáháme školám k úspěchu apod.).

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

5. Větší informovanost a osvěta o výuce moderními didaktickými formami mezi rodiče, pedagogy a ostatní aktéry ve vzdělávání.

2. NEDOSTATEČNÉ PODMÍNKY PRO INDIVIDUALIZACI VÝUKY VEDOUCÍ K ROZVOJI POTENCIÁLU KAŽDÉHO ŽÁKA

SWOT – 3 analýza

Tabulka č. 15: SWOT – 3 analýza prioritní problémové oblasti „Nedostatečné podmínky pro individualizaci výuky vedoucí k rozvoji potenciálu každého žáka“

Nedostatečné podmínky pro individualizaci výuky vedoucí k rozvoji potenciálu každého žáka	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• Zájem pedagogů dále se vzdělávat a účastnit se akcí s výměnou zkušeností • Dostatečná nabídka vhodných vzdělávacích akcí • Rozmanitá nabídka specializovaných organizací a služeb v území • Ochota škol, specializovaných organizací a služeb navzájem spolupracovat • Ochota pedagogů k začleňování oblasti digitální gramotnosti a využívání ICT ve vzdělávání v souvislosti s individualizací výuky vedoucí k rozvoji potenciálu každého žáka	• Velký počet dětí a žáků ve třídách, heterogenní skupiny • Nízká časová dotace pro individualizaci výuky vedoucí k rozvoji potenciálu každého žáka mimo výuku i v rámci ní • Problémový přechod žáků na další stupeň vzdělávání (MŠ – ZŠ, ZŠ – SŠ, ale i na jinou školu například z důvodu stěhování)
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
• Spolupráce s ostatními pedagogy – výměna zkušeností • Využití spolupráce pedagoga a asistenta pedagoga vedoucí k individualizaci výuky ve třídě • Využití nových digitálních technologií a nástrojů, které usnadňují personalizovat výuku a umožňují pedagogům lépe sledovat pokrok žáků • Využití nabídky vzdělávání pro pedagogy • Zapojení rodičů, které povede k podpoře individualizace výuky a k rozvoji potenciálu žáka	• Nedostatek specializovaných pracovníků na odborných pozicích (psychologové, spec. pedagogové, logopedové), a tím vznikající absence pravidelných konzultací s těmito odborníky • Nezájem některých rodičů o rozvoj potenciálu vlastního dítěte • Nedostatek kvalifikovaných pedagogů, kteří mají potřebné dovednosti a zkušenosti s individualizací výuky • Neochota některých pedagogů k zavádění nových metod a využívání digitálních technologií, které podporují individualizaci výuky • Chybějící motivace pedagogů zabývat se rozvojem potenciálu každého jednotlivého žáka z důvodu jejich přetížení a vyčerpání • Problematické financování a nárokování odborných personálních pozic ve vazbě na Šablony II OP JAK (školní psycholog ZŠ

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

	a speciální pedagog ZŠ) z důvodu jejich institucionalizace

Identifikace možných příčin problému

1. **Velký počet dětí a žáků ve třídách, heterogenní skupiny a s tím související nízká časová dotace pro individualizaci výuky.**

Při velkém počtu žáků ve třídě není možné přizpůsobit tempo učení, obsah a organizaci vyučovacích hodin potřebám jednotlivých žáků. Pro individualizaci výuky nemají pedagogové dostatek času. Nejedná se pouze o vlastní výuku v hodinách, ale především o časově náročnou přípravu, která se přizpůsobuje potřebám jednotlivých žáků. Navíc je velice důležité věnovat dostatečný časový prostor ve výuce žákům se SVP a žákům nadaným. Pedagogové ale pak nemají prostor věnovat se dostatečně i průměrným žákům, kteří nejsou nadaní ani nemají jakékoli znevýhodnění.

2. **Nedostatek specializovaných pracovníků na odborných pozicích (psychologové, spec. pedagogové, logopedové), a tím vznikající absence pravidelných konzultací s těmito odborníky.** *(příčina je způsobena systémovým nastavením, jehož řešení není v působnosti a kompetenci žádného subjektu v partnerství MAP).*

Nedostatek specializovaných odborníků, jako jsou psychologové, speciální pedagogové či logopedové, vede k tomu, že školy postrádají pravidelné konzultace a odbornou podporu, kterou tito specialisté poskytují. Tím se snižuje schopnost pedagogů efektivně reagovat na individuální potřeby žáků a implementovat potřebné intervence. Výsledkem je omezená podpora jak pro pedagogy, tak pro žáky, což může negativně ovlivnit kvalitu výuky a inkluzivního vzdělávání ve školním prostředí.

3. **Nedostatek zkušených pedagogů, kteří mají potřebné dovednosti a zkušenosti s individualizací výuky a neochota některých pedagogů k využívání digitálních technologií, které podporují individualizaci výuky.**

Nedostatek kvalifikovaných pedagogů s potřebnými dovednostmi a zkušenostmi v oblasti individualizace výuky, spolu s neochotou některých učitelů využívat digitální technologie podporující tento přístup, výrazně omezuje možnosti přizpůsobit výuku individuálním potřebám žáků. To vede k tomu, že výuka často zůstává jednotvárná a méně efektivní. Navíc tím školy ztrácejí příležitost využít moderní nástroje, které mohou výrazně usnadnit individualizaci výuky a podpořit inkluzi ve třídě.

Návrh konkrétních kroků řešení problému

1. Pořádání pravidelných setkávání a akcí pro pedagogy za účelem vzdělávání a výměny zkušeností například v rámci projektu MAP IV/MAP V.
2. Využití spolupráce pedagoga a asistenta pedagoga vedoucí k individualizaci výuky ve třídě.
3. Využití nových digitálních technologií a nástrojů, které usnadňují personalizovat výuku a umožňují pedagogům lépe sledovat pokrok žáků.
4. Četnější, ideálně průběžné konzultace pedagogů s odborníky (psychologové, spec. pedagogové, logopedové).

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

5. Organizování akcí s cílem pozitivní osvěty pro rodiče, která povede k podpoře individualizace výuky a k rozvoji potenciálu žáka a mimo jiné podpoří snazší přechod žáků na další stupeň vzdělávání či na jinou školu.

3. OBTÍŽNOST A FINANČNÍ NÁROČNOST UPRAVIT ORGANIZACI A PRŮBĚH VYUČOVÁNÍ V SOULADU S POTŘEBAMI ŽÁKŮ SE SVP ČI JINÝMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

SWOT – 3 analýza

Tabulka č. 16: SWOT – 3 analýza prioritní problémové oblasti „Obtížnost a finanční náročnost upravit organizaci a průběh vyučování v souladu s potřebami žáků se SVP či jinými vzdělávacími potřebami“

Obtížnost a finanční náročnost upravit organizaci a průběh vyučování v souladu s potřebami žáků se SVP či jinými vzdělávacími potřebami	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• Zájem pedagogů dále se vzdělávat a účastnit se akcí s výměnou zkušeností • Dostatečná nabídka vhodných vzdělávacích akcí • Využití spolupráce pedagoga a asistenta pedagoga vedoucí k úpravě vyučování v souladu s potřebami žáků se SVP	• Velký počet dětí a žáků ve třídách, heterogenní skupiny • Problémový přechod žáků na další stupeň vzdělávání (MŠ – ZŠ, ZŠ – SŠ, ale i na jinou školu například z důvodu stěhování) • Zvýšená administrativní zátěž pro pedagogy, která může vést k jejich vyčerpání a snížení efektivity • Negativní pohled na inkluzivní vzdělávání ve společnosti
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
• Spolupráce s psychology, speciálními pedagogy a odborníky, kteří by dítěti, rodičům i učitelům ukázali, jak konkrétně s žákem co nejefektivněji pracovat • Spolupráce s ostatními pedagogy – výměna zkušeností • Možnost pro pedagogy získat kvalitní vzdělání v oblasti inkluze • Funkční školní poradenská pracoviště	• Nedostatek specializovaných pracovníků na odborných pozicích (psychologové, spec. pedagogové, logopedové), a tím vznikající absence pravidelných konzultací s těmito odborníky • Nedostatečný časový prostor vyhrazený k úpravě vyučování pro žáky se SVP (časová náročnost úpravy vyučování pro žáky se SVP) • Omezené prostory, materiální zdroje a kapacity škol představující překážky při vytváření vhodného a dostupného vzdělávacího prostředí pro žáky se SVP • Problematické financování a nárokování odborných personálních pozic ve vazbě na Šablony II OP JAK (školní psycholog ZŠ a speciální pedagog ZŠ) z důvodu jejich institucionalizace

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Identifikace možných příčin problému

1. **Velký počet dětí a žáků ve třídách, heterogenní skupiny** (*příčina vychází ze skutečnosti, kterou nelze v rámci projektu MAP IV ovlivnit*)**.**

Při velkém počtu žáků ve třídě není možné přizpůsobit tempo učení, obsah a organizaci vyučovacích hodin potřebám jednotlivých žáků. Pro individualizaci výuky nemají pedagogové dostatek času. Nejedná se pouze o vlastní výuku v hodinách, ale především o časově náročnou přípravu, přizpůsobenou potřebám jednotlivých žáků. Navíc je velice důležité věnovat dostatečný časový prostor ve výuce žákům se SVP a žákům nadaným. Pedagogové ale pak nemají prostor věnovat se dostatečně i průměrným žákům, kteří nejsou nadaní ani nemají jakékoli znevýhodnění.

2. **Zvýšená administrativní zátěž pro pedagogy, která může vést k jejich vyčerpání a snížení efektivity** *(příčina je způsobena systémovým nastavením, jehož řešení není v působnosti a kompetenci žádného subjektu v partnerství MAP IV).*

Mimo samotnou výuku a přípravu na ni, mají nejen ředitelé škol, ale i samotní pedagogové administrativní povinnosti, které musejí plnit. Narůstající nutnost plnění administrativních procesů je pro pedagogy časově náročná a společně s přípravou na další výuku působí negativně na psychiku pedagoga a vyčerpává ho. Administrativní zátěž představuje např. vyplňování různých formulářů, přípravu zpráv a dokumentace nebo hodnocení výkonu žáků a sledování jejich pokroku a je způsobena mimo jiné změnami v legislativě a školských předpisech. Některé školy disponují nedostatkem administrativního personálu, a z toho důvodu musí pedagogové sami řešit administrativní úkoly, které by jinak prováděli administrativní pracovníci. K administrativní zátěži pedagogů taktéž přispívá komunikace s rodiči, včetně vyřizování žádostí, stížností a dotazů.

3. **Nedostatečný časový prostor vyhrazený k úpravě vyučování pro žáky se SVP.**

Nedostatečný časový prostor vyhrazený na úpravu vyučování pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) způsobuje, že učitelé nejsou schopni adekvátně přizpůsobit výuku tak, aby vyhovovala individuálním potřebám těchto žáků. Časová náročnost spojená s přípravou rozdílných materiálů a metod výuky vede k tomu, že mnohá přizpůsobení výuky buď nejsou realizována vůbec, nebo jsou prováděna pouze v omezeném rozsahu. To může negativně ovlivnit vzdělávací výsledky žáků se SVP a ztížit jejich plné začlenění do vzdělávacího procesu.

Návrh konkrétních kroků řešení problému

1. Zajištění včasných a častějších setkání s psychology, speciálními pedagogy a odborníky, kteří by dítěti, rodičům i učitelům ukázali, jak konkrétně s žákem co nejefektivněji pracovat.
2. Zavedení pravidelných setkávání pedagogů za účelem vzdělávání a výměny zkušeností například v rámci projektu MAP IV/MAP V.
3. Využití spolupráce pedagoga a asistenta pedagoga vedoucí k úpravě vyučování v souladu s potřebami žáků se SVP či jinými vzdělávacími potřebami.
4. Zavádění funkčních školních poradenských pracovišť.
5. Rozšíření školských poradenských zařízení (např. PPP, SPC atd.).

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

4. NEDOSTATEČNÁ PODPORA A MOTIVACE PRACOVNÍKŮ VE VZDĚLÁVÁNÍ A ASISTENTŮ PEDAGOGA KE ZVYŠOVÁNÍ SVÝCH PEDAGOGICKÝCH A DIDAKTICKÝCH KOMPETENCÍ

SWOT – 3 analýza

Tabulka č. 17: SWOT – 3 analýza prioritní problémové oblasti „Nedostatečná podpora a motivace pracovníků ve vzdělávání a asistentů pedagoga ke zvyšování svých pedagogických a didaktických kompetencí“

Nedostatečná podpora a motivace pracovníků ve vzdělávání a asistentů pedagoga ke zvyšování svých pedagogických a didaktických kompetencí	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• Zájem pedagogů a asistentů pedagoga se dále vzdělávat a účastnit se akcí s výměnou zkušeností • Dostatečná nabídka dostupných vzdělávacích akcí, kurzů a školení, které mohou pedagogové a asistenti pedagoga využít ke zvýšení svých kompetencí • Ochota pedagogů k začleňování oblasti digitální gramotnosti a využívání ICT ve výuce	• Absence pravidelných setkání za účelem výměny zkušeností a vzájemného profesního sdílení • Nedostatek kompetencí a motivace některých učitelů pro práci s ICT technologiemi ve výuce, včetně orientace v oblasti umělé inteligence, neznalost rizik s nimi spojenými • Nedostatečný časový prostor pedagogů a asistentů pedagoga na další vzdělávání a profesní rozvoj
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
• Spolupráce s ostatními pedagogy, výměna zkušeností • Možnost pro pedagogy se dále vzdělávat, využívat formy mentoringu • Dostatek online vzdělávacích akcí • Pravidelná setkávání pedagogů a ředitelů – výměn zkušeností konaných v území	• Problematické zastupování pedagoga ve výuce během jeho účasti na vzdělávacích akcích • Neochota některých pedagogů a asistentů pedagoga se dále profesně vzdělávat a zvyšovat své pedagogické kompetence v aktuálních výukových trendech • Problematické přilákání a udržení talentovaných pedagogů a asistentů pedagoga ve škole z důvodu nedostatečné podpory, motivace a možností profesního rozvoje

Identifikace možných příčin problému

1. Absence pravidelných setkání za účelem výměny zkušeností a vzájemného profesního sdílení.

Pravidelná setkání pedagogů a asistentů pedagoga jsou obecně velmi důležitým a žádaným prostředkem zajišťujícím především výměnu zkušeností a nahlédnutí či porozumění fungování jednotlivých škol, a především motivaci pedagogů k odbornému růstu. Jako zásadní problém se jeví absence organizátora, který by pedagogům nabízel setkání za účelem výměny zkušeností. Není v možnostech pedagogů, asistentů pedagoga a ředitelů jednotlivých škol, aby setkání organizovali, jelikož jsou zahrnuti jinými povinnostmi. Setkání pedagogů a setkání ředitelů škol probíhala díky

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

projektům MAP úspěšně. Organizaci těchto setkání zajišťují také jiné organizace, ale setkání většinou probíhají mimo území MAP, a to je pro pedagogy a asistenty pedagoga zejména z časového hlediska problematické.

2. **Nedostatek kompetencí a motivace některých učitelů pro práci s ICT technologiemi ve výuce, včetně orientace v oblasti umělé inteligence, neznalost rizik s nimi spojenými.**

V současnosti je tempo technologického pokroku velmi rychlé a promítá se také do ICT infrastruktury využívané ve výuce ve školách. Rychlost vývoje zapříčiňuje nutnost neustálého rozšiřování vzdělávání v této oblasti, které však může na některé pedagogy, zejména na starší generace (ne vždy však věk hraje roli), působit jako nátlak a zvyšovat tak jejich nechuť k dalšímu rozvoji v oblasti digitálních kompetencí. Velkou změnou v této oblasti je postupné zapojování umělé inteligence do výuky. Někteří pedagogové se jí záměrně vyhýbají, avšak s postupem času se umělá inteligence stane běžnou součástí výuky ve školách. Někteří pedagogové naopak nejsou podporováni ze strany vedení školy nebo nemají informace o možnosti se dále v této oblasti vzdělávat. Svojí roli zde hraje taktéž časová vytíženost pedagogů.

3. **Nedostatečný časový prostor pedagogů a asistentů pedagoga na další vzdělávání a profesní rozvoj. Problematické zastupování pedagoga ve výuce během jeho účasti na vzdělávacích akcích.**

Zásadním problémem je nedostatek lokálních akcí pro pedagogy a asistenty pedagoga, které by nabízely možnost dalšího vzdělávání. Lokálnost vzdělávání je důležitá především proto, aby se omezila nutnost dojíždění do vzdálenějších míst, která je spojena s vyššími náklady a vyšší časovou náročností. Díky projektům MAP se množství lokálních vzdělávacích akcí výrazně zlepšilo. Bez této podpory by vzdělávací aktivity v území s největší pravděpodobností zcela chyběly a jejich realizace v oblasti by skončila.

Návrh konkrétních kroků řešení problému

1. Zavedení pravidelných setkávání pedagogů, asistentů pedagoga a vedení školy za účelem vzdělávání a výměny zkušeností v území například prostřednictvím projektu MAP IV/MAP V.
2. Zvýšení podpory a motivace pedagogů a asistentů pedagoga k dalšímu vzdělávání samotným vedením školy.
3. Využití prvků mentoringu v systému dalšího vzdělávání pedagogů a asistentů pedagoga.
4. Využití nabídky online vzdělávacích akcí.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

5. NEDOSTATEČNÁ PODPORA POLYTECHNICKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ ZACÍLENÁ NA MANUÁLNÍ ZRUČNOST ŽÁKŮ, „DÍLENSKÉ“ ČINNOSTI A PŘEMYŠLENÍ V SOUVISLOSTECH

SWOT – 3 analýza

Tabulka č. 18: SWOT – 3 analýza prioritní problémové oblasti „Nedostatečná podpora polytechnického vzdělávání zacílená na manuální zručnost žáků, „dílenské“ činnosti a přemyšlení v souvislostech“

Nedostatečná podpora polytechnického vzdělávání zacílená na manuální zručnost žáků, „dílenské“ činnosti a přemyšlení v souvislostech	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• Široká nabídka zájmové činnosti v organizacích neformálního vzdělávání (např. DDM) • Existence mnoha metod a forem polytechnického vzdělávání • Dostatečná nabídka vhodných vzdělávacích akcí • Vyučování předmětů, které podporují oblasti polytechnického vzdělávání (např. pracovní činnosti)	• Příliš uživatelské začlenění oblasti digitální gramotnosti a využívání ICT ve vzdělávání v souvislosti s podporou polytechnického vzdělávání • Nedostatečná spolupráce a součinnost při podpoře polytechnického vzdělávání mezi ZŠ a MŠ v území • Velký počet žáků ve třídách • Odlišnost vybavení škol pro polytechnické vzdělávání
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
• Dotační tituly na úpravu prostor a pořízení vybavení pro polytechnické vzdělávání • Spolupráce se zájmovými organizacemi a dalšími institucemi (např. DDM, místní firmy, střední školy…) • Spolupráce s ostatními pedagogy – výměna zkušeností	• Nedostatečná manuální zručnost žáků, neschopnost logicky třídit a zařadit získané informace, malé mezipředmětové vnímání • Nedostatek kvalifikovaných pedagogů vyučujících polytechnicky zaměřené předměty • Nedostatečná motivace žáků k rozvoji polytechnického vzdělávání

Identifikace možných příčin problému

1. **Příliš uživatelské začlenění oblasti digitální gramotnosti a využívání ICT ve vzdělávání v souvislosti s podporou polytechnického vzdělávání.**

Žáci ve školách plně nevyužívají potenciál digitálních technologií k rozvoji polytechnického vzdělávání z důvodu návyku z běžného života využívat tato zařízení spíše na uživatelské bázi. Samotní pedagogové mnohdy nemají dostatečné kompetence v oblasti digitálních technologií napomáhajících k podpoře rozvoje polytechnického vzdělávání.

2. **Nedostatečná spolupráce a součinnost při podpoře polytechnického vzdělávání mezi ZŠ a MŠ v území.**

Životní styl dnešních rodin vytváří nedostatečné podněty pro získání praktických dovedností a manuální zručnosti dětí. Podceňování technického vzdělávání a nezájem žáků o polytechnické

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

předměty je jedním z negativních trendů současného školství. Přitom motivem pro rozvoj polytechnického vzdělávání je fakt, že na trhu práce roste zájem o pracovníky s technickým vzděláním a dovednostmi. Na území MAP se komunikace mezi mateřskými a základními školami vyvíjí dvěma směry, některé MŠ a ZŠ mezi sebou z určitých důvodů spolupráci nerozvíjí, najdou se však školy, které spolu dlouhodobě spolupracují. Vznik tohoto problému závisí mnohdy na ochotě škol, jejich vedení či pedagogů, zda mají zájem spolupráci mezi MŠ a ZŠ rozvíjet.

3. Nedostatek kvalifikovaných pedagogů vyučujících polytechnicky zaměřené předměty.

Nedostatek kvalifikovaných pedagogů vyučující polytechnicky zaměřené předměty vede k omezené dostupnosti kvalitního technického a odborného vzdělávání ve školách. Tento nedostatek může způsobit to, že žáci nezískají potřebné znalosti a dovednosti v technických oblastech, což omezuje jejich přípravu na budoucí profesní dráhu právě v těchto oborech. Navíc školy často nemohou nabízet dostatečně atraktivní a relevantní výuku, což může mít negativní dopad na zájem žáků o technické obory a jejich uplatnění na trhu práce.

4. Odlišnost vybavení škol pro polytechnické vzdělávání.

Školy a školská zařízení mají mnohdy odlišné možnosti financování svých záměrů, což ovlivňuje jejich schopnost investovat do vybavení vhodného/potřebného k rozvoji polytechnického vzdělávání. Významnou roli zde hraje také obava ředitelů škol a školských zařízení ze zvýšené administrativní zátěže spojené s dotačními výzvami, která vede k nevyužití dostupných možností financování vybavení pro polytechnické vzdělávání. Dalším příčinou je nedostatečná prioritizace polytechnického vzdělávání při plánování rozpočtu škol. Roli zde hraje také stáří škol, novější či zrekonstruované školy jsou vybaveny moderněji než školy starší, a pokud podporují výuku polytechniky ve školách, tak včetně pomůcek sloužících k jejímu rozvoji. Některé školy disponují v souvislosti s polytechnickým vzděláváním nevyhovujícími prostory a zastaralým vybavením, přičemž se nachází v situaci, kdy nemají dostatek financí na modernizaci učeben či pořízení nového vybavení. To omezuje kvalitu polytechnického vzdělávání a žáci nemají přístup k moderním nástrojům a technologiím, které jsou klíčové pro získání praktických dovedností. Školy a školská zařízení, která spolupracují s místními podniky, mají možnost získat nejrůznější pomůcky sloužící k podpoře manuální zručnosti žáků a „dílenské“ činnosti. Těchto podniků však není v území mnoho.

Návrh konkrétních kroků řešení problému

1. Osvěta a pravidelné informování či vzdělávání vedení škol ohledně možnosti získání dotací na úpravu prostor a pořízení vybavení pro polytechnické vzdělávání.
2. Navázání spolupráce se zájmovými organizacemi a dalšími institucemi (např. DDM, místní firmy, střední školy atd.).
3. Zavedení pravidelných setkávání pedagogů za účelem vzdělávání a výměny zkušeností v území například prostřednictvím projektu MAP IV/MAP V.
4. Poskytnutí podpory ze strany zřizovatele při získávání a administraci finančních prostředků z dotačních titulů (koordinátor pro dotace a výzvy).

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

6. NEDOSTATEK FINANCÍ NA ZLEPŠENÍ TECHNICKÉHO STAVU A VYBAVENÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ VČETNĚ VENKOVNÍHO PROSTŘEDÍ ŠKOL

SWOT – 3 analýza

Tabulka č. 19: SWOT – 3 analýza prioritní problémové oblasti „Nedostatek financí na zlepšení technického stavu a vybavení škol a školských zařízení včetně venkovního prostředí škol“

Nedostatek financí na zlepšení technického stavu a vybavení škol a školských zařízení včetně venkovního prostředí škol	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• Zájem ředitelů, zřizovatelů škol o udržení dobrého technického stavu školních budov, který podporuje spolupráci mezi školou a zřizovatelem • Možnost využití finančních prostředků z dotačních programů • Nově vybavené a zrekonstruované prostory škol a školských zařízení díky předešlým dotačním programům	• Nedostatek financí na rekonstrukci a vybavení venkovního prostředí (školní zahrady a hřiště, parkoviště, chodníky atd.) • Nedostatek financí na rekonstrukci budov škol a školských zařízení (střecha, fasáda, výměna oken, elektroinstalace, vodovodní a odpadní řád, topení atd.) • Nedostatek financí na vybavení sociálních zařízení, šaten, jídelen, družin a školních klubů, knihoven, tělocvičen apod. • Nedostatek financí na vybavení kmenových tříd a odborných učeben na ZŠ • Nedostatek financí na rekonstrukce a vybavení tříd a heren v MŠ • Nedostatek financí na pořízení moderního ICT vybavení, na jeho revize a údržbu • Nedostatek financí pro neformální vzdělávání
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
• Využití výzvy dotačních programů na rekonstrukce budov a vnitřních prostor škol • Využití výzvy dotačních programů na vybavení tříd, učeben, heren, tělocvičen a dalších vnitřních prostor škol • Využití výzvy dotačních programů na rekonstrukce a vybavení venkovního prostředí škol a školských zařízení • Podpora škol a školských zařízení ze strany MAS v rámci vyhlášených dotačních výzev • Nové finanční možnosti v rámci nového období operačních programů	• Nutnost bezbariérových stavebních úprav, včetně vybavení bezbariérovým nábytkem • Nedostupnost některých dotačních prostředků z důvodu nutnosti předfinancování projektu ze strany zřizovatele • Vyšší hodnota investičních potřeb škol a školských zařízení v území MAP, než je nabídka dotačních výzev • Obava ředitelů škol a školských zařízení ze zvýšené administrativní zátěže spojené s dotačními výzvami

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Identifikace možných příčin problému

1. **Nedostupnost některých dotačních prostředků z důvodu nutnosti předfinancování projektu ze strany zřizovatele.**

Tato příčina představuje významnou překážku pro realizaci investičních aktivit škol. Mnohé školy a jejich zřizovatelé nemají dostatečné finanční rezervy k pokrytí počátečních nákladů, což vede k tomu, že se nemohou ucházet o dotace, které by mohly zlepšit vybavení, umožnit rekonstrukce, zavádět nové výukové programy nebo modernizovat infrastrukturu. Tento problém tak brzdí rozvoj škol a omezuje jejich schopnost poskytovat kvalitní a moderní vzdělávání.

2. **Vyšší hodnota investičních potřeb škol a školských zařízení v území, než je nabídka dotačních výzev.**

Tato skutečnost vytváří nerovnováhu, která omezuje možnosti škol pořídit nové vybavení a rekonstruovat či rozšiřovat infrastrukturu. Školy často čelí situaci, kdy jejich investiční požadavky výrazně převyšují finanční možnosti dostupné z dotačních programů, což vede k tomu, že jejich projektové záměry zůstávají nerealizované nebo se realizují jen částečně. Nedostatek finanční podpory tak brání plnohodnotnému rozvoji škol a školských zařízení a zlepšování podmínek pro vzdělávání.

3. **Obava ředitelů škol a školských zařízení ze zvýšené administrativní zátěže spojené s dotačními výzvami.**

Tyto obavy školám často brání v účasti v nejrůznějších dotačních programech. Podávání žádostí o dotace znamená pro ředitele škol a školských zařízení mnohdy složitý a časově náročný proces. Ten může pro vedení školy, které má již tak mnoho povinností, představovat další značnou zátěž. Strach z dodatečných administrativních povinností může vést k tomu, že se školy rozhodnou vyhnout dotačním příležitostem, čímž přicházejí o možnost získat finanční prostředky na potřebné projekty a zlepšení školního prostředí.

Návrh konkrétních kroků řešení problému

1. Podpora škol a školských zařízení ze strany MAS v rámci vyhlášených dotačních výzev
2. Pravidelné informování či vzdělávání vedení škol o možnosti získání dotací na rekonstrukce budov, vybavení tříd, učeben a dalších vnitřních prostor škol, na rekonstrukce a vybavení venkovního prostředí škol.
3. Zavedení pravidelných setkání zřizovatelů se školami a školskými zařízeními.
4. Navýšení finančních alokací u výzev a dotačních programů či zjednodušení administrativy.
5. Vznik pozice „koordinátora pro dotace a výzvy“ v rámci ORP.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

7. CHYBĚJÍCÍ METODICKÁ PODPORA A NEZPRACOVANÉ ZDROJE PRO SYSTEMATICKÝ A KONCEPČNÍ ROZVOJ REGIONÁLNÍCH TÉMAT

SWOT – 3 analýza

Tabulka č. 20: SWOT – 3 analýza prioritní problémové oblasti „Chybějící metodická podpora a nezpracované zdroje pro systematický a koncepční rozvoj regionálních témat“

Chybějící metodická podpora a nezpracované zdroje pro systematický a koncepční rozvoj regionálních témat	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• Silný etnografický region a historické tradice • Dobrá spolupráce s místními muzei a knihovnami • Možnost posilování regionální identity mezi učiteli prostřednictvím projektu MAP • Existence výrazných osobností v regionu zabývajících se regionální tématikou	• Malá diskuze a výměna zkušeností dotýkající se výuky regionální identity mezi školami a dalšími vzdělávacími institucemi v území; téměř žádný přenos osvědčených a funkčních metod výuky regionálních témat mezi školami • Nedostatečná metodická podpora (nedostatek regionálních materiálů zaměřených na žáky ZŠ, absence učebnic, pracovních listů apod.) • Chybějící podpora a spolupráce měst Domažlice a Horšovský Týn směrem ke školám v území, která by pomohla zprostředkovat informace mezi pedagogy, předávat tipy a metodické materiály k výuce regionálních témat
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
• Existence podkladů a materiálů s regionální tematikou, které je možné využívat jak ve školách, tak mimo ně • Akce pro děti a rodiče – regionální témata • Možnost zařazení regionálních témat v rámci projektové výuky • Možnost zmapování a popularizace kvalitních regionálních autorů píšící pro žáky ZŠ	• Nízký zájem rodičů dětí a žáků o region, ve kterém žijí • Podcenění významu regionální identity při výuce • Chybějící či nedostatečné znalosti některých pedagogů v regionálních tématech

Identifikace možných příčin problému

1. **Malá diskuze a výměna zkušeností dotýkající se výuky regionální identity mezi školami a dalšími vzdělávacími institucemi v území; téměř žádný přenos osvědčených a funkčních metod výuky regionálních témat mezi školami.**

Pravidelná setkání aktérů zapojených do vzdělávání jsou obecně velmi důležitým a žádaným prostředkem zajišťujícím především výměnu zkušeností a možnosti otevřené diskuze mezi jednotlivými aktéry. Jako zásadní problém se jeví absence organizátora, který by školám a dalším

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

vzdělávacím institucím v území nabízel setkání za účelem výměny zkušeností a možnosti přenosu osvědčených a funkčních metod výuky regionálních témat mezi školami. Není v možnostech pedagogů a ředitelů jednotlivých škol a zástupců dalších vzdělávacích institucí, aby setkání organizovali, jelikož jsou zahrnuti jinými povinnostmi. Setkání aktérů ve vzdělávání probíhala již díky projektům MAP, především v rámci volitelné pracovní skupiny pro regionální identitu. Další příčinou nedostatečného konání výměn zkušeností a setkávání může být skutečnost, že některé školy regionální téma nevnímají jako prioritní a nevěnují mu dostatečnou pozornost.

2. **Nedostatek finančních prostředků a nízká časové dotace na vytváření metodických materiálů a přípravu výuky se zařazením regionální tématiky.**

Tato příčina výrazně omezuje schopnost škol efektivně začleňovat poznatky a fakta o místních regionálních hodnotách, tradicích a historii do výuky. Školy a školská zařízení často nemají dostatečné prostředky ani čas na tvorbu metodických materiálů, které by napomáhaly se snadnějším začleněním oblasti regionální identity do vyučování. Tento problém vede k tomu, že výuka zůstává obecná a málo propojená s místní kulturou, což může snižovat atraktivitu, zájem a motivaci žáků k učení o jejich vlastním regionu.

3. **Chybějící podpora a spolupráce měst Domažlice a Horšovský Týn směrem ke školám v území, která by pomohla zprostředkovat informace mezi pedagogy, předávat tipy a metodické materiály k výuce regionálních témat.**

Chybějící podpora a spolupráce měst Domažlice a Horšovský Týn směrem ke školám v území může zapříčiňovat nedostatečnou komunikaci mezi školami, nedostatečný rozvoj regionálních témat ve výuce, nedostatek informací týkajících se setkání a výměn zkušeností v oblasti regionální identity adresovaných do škol, což je vzhledem k historii regionu a jeho tradic, který se na území MAP nachází velká nevýhoda.

Návrh konkrétních kroků řešení problému

1. Vyhledávání podkladů a materiálů s regionální tematikou, které je možné využívat jak ve školách, tak mimo ně.
2. Organizování akcí pro děti a rodiče s regionálními tématy.
3. Zařazení regionálních témat v rámci projektové výuky.
4. Zmapování a popularizace kvalitních regionálních autorů píšící pro žáky ZŠ.
5. Zavedení pravidelných setkávání pedagogů za účelem vzdělávání a výměny zkušeností v území.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

ZÁVĚR

Kapitola znázorňuje SWOT-3 analýzy jednotlivých prioritních problémových oblastí na území MAP IV, které obsahují minimálně 3 slabé stránky, 3 silné stránky, 3 příležitosti a 3 hrozby. SWOT-3 analýzy sedmi prioritních problémových oblastí poskytují informace o aktuální situaci a výzvách, kterým tento region čelí. Na základě SWOT-3 analýz je možné lépe porozumět faktorům, které ovlivňují rozvoj vzdělávání v území, a identifikovat klíčové oblasti, které vyžadují pozornost a cílenou intervenci.

Členům PS byly rozeslány podklady k analytické části MAP IV, které jsou považovány za vstupní materiály. Následovala diskuze, na základě které byly identifikovány problémy a jejich příčiny. Cílem popisu příčin problémů bylo najít hlavní důvody, které zapříčinily jejich vznik, a systémově omezit do budoucna jejich další možný výskyt. Na základě zjištěných příčin byla pak výstupem jednání PS i specifikace možných nápravných kroků.

Na základě získaných zjištění byly sestaveny SWOT-3 analýzy pro tři klíčová témata:

1. podpora moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí,
2. rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním,
3. podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů.

1. PODPORA MODERNÍCH DIDAKTICKÝCH FOREM VEDOUCÍCH K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

SWOT – 3 analýza

Tabulka č. 21: SWOT – 3 analýza klíčového tématu „Podpora moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí“

Podpora moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• Zájem pedagogů vzdělávat se v oblasti moderních didaktických forem výuky • Dostatečná nabídka vzdělávacích akcí pro pedagogy v oblasti moderních didaktických forem • Zájem pedagogů sdílet příklady dobré praxe	• Nedostatečná znalost některých pedagogů moderních didaktických forem výuky • Nedostatek setkání ke sdílení zkušeností s moderními didaktickými formami výuky, k přenosu osvědčených a funkčních inovativních metod • Nedostatečná informovanost širší veřejnosti a rodičů o moderním pojetí výuky a nových didaktických formách
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
• Nabídka vzdělávacích akcí a výměn zkušeností s tématem rozvoje moderních didaktických forem ve výuce v rámci projektu MAP IV • Postupné nahrazování tradičních metod výuky novým pojetím výuky – promítnuto	• Neochota některých pedagogů vyučovat moderní didaktickou formou a upřednostňování frontální výuky • Neochota některých žáků zapojit se do výuky realizované moderní didaktickou formou • Implementace nových didaktických metod

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

také v RVP, kde jsou nově moderní didaktické formy výuky začleněny • Existence různorodých interaktivních nástrojů sloužících k podpoře výuky moderními didaktickými formami	mezi jednotlivými pedagogy či školami může zapříčinit rozdílné úrovně kvality vzdělávání v jednotlivých školách • Počáteční diskomfort pro pedagogy při zavádění nových didaktických forem výuky

2. ROZVOJ POTENCIÁLU KAŽDÉHO ŽÁKA, ZEJMÉNA ŽÁKŮ SE SOCIÁLNÍM A JINÝM ZNEVÝHODNĚNÍM

SWOT – 3 analýza

Tabulka č. 22: SWOT – 3 analýza klíčového tématu „Rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním“

Rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• Zájem pedagogů dále se vzdělávat a účastnit se akcí s výměnou zkušeností • Dostatečná nabídka vhodných vzdělávacích akcí • Rozmanitá nabídka specializovaných organizací a služeb v území • Ochota škol, specializovaných organizací a služeb navzájem spolupracovat • Ochota pedagogů k začleňování oblasti digitální gramotnosti a využívání ICT ve vzdělávání v souvislosti s individualizací výuky vedoucí k rozvoji potenciálu každého žáka • Využití spolupráce pedagoga a asistenta pedagoga vedoucí k úpravě vyučování v souladu s potřebami žáků se SVP	• Velký počet dětí a žáků ve třídách, heterogenní skupiny • Nízká časová dotace pro individualizaci výuky vedoucí k rozvoji potenciálu každého žáka mimo výuku i v rámci ní • Problémový přechod žáků na další stupeň vzdělávání (MŠ – ZŠ, ZŠ – SŠ, ale i na jinou školu například z důvodu stěhování) • Zvýšená administrativní zátěž pro pedagogy, která může vést k jejich vyčerpání a snížení efektivity • Negativní pohled na inkluzivní vzdělávání ve společnosti
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
• Spolupráce s ostatními pedagogy – výměna zkušeností • Využití spolupráce pedagoga a asistenta pedagoga vedoucí k individualizaci výuky ve třídě • Využití nových digitálních technologií a nástrojů, které usnadňují personalizovat výuku a umožňují pedagogům lépe sledovat pokrok žáků • Využití nabídky vzdělávání pro pedagogy • Zapojení rodičů, které povede k podpoře individualizace výuky a k rozvoji potenciálu žáka • Spolupráce s psychology, speciálními	• Nedostatek specializovaných pracovníků na odborných pozicích (psychologové, spec. pedagogové, logopedové), a tím vznikající absence pravidelných konzultací s těmito odborníky • Nezájem některých rodičů o rozvoj potenciálu vlastního dítěte • Nedostatek kvalifikovaných pedagogů, kteří mají potřebné dovednosti a zkušenosti s individualizací výuky • Neochota některých pedagogů k zavádění nových metod a využívání digitálních technologií, které podporují individualizaci výuky

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

pedagogy a odborníky, kteří by dítěti, rodičům i učitelům ukázali, jak konkrétně s žákem co nejefektivněji pracovat • Možnost pro pedagogy získat kvalitní vzdělání v oblasti inkluze • Funkční školní poradenská pracoviště	• Chybějící motivace pedagogů zabývat se rozvojem potenciálu každého jednotlivého žáka z důvodu jejich přetížení a vyčerpání • Nedostatečný časový prostor vyhrazený k úpravě vyučování pro žáky se SVP (časová náročnost úpravy vyučování pro žáky se SVP) • Omezené prostory, materiální zdroje a kapacity škol představující překážky při vytváření vhodného a dostupného vzdělávacího prostředí pro žáky se SVP • Problematické financování a nárokování odborných personálních pozic ve vazbě na Šablony II OP JAK (školní psycholog ZŠ a speciální pedagog ZŠ) z důvodu jejich institucionalizace

3. PODPORA PEDAGOGICKÝCH A DIDAKTICKÝCH KOMPETENCÍ PRACOVNÍKŮ VE VZDĚLÁVÁNÍ A PODPORA MANAGEMENTU TŘÍDNÍCH KOLEKTIVŮ

SWOT – 3 analýza

Tabulka č. 23: SWOT – 3 analýza klíčového tématu „Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů“

Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• Zájem pedagogů a asistentů pedagoga se dále vzdělávat a účastnit se akcí s výměnou zkušeností • Dostatečná nabídka dostupných vzdělávacích akcí, kurzů a školení, které mohou pedagogové a asistenti pedagoga využít ke zvýšení svých kompetencí • Ochota pedagogů k začleňování oblasti digitální gramotnosti a využívání ICT ve výuce	• Absence pravidelných setkání za účelem výměny zkušeností a vzájemného profesního sdílení • Nedostatek kompetencí a motivace některých učitelů pro práci s ICT technologiemi ve výuce, včetně orientace v oblasti umělé inteligence, neznalost rizik s nimi spojenými • Nedostatečný časový prostor pedagogů a asistentů pedagoga na další vzdělávání a profesní rozvoj
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
• Spolupráce s ostatními pedagogy, výměna zkušeností • Možnost pro pedagogy se dále vzdělávat, využívat formy mentoringu • Dostatek online vzdělávacích akcí • Pravidelná setkávání pedagogů a ředitelů – výměn zkušeností konaných v území	• Problematické zastupování pedagoga ve výuce během jeho účasti na vzdělávacích akcích • Neochota některých pedagogů a asistentů pedagoga se dále profesně vzdělávat a zvyšovat své pedagogické kompetence v aktuálních výukových trendech • Problematické přilákání a udržení talentovaných pedagogů a asistentů

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

	pedagoga ve škole z důvodu nedostatečné podpory, motivace a možností profesního rozvoje

1.4.3 INFORMACE O STÁVAJÍCÍM STAVU GRAMOTNOSTÍ A INKLUZIVITY

Kapitola se zaměřuje na informace o stávajícím stavu základních gramotností/klíčových kompetencí a inkluzivity v území MAP IV. Informace vychází jednak z mezinárodních šetření, dále z národních šetření realizovaných Českou školní inspekcí (ČŠI) a z informací získaných v rámci jednání pracovních skupin (PS).

MEZINÁRODNÍ ŠETŘENÍ

Tabulka č. 24: Přehled mezinárodních šetření

Název šetření	Realizátor	Popis	Odkaz na dokument
PISA	Aktivita OECD (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj), v ČR je realizátorem ČŠI.	Mezinárodní šetření zaměřené na zjišťování úrovně gramotností patnáctiletých žáků.	https://www.csicr.cz/cz/Dokumenty/Publikace-a-ostatni-vystupy/Narodni-zprava-PISA-2022
PIRLS	Aktivita IEA (Mezinárodní asociace pro hodnocení výsledků vzdělávání), v ČR je realizátorem ČŠI.	Mezinárodní šetření zaměřené na zjišťování aktuální úrovně čtenářských vědomostí a dovedností žáků ve čtvrtém roce školní docházky.	https://www.csicr.cz/cz/Dokumenty/Publikace-a-ostatni-vystupy/Mezinarodni-setreni-PIRLS-2021-%E2%80%93-Narodni-zprava
TIMSS	Aktivita IEA (Mezinárodní asociace pro hodnocení výsledků vzdělávání), v ČR je realizátorem ČŠI.	Mezinárodní šetření zaměřené na zjišťování úrovně znalostí a dovedností žáků 4. a 8. ročníku ZŠ v matematice a v přírodních vědách.	https://www.csicr.cz/cz/Dokumenty/Publikace-a-ostatni-vystupy/Mezinarodni-setreni-TIMSS-2019-Narodni-zprava
TALIS	Aktivita OECD (Organizace pro hospodářskou	Mezinárodní šetření o vyučování a učení (školní prostředí, podmínky, ve kterých učitelé	https://www.csicr.cz/cz/Dokumenty/Publikace-a-ostatni-vystupy/Mezinarodni-setreni-

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

	spolupráci a rozvoj), v ČR je realizátorem ČŠI.	a ředitelé pracují).	TALIS-2018-Narodni-zprava
ICILS	Aktivita IEA (Mezinárodní asociace pro hodnocení výsledků vzdělávání), v ČR je realizátorem ČŠI.	Mezinárodní šetření o dovednostech třináctiletých žáků v oblasti počítačové a informační gramotnosti.	https://www.csicr.cz/cz/Dokumenty/Publikace-a-ostatni-vystupy/Ceska-skolni-inspekce-zverejnuje-vysledky-setreni

Zdroj: Vlastní šetření

MEZINÁRODNÍ ŠETŘENÍ PISA

Mezinárodní šetření PISA (*Programme for International Student Assessment*) je jedním z velkých srovnávacích šetření v oblasti monitorování výsledků vzdělávání. Cílem šetření PISA je identifikovat, jaké znalosti a dovednosti jsou nezbytné pro uplatnění žáků ve společnosti 21. století, a přinášet tvůrcům vzdělávacích politik zúčastněných zemí spolehlivé a validní informace o výkonu a vlastnostech jejich vzdělávacího systému a rovněž o změnách těchto ukazatelů v čase. Kompetenční pojetí testů PISA se soustředí především na schopnost praktického využití znalostí, které si žáci osvojili ve škole, v autentických situacích, s nimiž se mohou setkat v běžném životě. Česká republika patří mezi země, které se zapojily do prvního cyklu šetření v roce 2000 a od té doby se jej pravidelně účastní. Šetření PISA je jednou z aktivit Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD).

Šetření je zaměřeno na zjišťování úrovně matematické, čtenářské a přírodovědné gramotnosti patnáctiletých žáků. Je koncipováno tak, aby poskytovalo tvůrcům školské politiky v jednotlivých zemích všechny důležité informace o fungování jejich školských systémů. Výsledky žáků v jednotlivých sledovaných doménách jsou v této zprávě prezentovány dvěma způsoby: dosaženým průměrným bodovým skóre (počet bodů na škále PISA), kdy je úspěšnost žáků v řešení testových úloh vyjádřena počtem bodů na celkové škále PISA a zastoupením žáků v dovednostních úrovních, kdy jsou bodové výsledky žáků zařazeny do šesti předem definovaných dovednostních úrovní a každá z těchto úrovní je přesně vymezena bodovým rozmezím na celkové škále PISA.

Testování probíhá ve tříletých cyklech, přičemž pokaždé je kladen důraz na jednu z uvedených oblastí tak, aby bylo možno o ní získat detailnější informace. V ČR je jeho realizátorem Česká školní inspekce.

Na jaře roku 2022 se uskutečnil v pořadí osmý cyklus šetření, do kterého se zapojilo celkem 81 zemí a ekonomických regionů (37 zemí OECD a 44 partnerských zemí a ekonomik). Osmý cyklus šetření měl být původně realizován v roce 2021, avšak došlo k odkladu o 1 rok z důvodu závažných problémů souvisejících s pandemií covidu-19, zahrnujících rozsáhlé lockdowny a nucené uzávěry škol. Celkem se šetření zúčastnilo 690 000 žáků, v České republice se do šetření zapojilo 430 škol a téměř 11 000 žáků. Poznatky šetření PISA 2022 se zakládají na datech získaných s přibližně dvouletým

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

odstupem od prvního uzavírání škol, které bylo součástí vládních protipandemických opatření za účelem zamezit šíření nemoci covid-19.

V prosinci 2023 Česká školní inspekce zveřejnila Národní zprávu PISA 2022. Následně jsou uvedena shrnutí za jednotlivé gramotnosti, které Národní zpráva obsahuje.

Shrnutí zjištění úrovně matematické, čtenářské a přírodovědné gramotnosti

Matematická gramotnost:

- V šetření matematické gramotnosti PISA 2022 byly stejně jako v minulosti nejúspěšnější východoasijské země a regiony Singapur, Macao (Čína), Tchaj-wan, Hongkong (Čína), Japonsko a Korejská republika následované Estonskem a Švýcarskem. Výsledky České republiky byly nadprůměrné v porovnání s průměrem zemí EU i s průměrem zemí OECD.
- Průměrný výsledek většiny zúčastněných zemí se od roku 2003 do roku 2022 zhoršil. Šest zemí OECD dosáhlo v uvedených letech srovnatelného výsledku. Postupný pokles průměru OECD v uvedeném období byl zapříčiněn jednak změnami výsledků jednotlivých členských zemí, jednak kooptací nových zemí. Průměrný výsledek českých žáků se od roku 2003 snížil o 29 bodů.
- Také v krátkodobějším horizontu uplynulých deseti let můžeme pozorovat pokles v průměrných výsledcích téměř ve všech zúčastněných zemích OECD a EU, přičemž k výraznějšímu poklesu došlo především od roku 2018. Významný podíl na tomto zhoršení nesou události spojené s pandemií covidu-19, jako je omezení prezenční výuky a přechod k novým formám vyučování a učení, což vedlo mimo jiné k narušení vztahu žák-učitel. Tyto události do značné míry zkreslují skutečný posun v úrovni matematických znalostí a dovedností patnáctiletých žáků, které PISA pravidelně měří.
- Pokles ve výsledcích českých žáků od roku 2003 kopíruje úbytek žáků dosahujících alespoň základní dovednostní úrovně z 83 % v roce 2003 na 79 % v roce 2012 a 74 % v roce 2022. Tyto změny jsou způsobeny úbytkem žáků dosahujících nejvyšších úrovní 4 až 6, jejichž podíl klesl z 39 % v roce 2003 na 28 % v roce 2022.
- Vývoj výsledků českých žáků od roku 2003, kopíruje především výkon žáků v základních školách, kteří tvoří přibližně polovinu cílové populace patnáctiletých žáků. Se svými výrazně nadprůměrnými výsledky přispívají k celkově nadprůměrnému výkonu České republiky žáci víceletých a čtyřletých gymnázií, jejichž zastoupení v cílové populaci je přibližně dvacetiprocentní. Průměr České republiky naopak snižují žáci nematuritních oborů středních odborných škol, kteří jsou v cílové populaci zastoupeni osmi procenty. K dobrému výsledku České republiky přispěli větší měrou chlapci s průměrným výsledkem o 7 bodů vyšším než v případě dívek.
- Výsledky PISA potvrdily prohlubování do té doby již relativně velkých vzdělanostních nerovností, které jsou charakteristické pro vzdělávací systém České republiky. Zatímco průměrné výsledky socioekonomicky zvýhodněných žáků poklesly mezi lety 2018 a 2022 o 9 bodů, průměrné výsledky žáků socioekonomicky znevýhodněných se snížily o 18 bodů. Vzdělávací deficit znevýhodněných žáků tak v roce 2022 činil 116 bodů a odpovídal v průměru třem letům školní docházky.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

- Přibližně třetina patnáctiletých žáků v České republice považuje matematiku za jeden ze svých oblíbených předmětů. Téměř 60 % českých žáků vyjádřilo časté obavy z toho, že pro ně budou hodiny matematiky obtížné, a rovněž obavy z toho, že z matematiky dostanou špatnou známku. Obavy z matematiky se vyskytly v menší míře u žáků s růstovým nastavením mysli v porovnání se žáky s fixním nastavením mysli.
- Obavy žáků z matematiky jsou tím nižší, čím vyšší míru podpory ze strany učitele v hodinách matematiky žáci pociťují. Česká republika patří mezi šest zemí s nejsilnějším vztahem mezi těmito proměnnými, současně se nicméně Česká republika řadí k zemím s druhou nejnižší deklarovanou podporou ze strany učitele v hodinách matematiky.
- 63 % českých žáků souhlasilo s tím, že si jich učitelé v jejich škole váží. Tento podíl je nejmenší ze všech zemí OECD a EU. Největší podíl žáků, kteří uvedli, že si jich jejich učitelé váží, byl zjištěn ve čtyřletých gymnáziích (78 %), naopak nejmenší podíl takových žáků najdeme v nematuritních oborech středních škol (54 %).
- Lepších průměrných výsledků v matematické gramotnosti dosáhly vzdělávací systémy, v nichž dle vyjádření žáků nepřesáhla průměrná doba uzavření škol během pandemie covidu-19 tři měsíce.
- V České republice, stejně jako v průměru zemí OECD, dosahovali lepších průměrných výsledků žáci, kteří obdrželi v období distanční výuky větší množství podpory od své školy. Žáci zemí OECD a EU, jimž byla poskytována živá on-line výuka na denní bázi, dosáhli v průměru o 25 bodů vyšších výsledků v matematice (v ČR o 26 bodů).

Čtenářská a přírodovědná gramotnost:

- Ve vedlejších testovaných doménách – čtenářské a přírodovědné gramotnosti – dosáhli čeští žáci nadprůměrných výsledků ve srovnání s průměrem zemí EU i zemí OECD.
- Výsledek žáků v oblasti přírodních věd je srovnatelný s výsledkem z roku 2018 a o 15 bodů nižší než v roce 2006. Mezi nejúspěšnější patří již tradičně východoasijské země Singapur, Japonsko, Macao (Čína), Tchaj-wan, Korejská republika a Hongkong (Čína) spolu s Estonskem. Dalších 17 zemí včetně České republiky dosáhlo v roce 2022 nadprůměrného výsledku v porovnání s průměrem OECD.
- V oblasti čtenářské gramotnosti lze v uplynulých 22 letech pozorovat vývojovou křivku ve tvaru U, kdy se žáci po výraznějším propadu výsledků v roce 2009 navrátili k průměrnému výsledku z roku 2000. Nejlepších výsledků dosáhli s výrazným odstupem žáci Singapuru, následováni žáky Irska, Japonska, Korejské republiky a Tchaj-wanu. Čeští žáci dosáhli stejně jako v případě matematické a přírodovědné gramotnosti nadprůměrného výsledku v porovnání s průměrem členských zemí OECD.

Národní zpráva PISA 2022 se mimo jiné zabývá rozdíly ve výsledcích žáků (konkrétně rozdíly mezi chlapci a dívkami, socioekonomickým zázemím žáků a rozdíly dle druhu školy). V následujících kapitolách rozebírá vybrané faktory související s výsledky českých žáků v matematice a podmínky výuky v kontextu pandemie.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Znalosti a dovednosti žáků v gramotnostech

Matematická gramotnost:

- Alespoň druhé úrovně[9] dosáhlo v matematické gramotnosti průměrně v členských zemích EU 70 % žáků a v zemích OECD 69 %, zatímco v České republice dosahuje tento podíl 74 %. Nejvyšší podíl těchto žáků byl zaznamenán v Singapuru a čínské provincii Macao (přibližně 92 %), které se tak ze všech zapojených zemí nejvíce přibližují cíli PISA, za nimi následuje členská země OECD Japonsko (88 %). Podíl nejúspěšnějších žáků dosahujících 5. nebo 6. dovednostní úrovně činí v zemích EU průměrně 8 % a v zemích OECD pak 9 %, v České republice činí podíl těchto žáků 11 %.
- V souladu se zhoršováním se žáků v ČR od roku 2003 je patrný nárůst jejich podílu pod úrovní 2, respektive úbytek žáků dosahujících alespoň základní úrovně z 83 % v roce 2003 na 78 % v roce 2009, pokles o další čtyři procentní body byl zjištěn v posledním cyklu. Tyto změny jsou způsobeny úbytkem žáků dosahujících nejvyšších úrovní 4 až 6, jejich podíl klesl z 39 % v roce 2003 na 28 % v roce 2022.
- Národní zpráva PISA 2022 uvádí celkové výsledky v matematické gramotnosti a průměrné výsledky členských zemí EU a OECD na čtyřech dílčích škálách pro kategorie sledovaných postupů myšlení. Čeští žáci dosáhli vyrovnaných průměrných výsledků na třech dílčích škálách (uvažování, formulování, používání). Na škále interpretace a hodnocení je však jejich průměrný výsledek relativně horší. Znamená to, že měli relativně větší potíže při interpretaci a hodnocení získaného matematického řešení v původním kontextu, případně ověření smysluplnosti řešení v kontextu úlohy neprovedli.
- Na rozdíl od kategorií procesů myšlení se výsledky českých žáků v kategoriích matematického obsahu navzájem výrazně liší. Statisticky významně vyšší výsledek v porovnání se zbylými třemi kategoriemi zaznamenali na škále prostor a tvar, v testu si tedy nejlépe poradili s geometrickými úlohami. Druhou nejúspěšnější oblastí byla kvantita, čeští žáci byli při řešení úloh z této oblasti relativně úspěšnější než při řešení úloh z oblastí změna a vztahy, respektive neurčitost a data, které jim činily potíže.

Přírodovědná gramotnost:

- Zatímco v roce 2006 dosáhlo základní druhé úrovně 85 % žáků, v roce 2015 to bylo 79 % žáků a tento podíl zůstává přibližně stejný také v letech 2018 (81 %) a 2022 (80 %). V průměru všech zemí OECD dosáhlo v roce 2022 alespoň druhé dovednostní úrovně 76 % žáků. V průměru EU činí tento podíl 75 %.

[9] Na úrovni 2 umí žáci rozpoznat situace, ve kterých potřebují navrhnout jednoduché strategie řešení problémů, včetně provádění jednoduchých přímočaře probíhajících simulací obsahujících jednu proměnnou jako součást jejich strategie řešení. Dokážou získat relevantní informace z jednoho nebo více zdrojů, které používají částečně složitější způsoby znázornění, jako jsou dvousměrné tabulky, diagramy/grafy nebo znázornění trojrozměrných objektů v rovině. Žáci na této úrovni prokazují základní porozumění funkčním vztahům, dokážou vyřešit problémy zahrnující jednoduché poměry a jsou schopni doslovně interpretovat výsledky.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

- Podíl českých žáků v nejvyšší páté a šesté dovednostní úrovni vzrostl od roku 2015 o dva procentní body na 9 %, ale stále nedosahuje úrovně z roku 2006, kdy činil 12 %. V mezinárodním kontextu se nicméně jedná o mírně nadprůměrný podíl – v zemích OECD dosahuje nejvyšších dovednostních úrovní 8 % žáků a zohledníme-li pouze země EU, činí tento podíl 6 %.

Čtenářská gramotnost:

- Rozložení žáků v roce 2022 zůstává přibližně srovnatelné s rokem 2018. Je pro ně charakteristický více než dvacetiprocentní podíl žáků pod základní druhou dovednostní úrovní, který se nedaří v uplynulých deseti letech snižovat. Přestože je tento podíl v mezinárodním srovnání spíše podprůměrný (průměr OECD činí 26 %, průměr EU 28 %), stále se jedná o relativně velkou skupinu žáků, jejichž nedostatečné čtenářské dovednosti jim mohou bránit v efektivním řešení každodenních situací, které vyžadují čtení a porozumění textu. Schopnost porozumět textu, přemýšlet o něm a kriticky jej posuzovat nabývá přitom stále většího významu v kontextu rychlého rozvoje nástrojů umělé inteligence, s nimiž se žáci setkávají. Žáci s nedostatečnou čtenářskou gramotností mohou být znevýhodnění nejen při plnění svých studijních či pracovních povinností, ale také při svém každodenním společenském uplatnění a angažování.
- Také podíl žáků s nejpokročilejšími čtenářskými dovednostmi zůstává v uplynulých čtyřech letech stabilní – v roce 2022 stejně jako v roce 2018 můžeme v České republice pozorovat v páté a šesté dovednostní úrovni 8 % žáků (průměr OECD v roce 2022 činil 7 %, průměr EU 6 %).

Rozdíly ve výsledcích žáků

Rozdíly mezi chlapci a dívkami:

- Chlapci dosáhli v průměru zemí OECD o devět bodů lepšího výsledku v testu matematické gramotnosti než dívky (rozdíl v zemích EU činí sedm bodů). Chlapci si vedli statisticky významně lépe v celkem 26 zemích OECD a EU, zatímco ve Finsku a na Kypru byl zjištěn lepší výsledek naopak u dívek. V 14 zemích se zjištěné rozdíly neukázaly jako statisticky významné. Největší rozdíl ve prospěch chlapců byl pozorován v Itálii (21 bodů) a Rakousku (19 bodů).
- Česká republika patří k zemím, kde byl zjištěn statisticky významný rozdíl mezi chlapci a dívkami, chlapci si vedli v matematické gramotnosti průměrně o sedm bodů lépe. Při pohledu na vývoj úspěšnosti českých žáků v čase lze vidět, že průměrný výsledek chlapců se v uplynulých deseti letech zhoršil o něco více (o 14 bodů) než průměrný výsledek dívek (o 10 bodů). V krátkodobějším horizontu čtyř let lze naopak pozorovat mírně větší pokles u dívek (o 14 bodů) než u chlapců (o 11 bodů).
- S poklesem průměrných výsledků v matematické gramotnosti se pojí také změna v zastoupení dívek a chlapců v dovednostních úrovních. V průměru zemí OECD se nachází 32 % dívek a 31 % chlapců pod druhou dovednostní úrovní. V České republice spadá do skupiny žáků s nejslabšími matematickými dovednostmi 26 % chlapců, respektive 25 % dívek. Naopak výborných výsledků z páté a šesté dovednostní úrovně dosáhlo v průměru zemí OECD 11 %

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

chlapců a 7 % dívek. Také v České republice byl mezi nejlepšími žáky o něco větší podíl chlapců (12 %) než dívek (9 %).

- Na rozdíl od matematiky vynikají dívky nad chlapci v oblasti čtenářské gramotnosti. S výjimkou dvou zemí (Kostarika, Chile) dosáhly ve všech zemích EU a OECD dívky lepšího výsledku. Průměrný rozdíl v zemích EU činí 27 bodů a v zemích OECD 24 bodů. Vůbec největší rozdíl mezi chlapci a dívkami byl zjištěn na Kypru, ve Finsku, Slovinsku a Norsku, kde si dívky vedly lépe o více než 40 bodů. Také v případě českých žáků jsou rozdíly mezi dívkami a chlapci výrazné. Rozdíl 29 bodů je v mezinárodním srovnání nadprůměrný. Nejvyrovnanější výsledky českých žáků byly zjištěny v oblasti přírodovědné gramotnosti, v níž se významné rozdíly mezi chlapci a dívkami neprojevily.

Socioekonomické zázemí žáků:

- V průměru zemí OECD lze 15 % rozdílů ve výsledcích žáků připsat rozdílům v jejich socioekonomickém statusu. V sedmi zemích EU a OECD (a celkem v osmi zemích z 80 zemí PISA s dostupnými daty) včetně ČR je tento podíl vyšší než 20 %. V Rumunsku, Maďarsku a na Slovensku přesahuje 25 %.
- Česká republika se dlouhodobě řadí k zemím, kde úspěch žáků závisí v nadprůměrné míře na jejich rodinném zázemí, na což dlouhodobě poukazují analýzy mezinárodních a národních výsledků vzdělávání. Výsledky PISA 2022 ukazují, že 22 % rozdílů ve výsledcích českých žáků v matematické gramotnosti může být vysvětleno variabilitou v jejich socioekonomickém zázemí. V mezinárodním srovnání se jedná o čtvrtou nejvyšší hodnotu. Může to být dáno mimo jiné tím, že v České republice existují relativně velké rozdíly mezi školami, pokud jde o skladbu jejich žáků a jejich úspěšnost, a naopak menší rozdíly uvnitř těchto škol.
- Výzkumným šetřením bylo zjištěno, že podíl na výsledcích žáků v matematické gramotnosti tvoří rozdíly mezi školami a uvnitř škol. Uvedené hodnoty představují procento průměrných rozdílů v zemích OECD (rozdíly mezi školami a uvnitř škol v zemích OECD tvoří 100 %). V České republice byly zjištěny podprůměrné rozdíly uvnitř škol (57 %, průměr OECD je 68 %) a naopak nadprůměrné rozdíly mezi školami (49 %, průměr OECD je 32 %).
- Průměrná velikost rozdílu ve výsledcích znevýhodněných a zvýhodněných žáků v matematické gramotnosti činila v roce 2022 v zemích OECD 93 bodů. V České republice dosáhli zvýhodnění žáci v průměru o 116 bodů lepšího výsledku než jejich vrstevníci se znevýhodňujícím domácím zázemím (větší rozdíly byly zjištěny v šesti zemích), což v českém kontextu odpovídá přibližně třem letům školní docházky. Jedná se o největší rozdíl za uplynulých deset let, způsobený nárůstem o devět bodů mezi roky 2018 a 2022. Zatímco průměrný výsledek zvýhodněných žáků se v tomto období snížil o 9 bodů, v případě jejich vrstevníků ze znevýhodněného rodinného prostředí se jednalo o 18bodový pokles. Toto zjištění bohužel potvrzuje výsledky analýz z průběhu distanční výuky, které upozorňovaly na prohlubování vzdělanostních nerovností v důsledku oslabení role školy, a naopak vyššího důrazu na roli rodiny v době pandemie.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Podmínky výuky v kontextu pandemie

Průměrná délka distanční výuky:

- Čeští žáci v důsledku pandemie dle výpovědi ředitelů zúčastněných škol strávili mimo školu v průměru 175 dní. Česká republika se tak řadí mezi země s nejdelším trváním tohoto protiepidemického opatření, zatímco po relativně nejkratší dobu byly školy uzavřeny např. na Islandu, ve Švédsku, Japonsku či Korejské republice. Přinejmenším v případě České republiky je však vhodné mít na paměti, že délka uzavření škol variovala v závislosti na druhu školy – ředitelé středních škol reportovali ve srovnání s řediteli škol základních téměř 6 týdnů distanční výuky navíc.
- Data PISA 2022 v obecné rovině naznačují, že ve vzdělávacích systémech, v nichž byly školy pro žáky uzavřené po dobu kratší než tři měsíce, dosahovali žáci lepších výsledků z matematiky. Současně však ukazují, že vzdělávací systémy, jejichž žáci si udrželi nadprůměrné výsledky z matematiky z předchozího cyklu (nebo svá skóre vylepšili), poskytovaly žákům během distanční výuky více podpory, a usnadňovaly jim tak zapojení do výuky v tomto nesnadném období.

Podpora žáků ze strany školy během uzavření škol:

- Žáci byli tázáni na formy a četnost aktivit, jimiž je jejich škola podporovala při učení v době uzavření škol. Výpovědi českých žáků ukazují, že stejně jako v případě zemí OECD byly mezi těmito aktivitami nejčastěji ty zaměřené na dodržení učebního plánu. České školy své žáky v průměru nejčastěji (přinejmenším několikrát týdně) podporovaly zasíláním úkolů, poskytováním živé on-line výuky prostřednictvím videokonferenčních programů, žádáním žáků o odevzdání splněných úkolů či zasíláním výukových materiálů k samostudiu, přičemž takové školy navštěvovalo téměř 60 % dotazovaných žáků.
- Obdobně jako v zemích OECD byly i v České republice méně časté aktivity podporující žáky při samostudiu (nad rámec zaslání materiálů) či cílený zájem o jejich duševní pohodu. Necelá třetina žáků vypověděla, že po dobu uzavření škol neobdržela ze strany školy praktické tipy k samostudiu a téměř 40 % žáků si nevybavuje, že by se jich učitel ptal, jak se jim daří. V případě zemí OECD stejnou odpověď v průměru poskytlo 27 % žáků ve vztahu k tipům k samostudiu a 38 % žáků v případě dotazu na duševní pohodu (ve Švédsku či Korejské republice tak vypovědělo cca 60 % dotazovaných žáků).
- Čeští žáci, kteří od své školy obdrželi větší množství podpory, dosahovali statisticky významně vyšších výsledků ve čtení (o 8 bodů), přírodovědě (o 7 bodů) i matematice (o 6 bodů). Bližší pohled na poskytované typy podpory dále prozrazuje, že žáci, jimž byla na denní bázi poskytována živá on-line výuka, dosahovali podstatně vyšších výsledků v matematice. Tato souvislost byla zjištěna v 34 zemích OECD a EU včetně České republiky. Naopak žáci, o jejichž duševní pohodu se někdo ze školy zajímal téměř každodenně, společně se žáky, jimž byly stejně často poskytovány tipy pro samostudium, dosahovali výsledků nižších. Poskytování praktických tipů k samostudiu a dotazů na duševní pohodu žáků tak mohlo plnit funkci dodatečné podpory směřované k slabším žákům. Tento typ podpory byl současně nejsilněji asociován se sledovanými ukazateli duševní pohody žáků, jako je spokojenost se životem

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

a sounáležitost se školou. Obdobný vztah se objevil také v souvislosti s hodnocením dostupnosti učitelů v době uzavření škol v případech, kdy žáci potřebovali pomoc (z pohledu žáků), např. prostřednictvím virtuálních konzultačních hodin, e-mailu či chatu. Kladně dostupnost učitelů hodnotilo necelých 70 % českých žáků.

Podpora žáků ze strany učitelů:

- Podpora ze strany učitele se ukazuje být klíčová nejen ve zvláště náročných obdobích, jako je uzávěra škol a přechod k distanční výuce. V roce 2022 necelá polovina českých žáků uvedla, že učitel ve všech nebo většině hodin matematiky vysvětluje látku tak dlouho, dokud ji žáci nepochopí, přičemž 23 % žáků se domnívá, že učitel toto nedělá nikdy. 60 % žáků dále uvedlo, že učitel poskytuje ve všech hodinách nebo ve většině hodin dodatečnou pomoc žákům, kteří to potřebují. Zájem učitele o pokrok každého žáka ve všech hodinách nebo většině hodin vnímá přibližně polovina českých žáků.

Vztah mezi žáky a učiteli:

- Více než tři čtvrtiny českých žáků by učitele ve své škole (a jejich chování k žákům) popsalo jako milé. Percepce učitelů českými žáky se z tohoto hlediska nachází pod průměrem zemí OECD, v nichž za „milé“ chování svých učitelů považuje 87 % žáků. V souladu s průměrem zemí OECD téměř 90 % českých žáků nepovažuje chování učitelů vůči své osobě za „zlé“, odlišně jej však vnímají žáci jednotlivých druhů a typů škol.
- Obdobně jako v případě zemí OECD se i v České republice učitelů obává méně než 20 % žáků. Více než 60 % českých žáků si však nemyslí, že by si učitelé v jejich škole dělali starosti, kdyby žáci do školy přišli smutní. Pod průměrem zemí OECD (67 %) se rovněž nachází souhlas českých žáků s výrokem: Když se mě učitelé zeptají, jak se mám, má odpověď je opravdu zajímá. O pravdivosti výroku byla přesvědčena necelá polovina českých žáků. Čtyři z deseti českých žáků si současně nemyslí, že se jejich učitelé zajímají o jejich spokojenost. Výše uvedené dílčí poznatky poukazují na nepříliš optimistickou percepci vztahu k učiteli českými žáky.

Sounáležitost žáků se školou:

- Ve srovnání s průměrem zemí OECD (16 %) čeští žáci častěji souhlasili s výrokem „ve škole se cítím osamělý/osamělá“ (21 % žáků). Stejně tak podíl žáků, kteří v České republice souhlasili s tvrzením „ve škole si připadám jako outsider“ (přibližně čtvrtina žáků), se nachází nad průměrem zemí OECD (17 %).
- Z jiných mezinárodních srovnání vyplývá, že čeští žáci pociťují relativně nízkou míru sounáležitosti se školou již na prvním stupni povinné školní docházky. Dle zjištění šetření TIMSS bychom v roce 2019 mezi českými žáky 4. ročníku našli pouhých 40 % žáků pociťujících vysokou sounáležitost se školou, přičemž nižší podíl byl zjištěn pouze v Chorvatsku, Polsku a Japonsku.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

MEZINÁRODNÍ ŠETŘENÍ PIRLS

Mezinárodní šetření PIRLS (*Progress in International Reading Literacy Study*) je zaměřeno na zjišťování úrovně čtenářské gramotnosti žáků 4. ročníku základních škol, která je následně porovnávána s ostatními zúčastněnými zeměmi. Cyklus tohoto šetření je pětiletý. Šetření je na mezinárodní úrovni koordinováno Mezinárodní asociací pro hodnocení výsledků vzdělávání (*The International Association for the Evaluation of Educational Achievement – IEA*), v ČR je jeho realizátorem Česká školní inspekce. Kromě sledování úrovně čtenářských dovedností žáků PIRLS pravidelně sbírá řadu kontextových informací prostřednictvím dotazníků pro ředitele, učitele, žáky a jejich rodiče, které přinášejí cenné poznatky o podmínkách a průběhu výuky, o rodinném zázemí žáků, čtenářských zvyklostech a postojích ke čtení.

Čtenářská gramotnost je v šetření PIRLS chápána jako tvořivý a interaktivní proces, při kterém se klade důraz na funkční povahu čtení. Čtenáři jsou vnímáni jako osoby, které aktivně vytvářejí význam textu, ovládají efektivní čtenářské strategie a umějí uvažovat o tom, co si přečetli.

Šetření PIRLS 2021 je již pátým šetřením současných trendů ve čtení. Do cyklu PIRLS 2021 se zapojilo 57 zemí z celého světa spolu s dalšími 8 ekonomickými regiony. Celkem byla sebrána data od více než 400 000 žáků, 380 000 rodičů, 20 000 učitelů a 13 000 škol. Do hlavního šetření bylo na jaře roku 2021 zapojeno celkem 280 základních škol z celé České republiky. Na 222 školách bylo testování realizováno elektronicky, avšak pro zajištění srovnatelnosti dat na dalších 58 školách vyplňovali žáci testy ještě v tištěné podobě. V České republice se šetření PIRLS 2021 zúčastnilo celkem 8 527 žáků čtvrtého ročníku základních škol a prostřednictvím vyplňování dotazníku také 280 ředitelů základních škol, 490 učitelů a téměř 8 000 rodičů žáků. Realizace sběru dat byla ve všech zemích velmi náročná, neboť šetření PIRLS 2021 probíhalo v období pandemie covidu-19. Ve většině zemí se podařilo šetření uskutečnit v původně plánovaném termínu, tj. od března do června 2021, avšak kvůli uzavření škol v době pandemie byly některé země nuceny testování odložit na pozdější termín.

V rámci každého cyklu předchází hlavnímu sběru dat tzv. pilotní šetření, ve kterém se ověřují nástroje pro sběr dat a metodika pro hlavní šetření. V cyklu PIRLS 2021 došlo k přechodu od papírového testování k elektronickému testování. Žáci menšího vzorku škol ještě vyplňovali test PIRLS písemně, ale převážná část žáků byla již zapojena do šetření online na počítači. V novém uživatelsky jednoduchém rozhraní žáci mohli číst texty a průběžně odpovídat na různé typy otázek, které ověřovaly jejich porozumění. Elektronické prostředí umožnilo souběžné využití digitalizovaných trendových úloh i nově vytvořených úloh PIRLS, z nichž některé testovaly také čtenářské dovednosti žáků při práci s informacemi z různých zdrojů v prostředí internetu.

Výsledky žáků v šetření PIRLS 2021 jsou prezentovány dvěma způsoby. První způsob uvádí úspěšnost žáků pomocí skórů (počtu bodů) na škálách výsledků. Výsledky zemí jsou obvykle prezentovány jednak na celkové škále čtenářské gramotnosti, jednak na dílčích škálách čtenářské gramotnosti PIRLS. Druhý způsob prezentace představuje výsledky žáků pomocí procentuálního podílu žáků na čtyřech úrovních čtenářské gramotnosti PIRLS (nízká, střední, vysoká a velmi vysoká), které jsou vymezeny minimálním počtem dosažených bodů na celkové škále. Výsledky na těchto úrovních vypovídají o míře osvojení požadovaných čtenářských dovedností v jednotlivých zemích.

V květnu 2023 Česká školní inspekce zveřejnila Národní zprávu PIRLS 2021. Následně jsou uvedena shrnutí, které Národní zpráva obsahuje.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Výsledky žáků

- Průměrný výsledek českých žáků 4. ročníků v šetření čtenářských dovedností PIRLS 2021 dosahuje hodnoty 540 bodů a je nad průměrem škály PIRLS. Česká republika přitom zaostala za pěti členskými zeměmi EU, které se testování zúčastnily. Lepšího výsledku v rámci členských zemí EU dosáhli žáci Irska, Chorvatska, Litvy, Finska a Polska.
- Při porovnání dlouhodobého vývoje výsledků České republiky za uplynulých 20 let je třeba konstatovat, že se průměrná úroveň čtenářských dovedností významně nezlepšila. Ze sousedních zemí se od roku 2001 výrazně zlepšili žáci Slovenska (o 11 bodů). Celkový výsledek českých žáků se v porovnání s rokem 2001 zvýšil o pouhé 3 body. Podobná zjištění přineslo i šetření čtenářské gramotnosti PISA 2018 zaměřující se na patnáctileté žáky, kde bylo možné zaznamenat, že výsledek českých žáků se od roku 2000 významně nezměnil a spíše stagnuje.

Rozdíly mezi výsledky dívek a chlapců:

- V PIRLS 2021, podobně jako v předchozích cyklech, prokázaly dívky téměř ve všech zemích lepší úroveň čtenářských dovedností než chlapci. Česká republika patří mezi několik málo zemí, kde rozdíl mezi výsledkem dívek a chlapců nebyl statisticky významný.
- Porovná-li se vývoj výsledků českých dívek a chlapců od roku 2001, lze konstatovat, že v cyklu 2011 došlo ve výsledku obou skupin ke zlepšení a ke snížení rozdílu v jejich výkonu. V roce 2016 zůstal celkový výsledek dívek stejný, avšak u chlapců došlo k jeho mírnému poklesu, v roce 2021 naopak došlo ke zhoršení výkonu u dívek, zatímco výsledek chlapců zůstal v porovnání s předchozím cyklem stejný.

Výsledky na úrovních:

- V České republice za uplynulých 5 let jen velmi mírně vzrostl podíl žáků, kteří ovládají čtenářské dovednosti na nejvyšší úrovni. Podíl českých žáků dosahujících velmi vysoké úrovně ve čtení se od roku 2016 zvýšil z 10 % na 11 %. Zároveň u nás došlo k mírnému vzestupu podílu žáků, kteří svými dovednostmi nedosáhli ani nejnižší úroveň čtenářských dovedností. Tito žáci mohou mít v průběhu vzdělávání učební potíže v důsledku problémů s porozuměním textu.

Výsledky na dílčích škálách čtenářské gramotnosti:

- Čeští žáci měli na obou dílčích škálách pro účely čtení shodný výsledek, což znamená, že při práci s literárními texty byli stejně úspěšní jako při práci s informačními texty. Od minulého šetření v roce 2016 byl pozorován mírný pokles ve výsledcích, který souvisí s nepatrným zhoršením celkového bodového výsledku.
- Na dílčích škálách dle postupů porozumění, které umožňují porovnat úroveň osvojení sledovaných čtenářských dovedností, se žáci České republiky umístili lépe na škále vyhledávání a vyvozování informací z textu. Na dílčí škále interpretace a posuzování, která zastupuje komplexnější čtenářské dovednosti, u nich došlo k dalšímu mírnému zhoršení výsledku.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Domácí prostředí

- Česká republika patří k zemím s nadprůměrnými rozdíly ve výsledcích žáků v závislosti na jejich socioekonomickém zázemí. Zastoupení žáků v jednotlivých kategoriích socioekonomického statusu, stejně jako průměrné výsledky v testu PIRLS, se významně liší v jednotlivých krajích ČR.
- V České republice byla zjištěna podprůměrná úroveň počátečních dovedností žáků ze čtení a psaní při nástupu do základní školy. Z odpovědí rodičů testovaných žáků vyplynulo, že pouze necelá pětina českých žáků si osvojila tyto dovednosti velmi dobře. Od roku 2016 mírně vzrostl podíl žáků, kteří si tyto počáteční dovednosti osvojili nedostatečně. Úroveň počátečních dovedností pozitivně souvisí s úspěšností v testu PIRLS.

Postoje a názory žáků

- Česká republika patří k zemím s podprůměrnou oblibou čtení. Obliba čtení u chlapců zůstala stabilní, u dívek došlo v uplynulých pěti letech k poklesu podílu těch, které mají čtení velmi rády, a naopak stoupl podíl těch, které čtou nerady.
- U českých žáků byla zjištěna čtvrtá nejnižší míra sebedůvěry ve čtení ze zemí EU a OECD. Od roku 2016 se v České republice mírně zvýšil podíl žáků, kteří si nevěří, a zároveň došlo k mírnému poklesu ve skupině žáků, kteří si velmi věří. Velmi sebevědomí žáci dosáhli v testu PIRLS výrazně lepších výsledků ve srovnání s jejich vrstevníky s nejnižší mírou sebedůvěry.

Podmínky výuky

- Česká republika patří k zemím s podprůměrným důrazem na studijní úspěch, přičemž se vyznačuje velice malou skupinou žáků ve školách s velmi vysokým důrazem na studijní úspěch (1 %), což potvrzují nejen výpovědi ředitelů škol, ale i tvrzení učitelů testovaných žáků. Od roku 2016 došlo k určitému pozitivnímu posunu v této oblasti, který odráží například pozitivnější hodnocení zájmu a nároků rodičů na výsledky žáků či respektu žáků ke spolužákům.

Výuka čtení

- Česká republika patří ke třem zemím EU, ve kterých učitelé pociťují jen velmi malé omezení výuky v důsledku nepřipravenosti žáků. Současně však náleží ke třem zemím, kde byl zaznamenán nejnižší podíl velmi spokojených učitelů se svým povoláním.
- Čeští žáci se učí čtení nejčastěji všichni najednou, individualizovaná výuka čtení nebo samostatná práce žáků na jimi zvoleném úkolu je ve srovnání s průměrem zemí EU využívána výrazně méně.
- Při výuce čtení učitelé v České republice po žácích nejčastěji požadují, aby četli nahlas, a věnují se procvičování slovní zásoby. Oproti průměru zemí EU čeští učitelé výrazně méně často čtou žákům nahlas a v menší míře je učí různé techniky čtení zahrnující digitální dovednosti.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

- Ve srovnání se zeměmi EU je v České republice výrazně podprůměrný podíl žáků, které učitelé podněcují, aby zpochybňovali názory v textu nebo aby četli texty s různými úhly pohledu. Od roku 2016 však vzrostl podíl žáků, kteří dostávají čas na čtení knih podle jejich vlastního výběru.
- Mezi činnostmi, které rozvíjejí čtenářské dovednosti, v hodinách čtení nadále převládá procvičování vyhledávání informací v textu, vysvětlování přečteného textu a určování jeho hlavní myšlenky. Většina českých žáků se těmto čtenářským činnostem věnuje alespoň jednou týdně. Naopak nejméně se čeští žáci ve výuce zabývají určováním postoje nebo záměru autora, posuzováním nebo hodnocením stylu přečteného textu a užitečností či důvěryhodností webových stránek. Osvojování a rozvoj těchto čtenářských postupů jsou do jisté míry podmíněny využíváním autentických a ucelených textů.
- Ukázalo se, že více než třetina českých žáků má učitele, kteří při výuce používají původní Čítanku pro 4. ročník od Z. Janáčkové. Pouze šestina učitelů využívá novější rozšířenou edici této autorky. Další čítanky jsou využívány v mnohem menší míře.
- V České republice je nízký podíl žáků, kteří mají v hodinách čtení přístup k digitálním zařízením. Nejčastěji jsou digitální zařízení využívána k vyhledávání faktických údajů a definic. Ve všech sledovaných činnostech prováděných na digitálních zařízeních Česká republika zaostává za průměrem zemí EU.

MEZINÁRODNÍ ŠETŘENÍ TIMSS

Mezinárodní šetření TIMSS (*Trends in International Mathematics and Science Study*) zjišťuje úroveň znalostí a dovedností žáků 4. a 8. ročníku základní školy v matematice a v přírodovědných vědách. Cyklus tohoto šetření je čtyřletý. Šetření je na mezinárodní úrovni koordinováno Mezinárodní asociací pro hodnocení výsledků vzdělávání (The International Association for the Evaluation of Educational Achievement – IEA), v ČR je jeho realizátorem Česká školní inspekce. Kromě zkoumání výsledků žáků v matematice a v přírodovědě TIMSS shromažďuje od ředitelů škol, žáků, rodičů a učitelů bohatou škálu kontextových informací. Ty pomáhají vysvětlovat rozdíly ve výsledcích a mohou být využity společně s dalšími informacemi o kvalitě vzdělávacího systému poskytovanými Českou školní inspekcí pro jeho efektivní řízení. TIMSS rovněž shromažďuje informace o národním kurikulu zapojených zemí s cílem poukázat na příkladné a potenciálně inspirující faktory spojené s výsledky v zemích po celém světě jako např. organizační přístupy, procesy či výukové postupy.

Testovanou skupinu představují vždy dvě kategorie žáků na úrovni základních škol. Jde o devítileté a třináctileté žáky, což většinou představuje ty, kteří navštěvují 4. a 8. ročníky základních škol, respektive ročník víceletých gymnázií odpovídající 8. ročníku základní školy. Reprezentativní vzorek tvoří v každé zúčastněné zemi přibližně 4 000 žáků, kteří jsou vybíráni ze 150 až 200 škol. Sedmé testování TIMSS proběhlo v roce 2019, přičemž Česká republika se zapojila pouze do testování žáků 4. ročníků základních škol. Do šetření se v ČR zapojilo 208 základních škol, z nichž 151 se zúčastnilo elektronického testování a 57 testování písemného. Na každé škole s větším počtem tříd ve 4. ročníku byly pro testování vybrány dvě třídy.

V matematice jsou v šetření TIMSS hodnoceny tři obsahové domény: čísla, měření a geometrie, data. V přírodních vědách zahrnuje TIMSS hodnocení tří obsahových domén: živá

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

příroda, neživá příroda a nauka o Zemi. V obou předmětech jsou hodnoceny tři kognitivní domény: prokazování znalostí, používání znalostí a uvažování.

Výsledky zemí jsou prezentovány dvěma způsoby. První způsob uvádí skóre (počet bodů) na škále výsledků TIMSS, která byla vytvořena na základě výsledků zemí zapojených do prvního cyklu TIMSS 1995 – jedna celková škála pro matematiku a jedna pro přírodovědu. V šetření TIMSS 2007 byly pro oba předměty dále vytvořeny dílčí škály pro jednotlivé obsahové a dovednostní kategorie. Druhý způsob prezentace výsledků uvádí v procentech podíl žáků ve čtyřech vědomostních úrovních (nízká, střední, vysoká a velmi vysoká) určených minimálním počtem dosažených bodů.

V současné době je realizován osmý cyklus šetření TIMSS, kterého se účastní přes 60 zemí a územně samosprávních celků (např. provincie Ontario v Kanadě, Moskva, Madrid, Abú Zabí) z celého světa. Česká republika je zapojena do testování žáků 4. ročníku základních škol a opětovně také do testování žáků 8. ročníku základních škol, do kterého se Česká republika zapojila naposledy v roce 2007. Každému hlavnímu sběru dat předchází tzv. pilotní sběr dat, jehož hlavním úkolem je ověřit validitu a spolehlivost nově vyvinutých testových nástrojů a také výzkumných postupů spojených se sběrem a vyhodnocováním dat. Pilotní šetření se koná vždy rok před hlavním šetřením na menším vzorku škol. Pilotní sběr dat cyklu TIMSS 2023 byl v ČR plánován na období března a dubna 2022. Hlavní sběr dat byl v ČR plánován na období května 2023. Zveřejnění zjištění z TIMSS 2023 je plánováno na prosinec 2024.

Mezinárodní šetření TIMSS 2023 proběhlo poprvé výhradně v elektronické formě, což nabízí využití inovativních formátů testových úloh. Jedním z nich jsou úlohy PSI (Problem Solving and Inquiry tasks). Jedná se o úlohy, při kterých žáci řeší problémy a provádějí badatelskou činnost – experimentují, hledají souvislosti, mají možnost nastavovat určité parametry a sledovat důsledky těchto změn.

Česká školní inspekce zveřejnila Národní zprávu – Mezinárodní šetření TIMSS 2019, ze které vycházejí následující kapitoly s názvy Výsledky žáků, Podmínky a průběh výuky a Žáci.

Výsledky žáků

- Čeští žáci 4. ročníku dosáhli v šetření TIMSS 2019 nadprůměrného výsledku v matematice i v přírodovědě. Tři členské země EU měly v matematice lepší výsledek a dalších pět výsledek srovnatelný s Českou republikou. V přírodovědě byly lepší dvě členské země EU a pět jich mělo výsledek srovnatelný s českými žáky. Stejně jako tomu bylo v předešlých šetřeních TIMSS, také v tom posledním byli v obou oblastech vzdělávání nejúspěšnější žáci východoasijských zemí.
- V matematice došlo od roku 1995 do roku 2007 u českých žáků k velkému poklesu výsledku, který se v následujících cyklech postupně zlepšoval. Po mírném zlepšení od roku 2015 je průměrný výsledek českých žáků poprvé po 24 letech srovnatelný s výsledkem žáků v prvním cyklu TIMSS 1995. Výsledek českých žáků v přírodovědě byl v roce 2007 také nižší, ale již v následujícím cyklu TIMSS 2011 byl srovnatelný s rokem 1995 a nadále zůstává přibližně na stejné úrovni.
- V České republice je v obou sledovaných předmětech v porovnání s průměrem EU o málo vyšší podíl žáků ve vysoké a ve velmi vysoké vědomostní úrovni, a naopak o něco nižší podíl

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

žáků v nízké úrovni a pod ní. V matematice se od roku 2015 mírně zvýšil podíl českých žáků ve dvou nejvyšších úrovních.

- Za posledních dvanáct let se čeští žáci zlepšili ve všech okruzích matematiky nejvíce ze zúčastněných zemí. Za poslední čtyři roky se významně zlepšili v okruzích čísla a geometrie a v dovednosti prokazování znalostí. Mírné zhoršení českých žáků bylo zaznamenáno při práci s daty. Čeští žáci se od roku 2007 významně zlepšili ve všech dovednostních i vědomostních okruzích také v přírodovědě. Od roku 2015 bylo pak významné zlepšení pozorováno pouze v dovednosti uvažování, ve všech ostatních okruzích byly výsledky přibližně stejné jako před čtyřmi roky.
- V roce 2019 si v matematice žáci ČR vedli relativně lépe v okruzích čísla, geometrie a uvažování, naopak relativně hůře pak v prokazování znalostí a při práci s daty. V přírodovědě byli úspěšnější při prokazování znalostí, a naopak hůře se jim vedlo při používání znalostí a v okruhu neživá příroda.
- Čeští chlapci byli úspěšnější než dívky ve všech tematických i dovednostních okruzích v matematice a ve třech přírodovědných okruzích (neživá příroda, nauka o Zemi a prokazování znalostí).

Podmínky a průběh výuky

- Podle vyjádření ředitelů škol více než polovina žáků v České republice navštěvuje školy, kde se nacházejí spíše dobře situovaní žáci, což je v rámci EU nadprůměrný podíl. Tato skupina žáků dosahuje lepších výsledků.
- Z odpovědí rodičů testovaných žáků vyplývá, že v České republice je při nástupu do základní školy nižší podíl žáků zvládajících velmi dobře vybrané početní a čtenářské činnosti, než je průměr členských zemí EU. Tito žáci dosáhli výrazně lepších výsledků než ostatní žáci.
- Přibližně 70 % českých žáků 4. ročníku se nachází ve školách, kde má podle ředitelů nedostatek či nevhodnost materiálního vybavení a personálního zajištění určitý vliv na výuku. Tento podíl odpovídá mezinárodnímu průměru. Přibližně jedna čtvrtina českých žáků navštěvuje školy, kde počet dostupných počítačů převyšuje počet žáků; u poloviny žáků připadají na jeden počítač jeden až dva žáci.
- Česká republika patří na základě odpovědí ředitelů škol k zemím s nejnižším důrazem na studijní úspěch žáků. V posledních 12 letech se podle výpovědí učitelů pravidelně zvyšuje podíl českých žáků vyučovaných učiteli, kteří hodnotí míru pochopení cílů ŠVP a míru realizace ŠVP jako vysokou.
- Přibližně dvě třetiny českých žáků se nesetkávají se šikanou téměř nikdy, naopak asi jednou týdně se s ní setkává 6 % žáků. Právě u této nejproblematičtější skupiny žáků, kteří také dosahují výrazně horších výsledků, bylo v porovnání s rokem 2015 zaznamenáno snížení podílu žáků.
- Rodiče žáků v České republice vyjádřili nejmenší spokojenost se školou, do které jejich dítě chodí, ze všech členských zemí EU. Podíl českých žáků velmi spokojených rodičů se školou jen o málo převyšuje jednu třetinu. Nižší míru spokojenosti se školou vyjadřují rodiče s vyšším dosaženým vzděláním.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

- Česká republika patří v EU k zemím s podprůměrným celkovým počtem vyučovacích hodin žáků 4. ročníku a s podprůměrným počtem hodin matematiky i přírodovědy.
- Do dalšího vzdělávání se učitelé zapojili ve větší míře v matematice než v přírodovědě. V obou předmětech byl v porovnání s rokem 2015 zaznamenán ve většině oblastí nárůst intenzity dalšího vzdělávání českých učitelů, naopak překvapivě došlo k poklesu dalšího vzdělávání zaměřeného na využívání informačních technologií. Právě v této oblasti vyjádřili čeští učitelé největší potřebu vzdělávání v budoucnosti.
- Učitelé v České republice pociťují ze všech členských zemí EU nejnižší míru omezení výuky ze strany žáků.
- Čeští žáci se v hodinách matematiky setkávají s nevhodným chováním přibližně ve stejné míře jako v průměru žáci členských zemí EU. Žáci s vyšší mírou nevhodného chování v hodinách dosahují horších výsledků.
- Česká republika patří v EU k zemím s nejnižší podporou badatelských aktivit ze strany učitele v hodinách přírodovědy.
- Česká republika patří k zemím, v nichž jsou učitelé nejméně spokojeni se svým povoláním. Velmi spokojení čeští učitelé učí 35 % žáků, zatímco v zemích EU je to průměrně 50 % žáků.

Žáci

- Byla zjištěna velká souvislost mezi rodinným zázemím žáků a jejich výsledkem. Průměrné hodnoty pro Českou republiku se přibližně rovnají průměru zemí EU.
- Česká republika patří k zemím s nejvyšším podílem žáků, jejichž předškolní docházka trvala tři roky a více a kteří často prováděli počáteční čtenářské a početní aktivity. Skupiny žáků s kratší předškolní docházkou a s méně častými počátečními aktivitami dosahují v průměru horších výsledků.
- Vztah českých žáků ke škole nelze považovat za dobrý, míra jejich sounáležitosti se školou byla jedna z nejnižších. Skupina žáků pociťujících vysokou sounáležitost se školou dosahuje průměrně vyšších výsledků v matematice a v přírodovědě než skupina žáků s nízkou sounáležitostí. Žáci v České republice chodí do školy nejméně rádi v porovnání s jejich vrstevníky z ostatních zemí EU.
- Česká republika patří k zemím s podprůměrnou oblibou matematiky a k zemím s nejnižší oblibou přírodovědy mezi žáky 4. ročníků. Žáci, kteří se velmi rádi učí matematiku nebo přírodovědu, dosahují průměrně výrazně lepších výsledků v testu TIMSS než žáci, kteří se matematiku nebo přírodovědu neučí rádi.
- Sebedůvěra českých žáků v matematice patří mezi zeměmi EU k jedné z nejnižších. V přírodovědě čeští žáci prokázali nejnižší míru sebedůvěry ze všech zemí EU. Žáci s nižší sebedůvěrou v některém z předmětů v něm dosahují v průměru horšího výsledku.
- Téměř všichni žáci 4. ročníků uvedli, že se jim velmi líbilo, případně docela líbilo provádění testu na počítači. Více než 90 % českých žáků souhlasilo s tvrzeními, že počítač umí dobře používat a že psaní na počítači jim jde dobře.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

MEZINÁRODNÍ ŠETŘENÍ TALIS

Mezinárodní šetření o vyučování a učení (*Teaching and Learning International Survey*) je projekt Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD). Cyklus tohoto šetření byl pětiletý (2008, 2013 a 2018) a posunul se na šestiletý (2024). Šetření TALIS je prvním mezinárodním výzkumem, ve kterém jsou učitelé a ředitelé přímo dotazováni na školní prostředí, kde probíhá vyučování, a podmínky, ve kterých učitelé a ředitelé pracují. Představuje důležitou zpětnou vazbu, která má sloužit jako podklad ke zlepšení podmínek pro učitele, zvýšení jejich spokojenosti při vykonávání své profese, a tím zefektivnění celé vzdělávací politiky. Šetření také umožňuje doplnit důležité informace potřebné k porovnávání vzdělávacích systémů jednotlivých zemí a identifikovat příklady dobré praxe. V ČR je jeho realizátorem Česká školní inspekce.

V minulosti se Česká republika zapojila do cyklu TALIS 2013, prvního cyklu TALIS 2008 se Česká republika neúčastnila. Cyklus TALIS 2018 proběhl celkem ve 48 státech a ekonomikách, z toho 23 zemí je členem Evropské unie. Šetření TALIS mapuje v mezinárodním kontextu názory a postoje učitelů a ředitelů škol k tématům profesního rozvoje, výuky, pedagogického vedení apod. Základní modul šetření TALIS je zaměřen na úroveň ISCED 2 (mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání podle UNESCO), která v České republice odpovídá druhému stupni základní školy a nižšímu stupni víceletého gymnázia. Vedle tohoto základního modulu měly státy a ekonomiky možnost se v rámci TALIS 2018 volitelně zapojit do modulů zaměřených na úroveň ISCED 1, ISCED 3 nebo do modulu umožňujícího propojení TALIS s mezinárodním šetřením PISA (modul TALIS-PISA link). Zapojení do jednotlivých doplňkových modulů je spojeno s úhradou dalších poplatků do OECD. Česká republika je v cyklu TALIS 2018 zapojena do volitelného modulu TALIS-PISA link.

Cyklus TALIS 2018 ve většině zapojených států včetně České republiky proběhl formou elektronického dotazování. Ostatní státy měly možnost dotazníky zadat v papírové podobě. V TALIS jsou dva dotazníky – pro ředitele školy a pro učitele. Vyplňování dotazníků probíhalo ve webové aplikaci mezinárodního konsorcia. Každý z vybraných ředitelů a učitelů obdržel unikátní přístupové údaje. Vyplnění dotazníku bylo možné kdykoli v období od 26. března do 4. května 2018. V každé škole bylo do TALIS 2018 zapojeno nejvýše 30 učitelů. V České republice se do TALIS 2018 z druhého stupně základní školy a nižšího stupně víceletého gymnázia zapojilo celkem 219 škol a přes 3 400 učitelů.

V současné době je realizován čtvrtý cyklus TALIS, do kterého je zapojeno téměř 50 států a ekonomik. Pilotní sběr dat cyklu TALIS 2024 v ČR proběhl v období března 2023. Hlavní sběr dat potom v období března a dubna 2024. Zveřejnění zjištění z TALIS 2024 je plánováno na říjen 2025.

Níže uvádíme některá hlavní zjištění z šetření TALIS 2018, která mají vazbu i na témata v MAP IV, zejména souvisejí s vedením a řízením školy a s dalším vzděláváním pedagogů.

Profesní rozvoj a sebedůvěra učitelů

- Subjektivně vnímaná profesní zdatnost českých učitelů je v oblasti motivace a aktivního zapojování žáků do výuky v porovnání s EU velmi podprůměrná a patří k nejnižším v rámci celého šetření TALIS. Ve srovnání s šetřením TALIS 2013 však v TALIS 2018 v této oblasti došlo k výraznému zlepšení. Zkušenější učitelé (tj. s více než 5 lety praxe) hodnotí svoji zdatnost

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

v oblasti kázeňského řízení třídy lépe než učitelé méně zkušení, ti zase lépe hodnotí své schopnosti podpořit vzdělávání žáků pomocí digitálních technologií.

- Čeští učitelé jsou pozitivněji naladěni na účast na aktivitách profesního rozvoje ve srovnání s jejich kolegy ze zemí EU – ve výrazně nižší míře vnímají jako překážku v účasti na aktivitách profesního rozvoje např. nedostatek motivace či nedostatečnou podporu ze strany zaměstnavatele.
- K nejrozšířenějším formám profesního rozvoje mezi českými učiteli patří četba odborné literatury a kurzy či semináře prezenčního charakteru (uvedlo více než 80 % učitelů). Obě tyto aktivity se v České republice vyskytují významně častěji než v průměru zemí EU. Naopak podprůměrný podíl učitelů se zúčastnil vzdělávacích konferencí (28 %, průměr EU 43 %) či online kurzů (24 %, průměr EU 34 %).
- Činnosti profesního rozvoje, které měly nejpozitivnější vliv na výuku učitelů, byly českými učiteli nejčastěji charakterizovány takto: vycházely z mých předchozích vědomostí, měly srozumitelnou strukturu, vhodně se soustředily na obsah potřebný k výuce mých předmětů. V mezinárodním srovnání čeští učitelé méně často uvádí charakteristiky aktivního učení, jako je možnost procvičit si aplikování nových postupů a poznatků ve třídě (73 %, průměr EU 84 %) a možnost kolaborativního učení (30 %, průměr EU 72 %).
- Učitelé, kteří deklarují pozitivní dopad aktivit profesního rozvoje na svou práci, vykazují vyšší míru spokojenosti v zaměstnání ve srovnání s učiteli, kteří takový pozitivní dopad nepociťují.
- Od roku 2013 výrazně stoupl podíl českých učitelů, kteří se zúčastnili aktivit profesního rozvoje zaměřeného na výuku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (z 24 % na 53 %). Potřebu profesního rozvoje v této oblasti deklaruje 55 % českých učitelů. Naopak se snížil podíl učitelů, kteří se vzdělávali v oblasti využívání ICT ve výuce.
- Jak v případě formálních, tak neformálních zaškolovacích aktivit převyšuje účast učitelů v České republice velmi výrazně účast jejich kolegů v zemích EU. Pouze přibližně jedna třetina českých učitelů (35 %) se dle svého tvrzení nezapojila do žádné z uvedených forem zaškolovacích aktivit, což je o 23 procentních bodů méně, než činí průměr EU.

Vnímané překážky výuky

- V časovém srovnání s šetřením TALIS 2013 považuje větší podíl ředitelů nedostatek učitelů s kompetencí učit žáky se speciálními vzdělávacími potřebami za překážku, která do určité míry, docela ano nebo do velké míry brání poskytování kvalitní výuky (27 % v TALIS 2013, 80 % v TALIS 2018). Toto zvýšení lze dát do souvislosti s podporou inkluze v českých školách a z ní pramenící zvýšené poptávce po učitelích s příslušnými kompetencemi.
- Jako nejčastější překážku pro poskytování kvalitní výuky je řediteli vnímán nedostatek podpůrného personálu, nedostatek času pro pedagogické vedení a již zmíněný nedostatek učitelů s kompetencí učit žáky se SVP.
- Jedna třetina českých učitelů se v rámci svého formálního vzdělávání setkala s výukou v prostředí s různě nadanými žáky. Jedná se o nejnižší podíl ze všech zemí TALIS (průměr EU činí 58 %). Mezi začínajícími učiteli je tento podíl vyšší (45 %), zůstává však nejnižší ze zapojených zemí. Čeští učitelé rovněž vykazují nejnižší míru připravenosti na výuku v této

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

oblasti, což může představovat významnou překážku v zavádění inkluzivního prostředí v českých školách.

Proměny výuky

- Výrazně podprůměrný ve srovnání s průměrem EU je podíl českých učitelů, kteří se cítili připraveni na výuku průřezových dovedností (28 %), a to i přesto, že necelá polovina učitelů v ČR (47 %) měla tuto oblast zahrnutou ve svém formálním vzdělávání (u začínajících učitelů činí tento podíl 67 %). Zde lze spatřovat možnou překážku rozvoje nadpředmětových dovedností a klíčových kompetencí.
- Čeští učitelé ve velké míře využívají strategie podporující jasnost a srozumitelnost výuky, avšak jen málo využívají strategie aktivující u žáků náročnější kognitivní procesy (strategie často spojené se skupinovou prací či řešením problémů) a jen zřídka žákům ve výuce umožňují samostatnou práci po delší časové období či využití informačních a komunikačních technologií.
- Hodnocení otevřenosti vůči inovacím z pohledu učitelů je v evropských zemích EU v průměru nižší než ve všech státech zapojených do TALIS 2018. V porovnání s EU pak nižší podíl českých učitelů souhlasí či rozhodně souhlasí s tvrzením, že „Většina učitelů v této škole je otevřena změnám“ a „Většina učitelů v této škole se snaží přicházet s novými myšlenkami v oblasti výuky a vzdělávání“. Pozitivněji vnímají otevřenost změnám učitelé s délkou praxe do 5 let (v porovnání s učiteli s praxí nad 5 let). Otevřenost školy inovacím však pozitivněji, než v průměru EU vnímají čeští ředitelé.

Učitelská profese

- Učitelská profese byla první kariérní volbou pro 68 % českých učitelů. Zatímco mezi zkušenými učiteli (s praxí nad 5 let) činí tento podíl 71 %, u začínajících učitelů s praxí do 5 let je to pouhých 54 %.
- Celých 90 % učitelů v ČR je dle svého vyjádření ve svém zaměstnání celkově spokojeno a 58 % českých učitelů se domnívá, že výhody učitelského povolání jednoznačně převažují nad jeho nevýhodami (průměr EU 71 %). Mezi mladšími učiteli do 30 let je tento podíl výrazně vyšší (68 %) než mezi jejich kolegy staršími 50 let (52 %). Učitelskou profesi by si znovu zvolily tři čtvrtiny českých učitelů.
- Volba učitelské profese je v České republice podmíněna především motivy společenského charakteru, jako je možnost ovlivnit rozvoj dětí a mládeže či být prospěšný pro společnost. V podstatně nižší míře jsou učitelé motivováni aspekty učitelské profese, jako je jistota práce, spolehlivý příjem či stabilní kariéra. S výjimkou několika málo zemí je převaha společenských motivů nad motivy osobními patrná ve všech zemích TALIS.
- V České republice, stejně jako v celé řadě dalších evropských zemí, smýšlejí učitelé o svém povolání méně pozitivně, než jak je vnímá společnost. Pouhých 16 % českých učitelů se domnívá, že si společnost váží profese učitele, přičemž tento podíl je vyšší mezi začínajícími učiteli (21 %). Nejvyšší prestiže se učitelé dle svého názoru těší ve Vietnamu, Singapuru, Spojených arabských emirátech a ve Finsku.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

MEZINÁRODNÍ ŠETŘENÍ ICILS

Mezinárodní šetření ICILS (*International Computer and Information Literacy Study*) je zaměřeno na testování dovedností žáků v oblasti počítačové a informační gramotnosti (CIL). Cyklus tohoto šetření je pětiletý. Šetření je na mezinárodní úrovni koordinováno Mezinárodní asociací pro hodnocení výsledků vzdělávání (The International Association for the Evaluation of Educational Achievement – IEA). V ČR je jeho realizátorem Česká školní inspekce.

Šetření sleduje připravenost žáků na život v informační společnosti – tj. schopnost používat počítače k vyhledávání, vytváření a sdílení informací za účelem úspěšného fungování jedince doma, ve škole, na pracovišti a ve společnosti. Je zaměřeno na třináctileté žáky. Testovanou skupinou v ČR jsou žáci 8. ročníku základních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií.

Česká republika se do ICILS zapojila v cyklu 2013, v cyklu 2018 se neúčastnila. V současné době je realizován třetí cyklus šetření ICILS 2023. Pilotní sběr dat byl v ČR naplánován na období března a dubna 2022, hlavní sběr dat na období března a dubna 2023. Zveřejnění zjištění z ICILS 2023 je plánováno na prosinec 2024. Kromě hlavní části věnované počítačové a informační gramotnosti je Česká republika zapojena do volitelného testování informatického myšlení (computational thinking).

Poslední dostupné výsledky ze šetření, do kterého se zapojila ČR, jsou k dispozici z ICILS 2013. V České republice se tohoto šetření účastnilo celkem 3100 žáků a 2150 učitelů ze 170 škol.

Vzhledem k tomu, že poslední výsledky šetření jsou již staršího data (2013), jsou v tuto chvíli považovány již za natolik neaktuální, že dostatečně nevypovídají o aktuálním stavu gramotností, proto s nimi dále nepracujeme.

NÁRODNÍ ŠETŘENÍ

Tabulka č. 25: Přehled národních šetření

Realizátor	Název	Popis	Odkaz na dokument
Česká školní inspekce	**Kvalita a efektivita vzdělávání a vzdělávací soustavy ve školním roce 2022/2023**	Výroční zpráva poskytuje komplexní hodnocení stavu vzdělávacího systému, kvality a efektivity vzdělávání, prezentuje výsledky vzdělávání dětí, žáků a studentů v ČR.	https://www.csicr.cz/cz/Aktuality/Kvalita-vzdelavani-ve-skolnim-roce-2022-2023-%E2%80%93-vyr
Česká školní inspekce	**Čtenářská gramotnost na základních a středních školách ve školním roce 2022/2023**	Tematická zpráva hodnotí podmínky, průběh a výsledky vzdělávání vztahující se ke čtenářské gramotnosti na ZŠ a SŠ a následně formuluje navazující doporučení na úrovni školy, zřizovatele i systému.	https://www.csicr.cz/cz/Dokumenty/Tematicke-zpravy/Tematicka-zprava-%E2%80%93-Ctenarska-gramotnost-na-zakladn

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Česká školní inspekce	**Přírodovědná gramotnost a přírodovědné vzdělávání na ZŠ a SŠ**	Záměrem tematické zprávy bylo ověřit dosaženou úroveň ve vybraných aspektech přírodovědné gramotnosti žáků 1. ročníku SŠ, zhodnotit kvalitu podmínek a průběhu přírodovědného vzdělávání na SŠ a na 2. stupni ZŠ a formulovat navazující doporučení k rozvoji přírodovědné gramotnosti žáků a zvyšování kvality přírodovědného vzdělávání na úrovni školy, zřizovatele i systému.	https://www.csicr.cz/cz/Dokumenty/Tematicke-zpravy/Tematicka-zprava-%E2%80%93-Prirodovedna-gramotnost-a-priro
Česká školní inspekce	**Výuka dalšího cizího jazyka (ve školním roce 2022/2023)**	Tematická zpráva přináší zjištění o dosažené úrovni vybraných znalostí a dovedností žáků 9. ročníků ZŠ a odpovídajících ročníků gymnázií v dalším cizím jazyce, podobě vyučovacích hodin, včetně postojů učitelů a žáků k výuce dalšího cizího jazyka.	https://www.csicr.cz/cz/Dokumenty/Tematicke-zprávy/Tematicka-zprava-%E2%80%93-Vyuka-dalsiho-ciziho-jazyka
Česká školní inspekce	**Výsledky vzdělávání žáků 9. ročníku základních škol (ve školním roce 2022/2023)**	Tematická zpráva představuje základní poznatky ze zjišťování výsledků žáků 9. ročníku v šesti vzdělávacích oblastech – dějepis, fyzika, chemie, přírodopis, výchova ke zdraví a zeměpis.	https://www.csicr.cz/cz/Dokumenty/Tematicke-zpravy/Tematicka-zprava-%E2%80%93-Vysledky-vzdelavani-zaku-9-rocn
Česká školní inspekce	**Výuka moderních dějin České republiky v základních a středních školách (ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023)**	Záměrem tematické zprávy bylo poskytnout detailní informace o podmínkách, průběhu a výsledcích vzdělávání v oblasti moderních dějin v základních a středních školách.	https://www.csicr.cz/cz/Dokumenty/Tematicke-zpravy/Tematicka-zprava-%E2%80%93-Vyuka-modernich-dejin-Ceske-rep
Česká školní inspekce	**Integrace a vzdělávání dětí a žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka (ve školním roce 2022/2023)**	Tematická zpráva přináší rozšíření komplexní inspekční činnosti a zaměřuje se na situaci v ZŠ, které mají třídy s převahou ukrajinských žáků nebo třídy složené jen z ukrajinských žáků. Tematická zpráva tak představuje zkušenosti, přístupy a postupy škol usilujících o integraci a vzdělávání dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem, se specifickým zřetelem k integraci a vzdělávání ukrajinských dětí a žáků.	https://www.csicr.cz/cz/Dokumenty/Tematicke-zpravy/Tematicka-zprava-%E2%80%93-Integrace-a-vzdelavani-deti-a-z

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Česká školní inspekce	**Hodnocení rizikového chování žáků základních a středních škol**	Tematická zpráva reflektuje zjištění a závěry z prezenčních aktivit v ZŠ a SŠ, výpovědi školních metodiků prevence a také pohledy na danou problematiku ze strany žáků 7. – 9. ročníků a žáků SŠ. Zpráva se komplexně věnuje nejen rizikovému chování žáků a jeho prevenci, ale obsahuje také doporučení pro školy, která mohou velmi rychle implementovat do své činnosti.	https://www.csicr.cz/cz/Dokumenty/Tematicke-zpravy/Tematicka-zprava-%E2%80%93-Hodnoceni-rizikoveho-chovani-za

Zdroj: Vlastní šetření

KVALITA A EFEKTIVITA VZDĚLÁVÁNÍ A VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE ŠKOLNÍM ROCE 2022/2023

Každoroční výroční zpráva České školní inspekce vychází vždy v prosinci za uplynulý školní rok a poskytuje komplexní hodnocení stavu vzdělávacího systému, kvality a efektivity vzdělávání, prezentuje výsledky vzdělávání dětí, žáků a studentů v České republice, obsahuje data a poznatky získané inspekčními šetřeními, součástí jsou analýzy o fungování škol a školských zařízení. Formulovány jsou závěry a doporučení směřující k dalšímu rozvoji a podpoře vzdělávání v jednotlivých oblastech. V současné chvíli je vycházeno z dat ve výroční zprávě za školní rok 2022/2023.

Předškolní vzdělávání

Pozitivní zjištění

- Mateřské školy většinově respektovaly rovný přístup ke vzdělávání s maximální vstřícností ke všem uchazečům.
- Koncepční záměry škol byly v oblasti materiálních podmínek efektivně naplňovány.
- Dlouhodobě je efektivně prohlubována spolupráce se zřizovatelem zejména v zajišťování materiálních a technických potřeb školy.
- Finanční prostředky poskytované státem umožňovaly v plném rozsahu vzdělávání dětí podle příslušných ŠVP. Poskytované finanční prostředky umožňují překrývání učitelů ve třídě.
- Pozitivní trend přetrvává v oblasti sociálního prostředí. V mateřských školách převládá přátelské klima a empatický přístup k dětem, což jsou základní podmínky pro realizaci kvalitního předškolního vzdělávání. Jsou efektivně podporovány sociální kompetence dětí, čímž je celkově podporována jejich úspěšnost v předškolním vzdělávání.
- Dlouhodobě jsou mateřské školy velmi pozitivně hodnoceny za pozornost, kterou věnují holistickému osobnostnímu rozvoji dětí.
- Většina vedení mateřských škol dlouhodobě prokazuje schopnost podílet se na vytváření příznivých mezilidských vztahů, což má pozitivní dopad na celkový well-being všech aktérů vzdělávání ve škole.
- Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí intaktních probíhala mezi učiteli a asistenty pedagoga většinou funkční spolupráce. Poměrně výrazný pozitivní posun

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

byl zaznamenán ve vyhodnocování využívaných podpůrných opatření a jejich úprava pro dosažení vyšší účinnosti při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

- Podmínky pro vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem pozitivně ovlivnily úpravy školních vzdělávacích programů.
- Mateřské školy cíleně zařazovaly aktivity, které podporují připravenost dětí pro další vzdělávání v ZŠ.
- Zlepšila se spolupráce a sledování úspěšnosti dětí u společných subjektů ZŠ a MŠ.
- Cíle Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019–2023 a Strategie 2030+ směřující k zapojování stále většího počtu dětí do předškolního vzdělávání jsou realizovány, avšak velmi pozvolna.
- Podíl 5letých dětí, které se účastní posledního povinného ročníku předškolního vzdělávání, se od jeho zavedení zvýšil přibližně o jedno procento a dosahuje 98 %.
- V podpoře rozvoje tvořivosti předškolních dětí, která byla jedním z cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019–2023, došlo k mírnému zlepšení. Ve sledovaném období se dostatek prostoru a vhodná vzdělávací nabídka pro rozvoj tvořivosti předškolních dětí ve třídách mateřských škol zlepšily o 10 %.

Negativní zjištění

- I přes výše uvedené pozitivum, že se podíl dětí účastnících se posledního povinného ročníku předškolního vzdělávání celkově zvyšuje, je znepokojující, že klesl podíl dětí realizujících poslední povinný ročník předškolního vzdělávání v mateřských školách, a naopak se zvýšil podíl dětí, které se vzdělávají individuálně a v přípravné třídě ZŠ.
- Nepodařilo se zcela naplnit cíle Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019–2023 směřující k navyšování kapacit MŠ a k eliminaci odkladů školní docházky.
- Podíl dětí nastupujících do základní školy až v sedmi letech i přes přijatá systémová opatření neklesá.
- Ačkoli se kapacity mateřských škol průběžně zvyšují, v některých regionech přetrvává vysoký počet žádostí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání, kterým nebylo vyhověno.
- Věková struktura učitelů a ředitelů MŠ naznačuje, že se nedaří získat mladé pedagogy.
- V některých regionech, zejména v Karlovarském, Plzeňském i Ústeckém kraji, se kumuluje více dimenzí znevýhodnění. V mateřských školách se vzdělává vyšší podíl dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí a zároveň vyšší podíl dětí cizinců. To klade na mateřské školy zvýšené nároky na zajištění podpory všem dětem s potřebou podpůrných opatření.
- Účinnost odborného vedení učitelek pro zkvalitňování průběhu vzdělávání i jeho výsledků jako důležitá součást řízení školy je nízká. Byl zaznamenán poměrně vysoký počet škol, ve kterých ředitelé obsah a úroveň vzdělávání dětí systematicky nesledují, nemonitorují kvalitu práce pedagogů a nevyhodnocují jejich práci. Ředitelům se nedaří poskytovat učitelům objektivní zpětnou vazbu o úrovni průběhu vzdělávání, zejména volbě a uplatňování efektivních metod a forem práce. Při tvorbě plánů dalšího vzdělávání ředitelé málo vychází ze

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

sledování a vyhodnocování potřeb učitelů v souvislosti s potřebami školy. Část pedagogů se DVPP nezúčastňuje vůbec a tento stav rovněž dlouhodobě přetrvává.

- Oproti výše uvedeným dílčím pozitivům při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami ve třídách přetrvává malá pozornost ze strany vedení škol, kterou věnují nastavení efektivního a účinného systému podpory všech dětí s potřebou podpůrných opatření na úrovni školy. Výsledky hodnocených škol se meziročně prakticky nezměnily.
- Byly zaznamenány rozdíly v řízení pedagogického procesu mezi školami samostatnými a sloučenými. Ve spojených školách MŠ a ZŠ je horší situace v podpoře začínajících pedagogů i v celkové kvalitě vedení lidí.
- Ve sledovaném vzdělávání stále přetrvávají tradiční pedagogické metody a organizační formy s omezeným / málo využívaným uplatňováním individualizovaného přístupu, který by dětem poskytoval účinnou podporu a zároveň rozvíjel jejich potenciál / silné stránky vedoucí k dosažení jejich osobního maxima.
- Setrvale nepříznivý stav je v kvalitě, vedení a efektivitě práce s pedagogickou diagnostikou. Není východiskem pro plánování diferencované vzdělávací nabídky k zajištění individualizované podpory schopností a dovedností dětí a její využitelnost pro hodnocení výsledků předškolního vzdělávání je nízká.
- Školám se opakovaně nedaří soustavně získávat informace o posunech výsledků každého dítěte ve všech vzdělávacích oblastech a reagovat na ně vhodnými pedagogickými opatřeními. Nedaří se jim také dlouhodobě a cíleně se zabývat celkovými zjištěnými vzdělávacími výsledky, podle potřeby k nim přijímat efektivní opatření ke zlepšování a následně je vyhodnocovat.
- Je málo podporován rozvoj divergentního myšlení dětí. To znamená, že dětem jsou spíše předkládány hotové poznatky, než aby učitel cíleně vytvářel prostor a motivaci k hledání různých řešení dětmi. Přetrvávajícím problémem mateřských škol je nízká úroveň v rozvoji kompetencí k řešení problémů.
- Při hodnocení naplňování vzdělávacích záměrů převažuje formální pojetí či popis činností bez konkrétních výsledků a závěrů (např. jakou pomoc potřebují děti k dosažení stanoveného cíle). I přes pozvolný pozitivní posun je v praxi mateřských škol využíváno formativní hodnocení sporadicky a podpora vlastního hodnocení dětí není stále dostatečná.
- U běžných MŠ a ZŠ dochází ke sledování úspěšnosti dětí po zahájení povinné školní docházky pouze v menší míře, lépe se daří spojeným subjektům MŠ a ZŠ.

Základní vzdělávání

Pozitivní zjištění

- Naprostá většina hodnocených škol si uvědomuje důležitost přijímání opatření ke snižování školní neúspěšnosti, přičemž všechny školy uplatňují alespoň jedno z nich. Jedná se například o individuální či skupinové doučování, individuální práci v hodinách, diferencovanou práci v hodinách nebo podporující opatření ve výuce (oznámení testu, zkoušení apod.).
- Prostorové a materiální podmínky jsou ve většině škol na dobré úrovni a umožňují naplňování ŠVP.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

- V převážné většině škol se dařilo ředitelům škol vytvářet vstřícné a bezpečné podmínky pro žáky, rodiče, pedagogické pracovníky a další zaměstnance.
- Převážné většině škol se daří naplňovat znaky Kvalitní školy v oblasti vytváření rovných příležitostí ke vzdělávání a rozvíjení otevřenosti, tolerance a respektu vůči jinakosti. Účinnou podporu všem žákům s potřebou podpůrných opatření poskytovaly zhruba tři čtvrtiny škol, přičemž desetina dokonce na výborné úrovni.
- V rámci poradenských služeb zajišťovaných školou se zvýšil počet školních speciálních pedagogů a velmi mírně i školních psychologů, a to v návaznosti na realizaci institucionalizace podpůrných pedagogických pozic v rámci OP JAK.

Negativní zjištění

- Přetrvává častá kumulace funkcí či činností, které navíc ke své pozici vykonává ředitel školy, a to i v případě plně organizovaných velkých škol.
- Nízká úroveň kontrolní činnosti a absence účinné evaluace pedagogického procesu ze strany vedení školy, příp. systematického sledování efektivity přijatých opatření, která by vedla ke zvýšení kvality vzdělávání.
- Přetrvává vyšší průměrný věk pedagogů a zvyšující se míra nekvalifikovaných pedagogů zajišťujících vzdělávací proces. Oborová způsobilost (aprobovanost) nejčastěji scházela při výuce informačních a komunikačních technologií, což je při implementaci nového vzdělávacího obsahu limitující. Stejně obtížná situace s nedostatkem aprobovaných pedagogů je dlouhodobě i v oblasti výuky cizích jazyků. Nedostatek aprobovaných pedagogů ovlivňuje kvalitu výuky, individualizaci i práci s talentovanými žáky.
- Činnost metodických orgánů ve školách (tzn. metodických sdružení či předmětových komisí) je méně systematická, pedagogové se v nich často věnují zejména plnění izolovaných organizačních úkolů.
- Míra individualizace a diferenciace vzdělávání v hodinách je stále na nízké úrovni.
- Nedostatečná pozornost ze strany většiny ředitelů škol je věnována vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků, jen nízký podíl škol využívá k ověřování naplňování očekávaných výstupů ŠVP dostupné externí nástroje.
- Nástroje ke sledování školního klimatu a jeho vyhodnocování jsou užívány spíše výjimečně.

Základní umělecké vzdělávání

Pozitivní zjištění

- Zvýšení počtu žáků ve všech vzdělávaných uměleckých oborech.
- Vysoká míra aktivní umělecké činnosti učitelů výrazně přispívající k motivaci žáků ke vzdělávání a podněcující k jejich zapojování do kulturních aktivit.
- Pozitivní motivace žáků pro dosahování výborných interpretačních výsledků ve vzdělávání – umělecké soutěže, účast na festivalech, výměnných koncertech apod.
- Spolupráce s uměleckými institucemi, realizace víceoborových projektů, v nichž jsou zastoupeny všechny umělecké obory.
- Výrazné obohacení celkového kulturního i celospolečenského klimatu v daném regionu.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Negativní zjištění

- Rozdíly mezi některými školami v úrovni pedagogického vedení a nesystémového vyhodnocování práce školy.
- Nedostatečný prostor pro sebehodnocení a vrstevnické hodnocení žáků v některých sledovaných hodinách.

INFORMACE OD MÍSTNÍCH AKTÉRŮ VZDĚLÁVÁNÍ

ČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST

Členové pracovních skupin uvedli, že se úroveň čtenářské gramotnosti v území značně posouvá. Na základních školách se postupně objevuje zavádění čtenářských dílen jako součást výuky vedle klasických čtenářských lekcí. Vedle čtenářských dovedností si žáci ve čtenářských dílnách osvojí i samotný prožitek ze čtení s následným sdílením. Čtenářské dílny lze využít k výuce literatury, naučit se čtenářským strategiím. Zároveň žáci dostávají prostor pro samostatný výběr literatury i pro individuální tempo čtení. Ideálním stavem je propojení čtenářských dílen se čtenářskou lekcí, kde má žák příležitost získané dovednosti a návyky ze čtenářských lekcí aplikovat do samotného čtenářství. Výhodou je zapojení jednotlivých ZŠ do projektů – šablon, ze kterých školy mohly získat knižní tituly přímo do tříd k žákům, zakládat čtenářské kluby. Žáci si knihy mohou půjčovat, mají je k dispozici o přestávkách i v hodinách a mohou si tak rozšiřovat svá čtenářská teritoria. Dá se říci, že díky dotačním titulům bylo možné nastartovat progresivní růstový trend ve čtenářské gramotnosti. Stále jsou ale v území školy, kde se čtenářské dílny ani koutky nevyskytují, vybavení knižními tituly je nedostatečné a neaktuální.

Pozitivní přínos v oblasti čtenářské gramotnosti představuje i využívání učebních pomůcek a učebnic, které slouží k rozvoji a efektivnosti čtenářských dovedností moderními didaktickými metodami. Kvalitní učebnice nabízejí strukturovaný přístup k výuce, systematicky představují nové pojmy a poskytují cvičení zaměřená na posílení porozumění textu. Učební pomůcky, jako jsou interaktivní knihy, digitální aplikace a audioknihy, mohou čtení zpestřit a motivovat žáky prostřednictvím různých interaktivních prvků. Tyto nástroje také umožňují rozdílně přistupovat k různým úrovním čtenářských schopností a potřebám jednotlivých žáků. V kombinaci s tradičními metodami, jako jsou diskuse ve třídě a společné čtení, mohou učebnice a učební pomůcky významně přispět k rozvoji čtenářské gramotnosti, podporovat aktivní zapojení žáků a rozvíjet jejich kritické myšlení a analytické schopnosti.

Žáky motivují ke čtení i návštěvy knihoven a akcí pořádaných knihovnou, které jsou v území stále častější. Motivovat žáky může i práce na projektech orientovaných směrem ke čtenářství (např. Dopoledne s knihou, Noc s Andersenem). Funguje také metoda osobního vzoru v předčítání, kterým může být učitel, rodič, prarodič, známá osobnost apod. Většinu žáků zejména na prvním stupni jde dobře motivovat například i díky referátům o přečtené knize, díky kterým s knížkou seznámí ostatní a poradí jim, co mohou číst. Nerozhodným dětem a slabším čtenářům to velmi pomáhá. Absence takovýchto ústních cvičení na ZŠ je následně velmi znát u studentů středních škol, kteří nejsou zvyklí vystupovat před spolužáky a nemají vůbec zažitý ústní projev. Zvýšení zájmu o četbu je přikládáno

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

také některým nakladatelstvím (např. Paseka či Argo), která začala hojně vydávat komiksy zpracovávající historická témata či klasická literární díla – jsou tak žákům přístupnější a snáze si k nim najdou cestu. Obecně lze ale říci, že se žáci na prvním stupni více zajímají o čtení knih. Členové pracovní skupiny rovněž uvedli, že se na jejich školách začíná rozvíjet pisatelství (jedná se o první i druhý stupeň ZŠ).

Co se týče obecnějšího vnímání úrovně čtenářské gramotnosti, tak je nezbytné zmínit také narůstající trendy moderních „chytrých" technologií, skrze které děti a žáci častěji komunikují pomocí psaní a čtení zpráv. Tyto technologie také přinášejí díky elektronickým formátům klasických knih možnost mít tu svoji rozečtenou knihu stále sebou, a tedy ji číst prakticky kdekoli. Pokrok v oblasti nových technologií může žáky od čtení klasicky psaných knih ale také odradit. Čtení knih se stává populárnější i díky youtuberům, kteří točí pořady o knihách na YouTube. Stále se však na řadě škol objevuje velký problém, jak přesvědčit ke čtení děti se špatným prospěchem či děti z nepodnětného domácího prostředí. Tyto děti (a často bohužel i jejich rodiče) vnímají čtení jako ztrátu času.

Členové PS potvrzují, že děti v případě distanční výuky ztrácí čtenářské návyky. Udržení čtenářské úrovně žáků je v tom případě z velké části na rodičích, což nutně znamená, že se více rozevírají nůžky mezi dětmi, které čtenářské návyky již mají, a dětmi, u kterých teprve vznikají.

Členové pracovních skupin uvedli, že i úroveň předčtenářské gramotnosti v území se zlepšuje. V mateřských školách se zřizují čtenářské koutky a jejich využití je součástí každodenního programu. Děti jsou vybízeny k tomu, aby přinesly v průběhu roku svoji oblíbenou knihu do MŠ, kterou si společně s ostatními dětmi prohlíží v kroužku. Děti také rády využívají čtení prostřednictvím tzv. Albi tužky, kdy je příběh dítěti předčítán, podle toho, kam s tužkou ukáže. K příběhům jsou i doplňující kvízy apod. Jedná se o jistý druh digitální technologie. Mateřské školy také čím dál více docházejí pravidelně do knihoven, které nabízejí stále pestřejší nabídku knih, či využívají tzv. mezigenerační čtení (babička čte dětem, apod.).

Rozvoj čtenářské pregramotnosti také podporuje projekt Bookstart – S knížkou do života. Je to mezinárodní iniciativa, do níž se zapojují všechny typy knihoven na daném územním celku – knihovny se zde snaží o to, aby zapojily aktivní rodiče a seznamovaly společně s rodiči ty nejmenší čtenáře s knihou a nepřeberným množstvím příběhů (a informací) v ní. Na území MAP se do projektu zapojuje Městská knihovna Boženy Němcové v Domažlicích. Pod záštitou projektu jsou organizovány např. i mezinárodní konference v Senátu či jiná setkání a dále je poskytována podpora pro začínající i stávající knihovny, které se do projektu zapojily.

Knižní inspiraci nabízí každoročně v květnu probíhající knižní veletrh a literární festival Svět knihy Praha. Jedná se o největší knižní akci v České republice, kam přijíždějí pravidelně vystavovatelé a hosté z více než 30 zemí a regionů celého světa a doprovodný program zahrnuje na 400 pořadů. Na své si přijde jak pedagog, tak i rodič, jejichž cílem je pomocí knih rozvíjet pre/gramotnost dítěte či žáka. V Plzeňském kraji se na podzim koná knižní akce Svět knihy Plzeň, která nabízí přehled aktuální knižní produkce od více než šedesáti nakladatelů. Na Plzeňsko přijíždějí desítky českých i zahraničních autorů, kteří se během dvou dnů představují v žánrově pestré paletě literárních programů.

Školy na našem území se zapojují do testování úrovně čtenářské gramotnosti v rámci testování Českou školní inspekcí a do testování žáků prostřednictvím SCIO testů. Základní škola Domažlice Komenského byla také zapojena do mezinárodního šetření PIRLS, PISA a TIMMS.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

MATEMATICKÁ GRAMOTNOST

Členové pracovních skupin uváděli, že se matematika neučí zcela moderním způsobem tak, aby byla praktická do života. Tento směr obhajují principy Hejného matematiky. Objevuje se zde různorodost názorů, zda vyučovat Hejného či klasickou matematiku. Tyto dva pohledy na výuku matematiky vzbuzují silné emoce i na poli veřejnosti. Školy jsou většinou veřejností tlačené ke klasickému vyučování matematiky. Hejného matematika je vystavěna na principech přenosu praktických zkušeností dětí do abstrakce matematických postupů. Je tedy patrné, že cesta k cíli je delší a vyžaduje si vyšší míru přemýšlení žáků. Stopy poznání bývají stabilnější. Zároveň veřejnost neblaze nese stav, kdy svým dětem není mnohdy schopná pomoci – nezná záměr matematiky a naráží na neznalost jednotlivých prostředí v této matematice. Klasická matematika jde cestou sdílení principů a osvědčených postupů. Cesta je pro žáka většinou jednodušší, matematické stopy poznatků nejsou vždy pevně zakotvené. Východiskem by bylo sdílení "otevřených" pedagogů, kteří vstřebávají oba přístupy a na základě svého svědomí volí vhodné postupy. Nabízí se i možnost osvěty o principech Hejného matematiky mezi zájemce širší veřejnosti. Za rodiče bylo také ke klasické výuce matematiky zmíněno, že jde často o memorování obecných postupů s absencí logiky, her, hlavolamů. V případě Hejného matematiky u nich zase panuje obava z těžkého přestupu žáka do školy s klasickou matematikou (2. Stupeň ZŠ, SŠ).

Využívání učebních pomůcek a učebnic v oblasti matematické gramotnosti je zásadní pro efektivní výuku a porozumění matematickým konceptům. Kvalitní učebnice poskytují systematické a strukturované vysvětlení matematických principů, postupů a metod, což žákům umožňuje postupně budovat své znalosti a dovednosti. Učební pomůcky, jako jsou matematické modely, interaktivní software (včetně online výukových platforem), interaktivní tabule nebo třeba grafické kalkulačky, mohou zpestřit výuku a usnadnit pochopení abstraktních pojmů tím, že je představí konkrétními a vizuálními způsoby. Tyto nástroje také podporují diferenciaci výuky, kdy je možné přizpůsobit úkoly různým úrovním schopností žáků. Interaktivní aplikace a online platformy mohou nabídnout okamžitou zpětnou vazbu a dodatkové cvičení, což umožňuje žákům procvičovat a upevňovat své dovednosti vlastním tempem. Kombinace tradičních a moderních učebních pomůcek a učebnic tak může významně přispět k rozvoji matematické gramotnosti, podporovat logické myšlení a analytické schopnosti žáků.

Z období distančního vzdělávání členové PS zaznamenávají největší problém u žáků 6. tříd. Z dotací 4 hodiny na matematiku není šance dohnat mezery z distanční výuky. Na druhém stupni jsou pak děti nesoustředěné, nemají dostatečně zažité základní matematické operace z 1. stupně, nedokážou porozumět textu, slovním úlohám. Zde se prolíná úpadek matematické a čtenářské gramotnosti.

Důležitou oblastí matematické gramotnosti, které by se měla věnovat pozornost nejen na 2. stupni ZŠ, ale postupně ji zapojovat do výuky již na 1. stupni ZŠ, je finanční gramotnost. Znalost finanční gramotnosti u žáků je velmi důležitá jako základ pro budoucí život, kdy se učí hospodařit s penězi, jsou jim přiblíženy pojmy jako rozpočet, úspory, investice nebo např. dluhy. S tím souvisí potřeba vysvětlení rizik spojených s půjčkami. Zapojení finanční gramotnosti do výuky podporuje u žáků rozvoj kritického myšlení a rozhodování. Žáci se učí analyzovat různé finanční situace a na

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

základě dostupných informací dělají rozhodnutí. Prostřednictvím výuky finanční gramotnosti je taktéž podpořena např. odpovědnost a nezávislost nebo sociální spravedlnost ve smyslu snižování ekonomické nerovnosti. Výuku finanční gramotnosti lze provázat nejen s výukou matematiky, ale také zapojením do hodin občanské výchovy, prvouky/přírodovědy, vlastivědy, informatiky, českého jazyka či pracovních činností.

Členové PS se také shodli, že se jejich školy většinou zapojují do testování gramotností Českou školní inspekcí, prostřednictvím SCIO testů, případně formou matematických soutěží (např. Matematický klokan). Základní škola Domažlice Komenského má také zkušenost se zapojením do mezinárodního šetření PIRLS, PISA a TIMMS.

DIGITÁLNÍ GRAMOTNOST

Digitální gramotnost či spíše pojem o digitálním světě se u žáků zvyšuje, a to především díky brzkému využívání různých digitálních technologií (čím mladší uživatel, tím přirozenější pohyb v digitálním prostředí). Velká část žáků využívá technologie uživatelsky v podobě aplikací sociálních a komunikačních sítí. Ohledně samotného používání digitální technologie se gramotnost zvýšila i díky distanční online výuce (práce s počítačem, tabletem apod.), a to u žáků, pedagogů, ale i rodičů. Digitální gramotnost je nyní neoddiskutovatelnou součástí výuky a je zcela zásadní. Její rozvíjení by u pedagogů mělo probíhat v rámci celoživotního vzdělávání. Doba koronavirové krize ukázala, že úroveň digitální gramotnosti se velmi liší. Učitelé byli nuceni k rychlému rozšíření kompetencí v práci s ICT. Bylo to mnohdy velmi nesystematické, živelné a nejednotné. To se již značně změnilo a školy většinou pracují v jednotných systémech a platformách.

V rámci PS také zaznělo, že se žáci nebojí výpočetní techniku používat, jsou zvyklí se s ní setkávat od útlého dětství. Přistupují k ní však stále více "uživatelsky". Při výuce by měl být, proto kladen větší důraz na to, jak výpočetní technika funguje, než jak se používá. Pochopení alespoň základní podstaty toho, jak uvnitř funguje počítač, telefon, tablet apod., umožňuje vytvořit si lepší představu o tom, co musí uživatel udělat s technikou, aby technika udělala to, co po ní chce. Současná konvenční výpočetní technika neumí nic víc, než provádět určitou posloupnost příkazů – instrukcí a ty jí musí někdo dát (částečně to dělá programátor, částečně uživatel). Pokud tuto techniku neumí uživatel správně používat, pak může být sebevýkonnější a sebelépe naprogramovaná, ale sama od sebe to, co chce uživatel, dělat nebude. Nemělo by se zapomínat ukazovat dětem a žákům, jak konkrétně výpočetní technika ulehčuje práci oproti původním způsobům, které byly založené na bezpočítačových principech - např. psaní obyčejného textu na psací stroj versus PC (možnost opravit chybu, dodatečně zformátovat text, kontrola pravopisu apod.). Důraz by měl být kromě jiného kladen také na osvětu ohledně možného zneužití digitálních technologií.

Jako vedlejší, ne úplně pozitivní efekt, sílícího vlivu digitální gramotnosti ve školách, označili členové PS stále častějšího zařazování výuky u počítače do běžných předmětů (ČJ, zeměpis, matematika, jazyky …). Digitální gramotnost by se neměla prosazovat na úkor gramotností jiných, těch základních jako čtenářská či matematická. V samotné hodině informatiky se pak již nevyučují například office programy jako word, excel, power point, což žákům chybí, protože je znají jen velmi povrchně.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

V oblasti vzdělávání pedagogů v digitální gramotnosti byl zjištěn fakt, že ne všichni pedagogové jsou ochotni se dále vzdělávat ve sférách, které jim tzv. "nesedí". V oblasti digitálních technologií jde o velice náročnou časovou přípravu, a to je hlavní problém. Také věk pedagogů je překážkou – starší učitelky nejsou ochotny „učit se“ novým, nezažitým věcem. Pro ředitele je problematické vyslat pedagogy na vzdělávací akce, které jim ředitel vybere z důvodu potřeby vyplnit slabší stránky pedagoga. Učitelky si nejraději vybírají témata – semináře, ve kterých jsou silné, ale ne ty, které by měly posilovat jejich slabé stránky.

Pro pedagogy předškolních dětí je problematika digitální gramotnosti těžko uchopitelná. Existuje již řada materiálů, ovšem učitelé je většinou nemají zájem využívat, příprava je pro ně časově náročná. Jednotlivé činnosti by měly obsahovat potenciál k rozvoji dalších funkčních gramotností, nejen digitálních, ale i ostatních. Učitelé se nejprve musí sami naučit pracovat např. s QR kódy, čárovými kódy, piktogramy a poté je mohou využít ve své práci s dětmi. Při distančním vzdělávání v MŠ jde většinou o komunikaci pedagogů s rodiči dětí, kde se opět ukazuje velmi rozdílná úroveň digitální gramotnosti v rodinách. Pozitivně jsou v mateřských školách hodnoceny dotační prostředky ze Šablon, díky kterým mohly být školy vybaveny novými digitálními technologiemi. Z financí od zřizovatele si školy nákupy nové techniky běžně dovolit nemohou. Na druhou stranu v některých MŠ digitální technologie příliš nepoužívají, k dispozici mají pouze notebook s monitorem, přes který dětem pouští např. písničky, cvičení, tanečky či obrázky, ale děti samy s digitálními technologiemi nepracují. Důvodem může být fakt, že pořizovací ceny digitálních technologií bývají vysoké a mateřské školy na ně z běžných rozpočtů často nedosáhnou.

Žáci ZUŠ pracují s digitálními technologiemi např. i v rámci školního projektu Digitální tvorba ve VO již druhým rokem.

V současné době je velkým tématem umělá inteligence ve školách. Umělá inteligence se využívá různými způsoby. Primárně by měla sloužit k podpoře vzdělávacího procesu a zlepšovat výsledky žáků. Díky umělé inteligenci lze například personalizovat výuku tím, že dojde k analýze individuálních potřeb a úrovně znalostí každého žáka a následně se mu přizpůsobí obsah a tempo učení. To umožňuje učitelům lepší zaměření na slabší oblasti výuky a následnou cílenou podporu. Kromě toho lze díky umělé inteligenci také zjednodušit některé administrativní úkoly, jako je hodnocení testů nebo organizace rozvrhů, čímž pedagogům uvolňuje více času na přímou interakci se žáky. Celkově umělá inteligence představuje významný krok vpřed v modernizaci vzdělávání, přičemž její potenciál stále roste s pokračujícím technologickým pokrokem. Avšak i tato technologie oplývá nejen klady, ale také zápory, mezi které patří např. mnohdy nákladné zavádění umělé inteligence do škol a nutnost investice do technologií a školení personálu. Dalším negativem může být fakt, že by mohlo přílišné spoléhání na umělou inteligenci a automatizované systémy snížit mezilidskou interakci, která je klíčová pro sociální a emocionální rozvoj dětí a žáků. Umělá inteligence představuje významný krok vpřed v modernizaci vzdělávání, ale je nutné pečlivě zvážit její implementaci a dbát na vyvážení technologických a lidských aspektů ve výuce.

V rámci pracovních skupin se většina členů shodla, že se jejich školy nezapojily do výše uvedených mezinárodních šetření. Většinou se zapojují do testování gramotností Českou školní inspekcí, případně do testování žáků prostřednictvím SCIO nebo Kalibro. Zapojení do mezinárodního

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

šetření zmínila pouze Základní škola Domažlice Komenského, která má opakovanou zkušenost se šetřením PIRLS, PISA a TIMMS.

ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI, INKLUZE

Informace o stavu rovných příležitostí a inkluzivity budou blíže rozpracovány v dokumentu Popis současného stavu nastavení rovných příležitostí ve školách.

1.4.4 INFORMACE O POTŘEBÁCH INVESTIC VE ŠKOLÁCH

Kapitola se opírá o informace obsažené ve SWOT-3 analýzách, Strategickém rámci MAP III do roku 2025, Evaluaci Akčního plánu na rok 2023 a diskusi v rámci pracovních skupin. Jednotlivé části kapitoly korespondují s klíčovými tématy MAP IV a jsou děleny dle jednotlivých typů školských zařízení. Uvedené informace o potřebách investic je možné využít a mohou tedy sloužit jako základ pro budoucí změny a aktualizace Strategického rámce MAP.

Konkrétní investiční záměry jednotlivých školských zařízení, stupeň jejich připravenosti a informace o případné existenci dohod o investicích v místě či souhlasu zřizovatele jsou součástí Strategické části MAP IV.

PODPORA MODERNÍCH DIDAKTICKÝCH FOREM VEDOUCÍCH K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Mezi nejvýznamnější investiční plány **mateřských škol** v území směřující k podpoře moderních didaktických forem patří pořízení venkovních herních prvků, pomůcek pro rozvoj matematické a čtenářské pregramotnosti, nákup učebních a didaktických pomůcek a digitálních technologií včetně interaktivních pomůcek (tabule, panel, koberec atd.) a vzdělávacích technologií, rekonstrukce starých prostor za účelem dalšího využití podporující vzdělávání dětí nebo např. rekonstrukce zahrady za účelem rozvoje vztahu k přírodě a životnímu prostředí.

Základní školy plánují v této oblasti investice, mezi které se řadí přístavba či modernizace odborných učeben, stavební úpravy nevyužitých prostor pro technické a řemeslné vzdělávání, pořízení učebních pomůcek včetně didaktických pomůcek pro polytechnickou výuku, zřízení venkovních učeben, obnova technologií ICT ve školách (interaktivní tabule atd.) a modernizace PC učeben zahrnující vybudování IT infrastruktury pro moderní výuku.

Pedagogové by se chtěli více vzdělávat, setkávat se za účelem výměny zkušeností a sdílení dobré praxe v oblasti rozvoje moderních didaktických forem ve výuce a zapojovat více rodiče. Důležitá je také informovanost široké veřejnosti. Z evaluace Akčního plánu na rok 2023 vyplývá, že se zástupci MŠ a ZŠ hojně účastnili setkání pedagogů za účelem vzdělávání a výměn zkušeností v oblasti rozvoje čtenářské a matematické pre/gramotnosti. Vzdělávací akce a setkávání s výměnou zkušeností, zejména ty lokální, jsou pedagogy velmi vyhledávané, a to včetně setkávání pedagogů za účelem sdílení osvědčených a funkčních inovativních metod. Naopak lokální setkání s tematikou podpory

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

čtenářství a matematiky či výukových metod určené rodičům nebyla tak hojně realizována a navštěvována.

Překážkou v podpoře investic do výuky moderními didaktickými metodami je nedostatečná znalost či neochota některých pedagogů vést výuku v MŠ a ZŠ moderní didaktickou formou. To může být způsobeno nedostatečnou metodickou podporou pedagogů ze strany vedení školy. Další překážkou je nedostatek setkání ke sdílení zkušeností či nízká časová dotace k jejich využití. Mnohdy se setkání či vzdělávací akce nekonají lokálně, ale mimo území MAP, což je pro pedagogy zejména z časového hlediska náročné. Nepochopení či neochota podporovat výuku moderními didaktickými formami ze strany rodičů či široké veřejnosti je mnohdy zapříčiněna nedostatečnou informovaností o těchto metodách. To z části způsobuje neochotu u některých žáků zapojovat se do výuky realizované některou z moderních didaktických metod. Roli zde hraje také nesoulad v zavádění nových didaktických metod mezi pedagogy či školami, který způsobuje rozdíly v kvalitě jednotlivých škol.

ROZVOJ POTENCIÁLU KAŽDÉHO ŽÁKA, ZEJMÉNA ŽÁKŮ SE SOCIÁLNÍM A JINÝM ZNEVÝHODNĚNÍM

S rozvojem potenciálu každého žáka jsou spojeny investice týkající se zlepšování podmínek dětí ve školách.

V případě **mateřských škol** se jedná o vybavení tříd, nákupy pomůcek, IT vybavení, pořizování herních prvků na hřiště a zahrady apod. Dále jsou s touto oblastí spojeny investice na přístavby MŠ, které umožňují rozdělit děti do více tříd, a tím snížit počty dětí ve třídách či na zabezpečení bezbariérovosti.

V případě **základních škol** se jedná o vybavení tříd, venkovní vybavení, přístavby a vybavení odborných učeben, nákupy učebních a kompenzačních pomůcek, IT vybavení apod. Díky lepšímu vybavení mohou žáci lépe rozvíjet své znalosti a dovednosti nejen při vyučování, ale například i při sportovních (vybudování nebo rekonstrukce sportovišť) či jiných mimoškolních aktivitách. Základní školy plánují v této oblasti investovat také do bezbariérových stavebních úprav.

Pedagogové se chtějí dále vzdělávat a účastnit se akcí s výměnou zkušeností. Někteří pedagogové aktivně využívají ICT ve výuce v souvislosti s individuálním přístupem, který napomáhá rozvoji potenciálu každého žáka. Školská zařízení mají zájem spolupracovat se specializovanými organizacemi a službami, což potvrzují výsledky evaluace Akčního plánu na rok 2023. Zlepšit by se naopak mohla spolupráce pedagogů a rodičů s odborníky, která má za cíl rozvíjet žákův potenciál. Je však důležité zmínit, že na území MAP proběhlo v roce 2023 i 2024 hned několik setkání rodičů i pedagogů s poradenskými zařízeními či specializovanými organizacemi a službami. Uskutečnilo se také několik akcí pro pedagogy za účelem výměny zkušeností či vzdělání v oblasti práce s potenciálem žáků či akce zaměřené na efektivní rozložení práce ve třídě, které jsou pedagogy hojně vyhledávané. Několik pedagogů z území MAP využilo příležitosti účastnit se vzájemné stáže v ostatních školách či specializovaných organizacích.

K hlavním **překážkám** investic do oblasti rozvoje potenciálu každého žáka patří nedostatek specializovaných pracovníků na odborných pozicích (psychologové, speciální pedagogové a logopedové), kvůli kterému vzniká nedostatek pravidelných konzultací s těmito odborníky. Dále se

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

jedná o velký počet dětí ve třídách, chybějící motivaci pedagogů zabývat se rozvojem potenciálu každého žáka z důvodu jejich přetížení, které vzniká mimo jiné administrativní zátěží, která je na ně kladena. Dalšími překážkami jsou nízká časová dotace pro individualizaci výuky, omezené prostory, materiální zdroje a kapacity škol zamezující vytváření vhodného a dostupného vzdělávacího prostředí. V neposlední řadě se jedná také o nezájem některých rodičů o potenciál jejich dítěte. Jako problémový se jeví přechod žáků na další stupeň vzdělávání (MŠ - ZŠ, ZŠ - SŠ), ale i na jinou školu, a nedostatek kvalifikovaných pedagogů, kteří mají potřebné dovednosti a zkušenosti s individualizací výuky. Důležité je také zmínit, že ve společnosti téma inkluze vyvolává často negativní emoce.

PODPORA PEDAGOGICKÝCH A DIDAKTICKÝCH KOMPETENCÍ PRACOVNÍKŮ VE VZDĚLÁVÁNÍ A PODPORA MANAGEMENTU TŘÍDNÍCH KOLEKTIVŮ

Investice v této oblasti souvisejí se zlepšením podmínek pro pracovníky ve vzdělávání. Jedná se o nákupy materiálu, didaktických pomůcek, knih, IT vybavení, které umožňují pedagogům a dalším pracovníkům včetně asistentů pedagoga, rozvíjet své znalosti a dovednosti.

Pedagogové a asistenti pedagoga mají zájem o další vzdělávání, setkávání se za účelem výměny zkušeností, o pravidelná setkávání s odborníky, kteří by jim ukázali, jak konkrétně s dětmi co nejefektivněji pracovat. Někteří učitelé jsou ochotni začleňovat oblast digitální gramotnosti a využívat ICT, což vede k usnadnění některých úkonů při výuce. To potvrzuje také počet uskutečněných vzdělávacích akcí a výměn zkušeností v roce 2023 v oblasti rozvoje digitálních kompetencí pedagogů.

Mezi hlavní **překážky** investic do dalšího vzdělávání pedagogů patří absence pravidelných setkání s odborníky, ale také nedostatečný časový prostor pedagogů a asistentů pedagoga na další vzdělávání a profesní rozvoj, jehož příčinou je mimo jiné problematické zastupování pedagoga ve výuce během jejich účasti na vzdělávacích akcích. Další překážkou je nedostatek kompetencí a motivace některých učitelů pro práci s ICT technologiemi, neochota některých pedagogů a asistentů pedagoga se dále profesně vzdělávat a zvyšovat své pedagogické kompetence v aktuálních výukových trendech a nedostatečná praktická metodická podpora pracovníků ve školách, která zapříčiňuje problematické přilákání a udržení talentovaných pedagogů.

ROZVOJ KOMPETENCÍ DĚTÍ A ŽÁKŮ V POLYTECHNICKÉM VZDĚLÁVÁNÍ

Mezi nejvýznamnější investiční plány **mateřských škol** podporující rozvoj polytechnického vzdělávání patří rekonstrukce školních zahrad a vnitřních prostor či pořízení vybavení. Mateřské školy chtějí rozšířit využívané učební pomůcky a stavebnice, digitální technologie včetně výukových programů, ale investovat chtějí i do vzdělávání pedagogů či realizace exkurzí.

Základní školy mají v plánu vybudování a vybavení učeben, zajištění nových a obnovu stávajících pomůcek a spotřebního materiálu pro polytechnické vzdělávání. Některé zmínily také nutnost upravit školní pozemek, zajistit venkovní výuku, dílny (včetně nového vybavení), plánují vybudovat odpovídající zázemí (např. výstavbu přístavby školy pro polytechnické vzdělávání, učebnu robotiky aj.). Kromě toho chtějí také realizovat více exkurzí, zejména do místních podniků,

spolupracovat se středními školami či v některých případech zrealizovat technické kroužky. Investiční projekty se zaměřením na polytechnické vzdělávání jsou ve školách velmi časté.

Stejně jako u ostatních oblastí jsou mezi **pedagogy** žádané vzdělávací akce a setkání s výměnou a sdílením zkušeností, což potvrzuje i výčet aktivit škol z roku 2023.

Překážkou pro takovéto investice je stejně jako v ostatních oblastech nedostatek financí, které by pokryly opravu venkovních i vnitřních prostor, rekonstrukci či vytvoření dílen a odborných učeben, ale i vybavení a pomůcek (jako např. stavebnice, keramickou pec, meteorologickou stanici aj.), případně také náklady na pedagogy za vedení volitelných předmětů a kroužků. To zapříčiňuje odlišnou úroveň polytechnického vybavení ve školách. V některých školách byl zaznamenán nedostatek kvalifikovaných pedagogů, kteří by vyučovali polytechnicky zaměřené předměty. Nelze opomenout ani nechuť některých žáků rozvíjet svoje polytechnické dovednosti a znalosti a z toho pramenící nedostatečnou zručnost žáků. Školy postrádají také větší propojení s firmami, podniky, výrobními závody, ale i zájmovými organizacemi či středními a vysokými školami kvůli možným exkurzím. I přesto z evaluačního šetření vyplynulo, že některé školy v roce 2023 navázaly či rozvíjely spolupráci s místními organizacemi, odborníky z praxe a středními školami. Zaznamenána však byla nedostatečná spolupráce mezi MŠ a ZŠ. Problém také nastává ve školkách v menších obcích, kde je špatná dopravní dostupnost, která brání realizaci exkurzí. Na ty jsou opět potřeba větší finanční prostředky v momentě, kdy je nezbytné zřídit vlastní dopravu. Další překážkou je velký počet dětí ve třídách, kvůli kterému mnohdy není možné naplno využít potenciál hodin polytechnického vzdělávání.

REKONSTRUKCE A VYBAVENÍ ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ

Mateřské školy mají v plánu celou řadu stavebních úprav a rekonstrukcí. Široká je také škála plánovaného pořízení vybavení (např. učební, kompenzační a didaktické pomůcky, ICT vybavení, herní prvky, hrací koutky, nový nábytek apod.). Plánují se věnovat stavebním úpravám a nákupu vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí škol (např. hřišť, zahrad apod.), dále ostatním rekonstrukcím a udržovacím pracím (např. zateplení budov, rekonstrukce fasády, obnova střešní krytiny, rekonstrukce parkoviště apod.), ale také dalším stavebním úpravám uvnitř i venku budov (např. školní kuchyně a jídelny, sociální zařízení, šatny, oplocení, osvětlení, nevyužité půdní prostory apod.). Připravovány jsou také novostavby mateřských škol, případně přístavby za účelem rozšíření kapacity či zajištění bezbariérovosti.

Základní školy mají také v plánu celou řadu stavebních úprav a rekonstrukcí. Široká je také škála plánovaného vybavení (učební, didaktické a kompenzační pomůcky, ICT vybavení, nábytek apod.). Chtějí se věnovat rekonstrukcím budov (vnější povrch, zateplení, odvlhčení, oprava střech aj.), vnitřních prostor (úpravy suterénů, půdních prostor, jednotlivých učeben včetně odborných, sociálního zařízení, pracovišť personálu, školních družin, školních jídelen, osvětlení aj.), ale i prostor venkovních (oplocení, nádrž na dešťovou vodu, venkovní učebny, zahrady, hřiště, sportovní haly aj.). Důraz je kladen i na bezbariérové stavební úpravy.

Mezi **překážky** v investicích do rekonstrukcí a vybavení škol se řadí zejména chybějící finanční prostředky na udržení odpovídajícího technického stavu škol, ať už rekonstrukcí budov, vnitřních či vnějších prostor. V některých školách je významnou překážkou problematický vztah školy se

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

zřizovatelem a dále administrativní náročnost na zpracování dotací pro vedení školských zařízení – v dotacích se neorientují, ale nemají koordinátora, který by jim s tím pomohl.

ROZVOJ VZTAHU K MÍSTU, KDE DĚTI A ŽÁCI ŽIJÍ

V oblasti regionální identity by chtěly **základní i mateřské školy** vytvořit prostor pro zařazení regionálních témat do výuky. Chtějí organizovat setkávání a exkurze pro pedagogy, kde by si mohli pedagogové vyměnit zkušenosti a načerpat poznatky pro podporu regionální identity dětí a žáků. Pro usnadnění začlenění regionálních témat do výuky by školy chtěly vytvořit metodické materiály a pomůcky. Na tvorbě by se měli podílet sami pedagogové a místní odborníci na regionální identitu.

K hlavním **překážkám** investic do oblasti regionálního povědomí dětí a žáků patří nedostatečná komunikace v této oblasti mezi školami a dalšími vzdělávacími institucemi v území a nízký zájem dětí a rodičů o region, ve kterém žijí, a s tím související nedostatečná propojenost s místními organizacemi. Roli hraje i nedostatek regionálních materiálů pro učitele a žáky. Někteří pedagogové nemají dostatečné znalosti týkající se historických tradic regionu a z toho důvodu nemohou dostatečně zařazovat regionální témata do výuky. Dalšími překážkami je nedostatek setkání pedagogů za účelem výměny zkušeností v oblasti výuky regionální identity a nedostatečná znalost významných osobností v regionu.

Členové pracovní skupiny pro regionální identitu doplnili, že by do škol rádi pořídili lidové kroje či regionální hudební nástroje. Dále je podle nich potřeba investovat do kroužků, projektových dnů, exkurzí a odborníků-lektorů za účelem podpory rozvoje regionální identity na území MAP. Zájem je také o vytvoření a realizaci panelových výstav s regionálním tématem, které budou odborně zpracované a mohou být i tzv. „putovní“ mezi školami. Další investicí může být nákup CD s chodskými písněmi či pořízení surovin potřebných k upečení či uvaření tradičních regionálních pokrmů v rámci předmětu „vaření“ na základních školách.

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

Základní umělecké školy mají mezi školskými zařízeními speciální postavení. V rámci ORP Domažlice a Horšovský Týn zaznívá, že by potřebovaly zejména dostatek finančních prostředků na pořízení učebních pomůcek a herních prvků podporujících výuku včetně speciálních hudebních nástrojů. Poptávají však také odborné semináře a výměny zkušeností v různých oblastech vzdělávání včetně oblasti rovných příležitostí a inkluze. ZUŠ nakupují mimo jiné knihy a podobné pomůcky na rozvoj čtenářské gramotnosti žáků.

Potřeba investice je vnímána také v oblasti vzniku pozice metodika pro ZUŠ v rámci Plzeňského kraje, který by měl na starosti koordinaci práce ZUŠ (výměna zkušeností, pomoc s inspirací, novinky aj.).

Ze Strategického rámce MAP vyplývá, že se objevuje i potřeba investic do infrastruktury. Konkrétně se jedná např. o potřebu vybudování bezbariérového multifunkčního sálu, rekonstrukci

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

půdních prostor, a dále o vybudování výtahu, který by zajistil bezbariérový přístup, rekonstrukce sociálního zázemí, fasády či střechy. V plánu jsou však i rekonstrukce celých objektů.

Překážkou v oblasti investic do ZUŠ je především skutečnost, že ZUŠ jsou sice školským zařízením, nicméně je pro ně stále určeno méně výzev a dotací než pro ostatní školská zařízení.

1.4.5 EVALUACE AKČNÍHO PLÁNU NA ROK 2023

Dokument **Evaluace Akčního plánu na rok 2023** vychází z dokumentu **Akční plán na období 01/2023-12/2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn** a na základě dotazníkového šetření a diskuze na jednání pracovních skupin vyhodnocuje realizaci jeho konkrétních aktivit.

Dokument **Akční plán na období 01/2023–12/2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn** vytvořený v MAP III, rozpracovává Strategický rámec do konkrétních aktivit, jejichž realizací se z výchozího stavu dosáhne stavu cílového/plánovaného, a to v období 01/2023–12/2023. Aktivity realizované na základě tohoto Akčního plánu naplňují cíle jednotlivých priorit SR MAP III. Aktivity byly rozvrženy v čase v období od 1. 1. 2023 – 31. 12. 2023. Do Akčního plánu bylo zařazeno 20 aktivit spolupráce, 12 aktivit škol a školských zařízení a 5 aktivit infrastruktury.

Při tvorbě dokumentu **Akční plán na období 01/2023–12/2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn** byly zvoleny cíle uvedené ve Strategickém rámci MAP III, jejichž naplnění je reálné v uvedeném období. Při navrhování jednotlivých aktivit se vycházelo z cílů, které byly projednány pracovními skupinami v září 2022. Přihlédnuto bylo k pořadí priorit a jejich cílů dle důležitosti na základě rozhodnutí Řídícího výboru ze dne 25. 10. 2022. Snahou bylo dodržet vyváženost v rámci klíčových témat (podpora čtenářské gramotnosti, podpora matematické gramotnosti, rozvoj potenciálu každého žáka, podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání) i průřezových témat (proměna obsahu a způsobu vzdělávání, podpora učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání, digitální kompetence k celoživotnímu učení, snižování nerovností v přístupu ke vzdělávání, spolupráce MŠ – ZŠ/ZŠ – SŠ).

Cílovou skupinou evaluace byli realizátoři jednotlivých aktivit definovaných v Akčním plánu na období 2023. Ti za své zařízení vyplnili online dotazník přizpůsobený evaluaci.

Cílem evaluace bylo zjistit naplňování aktivit naplánovaných v Akčním plánu, jejich výsledky a dopady na realizátory či ostatní cílové skupiny, dále přínosy ke strategii MAP a na základě tohoto stanovení dalších kroků v procesu rozvoje a aktualizace MAP. Do evaluace formou dotazníkového šetření se zapojilo celkem 26 škol, z toho 12 MŠ, 5 ZŠ, 5 spojených MŠ a ZŠ, 3 ZUŠ a 1 ZŠ spojená s odbornou školou. Vlastním šetřením a diskuzí na jednání pracovních skupin bylo zjištěno plnění aktivit z Akčního plánu na rok 2023 u dalších 11 škol, z toho 3 MŠ, 5 ZŠ a 3 spojené MŠ a ZŠ, které však nebyly zařazeny do celkového počtu zapojených škol z důvodu nezapojení se do oficiálního dotazníkového šetření.

Z celkových 37 aktivit je třeba u 4 z nich konstatovat, že nejsou informace o jejich naplňování:

- Aktivita 9.1.1 Organizace setkávání pedagogů na téma inkluze
- Aktivita 10.2.1 Vytvoření stabilního zázemí pro specializované pracovníky
- Aktivita 10.3.1 Podpora učitelů, žáků a rodičů při distanční výuce

- Aktivita 11.3.1 Podpora rodičů při distanční výuce

Ostatní aktivity byly v různé míře naplňovány. Realizační tým to považuje za úspěch, jelikož řada aktivit byla naplňována velice aktivně. Navíc je pravděpodobné, že o plnění některých aktivit nemá informace, což bylo potvrzeno i při diskuzi na jednání pracovních skupin. U aktivit týkajících se distanční výuky shledává Realizační tým hodnocení jejich plnění jako nerelevantní, protože v roce 2023 probíhala výuka bez omezení.

AKTIVITA 1.1.1 NÁKUP POMŮCEK A KNIH PRO ROZVOJ ČTENÁŘSKÉ PREGRAMOTNOSTI V MŠ

Cílem aktivity 1.1.1 je dovybavit MŠ pomůckami pro rozvoj čtenářské pregramotnosti. Cíl se týká vybavení tříd, třídních knihoven a čtenářských koutků v MŠ literaturou (vč. například audioknih), didaktickými a interaktivními pomůckami pro rozvoj čtenářské pregramotnosti.

Tabulka č. 26: Popis aktivity 1.1.1

Typ aktivity	Aktivita škol a školských zařízení	
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet	
Předpokládané náklady	Dle jednotlivých projektů	
Indikátor	Počet MŠ, které nakoupily nové pomůcky a knihy na rozvoj čtenářské pregramotnosti	
Potenciální realizátoři opatření	Všechny MŠ na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace	2023	Organizace, která realizuje
Vyhodnocení		
Název zapojené MŠ		
MŠ Puclice		
MŠ Mezholezy		
ZŠ a MŠ Meclov		
MŠ Kout na Šumavě		
Naplnění indikátoru	Minimálně **4 školská zařízení** pořídila pomůcky a knihy pro rozvoj čtenářské pregramotnosti, z toho **3 MŠ** a **1 ZŠ a MŠ**.	

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

AKTIVITA 1.1.2 NÁKUP POMŮCEK A KNIH PRO ROZVOJ ČTENÁŘSKÉ GRAMOTNOSTI V ZŠ

Aktivita 1.1.2 si klade za cíl pomoci ZŠ pořídit vybavení pro rozvoj čtenářské gramotnosti. Jedná se především o nákup knih (beletrie, populárně-naučná literatura atd.) a další didaktické pomůcky, interaktivní nevyjímaje (vč. například audioknih). Vybavení se týká především čtenářských koutků, čtenářských dílen a školních knihoven.

Tabulka č. 27: Popis aktivity 1.1.2

Typ aktivity	Aktivita škol a školských zařízení	
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet	
Předpokládané náklady	Dle jednotlivých projektů	
Indikátor	Počet ZŠ, které nakoupily pomůcky a knihy na rozvoj čtenářské gramotnosti.	
Potenciální realizátoři opatření	Všechny ZŠ na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace	2023	Organizace, která realizuje
Vyhodnocení		
Název zapojené ZŠ		
ZŠ a MŠ Meclov		
ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem		
Naplnění indikátoru	Minimálně **2 ZŠ a MŠ** pořídily pomůcky a knihy pro rozvoj čtenářské gramotnosti.	

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

AKTIVITA 1.1.3 NÁKUP POMŮCEK A KNIH PRO ROZVOJ LITERÁRNĚ – DRAMATICKÝCH OBORŮ V ZUŠ

Aktivita 1.1.3 si klade za cíl pomoci ZUŠ pořídit vybavení pro rozvoj literárně – dramatických oborů, které zároveň podpoří čtenářskou gramotnost žáků. Jedná se především o nákup knih, textových a dramatických předloh apod.

Tabulka č. 28: Popis aktivity 1.1.3

Typ aktivity	Aktivita škol a školských zařízení	
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet	
Předpokládané náklady	Dle jednotlivých projektů	
Indikátor	Počet ZUŠ, které nakoupily knihy a podobné pomůcky na rozvoj čtenářské gramotnosti žáků	
Potenciální realizátoři opatření	Všechny ZUŠ na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace	2023	Organizace, která realizuje
Vyhodnocení		

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Název zapojené ZUŠ	
ZUŠ Staňkov	
Naplnění indikátoru	Minimálně **1 ZUŠ** nakoupila knihy a podobné pomůcky na rozvoj čtenářské gramotnosti žáků.

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

AKTIVITA 1.2.1 ORGANIZACE SETKÁVÁNÍ PEDAGOGŮ ZA ÚČELEM VZDĚLÁVÁNÍ A VÝMĚN ZKUŠENOSTÍ V OBLASTI ROZVOJE ČTENÁŘSKÉ GRAMOTNOSTI A PREGRAMOTNOSTI

Cílem aktivity 1.2.1 je 1 – 2x ročně zorganizovat vzdělávací akci či setkání za účelem výměny zkušeností pro pedagogy v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti a pregramotnosti na území SO ORP Domažlice či Horšovský Týn, příp. umožnit pedagogům účast na těchto akcích. Velmi žádoucí je zapojení knihoven či jiných organizací do podobných aktivit.

Tabulka č. 29: Popis aktivity 1.2.1

Typ aktivity	Aktivita spolupráce	
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet/ MAP IV	
Předpokládané náklady	1 000 – 8 000,- Kč (dle nákladů za případného lektora)	
Indikátor	Počet uskutečněných vzdělávacích akcí nebo výměn zkušeností pro pedagogy v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti a pregramotnosti	
	Počet pedagogů účastnících se vzdělávacích akcí nebo výměn zkušeností v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti a pregramotnosti	
Potenciální realizátoři opatření	Všechna školská zařízení na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn, knihovny, NPI ČR, MAS ČL	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace	2023	Organizace, která realizuje
Vyhodnocení		
Název zapojeného školského zařízení	**Počet uskutečněných vzdělávacích akcí**	**Počet pedagogů účastnících se vzdělávacích akcí**
MŠ Puclice	-	2
MŠ Tlumačov	-	2
ZŠ Horšovský Týn	-	5
ZŠ a OŠ Horšovský Týn	2	5
MŠ Mezholezy	1	2
ZŠ a MŠ Blížejov	1	1
MŠ Trhanov	-	2
ZŠ a MŠ Meclov	-	3
ZUŠ Staňkov	1	-
ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou	-	3
MŠ Brnířov	1	1
MŠ Pasečnice	-	1
MŠ Kout na Šumavě	2	2

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

ZŠ Kdyně	-	1
Naplnění indikátoru	Bylo uspořádáno minimálně **8 vzdělávacích akcí** pro pedagogy v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti a pregramotnosti.	
	Do vzdělávacích akcí se zapojilo minimálně **30 pedagogů**, z toho **12 pedagogů z MŠ, 11 pedagogů ze ZŠ, 7 pedagogů ze ZŠ a MŠ.**	

Zdroj: Akční plán rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

AKTIVITA 1.3.1 ORGANIZACE LOKÁLNÍCH SETKÁNÍ S TEMATIKOU PODPORY ČTENÁŘSTVÍ ČI VÝUKOVÝCH METOD URČENÉ RODIČŮM

Cílem aktivity 1.3.1 je 1x ročně zorganizovat vzdělávací akci/setkání na území SO ORP Domažlice či Horšovský Týn určenou primárně rodičům dětí a žáků ze školských zařízení z daného území. Velmi žádoucí je zapojení knihoven, učitelů českého jazyka či jiných odborníků.

Tabulka č. 30: Popis aktivity 1.3.1

Typ aktivity	Aktivita spolupráce	
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet/ MAP IV	
Předpokládané náklady	1 000 – 8 000,- Kč (dle nákladů za případného lektora)	
Indikátor	Počet uskutečněných setkání pro rodiče v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti a pregramotnosti	
Potenciální realizátoři opatření	Všechna školská zařízení na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn, NPI ČR, MAS ČL	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace	2023	Organizace, která realizuje
Vyhodnocení		
Název školského zařízení	**Počet uskutečněných setkání**	
ZŠ a OŠ Horšovský Týn	2	
ZUŠ Staňkov	1	
MŠ Kout na Šumavě	2	
Naplnění indikátoru	Bylo uspořádáno minimálně **5 setkání** pro rodiče v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti a pregramotnosti.	

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

AKTIVITA 2.1.1 ORGANIZACE SETKÁVÁNÍ PEDAGOGŮ ZA ÚČELEM VZDĚLÁVÁNÍ A VÝMĚN ZKUŠENOSTÍ V OBLASTI ROZVOJE MATEMATICKÉ GRAMOTNOSTI A PREGRAMOTNOSTI

Cílem aktivity 2.1.1 je 1x ročně zorganizovat vzdělávací akci či setkání za účelem výměny zkušeností pro pedagogy v oblasti rozvoje matematické gramotnosti a pregramotnosti na území SO ORP Domažlice či Horšovský Týn.

Tabulka č. 31: Popis aktivity 2.1.1

Typ aktivity	Aktivita spolupráce
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet/ MAP IV

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Předpokládané náklady	1 000 – 8 000,- Kč (dle nákladů za případného lektora)
Indikátor	Počet pedagogů účastnících se vzdělávacích akcí nebo výměn zkušeností v oblasti rozvoje matematické gramotnosti a pregramotnosti
	Počet uskutečněných vzdělávacích akcí a výměn zkušeností pro pedagogy v oblasti rozvoje matematické gramotnosti a pregramotnosti
Potenciální realizátoři opatření	Všechna školská zařízení na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn, NPI ČR, MAS ČL

Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace	2023	Organizace, která realizuje

Vyhodnocení		
Název zapojeného školského zařízení	**Počet uskutečněných vzdělávacích akcí**	**Počet pedagogů účastnících se vzdělávacích akcí**
MŠ Tlumačov	-	2
ZŠ Horšovský Týn	-	5
ZŠ a OŠ Horšovský Týn	1	2
ZŠ a MŠ Blížejov	2	2
ZŠ a MŠ Meclov	-	1
MŠ Pasečnice	-	1
MŠ Kout na Šumavě	1	1
ZŠ Kdyně	-	1
Naplnění indikátoru	Byly uspořádány minimálně **4 vzdělávací akce** pro pedagogy v oblasti rozvoje matematické gramotnosti a pregramotnosti.	
	Do vzdělávacích akcí se zapojilo minimálně **15 pedagogů**, z toho **4 pedagogové z MŠ, 8 pedagogů ze ZŠ** a **3 pedagogové ze ZŠ a MŠ.**	

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

AKTIVITA 2.2.1 VYBAVENÍ POMŮCKAMI A DIGITÁLNÍMI POTŘEBAMI PRO ROZVOJ MATEMATICKÉ PREGRAMOTNOSTI V MŠ

Cílem aktivity 2.2.1 je umožnit MŠ pořídit vybavení na podporu vnitřního prostředí školy týkající se rozvoje matematické pregramotnosti. Cíl se týká pořízení pomůcek a digitálních potřeb pro rozvoj matematické pregramotnosti, včetně interaktivní techniky a jejího servisu a údržby.

Tabulka č. 32: Popis aktivity 2.2.1

Typ aktivity	Aktivita škol a školských zařízení
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet
Předpokládané náklady	Dle jednotlivých projektů
Indikátor	Počet MŠ, které nakoupily pomůcky a digitální potřeby na podporu matematické pregramotnosti
Potenciální realizátoři opatření	Všechny MŠ na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn
Harmonogram realizace konkrétních kroků	

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Aktivita	Termín	Odpovědnost
Realizace	2023	Organizace, která realizuje
Vyhodnocení		
Název zapojené MŠ		
MŠ Puclice		
MŠ Mezholezy		
ZŠ a MŠ Meclov		
MŠ Kout na Šumavě		
Naplnění indikátoru	Minimálně **4 školská zařízení** nakoupila pomůcky a digitální potřeby na podporu matematické pregramotnosti, z toho **3 MŠ** a **1 ZŠ a MŠ**.	

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

AKTIVITA 2.2.2 VYBAVENÍ POMŮCKAMI A DIGITÁLNÍMI POTŘEBAMI PRO ROZVOJ MATEMATICKÉ GRAMOTNOSTI V ZŠ

Cílem aktivity 2.2.2 je umožnit ZŠ pořídit vybavení pro rozvoj matematické gramotnosti. Jedná se o nákup didaktických a digitálních pomůcek pro rozvoj a vybavení podnětného vnitřního prostředí školy, interaktivní techniky a jejího servisu a údržby, příslušných vzdělávacích aplikací a programů, včetně jejich aktualizací.

Tabulka č. 33: Popis aktivity 2.2.2

Typ aktivity	Aktivita škol a školských zařízení	
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet	
Předpokládané náklady	Dle jednotlivých projektů	
Indikátor	Počet ZŠ, které nakoupily pomůcky a digitální potřeby na podporu matematické gramotnosti	
Potenciální realizátoři opatření	Všechny ZŠ na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace	2023	Organizace, která realizuje
Vyhodnocení		
Název zapojené ZŠ		
ZŠ a MŠ Meclov		
ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem		
ZŠ Komenského 17, Domažlice		
Naplnění indikátoru	Minimálně **3 školská zařízení** nakoupila pomůcky a digitální potřeby na podporu matematické gramotnosti, z toho **1 ZŠ** a **2 ZŠ a MŠ**.	

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

AKTIVITA 2.3.1 ORGANIZACE LOKÁLNÍCH SETKÁNÍ S TEMATIKOU PODPORY MATEMATIKY ČI VÝUKOVÝCH METOD URČENÉ RODIČŮM

Cílem aktivity je 1x ročně zorganizovat vzdělávací akci/setkání na území SO ORP Domažlice či Horšovský Týn určenou primárně pro rodiče dětí a žáků ze školských zařízení z daného území.

Tabulka č. 34: Popis aktivity 2.3.1

Typ aktivity	Aktivita spolupráce	
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet/ MAP IV	
Předpokládané náklady	1 000 – 8 000,- Kč (dle nákladů za případného lektora)	
Indikátor	Počet uskutečněných setkání pro rodiče v oblasti rozvoje matematické gramotnosti a pregramotnosti	
Potenciální realizátoři opatření	Všechna školská zařízení na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn, NPI ČR, MAS ČL	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace	2023	Organizace, která realizuje
Vyhodnocení		
Název školského zařízení	**Počet uskutečněných setkání**	
ZŠ a OŠ Horšovský Týn	1	
MŠ Tlumačov	1	
MŠ Kout na Šumavě	1	
Naplnění indikátoru	Byly uspořádány minimálně **3 setkání** pro rodiče v oblasti rozvoje matematické gramotnosti a pregramotnosti.	

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

AKTIVITA 3.1.1 SPOLUPRÁCE PEDAGOGŮ A RODIČŮ S ODBORNÍKY S CÍLEM ROZVOJE POTENCIÁLU ŽÁKA

Cílem aktivity 3.1.1 je zavedení či prohloubení spolupráce pedagogů a rodičů s psychology, speciálními pedagogy a ostatními odborníky za účelem zlepšení práce s potenciálem každého žáka.

Tabulka č. 35: Popis aktivity 3.1.1

Typ aktivity	Aktivita spolupráce	
Poznámka	PŘÍLEŽITOST	
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet	
Předpokládané náklady	1 000,- Kč	
Indikátor	Počet škol, které pravidelně spolupracují s psychology, speciálními pedagogy a ostatními odborníky za účelem zlepšení práce s potenciálem každého žáka	
Potenciální realizátoři aktivity	Všechna školská zařízení na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn, Pedagogicko-psychologická poradna	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Realizace aktivity	2023	Organizace, která realizuje
Vyhodnocení		
Název školského zařízení		
ZŠ a MŠ Milavče		
MŠ Kout na Šumavě		
ZŠ Kdyně		
Naplnění indikátoru	Minimálně **3 školská zařízení** spolupracují s psychology, speciálními pedagogy a ostatními odborníky za účelem zlepšení práce s potenciálem každého žáka, z toho **1 MŠ, 1 ZŠ** a **1 ZŠ a MŠ**.	

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

AKTIVITA 3.2.1 ORGANIZACE AKCÍ PRO PEDAGOGY ZA ÚČELEM VÝMĚNY ZKUŠENOSTÍ ČI VZDĚLÁNÍ V OBLASTI PRÁCE S POTENCIÁLEM ŽÁKŮ

Cílem aktivity je 1x ročně zorganizovat setkání pedagogů za účelem výměny zkušeností v oblasti rozvoje potenciálu žáka na území SO ORP Domažlice či Horšovský Týn. Velmi žádoucí je i prohloubení znalostí pedagogů v této oblasti či účast odborníků při setkání.

Tabulka č. 36: Popis aktivity 3.2.1

Typ aktivity	Aktivita spolupráce
Poznámka	PŘÍLEŽITOST
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet/ MAP IV
Předpokládané náklady	1 000 – 8 000,- Kč (dle nákladů za případného lektora)
Indikátor	Počet akcí pro pedagogy za účelem výměny zkušeností/vzdělávání v oblasti rozvoje potenciálu každého žáka
	Počet pedagogů školských zařízení účastnících se akcí za účelem výměny zkušeností/vzdělávání v oblasti rozvoje potenciálu každého žáka
Potenciální realizátoři opatření	Všechna školská zařízení na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn, NPI ČR, MAS ČL

Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace	2023	Organizace, která realizuje
Vyhodnocení		

Název školského zařízení	**Počet uskutečněných vzdělávacích akcí**	**Počet pedagogů účastnících se vzdělávacích akcí**
MŠ Puclice	-	1
MŠ Tlumačov	-	2
ZŠ Horšovský Týn	-	2
ZŠ a OŠ Horšovský Týn	1	2
ZŠ a MŠ Blížejov	2	2 asistenti pedagoga
ZŠ a MŠ Milavče	-	1
MŠ Kout na Šumavě	3	3
Naplnění indikátoru	Bylo uspořádáno minimálně **6 vzdělávacích akcí** pro pedagogy za	

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

	účelem výměny zkušeností/vzdělávání v oblasti rozvoje potenciálu každého žáka.
	Do vzdělávacích akcí se zapojilo minimálně **11 pedagogů** a **2 asistenti pedagoga**, z toho **6 pedagogů z MŠ, 4 pedagogové ze ZŠ** a **1 pedagog a 2 asistenti pedagoga ze ZŠ a MŠ.**

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

AKTIVITA 3.3.1 ZAJIŠTĚNÍ ICT VYBAVENÍ, VČETNĚ PŘIPOJENÍ K INTERNETU, PRO UČITELE I ŽÁKY

Cílem aktivity 3.3.1 je zajistit prostředky na nákup hardwaru a softwaru pro žáky a učitele jak pro běžnou výuku, tak i pro distanční výuku. Součástí je také zajištění stabilního připojení k internetu.

Tabulka č. 37: Popis aktivity 3.3.1

Typ aktivity	Aktivita škol a školských zařízení	
Poznámka	PŘÍLEŽITOST	
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet	
Předpokládané náklady	Dle rozpočtu jednotlivých škol	
Indikátor	Počet škol, které získaly ICT vybavení, včetně připojení k internetu, pro učitele i žáky	
Potenciální realizátoři aktivity	Všechna školská zařízení na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace	2023	Škola, která realizuje
Vyhodnocení		
Název školského zařízení		
MŠ Mezholezy		
ZŠ a MŠ Meclov		
ZUŠ Staňkov		
MŠ Kout na Šumavě		
Naplnění indikátoru	Minimálně **4 školská zařízení** získala ICT vybavení, včetně připojení k internetu, pro učitele i žáky, z toho **2 MŠ, 1 ZŠ a MŠ** a **1 ZUŠ.**	

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

AKTIVITA 4.1.1 ORGANIZACE AKCÍ PRO PEDAGOGY ZA ÚČELEM VÝMĚNY ZKUŠENOSTÍ ČI VZDĚLÁVACÍCH AKCÍ ZAMĚŘENÝCH NA EFEKTIVNÍ ROZLOŽENÍ PRÁCE VE TŘÍDĚ

Cílem aktivity je 1x ročně zorganizovat vzdělávací akci pro pedagogy či setkání pedagogů za účelem výměny zkušeností zaměřených na efektivní rozložení práce ve třídě, a to na území SO ORP Domažlice či Horšovský Týn. Cílem je osvojit si znalosti a postupy při práci ve třídě tak, aby pozornost pedagogů mohla být směřována i těm žákům, kteří nejsou ani nadaní ani nemají jakékoli znevýhodnění.

Tabulka č. 38: Popis aktivity 4.1.1

Typ aktivity	Aktivita spolupráce	
Poznámka	PŘÍLEŽITOST	
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet/ MAP IV	
Předpokládané náklady	1 000 – 8 000,- Kč (dle nákladů za případného lektora)	
Indikátor	Počet akcí pro pedagogy zaměřených na efektivní rozložení práce ve třídě	
	Počet školských zařízení účastnících se akcí zaměřených na efektivní rozložení práce ve třídě	
Potenciální realizátoři opatření	Všechna školská zařízení na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn, NPI ČR, Pedagogicko-psychologická poradna, MAS ČL	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace	2023	Organizace, která realizuje
Vyhodnocení		
Název školského zařízení	**Počet uskutečněných vzdělávacích akcí**	
ZŠ a OŠ Horšovský Týn	1	
ZŠ a MŠ Blížejov	2	
MŠ Kout na Šumavě	3	
Naplnění indikátoru	Bylo uspořádáno minimálně **6 vzdělávacích akcí** pro pedagogy zaměřených na efektivní rozložení práce ve třídě.	
	Minimálně **3 školská zařízení** se zúčastnila akcí zaměřených na efektivní rozložení práce ve třídě, z tohoto **1 MŠ, 1 ZŠ** a **1 ZŠ a MŠ**.	

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

AKTIVITA 5.1.1 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ A VÝMĚN ZKUŠENOSTÍ V OBLASTI ROZVOJE DIGITÁLNÍCH KOMPETENCÍ PEDAGOGŮ

Cílem aktivity je 1x ročně zorganizovat vzdělávací akci pro pedagogy či setkání pedagogů za účelem výměny zkušeností v oblasti rozvoje digitálních kompetencí pedagogů na území SO ORP Domažlice či Horšovský Týn.

Tabulka č. 39: Popis aktivity 5.1.1

Typ aktivity	Aktivita spolupráce
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet/ MAP IV
Předpokládané náklady	1 000 – 8 000,- Kč (dle nákladů za případného lektora)
Indikátor	Počet uskutečněných vzdělávacích akcí pro pedagogy školských

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

	zařízení v oblasti rozvoje digitálních kompetencí	
	Počet pedagogů účastnících se vzdělávacích akcí v oblasti rozvoje digitálních kompetencí	
Potenciální realizátoři opatření	Všechna školská zařízení na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn, NPI ČR, MAS ČL	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace	2023	Organizace, která realizuje
Vyhodnocení		
Název školského zařízení	**Počet uskutečněných vzdělávacích akcí**	**Počet pedagogů účastnících se vzdělávacích akcí**
ZŠ Horšovský Týn	-	3
MŠ Mezholezy	1	1
ZŠ a MŠ Blížejov	5	3
ZŠ a MŠ Meclov	10	3
ZUŠ Staňkov	-	2
ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou	-	1
MŠ Kout na Šumavě	1	5
Naplnění indikátoru	Bylo uspořádáno minimálně **17 vzdělávacích akcí** pro pedagogy školských zařízení v oblasti rozvoje digitálních kompetencí.	
	Do vzdělávacích akcí se zapojilo minimálně **18 pedagogů**, z toho **6 pedagogů z MŠ, 3 pedagogové ze ZŠ, 7 pedagogů ze ZŠ a MŠ** a **2 pedagogové ze ZUŠ.**	

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

AKTIVITA 5.2.1 ORGANIZACE VZDĚLÁVACÍCH AKTIVIT PRO PEDAGOGY V ÚZEMÍ MAP

Cílem aktivity je 1 – 2x ročně zorganizovat vzdělávací akci pro pedagogy na území SO ORP Domažlice či Horšovský Týn napříč všemi problémovými oblastmi.

Tabulka č. 40: Popis aktivity 5.2.1

Typ aktivity	Aktivita spolupráce
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet/ MAP IV
Předpokládané náklady	1 000 – 15 000,- Kč (dle nákladů za lektora)
Indikátor[10]	Počet uskutečněných vzdělávacích akcí pro pedagogy školských zařízení
	Počet pedagogů školských zařízení účastnících se vzdělávacích akcí
Potenciální realizátoři opatření	Všechna školská zařízení na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn, NPI ČR, MAS ČL
Harmonogram realizace konkrétních kroků	

[10] Do indikátoru se nezapočítávají vzdělávací aktivity a výměny zkušeností, které jsou již započítány v indikátoru jiné aktivity tohoto Akčního plánu.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Aktivita	Termín	Odpovědnost
Realizace	2023	Organizace, která realizuje
Vyhodnocení		
Naplnění indikátoru	Bylo uspořádáno minimálně **66 vzdělávacích akcí** pro pedagogy školských zařízení.	
	Do vzdělávacích akcí se zapojilo minimálně **94 pedagogů**, z toho **32 pedagogů z MŠ, 36 pedagogů ze ZŠ, 11 pedagogů ze ZŠ a MŠ** a **15 pedagogů ze ZUŠ.**	

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

AKTIVITA 5.3.1 ORGANIZACE SETKÁVÁNÍ PEDAGOGŮ ZA ÚČELEM VZDĚLÁVÁNÍ A VÝMĚN ZKUŠENOSTÍ S CÍLEM SDÍLENÍ OSVĚDČENÝCH A FUNKČNÍCH INOVATIVNÍCH METOD

Cílem aktivity je 1x ročně zorganizovat setkání pedagogů za účelem vzdělávání a výměn zkušeností pro podporu vzájemného profesního sdílení, přenosu osvědčených a funkčních inovativních metod na území SO ORP Domažlice či Horšovský Týn.

Tabulka č. 41: Popis aktivity 5.3.1

Typ aktivity	Aktivita spolupráce
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet/ MAP IV
Předpokládané náklady	1 000 – 15 000,- Kč (dle nákladů za lektora)
Indikátor[11]	Počet uskutečněných setkání pedagogů s cílem vzájemného profesního sdílení, přenosu osvědčených a funkčních inovativních metod
	Počet pedagogů školských zařízení účastnících se setkání s cílem vzájemného profesního sdílení, přenosu osvědčených a funkčních inovativních metod
Potenciální realizátoři opatření	Všechna školská zařízení na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn, NPI ČR, MAS ČL
Harmonogram realizace konkrétních kroků	

Aktivita	Termín	Odpovědnost
Realizace	2023	Organizace, která realizuje
Vyhodnocení		

Název školského zařízení	Počet uskutečněných setkání	Počet pedagogů účastnících se setkání
MŠ Tlumačov	-	1
ZŠ Horšovský Týn	-	4
MŠ Domažlice	-	3
MŠ Mezholezy	4	1
MŠ Trhanov	-	1

[11] Do indikátoru se nezapočítávají vzdělávací aktivity a výměny zkušeností, které jsou již započítány v indikátoru jiné aktivity tohoto Akčního plánu.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

ZŠ a MŠ Meclov	-	2
ZŠ a MŠ Milavče	-	2
MŠ Kout na Šumavě	3	3
Naplnění indikátoru	Bylo uspořádáno minimálně **7 setkání** pedagogů s cílem vzájemného profesního sdílení, přenosu osvědčených a funkčních inovativních metod.	
	Uskutečněných setkání se zúčastnilo minimálně **17 pedagogů**, z toho **9 pedagogů z MŠ, 4 pedagogové ze ZŠ** a **4 pedagogové ze ZŠ a MŠ.**	

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

AKTIVITA 6.1.1 ZAJIŠTĚNÍ OSVĚTY O PRINCIPECH MENTORINGU A ORGANIZACE SETKÁVÁNÍ NA TÉMA MENTORINGU

Cílem aktivity 6.1.1 je zajistit osvětu o principech mentoringu a zorganizovat 1x ročně setkání pedagogů na téma mentoringu.

Tabulka č. 42: Popis aktivity 6.1.1

Typ aktivity	Aktivita spolupráce	
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet/ MAP IV	
Předpokládané náklady	1 000 – 15 000,- Kč (dle nákladů za lektora)	
Indikátor	Počet setkání pedagogů na téma mentoringu	
	Počet škol využívajících mentoring	
Potenciální realizátoři aktivity	Všechna školská zařízení na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn, NPI ČR, MAS ČL	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace	2023	Organizace, která realizuje
Vyhodnocení		
Název školského zařízení	**Počet uskutečněných setkání**	
MŠ Tlumačov	1	
ZŠ Horšovský Týn	3	
MŠ Trhanov	1	
ZUŠ Staňkov	3	
MŠ Kout na Šumavě	2	
Naplnění indikátoru	Celkem se uskutečnilo minimálně **10 setkání** pedagogů na téma mentoringu.	
	Minimálně **5 školských zařízení** využívá mentoringu, z toho **3 MŠ, 1 ZŠ** a **1 ZUŠ.**	

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

AKTIVITA 7.1.1 ROZVOJ SPOLUPRÁCE ŠKOL S MÍSTNÍMI INSTITUCEMI / ORGANIZACEMI V OBLASTI POLYTECHNICKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Cílem aktivity 7.1.1 je navázat spolupráci škol s místními institucemi / organizacemi v oblasti polytechnického vzdělávání. Budou organizovány exkurze dětí a žáků do těchto organizací, či naopak návštěvy jejich zástupců přímo ve školách.

Tabulka č. 43: Popis aktivity 7.1.1

Typ aktivity	Aktivita spolupráce	
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet/ MAP IV	
Předpokládané náklady	1 000 – 15 000,- Kč (dle nákladů za dopravu/vstupy apod.)	
Indikátor	Počet škol, které navázaly spolupráci s místními organizacemi / institucemi formou vzájemné návštěvy	
Potenciální realizátoři aktivity	Všechna školská zařízení na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn, MAS ČL, organizace neformálního vzdělávání, polytechnická centra	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace aktivity	2023	Organizace, která realizuje
Vyhodnocení		
Název školského zařízení		
ZŠ Horšovský Týn		
ZŠ a OŠ Horšovský Týn		
ZŠ Staňkov		
ZŠ Komenského 17, Domažlice		
ZŠ a MŠ Msgre B. Staška, Domažlice		
ZŠ Kdyně		
ZŠ Koloveč		
ZŠ Poběžovice		
Naplnění indikátoru	Minimálně **8 školských zařízení** navázalo spolupráci s místními organizacemi / institucemi formou vzájemné návštěvy, z toho **7 ZŠ** a **1 ZŠ a MŠ.**	

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

AKTIVITA 7.2.1 ORGANIZACE SETKÁVÁNÍ PEDAGOGŮ NA TÉMA POLYTECHNICKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Cílem aktivity je 1x ročně zorganizovat setkání pedagogů za účelem vzdělávání a výměn zkušeností v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání na území SO ORP Domažlice či Horšovský Týn.

Tabulka č. 44: Popis aktivity 7.2.1

Typ aktivity	Aktivita spolupráce
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet/ MAP IV

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Předpokládané náklady	1 000 – 8 000,- Kč (dle nákladů za lektora)	
Indikátor	Počet škol, které se zúčastnily vzdělávací akce v oblasti polytechniky	
	Počet pedagogů, kteří se zúčastnili vzdělávací akce v oblasti polytechniky	
Potenciální realizátoři opatření	Všechna školská zařízení na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn, NPI ČR, MAS ČL	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace	2023	Organizace, která realizuje
Vyhodnocení		
Název školského zařízení	**Počet pedagogů účastnících se vzdělávací akce**	
MŠ Tlumačov	1	
ZŠ Horšovský Týn	2	
ZŠ a OŠ Horšovský Týn	1	
MŠ Mezholezy	1	
ZŠ a MŠ Meclov	2	
ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou	1	
ZŠ a MŠ Milavče	1	
MŠ Kout na Šumavě	4	
Naplnění indikátoru	Minimálně **8 školských zařízení** se zúčastnilo vzdělávací akce v oblasti polytechniky, z toho **3 MŠ**, **2 ZŠ** a **3 ZŠ a MŠ**.	
	Minimálně **13 pedagogů** se zúčastnilo vzdělávací akce v oblasti polytechniky, z toho **6 pedagogů z MŠ, 3 pedagogové ze ZŠ** a **4 pedagogové ze ZŠ a MŠ.**	

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

AKTIVITA 7.4.1 PROHLUBOVÁNÍ SPOLUPRÁCE S ODBORNÍKY Z PRAXE A NAVÁZÁNÍ SPOLUPRÁCE SE STŘEDNÍMI ŠKOLAMI

Aktivita 7.4.1 si klade za cíl zavést či prohloubit spolupráci s odborníky z praxe v oblasti technických oborů a navázat spolupráci se středním školami, které jsou zaměřené na technické obory.

Tabulka č. 45: Popis aktivity 7.4.1

Typ aktivity	Aktivita spolupráce
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet/ MAP IV
Předpokládané náklady	1 000 – 5 000,- Kč (dle nákladů za dopravu)
Indikátor	Počet škol, které realizovaly exkurze do podniků nebo spolupracují s odborníky z praxe
	Počet ZŠ, které navázaly spolupráci se středními školami formou vzájemné návštěvy
Potenciální realizátoři aktivity	Všechna školská zařízení na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn, MAS ČL, střední školy

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace spolupráce	2023	Organizace, která realizuje
Vyhodnocení		
Název školského zařízení	**Název uskutečněné akce**	
ZŠ Horšovský Týn	exkurze na SOŠ a SOU Horšovský Týn, exkurze do podniku Gerresheimer Horšovský Týn	
ZŠ a OŠ Horšovský Týn	návštěva Tesařského oboru v Poběžovicích	
ZŠ Komenského 17, Domažlice	návštěva SOŠ a SOU Domažlice, exkurze v ZOD Mrákov	
ZŠ a MŠ Msgre B. Staška, Domažlice	exkurze na SOŠ a SOU Domažlice	
ZŠ Kdyně	někteří žáci navštěvují na SOŠ a SOU Domažlice kroužek "Mladý strojař"	
ZŠ Koloveč	exkurze na SOŠ a SOU Domažlice	
ZŠ Všeruby	polytechnická exkurze na Domažlicku	
ZŠ a MŠ Blížejov	exkurze v podniku Konstruktpol	
ZŠ a MŠ Meclov	návštěva dílny v obci	
ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou	exkurze ve firmě Scherdel	
Naplnění indikátoru	Minimálně **6 školských zařízení** realizovalo exkurze do podniků nebo spolupracují s odborníky z praxe, z toho **3 ZŠ** a **3 ZŠ a MŠ**.	
	Minimálně **6 školských zařízení** navázalo spolupráci se středními školami formou vzájemné návštěvy, z toho **5 ZŠ** a **1 ZŠ a MŠ**.	

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

AKTIVITA 8.1.1 ORGANIZACE SETKÁVÁNÍ PEDAGOGŮ NA TÉMA PODPORY REGIONÁLNÍ IDENTITY DĚTÍ

Cílem aktivity je 1x ročně zorganizovat setkání pedagogů/exkurzi za účelem vzdělávání a výměn zkušeností v oblasti podpory regionální identity na území SO ORP Domažlice či Horšovský Týn, příp. umožnit pedagogům účast na těchto akcích.

Tabulka č. 46: Popis aktivity 8.1.1

Typ aktivity	Aktivita spolupráce	
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet / MAP IV	
Předpokládané náklady	1 000 – 8 000,- Kč (dle nákladů za případného lektora)	
Indikátor	Počet uskutečněných akcí pro pedagogy v oblasti podpory regionální identity	
	Počet pedagogů účastnících se akcí na podporu regionální identity	
Potenciální realizátoři opatření	Všechna školská zařízení na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn, MAS ČL	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Realizace	2023	Organizace, která realizuje
Vyhodnocení		
Název školského zařízení	**Počet uskutečněných akcí**	**Počet pedagogů účastnících se vzdělávací akce**
ZŠ Horšovský Týn	-	1
MŠ Mezholezy	-	3
MŠ Trhanov	-	2
ZUŠ Staňkov	-	10
ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou	-	1
ZŠ a MŠ Milavče	-	1
Naplnění indikátoru	V době evaluace AP na rok 2023 nebyly zjištěny informace o počtu uskutečněných akcí pro pedagogy v oblasti podpory regionální identity.	
	Minimálně **18 pedagogů** se zúčastnilo akcí na podporu regionální identity, z toho **5 pedagogů z MŠ, 1 pedagog ze ZŠ, 2 pedagogové ze ZŠ a MŠ** a **10 pedagogů ze ZUŠ.**	

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

AKTIVITA 8.2.1 VYTVOŘENÍ METODICKÝCH MATERIÁLŮ A POMŮCEK PRO PEDAGOGY NA PODPORU ZAŘAZENÍ REGIONÁLNÍCH TÉMAT DO VÝUKY

Cílem aktivity 8.2.1 je vytvořit metodické materiály, pracovní listy a pomůcky, které by pedagogům usnadnily začlenění regionálních témat do výuky. Tyto materiály a pomůcky by měly být vytvořeny přímo pedagogy a místními odborníky na regionální identitu.

Tabulka č. 47: Popis aktivity 8.2.1

Typ aktivity	Aktivita spolupráce	
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet/ MAP IV	
Předpokládané náklady	1 000,- Kč	
Indikátor	Vytvoření metodických materiálů/pracovních listů a pomůcek pro podporu zařazení regionálních témat do výuky. (ANO x NE)	
Potenciální realizátoři aktivity	Všechna školská zařízení na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn, MAS ČL, organizace neformálního vzdělávání	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace	2023	Organizace, která realizuje
Vyhodnocení		
Název organizace	**Název výstupu**	
Místní akční plán vzdělávání III ve SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn	metodické listy Regionální identita	
Naplnění indikátoru	**ANO**, v průběhu roku 2023 byly vytvořeny metodické materiály/pracovní listy a pomůcky pro podporu zařazení	

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

	regionálních témat do výuky.

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

AKTIVITA 8.3.1 ORGANIZACE AKCÍ PRO DĚTI A RODIČE S REGIONÁLNÍ TÉMATIKOU

Cílem aktivity 8.3.1 je zorganizovat 1x ročně vzdělávací akci pro děti a rodiče na regionální téma. Akce by mohly být pořádány ve spolupráci s místními organizacemi.

Tabulka č. 48: Popis aktivity 8.3.1

Typ aktivity	Aktivita spolupráce	
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet/ MAP IV	
Předpokládané náklady	1 000 – 8 000,- Kč (dle nákladů za případného lektora)	
Indikátor	Počet uskutečněných vzdělávacích akcí pro děti a rodiče na regionální témata	
	Počet zapojených místních organizací	
Potenciální realizátoři aktivity	Všechna školská zařízení na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn, MAS ČL, místní organizace	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace aktivity	2023	Organizace, která realizuje
Vyhodnocení		
Název školského zařízení	**Počet uskutečněných vzdělávacích akcí**	
ZUŠ Staňkov	1	
Muzeum Chodska	1	
Dům přírody Klenčí pod Čerchovem	1	
Naplnění indikátoru	Byly uskutečněny minimálně **3 vzdělávací akce** pro děti a rodiče na regionální témata.	
	Zapojily se minimálně **2 místní organizace**.	

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

AKTIVITA 9.1.1 ORGANIZACE SETKÁVÁNÍ PEDAGOGŮ NA TÉMA INKLUZE

Cílem aktivity je 1x ročně zorganizovat setkání pedagogů za účelem vzdělávání a výměn zkušeností na téma inkluzivního vzdělávání na území SO ORP Domažlice či Horšovský Týn.

Tabulka č. 49: Popis aktivity 9.1.1

Typ aktivity	Aktivita spolupráce
Poznámka	PŘÍLEŽITOST
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet/ MAP IV
Předpokládané náklady	1 000 – 8 000,- Kč (dle nákladů za případného lektora)
Indikátor	Počet pedagogů, kteří se zúčastnili setkání na téma inkluzivního vzdělávání

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

	Počet zorganizovaných setkání v oblasti inkluze	
Potenciální realizátoři opatření	Všechna školská zařízení na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn, NPI ČR, MAS ČL, Pedagogicko-psychologická poradna	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace	2023	Organizace, která realizuje
Vyhodnocení		
Název školského zařízení	**Počet uskutečněných setkání**	**Počet pedagogů účastnících se setkání**
-	-	-
Naplnění indikátoru	V době evaluace AP na rok 2023 nebyly zjištěny informace o počtu pedagogů, kteří se zúčastnili setkání na téma inkluzivního vzdělávání ani o počtu těchto setkání.	

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

AKTIVITA 9.2.1 VZÁJEMNÉ STÁŽE PEDAGOGŮ VE ŠKOLÁCH ČI SPECIALIZOVANÝCH ORGANIZACÍCH A SLUŽBÁCH

Cílem aktivity 9.2.1 je vytipovat vhodná školská zařízení, ve kterých dlouhodobě funguje inkluzivní vzdělávání, a v těchto organizacích uskutečnit stáže pedagogů z ostatních školských zařízení. Stáže je možné organizovat i ve specializovaných organizacích a službách.

Tabulka č. 50: Popis aktivity 9.2.1

Typ aktivity	Aktivita spolupráce	
Poznámka	PŘÍLEŽITOST	
Zdroj financování	Vlastní zdroje/MAP IV	
Předpokládané náklady	500,- Kč	
Indikátor	Počet pedagogů, kteří absolvovali stáž v jiné škole či specializovaných organizacích a službách se zaměřením na inkluzivní vzdělávání	
Potenciální realizátoři aktivity	Všechna školská zařízení na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn, specializované organizace a služby, MAS ČL	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace	2023	Organizace, která realizuje
Vyhodnocení		
Název školského zařízení	**Počet pedagogů, kteří absolvovali stáž**	
MŠ Domažlice	3	
MŠ Mezholezy	1	
MŠ Luženice	1	
Naplnění indikátoru	Minimálně **5 pedagogů** (všichni z MŠ) absolvovali stáž v jiné škole či specializovaných organizacích a službách se zaměřením na inkluzivní vzdělávání.	

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

AKTIVITA 9.3.1 ORGANIZACE SETKÁVÁNÍ ZÁSTUPCŮ ŠKOL A SPECIALIZOVANÝCH ORGANIZACÍ A SLUŽEB

Cílem aktivity 9.3.1 je zorganizovat 1x ročně setkání zástupců škol a specializovaných organizací a služeb na území SO ORP Domažlice či Horšovský Týn. Setkání mohou v případě potřeby probíhat v online podobě.

Tabulka č. 51: Popis aktivity 9.3.1

Typ aktivity	Aktivita spolupráce	
Poznámka	PŘÍLEŽITOST	
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet/ MAP IV	
Předpokládané náklady	1 000 – 8 000,- Kč (dle nákladů za případného lektora)	
Indikátor	Počet zapojených spec. organizací a služeb do společného setkávání	
	Počet zapojených škol do společného setkávání	
Potenciální realizátoři aktivity	Všechna školská zařízení na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn, specializované organizace a služby, MAS ČL, NPI ČR	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace	2023	Organizace, která realizuje
Vyhodnocení		
Název školského zařízení	**Název zapojené spec. organizace**	
ZŠ Horšovský Týn	SPC Plzeň	
ZŠ a OŠ Horšovský Týn	PPP Domažlice	
MŠ Trhanov		
ZŠ Mrákov		
ZŠ a MŠ Milavče		
MŠ Kout na Šumavě		
ZŠ Kdyně		
Naplnění indikátoru	Minimálně **2 spec. organizace a služby** se zapojily do společného setkávání.	
	Do společného setkávání se zapojilo minimálně **7 školských zařízení**, z toho **2 MŠ, 4 ZŠ a 1 ZŠ a MŠ.**	

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

AKTIVITA 10.1.1 NÁKUP POMŮCEK A SPECIÁLNÍHO NÁBYTKU PRO DĚTI A ŽÁKY SE SVP

Cílem aktivity je vybavit školská zařízení didaktickými, speciálními a kompenzačními pomůckami, které jim pomohou se vzděláváním dětí a žáků se SVP, navzdory tomu, že tyto děti a žáci často nemají potřebná vyšetření, na základě, kterých se běžně pomůcky pořizují. Kromě pomůcek se jedná také o speciální nábytek.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Tabulka č. 52: Popis aktivity 10.1.1

Typ aktivity	Aktivita škol a školských zařízení	
Poznámka	PŘÍLEŽITOST	
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet	
Předpokládané náklady	Dle jednotlivých projektů	
Indikátor	Počet škol, které nakoupily pomůcky či nábytek pro žáky se SVP	
Potenciální realizátoři aktivity	Všechna školská zařízení na území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace aktivity	2023	Organizace, která realizuje
Vyhodnocení		
Název školského zařízení		
MŠ Kout na Šumavě		
ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem		
MŠ Luženice		
ZŠ Komenského 17, Domažlice		
Naplnění indikátoru	Minimálně **4 školská zařízení** nakoupila pomůcky či nábytek pro žáky se SVP, z toho **2 MŠ, 1 ZŠ a 1 ZŠ a MŠ**.	

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

AKTIVITA 10.2.1 VYTVOŘENÍ STABILNÍHO ZÁZEMÍ PRO SPECIALIZOVANÉ PRACOVNÍKY

Cílem aktivity 10.2.1 je pomoci zajistit stabilní finanční prostředky (na vytvoření odpovídajících prostor a platy) pro specializované pracovníky škol. Jedná se např. o speciální pedagogy, logopedy, školní psychology, asistenty pedagoga atd.

Tabulka č. 53: Popis aktivity 10.2.1

Typ aktivity	Aktivita škol a školských zařízení	
Poznámka	PŘÍLEŽITOST	
Zdroj financování	Dotační programy / státní rozpočet	
Předpokládané náklady	Dle jednotlivých projektů	
Indikátor	Počet škol, které vytvořily zázemí pro specializované pracovníky	
	Počet specializovaných pracovníků se stálým úvazkem na území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn	
Potenciální realizátoři aktivity	Všechna školská zařízení ve SO ORP Domažlice a Horšovský Týn	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace	2023	Organizace, která realizuje
Vyhodnocení		
Název školského zařízení	**Počet specializovaných pracovníků se stálým úvazkem**	
-	-	
Naplnění indikátoru	V době evaluace AP na rok 2023 nebyly zjištěny informace o počtu škol, které vytvořily zázemí pro specializované pracovníky ani o počtu spec. pracovníků se stálým úvazkem v na území.	

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

AKTIVITA 10.3.1 PODPORA UČITELŮ, ŽÁKŮ A RODIČŮ PŘI DISTANČNÍ VÝUCE

Cílem aktivity je zajistit podporu žákům při distanční výuce. Jedná se jak o žáky se SVP, tak o žáky například ze sociálně nepodnětného prostředí, kteří SVP nemají, či o žáky, kteří v běžném provozu školy problémy nemají a při distanční výuce ano. Jedná se především o podporu formou individuálních konzultací či jiné pedagogické podpory. Takovouto podporu potřebují i jejich zákonní zástupci, rodiče a někteří pedagogové.

Tabulka č. 54: Popis aktivity 10.3.1

Typ aktivity	Aktivita škol a školských zařízení	
Poznámka	PŘÍLEŽITOST	
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet	
Předpokládané náklady	Dle aktuální situace	
Indikátor	Počet škol, které poskytly individuální konzultace v souvislosti s distanční výukou	
Potenciální realizátoři aktivity	Všechna školská zařízení na území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, specializované organizace a služby	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace akce	2023	Jednotlivá školská zařízení
Vyhodnocení		
Název školského zařízení		
-		
Naplnění indikátoru	V roce 2023 nebylo potřeba poskytovat individuální konzultace v souvislosti s distanční výukou.	

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

AKTIVITA 11.1.1 ORGANIZACE AKCÍ PRO RODIČE

Cílem aktivity 11.1.1 je minimálně 2x za rok uspořádat akci pro rodiče s dětmi. Smyslem je více zapojit rodiče do dění školy.

Tabulka č. 55: Popis aktivity 11.1.1

Typ aktivity	Aktivita škol a školských zařízení	
Zdroj financování	Vlastní zdroje	
Předpokládané náklady	500 Kč	
Indikátor	Počet škol, které zorganizovaly akce pro rodiče	
Potenciální realizátoři aktivity	Všechny ZŠ a MŠ na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace	2023	Škola, která realizuje
Vyhodnocení		
Název školského zařízení		
MŠ Horšovský Týn		
ZŠ a MŠ Meclov		

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

MŠ Staňkov	
ZŠ Staňkov	
ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou	
ZŠ a MŠ Česká Kubice	
MŠ Domažlice	
MŠ Kdyně Markova	
ZŠ a OŠ Horšovský Týn	
ZUŠ Staňkov	
MŠ Kout na Šumavě	
Naplnění indikátoru	Minimálně **11 školských zařízení** zorganizovalo akce pro rodiče, z toho **5 MŠ, 2 ZŠ, 3 ZŠ a MŠ** a **1 ZUŠ.**

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

AKTIVITA 11.2.1 PODPORA SPOLUPRÁCE RODIČŮ A PORADENSKÝCH ZAŘÍZENÍ

Cílem aktivity 11.2.1 je, aby škola systematicky nabízela kontakt na pedagogicko – psychologickou poradnu (PPP) nebo speciálně – pedagogické centrum (SPC), které dítě vyšetří, nabídnou vhodnou terapii a současně doporučí škole, jak upravit výchovně vzdělávací podmínky pro takovéto dítě, ale také na sociální služby, které rodinám s dětmi mohou pomoci danou situaci zvládnout. Vhodnou formou informování jsou nástěnky, webové stránky školy a informace od pedagogů při rodičovských schůzkách. Velmi žádoucí jsou i pravidelná setkání rodičů přímo s poradenskými zařízeními.

Tabulka č. 56: Popis aktivity 11.2.1

Typ aktivity	Aktivita škol a školských zařízení	
Zdroj financování	Vlastní zdroje/MAP IV	
Předpokládané náklady	Dle aktuální situace	
Indikátor	Počet škol, které aktivně poskytují informace o poradenských zařízeních	
	Počet skutečných setkání rodičů s poradenskými zařízeními	
Potenciální realizátoři aktivity	Všechny ZŠ a MŠ na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn, MAS ČL, poradenská zařízení	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace	2023	Organizace, která realizuje
Vyhodnocení		
Název školského zařízení	**Počet setkání rodičů s poradenskými zařízeními**	
MŠ Tlumačov	2	
MŠ Domažlice	3	
ZŠ a OŠ Horšovský Týn	1	
MŠ Mezholezy	3	
ZŠ a MŠ Blížejov	2	
MŠ Trhanov	10	

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

ZŠ a MŠ Meclov	3
ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou	5
MŠ Brnířov	4
MŠ Pasečnice	1
ZŠ Koloveč	30
MŠ Kout na Šumavě	3
Naplnění indikátoru	V době evaluace AP na rok 2023 nebyly zjištěny informace o počtu škol, které aktivně poskytují informace o poradenských zařízeních.
	Celkem bylo uskutečněno minimálně **67 setkání** rodičů s poradenskými zařízeními.

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

AKTIVITA 11.3.1 PODPORA RODIČŮ PŘI DISTANČNÍ VÝUCE

Cílem aktivity 11.3.1 je pravidelně informovat rodiče žáků o podmínkách distanční výuky a také o možnostech zapůjčení hardwaru či softwaru žákům. Tato komunikace s rodiči v průběhu distanční výuky by měla být pravidelná, aby se případné potíže včas odstranily. Rodiče by také měli mít možnost konzultace nejen s pedagogy, ale také se školními poradenskými zařízeními během distanční výuky (viz aktivita 10.3.1).

Tabulka č. 57: Popis aktivity 11.3.1

Typ aktivity	Aktivita škol a školských zařízení	
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet	
Předpokládané náklady	Dle aktuální situace	
Indikátor	Počet škol, které aktivně poskytují informace o možnostech a úskalích distanční výuky	
Potenciální realizátoři aktivity	Všechna školská zařízení na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace	2023	Škola, která realizuje
Vyhodnocení		
Název školského zařízení		
-		
Naplnění indikátoru	V roce 2023 nebylo potřeba poskytovat informace o možnostech a úskalích distanční výuky.	

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

AKTIVITA 12.1.1 REKONSTRUKCE A MODERNIZACE BUDOV ŠKOL

Cílem aktivity 12.1.1 je:

- *Nová výstavba, přístavba, stavební úpravy a rekonstrukce budov školských zařízení za účelem zvýšení kapacity školských zařízení či rozšířená prostor.*

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

- *Stavební úpravy a rekonstrukce budov školských zařízení za účelem bezbariérových úprav školských zařízení.*
- *Stavební úpravy a rekonstrukce budov školských zařízení za účelem úspor energií (zateplení plášťů budov, výměn oken atd.).*
- *Rekonstrukce budov školských zařízení za účelem údržby a oprav (opravy fasády apod.).*

Tabulka č. 58: Popis aktivity 12.1.1

Typ aktivity	Infrastruktura	
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet / obecní rozpočet	
Předpokládané náklady	Dle jednotlivých projektů	
Indikátor	Počet škol, které získaly finance na rekonstrukci či modernizaci budov	
Potenciální realizátoři aktivity	Všechna školská zařízení na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Začátek realizace	2023	Organizace, která realizuje
Vyhodnocení		
Název školského zařízení		
MŠ Puclice		
MŠ Mezholezy		
ZŠ a MŠ Meclov		
MŠ Kout na Šumavě		
ZŠ Kdyně		
Naplnění indikátoru	Minimálně **5 školských zařízení** získalo finance na rekonstrukci či modernizaci budov, z toho **3 MŠ, 1 ZŠ** a **1 ZŠ a MŠ**.	

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

AKTIVITA 12.2.1 REKONSTRUKCE A MODERNIZACE VNITŘNÍCH PROSTOR ŠKOL

Cílem aktivity 12.2.1 je umožnit školským zařízením zrekonstruovat veškeré vnitřní prostory jejich budov.

Tabulka č. 59: Popis aktivity 12.2.1

Typ aktivity	Infrastruktura	
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet / obecní rozpočet	
Předpokládané náklady	Dle jednotlivých projektů	
Indikátor	Počet škol, které zrekonstruovaly a modernizovaly své vnitřní prostory.	
Potenciální realizátoři aktivity	Všechna školská zařízení na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Začátek realizace	2023	Organizace, která realizuje
Vyhodnocení		
Název školského zařízení		
MŠ Puclice		
MŠ Mezholezy		
ZŠ a MŠ Meclov		
MŠ Kout na Šumavě		
ZŠ Kdyně		
Naplnění indikátoru	Minimálně **5 školských zařízení** zrekonstruovalo a modernizovalo své vnitřní prostory, z toho **3 MŠ, 1 ZŠ** a **1 ZŠ a MŠ**.	

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

AKTIVITA 12.3.1 REKONSTRUKCE A MODERNIZACE VENKOVNÍCH PLOCH ŠKOL

Cílem aktivity 12.3.1 je pomoci školským zařízením zrekonstruovat a zmodernizovat veškeré venkovní plochy škol.

Tabulka č. 60: Popis aktivity 12.3.1

Typ aktivity	Infrastruktura	
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet / obecní rozpočet	
Předpokládané náklady	Dle jednotlivých projektů	
Indikátor	Počet škol, které zrekonstruovaly a modernizovaly své venkovní plochy.	
Potenciální realizátoři aktivity	Všechna školská zařízení na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Začátek realizace	2023	Organizace, která realizuje
Vyhodnocení		
Název školského zařízení		
MŠ Puclice		
MŠ Mezholezy		
ZŠ a MŠ Meclov		
MŠ Kout na Šumavě		
ZŠ Kdyně		
Naplnění indikátoru	Minimálně **5 školských zařízení** zrekonstruovalo a modernizovalo své venkovní plochy, z toho **3 MŠ, 1 ZŠ** a **1 ZŠ a MŠ**.	

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

AKTIVITA 12.4.1 POŘIZOVÁNÍ A OBNOVA VYBAVENÍ VNITŘNÍCH I VNĚJŠÍCH PROSTOR ŠKOL

Cílem aktivity 12.4.1 je umožnit školským zařízením vybavit, dovybavit či obnovit vnitřní i vnější zařízení škol. Jedná se o vybavení např. nábytkem, zařízením, a to veškerých prostor od učeben,

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

šaten, chodeb, jídelen, přes sborovny, tělocvičny, herny, až po venkovní prostory jako jsou venkovní učebny či hřiště.

Tabulka č. 61: Popis aktivity 12.4.1

Typ aktivity	Infrastruktura	
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet / obecní rozpočet	
Předpokládané náklady	Dle jednotlivých projektů	
Indikátor	Počet škol, které pořídily či obnovily vybavení vnitřních či vnějších prostor škol.	
Potenciální realizátoři aktivity	Všechna školská zařízení na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Začátek realizace	2023	Organizace, která realizuje
Vyhodnocení		
Název školského zařízení		
MŠ Puclice		
MŠ Mezholezy		
ZŠ a MŠ Meclov		
MŠ Kout na Šumavě		
ZŠ Kdyně		
Naplnění indikátoru	Minimálně **5 školských zařízení** pořídilo či obnovilo vybavení vnitřních či vnějších prostor škol, z toho **3 MŠ, 1 ZŠ** a **1 ZŠ a MŠ**.	

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

AKTIVITA 12.5.1 ZAJIŠTĚNÍ DOSTATEČNÝCH FINANCÍ NA REVIZE, ÚDRŽBU, MODERNIZACI A SPRÁVU ICT VYBAVENÍ VE ŠKOLÁCH

Cílem aktivity 12.5.1 je získat finanční prostředky na revize, údržbu a modernizaci ICT vybavení a na správce ICT techniky.

Tabulka č. 62: Popis aktivity 12.5.1

Typ aktivity	Infrastruktura	
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet / obecní rozpočet	
Předpokládané náklady	Dle jednotlivých projektů	
Indikátory	Počet škol, které získaly finanční prostředky na revize, údržbu a modernizace ICT vybavení	
Potenciální realizátoři aktivity	Všechna školská zařízení na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Začátek realizace	2023	Organizace, která realizuje

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Vyhodnocení	
Název školského zařízení	
MŠ Puclice	
ZŠ a MŠ Meclov	
ZUŠ Staňkov	
ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou	
MŠ Kout na Šumavě	
Naplnění indikátoru	Minimálně **5 školských zařízení** získalo finanční prostředky na revize, údržbu a modernizace ICT vybavení, z toho **2 MŠ, 2 ZŠ a MŠ** a **1 ZUŠ**.

Zdroj: Akční plán na rok 2023 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

1.5 ZÁVĚR

Analytická část dokumentu Místní akční plán rozvoje vzdělávání IV vychází z dostupných dat pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn. Základem jsou strategické záměry a dokumenty, popis území, popis potřeb investic, informace o stavu gramotností a hodnocení naplňování Akčního plánu za rok 2023. Hlavním výstupem je aktualizace prioritních problémových oblastí. Celkem bylo určeno 7 prioritních problémových oblastí v následujícím znění:

1. **Nedostatečná metodická podpora a osvěta při zavádění moderních didaktických forem do výuky**
2. **Nedostatečné podmínky pro individualizaci výuky vedoucí k rozvoji potenciálu každého žáka**
3. **Obtížnost a finanční náročnost upravit organizaci a průběh vyučování v souladu s potřebami žáků se SVP či jinými vzdělávacími potřebami**
4. **Nedostatečná podpora a motivace pracovníků ve vzdělávání a asistentů pedagoga ke zvyšování svých pedagogických a didaktických kompetencí**
5. **Nedostatečná podpora polytechnického vzdělávání zacílená na manuální zručnost žáků, „dílenské“ činnosti a přemyšlení v souvislostech**
6. **Nedostatek financí na zlepšení technického stavu a vybavení škol a školských zařízení včetně venkovního prostředí škol**
7. **Chybějící metodická podpora a nezpracované zdroje pro systematický a koncepční rozvoj regionálních témat**

Pro každou prioritní problémovou oblast byla vytvořena SWOT – 3 analýza, byly identifikovány a popsány možné příčiny problému a stanoveny konkrétní kroky řešení daného problému. Tyto informace jsou podkladem pro Strategickou část dokumentu MAP IV.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Kancelář: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice